

Ansökningsguide om åkerstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↳ [Ansökningsguider och -anvisningar för jordbrukare](#)

Ansökningsguide om åkerstöd 2026

- **Datum för åkerstöd 2026**
- Ansökan om åkerstöd
 - **Ansökan om åkerstöd**
 - **Ändring av ansökan**
 - **Återtagande av stöd**
 - **Ändring av höstanmälans uppgifter i våren 2026** (29.1.2026)
 - **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**
 - **Överlåtelse av besittningen av en hel gård eller nedläggning av jordbruksverksamheten**
 - Publiceras senare
 - Höstanmälan 2026
 - Ändring av höstanmälans uppgifter i våren 2027
- Förutsättningar för ansökan
 - **Gemensamma förutsättningar**
 - **Aktiv jordbrukare**
 - **Villkorlighet**
- Begäran om utredning
 - **Vad är en begäran om utredning och hur besvarar jag den 2026?**
 - **Begäran om utredning av växttäcket vintertid för tiden 31.10.2025–31.3.2026** (10.3.2026)
 - Publiceras senare
 - Begäran om utredning för sommaren 2026
 - Begäran om utredning av växttäcket vintertid för tiden 31.10.2026–31.3.2027
- **Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem**
- **Att ingripa i missbruk**
- **Författningar och föreskrifter om åkerstöd**

Jordbruksmark 2026

- **Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften**
- **Ersättningsberättigande basskifte**
- **Jordbruksversamhet**

- **Anmälan om växter och stödnivåerna**
- **Växtlistor: Vilka växter uppfyller stödvillkoren?**
- **Odling av stödberättigande hampa**
- **Skyddade växter och TOS-avgifter**

Stödvillkor för åkerstöd 2026

- **Grundläggande inkomststöd**
- **Kompensationsersättning**
- **Omfördelningsinkomststöd**
- **Stöd för miljösystem**
- **Miljöersättning**
- **Ersättning för ekologisk produktion**
- **Bidrag för specialväxter**
- **Bidrag för stärkelsepotatis**
- **Stöd till unga jordbrukare**
 - **Inkomststöd för unga jordbrukare**
 - **Stöd till unga jordbrukare**
- **Nationella åkerstöd**
 - **Allmänt hektarstöd**
 - **Nordligt hektarstöd**
 - **Nationellt stöd för sockerbeta**
- **Miljöavtal**
 - **Skötselavtal av våtmark**
 - **Avtal om skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet**
 - **Avtal om upprätthållande av ursprungssorter**

Övriga använingar

- **Jordbruksrådgivning**
- **Övervakning av åkerstöd**
- **Betalning av jordbruksstöd**
- **Viputjänsten och Vipuanväsningar**
- **Vipumobilen**

Datum för åkerstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Se också andra tidtabellerna för stöden på sidorna:

- [Tidtabell för stödansökan](#)
- [Eftersträvad utbetalningstidtabell](#)

Mars

30.3

- **Ändringsskedet för höstanmälan** 2025 börjar i Vipu (uppgifter om växttäcke). Om du vill ändra uppgifter tidigare, anmäl ändringarna med en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunen 5.2–29.3.

April

1.4

- Du kan börja sprida gödsel och gödsel­fabrikat.
- Du kan inleda vårens bearbetning av åker och arealer med permanenta växter som du uppgett har växttäck­ke, om du har ansökt om åtgärden växttäck­ke vintertid inom stödet för miljösystem.

7.4

- Möjligheten att göra basskiftesändringar och att anmäla uppgifter om jordbruksskiften öppnas i Viputjänsten.

16.4

- Den sista möjliga dagen att ändra uppgifterna på flikarna för åtgärder inom miljöersättningen och växtskydd i höstanmälan. (en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunen)

28.4

- Ansökan om åkerstöd dvs flikarna Stöd som söks och Vipurådgivaren samt Skickande av ansökan öppnas i Viputjänsten.
- Den sista möjliga dagen att ändra uppgifterna om växttäck­ke i höstanmälan i Viputjänsten.

30.4 Tiden för genomförandet av den ettåriga istandsättningsröjningen inom avtalet om skötsel av jordbruksnatur och landskap upphör.

30.4 ekoförbindelse: Den sista möjliga dagen att

- ansluta sig till ekokontroll om man ansöker om ett nytt ekoförbindelse.
- avlägga grundkursen på fem eller sju dagar för förbindelse om ekologisk produktion, om man ansöker om förbindelsen för första gången.
- **tilläggsutbildningsdagen** för anpassad förbindelse om ekologisk produktion, om den anpassade förbindelsen upphör den 30.4.2026. Lämna in den kursintyget eller **blankett 676** till livskraftcentralen så snart som möjligt efter avslutad utbildning.

30.4 miljöförbindelse: Den sista möjliga dagen att

- avlägga webbutbildningen för **klimat- och miljöåtgärder**, om man har anmält åtgärden i ansökan om åkerstöd för år 2025.
- göra en **klimat- och miljöplan** om sökanden har ett miljöåtagande som började år 2023.

Maj

1.5

- **Förbud mot beskärning av träd** på jordbruksmark träder i kraft (kravet på villkorlighet).
- Förbindelse-/avtalsåret och -perioden för förbindelserna och avtalen börjar.
 - **Ersättning för ekologisk produktion.** Om du ingår en ny förbindelse måste du börja följa produktionsvillkoren för ekologisk produktion.
 - **Avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap och avtal om skötsel av våtmark.** Istandsättningsåtgärder som har genomförts med annan offentlig finansiering måste vara klara för att skiftena ska kunna godkännas i det nya avtalet.
- Terrängsynerna för de avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap och avtal om skötsel av våtmark som söktes 2025 fortsätter.

7.5 Den sista möjliga dagen att skicka bildsvar på begäran om utredning av satellituppföljningen (växttäckte vintertid).

31.5 Den sista möjliga dagen att utarbeta en skiftes- och växtspecifik plan för alternativt växtskydd inom miljöförbindelsen.

Juni

Basskifterna ska vara i din besittning 9.6–1.10.2026, det vill säga från det att ansökan om åkerstöd avslutas till den sista ändringsdagen för ansökan om åkerstöd. Undantag: Basskiften som ingår i ett miljöavtal ska vara i din besittning under hela avtalsperioden.

9.6 Ansökningstiden för åkerstöd går ut.

9.6 Sista möjliga dag att

- göra basskiftesändringar och gränskorrigeringar
- ansöka om tilläggsarealer för ekoförbindelse och miljöavtal.
- ändra uppgifterna i det giltiga ekoförbindelse (blankett **215M**)
- ingå odlingskontrakt för sockerbeta eller stärkelsepotatis.
- skicka garantibevis för hampa, så att stöd kan betalas för odlingsarealerna

- Den aktiva jordbrukarens registeruppgifter ska vara uppdaterade

10.6 Ändringsskedet för ansökan om åkerstöd börjar. Läs närmare anvisningar om hur du gör ändringar i avsnittet **Ändring av ansökan**.

30.6 Sista dagen för sådd.

Terrängsynerna fortsätter för avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap och avtal om skötsel av våtmark.

Juli

15.7 kan du avsluta den andra årets naturvårdsvall och den andra eller tredje årets grüngödslingsvall inom stödet för miljösystem, om du sår höstsådda växter.

Livsmedelsverket börjar skicka begäran om utredning baserat på ansökningsuppgifterna. Håll ett öga på Vipumobilens uppgifter.

Åkerövervakningen börjar

Augusti

1.8

- Förbudet att beskära träd på jordbruksmark upphör (**kravet på villkorlighet**).
- kan du avsluta trädan, om du sår höstsådda växter.
- Du kan börja slå mångfaldsväxter om blomningen till största delen är över.

15.8 Sista möjliga dagen att så fånggrödor.

31.8 Sista möjliga dagen att

- överföra besittningen av hela gården.
- uppfylla utbildningskravet för stöd till unga jordbrukare.
- så mellangröda.

September

1.9 Du får avsluta trädor, naturvårdsvallar och grüngödslingsvallar genom bearbetning eller med växtskyddsmedel.

fr.o.m. 15.9

- Du får avsluta fånggrödor med växtskyddsmedel.
- Du får sprida gödsel och organiska gödselmedel på skiften endast genom placering, om din åker har växttäckning över vintern.
- Kravet på bevarandetid för mångfaldsväxternas växtbestånd inom stödet för miljösystem upphör.

15.9 Sista möjliga dagen att

- ta en bild av slätter, bete, bearbetning, eller skörd, om du har fått en begäran om utredning.

- utföra slåtter eller bete på områden som anmälts som vall skörda vall på skyddszoner och torvåkrar. (Gäller inte: vallar för utsädesproduktion och nya vallar som grundad denna vår). Se den mer detaljerade listan i kapitlet **Jordbruksverksamhet**.
- uppfylla krav på slåtter eller bete inom avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap.

21.9 Sista möjliga dagen för anmälan om **överlåtelse av besittningen av hela gården**.

30.9 Sista dagen då följande undersökningar och utredningar ska vara gjorda:

- markkartering av vall på torvåkrar
- markkartering för hantering av avrinningsvatten
- analys av sur sulfatjord och dikeskarta.

Oktober

fr.o.m. 1.10 Du får bearbeta fånggrödor.

1.10 Sista möjliga dagen att ändra ansökan om åkerstöd eller återkalla ansökan.

13.10 Sista möjliga dagen att svara på begäran om utredning av sommarens satellituppföljning med bild i Vipumobilen.

31.10

- Bevarandetiden för minimikrav för marktäckning enligt villkorligheten börjar.
- Bevarandetiden för växttäcknet vintertid inom stödet för miljösystem börjar.
- Bevarandetiden för mellangrödan upphör.
- Sista dagen att sprida gödsel och organiska gödselmedel.

November

30.11

- Sista möjliga dagen att låta göra analyser av markövervakningen (valfri gårdsspecifik åtgärd för miljöersättning).
- Sista dagen att sprida gödsel om långvariga kraftiga regn har hindrat spridning under växtperioden (spridning i november kräver anmälan till kommunens miljömyndighet).

December

31.12 Den sista möjliga dagen att genomföra det inhägnande och den rovdjursstängselåtgärd som har anmälts i miljöavtalet.

Ansökan om åkerstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Med åkerstöd avses följande ersättningar, arvoden och stöd:

- Grundläggande inkomststöd
- Kompensationsersättning
- Omfördelningsinkomststöd
- Stöd för miljösystem
- Miljöersättning
- Ersättning för ekologisk produktion
- Stöd till unga jordbrukare
 - inkomststöd för unga jordbrukare
 - stöd till unga jordbrukare
- Bidrag för specialväxter
- Bidrag för stärkelsepotatis
- Allmänt hektarstöd
- Nordligt hektarstöd
- Nationellt stöd för sockerbeta
- Miljöavtal
 - avtal om skötsel av våtmarker
 - avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap
 - avtal om upprätthållande av ursprungssorter

Detaljerade stödvillkor för åkerstöden finns i [Ansökningsguide om åkerstöd](#).

Åkerstöd och stödområden

De stöd som betalas i Finland har riktats till olika stödområden. Din gårds läge bestämmer vilka stöd du kan få. Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi. Stödområdenas gränser grundar sig på kommunindelningen år 1995. Du kan kontrollera ändringarna i den uppdaterade företeckningen över olika stödområden i [Statsrådets förordning 1379/2022](#) jämte ändringar.

Ansökan om åkerstöd

Ansök om åkerstöd i Viputjänsten **senast den 9 juni 2026**. Viputjänsten anvisningar dig att fylla i ansökan stegvis.

Du behöver behörigheter att sköta ärenden i Viputjänsten för att kunna ansöka om stöd. Du kan läsa mer om Viputjänsten och att registrera dig i tjänsten på adressen livsmedelverket.fi/vipu.

Bilagor till ansökan

Se till att du i samband med ansökan lämnar in alla nödvändiga handlingar som bilagor till den behöriga myndigheten innan ansökningstiden gått ut.

Försenade bilagor leder inte till att ansökan försenas, men du får inte det ansökta stödet förrän alla nödvändiga handlingar är inlämnade.

Ett undantag: garantibevis för hampa ska lämnas in senast den 9.6 eller så betalas inget stöd för hampaarealer.

Bevis på att ansökan kommit fram

Du får ett meddelande om att ansökan har skickats till den e-postadress du angett. Om du inte får något meddelande kan du kontrollera med [den behöriga myndigheten](#) om din ansökan kommit fram. Det kan hända att du till exempel på grund av felaktig e-postadress inte får något meddelande. Spara det meddelande du fått om att ansökan har skickats i din e-post till slutet av innevarande år eller skriv ut det för arkivering.

Spara också sammandraget som du får i samband med att ansökan skickas. Kontrollera att det överst på sammandraget står att uppgifterna har skickats för behandling. I sammandraget ser du när ansökan har skickats.

Den stödsökandes ansvar

Fyll i din stödansökan omsorgsfullt. Ansvaret för att stödansökan och dess bilagor lämnas in i tid och att uppgifterna är korrekta ligger uteslutande hos sökanden. Om du inte lämnar in stödansökan har du inte rätt till stöd.

Stöd betalas inte till sökande för vilka det har bevisats att förutsättningarna för att få stöd har skapats på konstlad väg.

Myndighetens rådgivning

Kommunernas och livskraftscentralen myndigheter kan enligt sina befogenheter ge allmän information och utbildning om stödansökningar och stödvillkor. Indelningen enligt behörighet beskrivs i följande kapitel.

Rådgivningen kan innehålla information om till exempel ansökningstider, uppgifter om bilagor som ska bifogas till ansökan, Viputjänstens funktioner eller detaljerade villkor för stöden. Myndigheten kan dock inte ge dig råd om vad som är det bästa alternativet för din gårdsbruksenhet i stödansökningen, till exempel för vilka stöd, vilka grödor eller djur du kan få det största stödbeloppet.

Du kan få hjälp och anvisningar om hur du fyller i stödansökningar av rådgivare och producentorganisationernas EU-stödbud.

I frågor som rör den elektroniska stödansökan och användning av Viputjänsten kan du kontakta en expert på elektronisk stödansökan i din kommun. Experten kan hjälpa dig med problem som gäller användarrättigheter, användning av applikationen och att skicka ansökningar.

På grund av jäv kan den myndighet som handlägger stödansökan inte hjälpa sökanden att fylla i den.

Behörig myndighet

Den behöriga myndigheten ansvarar för behandlingen av din ansökan och för rådgivningen i anslutning till ansökan. Den behöriga myndigheten bestäms enligt gårdens läge och det stöd som söks.

Du måste uträtta ärenden hos den kommun eller livskraftscentralen inom vars verksamhetsområde din gårdsbruksenhets driftscentrum är beläget. Om din gårdsbruksenhet inte har något driftscentrum är den behöriga myndigheten den myndighet inom vars verksamhetsområde största delen av gårdsbruksenhets åkrar är belägna.

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet är den behöriga myndigheten i fråga om följande åkerstöd:

- Grundläggande inkomststöd
- Kompensationsersättning
- Omfördelningsinkomststöd
- Stöd för miljösystem
- Miljöersättning
- Inkomststöd för unga jordbrukare
- Bidrag för specialväxter
- Bidrag för stärkelsepotatis
- Allmänt hektarstöd
- Nordligt hektarstöd
- Nationellt stöd för sockerbeta
- Stöd till unga jordbrukare

Livskraftscentralen är den behöriga myndigheten i följande åkerstöd:

- Ersättning för ekologisk produktion
- Miljöavtal
 - avtal om skötsel av våtmarker
 - avtal om skötsel av jordbruksnatur och landskap
 - avtal om upprätthållande av ursprungssorter

Dessutom ansvarar livskraftscentralen för övervakningen av åkerstöden.

Hinder för ansökan under ansökningstiden

Du får inte fullt stöd om du inte skickar in din ansökan under ansökningstiden. Efter ansökningstiden är pappersblankett det enda alternativet för att ansöka om stöd och du har inte tillgång till de styrande kontrollerna i Viputjänsten. Du kan göra en försenad ansökan i sju dagar efter att stödansökningen har avslutats. Be landsbygdsnäringsmyndigheten i din kommun eller din livskraftscentralen om pappersblanketter och lämna in ansökan till den behöriga myndigheten. Ansökan anses ha anlänt den dag den anländer till den behöriga myndigheten.

Stöd betalas inte om ansökan försenas med mer än sju kalenderdagar.

Försenad ansökan på grund av force majeure eller en exceptionell omständighet:

En försenad ansökan anses ha inkommit i tid om förseningen beror på force majeure eller en exceptionell omständighet. Underrätta den behöriga myndigheten om force majeure eller de exceptionella omständigheterna inom 15 arbetsdagar från det att anmälan kan göras. Myndigheten ger dig råd om hur du kan inleda din ansökan.

Force majeure kan tillämpas på en försenad ansökan bara om det handlar om en onormal eller oförutsägbar händelse som inte beror på dig och vars följder du inte hade kunnat undvika trots tillräcklig försiktighet. Till exempel elavbrott eller överbelastat telekommunikationsnät betraktas inte som force majeure. Du kan undvika problem som orsakas av ovan nämnda situationer genom att returnera ansökan i tillräckligt god tid.

Förvaring av dokument

Spara e-postmeddelandet du fått om att ansökan har skickats och sammandraget av ansökan som du skrivit ut eller sparat fram till utgången av följande år. Kvittot och sammandraget är bra att delge de övriga ägarna till gårdsbruksenheten.

Förvara originalhandlingarna som gäller stödvillkoren och som inte lämnas in som bilaga till stödansökan under ansökningsåret/förbindelseperioden och de fyra följande kalenderåren.

Spara bokföringen över läkemedel och foderläkemedel som getts till produktionsdjur i fem år, även om du har sålt eller slaktat djuret före det. Också foderbokföringen måste sparas i fem års tid.

Förvara de handlingar som gäller villkorligheten under ansökningsåret och de två följande kalenderåren.

Mer information om de olika kraven på journalföring av jordbruksproduktion och om förvaringstiderna hittar du i guiden [Krav på journalföring av jordbruksproduktion](#). Guiden kan läsas på Livsmedelsverkets webbplats livsmedelsverket.fi/jordbrukarguider → [Guide om krav på journalföring av jordbruksproduktion](#).

Lämnande av uppgifter

För att möjliggöra uppföljning och utvärdering av stöden förbinder sig stödmottagaren för CAP-planens period 2023–2027 att på begäran lämna in uppgifter om stödåtgärdens effekter.

Ändring av ansökan 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

1. När och hur kan jag ändra uppgifterna i ansökan?

Du kan ändra din inlämnade ansökan om åkerstöd, rätta eventuella fel eller återta stöd efter att ansökningstiden har gått ut under ändringsskedet för åkerstödsansökan 10.6–1.10.2026.

Hur ändrar jag uppgifterna i Viputjänsten?

Du kan göra ändringar i ansökan i Viputjänsten från och med 10.6. Öppna åkerstödsansökan och ändra uppgifterna – ändringarna sparas automatiskt när du gör dem. Kom ihåg att besöka Vipurådgivaren för att kontrollera eventuella anmärkningar. Mer information finns i Vipuanvisningen under delen [Ändring av ansökan om åkerstöd](#).

En stödansökan som du lämnat in för sent visas i Viputjänsten när kommunen har sparat den. Du kan göra ändringar i den på samma sätt som i en ansökan som skickats in under ansökningstiden.

En stödansökan som du lämnat in för sent visas i Viputjänsten när kommunen har sparat den. Du kan göra ändringar i den på samma sätt som i en ansökan som skickats in under ansökningstiden.

Ändringar som du ska anmäla skriftligen till den behöriga myndigheten

I följande situationer ska du anmäla ändringarna med en fritt formulerad skriftlig anmälan till den behöriga myndigheten:

- ta basskiftet ur gårdens besittning
- ändring av markanvändningsslag
- ändring av växt på ett basskifte som anmäls för gemensamt bruk
- ändringar i uppgifterna om förbindelse om ekologisk produktion och miljöavtal
 - Läs närmare anvisningar på sidorna [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#) och [Möjligheter till ändring av miljöavtal](#).

2. I vilka fall måste jag ändra min ansökan om åkerstöd?

Du kan göra ändringar i din ansökan på eget initiativ eller utifrån en begäran om utredning som du fått i appen Vipumobilen.

Ändra din ansökan i följande situationer:

1. Du efter att du lämnat stödansökan märker att du har gjort ett fel i ansökan.

Till exempel

- du har uppgett fel växt
- du i ansökan har uppgett ett skifte som du inte odlar alls
- du har glömt att ansöka om något stöd eller någon åtgärd.

2. Du inte kan utföra de åtgärder på åkern som du har meddelat i ansökan att du förbinder dig att utföra.

Till exempel

- att du inte sår något på skiftet före 30.6 (med undantag av vissa **trädgårdsväxter**).
- att du inte slåtrrar eller sköter gräs- och vallfoderväxtligheten med bete enligt villkoren senast den 15 september.

3. Du har vidtagit en åtgärd på skiftet som inte skulle ha fått utföras med den anmälda växten.

- Till exempel du har slagit en areal som uppgetts med mångfaldsgrödor (äng) tidigare än 1 augusti.

3. När måste jag återta stöden?

Du måste återta alla stöd för ett jordbruksskifte som är jordbruksmark men där du inte vidtar några **jordbruksåtgärder** på åkern. Om du inte har vidtagit jordbruksåtgärder på en del av ett jordbruksskifte kan du dela upp jordbruksskiftet och återta stöden endast för vissa delar av jordbruksskiftet i fråga. Du kan återta stödet för ett enskilt skifte eller för en del av ett skifte genom att byta växten för det önskade jordbruksskiftet till återtagande av stöd.

Om du inte genomför en viss åtgärd kan du beroende på åtgärd återta stödet för en enskild åtgärd genom att byta växt eller avlägsna åtgärden från jordbruksskiftet.

Du kan läsa mer om återtagande av stöd i ansökningsguide om åkerstöd kapitlet **Återtagande av stöd 2026**.

4. Vilka uppgifter kan jag ändra i Viputjänsten under ändringsskedet?

1. Jordbruksskiftets växt och alla övriga uppgifter som anges för växtskiftet.

- lägga till eller ta bort valbara åtgärder i miljöförbindelsen.
- lägga till eller ta bort miljöavtalens iståndsättningsåtgärder (inhägnad och röjning).

2. Jordbruksskiftets gränser.

Du kan redigera jordbruksskiftets gränser, lägga till eller ta bort jordbruksskiften på basskiftet.

3. Uppgifter om basskiftet.

- basskiftets namn
- besittningsgrund och arrendegivare
- ta bort basskiften från besittningen
 - Du kan avlägsna ett basskifte från din besittning genom att meddela detta skriftligen i en fritt formulerad anmälan till den behöriga myndigheten.
- markanvändningsslag
 - Du kan ändra markanvändningsslaget genom att meddela detta skriftligen i en fritt formulerad anmälan till den behöriga myndigheten.
- information om vindskyddsplanteringar
- din anmälan om flyghavre

4. Ansöka om stöd och åtgärder

5. Stödsökande och tilläggsuppgifter om den sökande.

6. **Bilagor.** Du kan lägga till bilagor till ansökan. Observera att vissa bilagor till ansökan om åkerstöd ska skickas in redan under ansökningstiden.

5. Uppgifter som du inte längre kan ändra efter den 9.6

Du kan inte ändra alla uppgifter i ansökan när åkerstöden ändras.

Efter ansökningsperioden **kan du inte**

- lägga nya basskiften till ansökan
- ändra basskiftets gränser
- slå samman basskiften
- dela ett basskifte
- ta bort bilagor till ansökan
- anmäla ett gemensamt basskifte eller ta bort eller ändra de gemensamma basskiftenas jordbruksskiftesgränser.
 - Du kan dock ändra jordbruksskiftets växt och tillhörande uppgifter genom att anmäla det till kommunen med en fritt formulerad skriftlig anmälan.
- ansöka om nya miljöförbindelser, förbindelser om ekologisk produktion eller miljöavtal.
 - Ändra uppgifterna om ekoförbindelser och miljöavtal i Viputjänsten. Meddela din livskraftscentral skriftligen om ändringarna. Närmare anvisningar finns på sidorna **Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion** och **Möjligheter till ändring av miljöavtal**.

6. Påverkar ändringen av ansökan satellituppföljningen?

Ja, en ändring av ansökan kan påverka satellituppföljningen. Om du till exempel ändrar den växt du angett för jordbruksskiftet på eget initiativ eller utifrån en begäran om utredning, kan du efter ändringen få en ny begäran om utredning.

Du kan korrigera uppgifterna i ansökan i Viputjänsten efter att du har fått en begäran om utredning av satellituppföljningen i Vipumobilen.

Mer information finns i kapitlet **Begäran om utredning sommaren 2026** i ansökningsguiden för åkerstöd (kapitlet uppdateras i juni).

7. Övervakningen påverkar ändringen av ansökan

Håll dina ansökningsuppgifter uppdaterade under ändringen, eftersom exempelvis följande situationer kan förhindra att uppgifterna i ansökan eller delar av den ändras och stöden återtas:

A) Din gård väljs ut för övervakning på plats och övervakningen gäller gårdens alla skiften.

- Du kan inte ändra din ansökan eller återta stöden efter att du har underrättats om övervakningen.
 - A. Övervakningen görs utifrån de ansökningsuppgifter som var kända vid tidpunkten för anmälan. Efter övervakningen kan du inte ändra din ansökan eller återta stöd och åtgärder annat än i följande undantagsfall:
 - B. Du har anmält en fånggröda till skiftet och skiftet har övervakats före tidsfristen för sådd av fånggröda (15.8). Om du efter övervakningen beslutar att inte så fånggrödan, kan du återta åtgärden fånggröda på skiftet.

- Du har anmält en mellangröda för skiftet, men du sår inte mellangrödan på grund av exempelvis väderförhållandena. Du kan återta anmälan om mellangröda.

Meddela kommunen om återkallelsen i ovan nämnda fall med en fritt formulerad skriftlig anmälan.

B) Enstaka skiften har valts ut för övervakning.

- Möjligheten att ändra utvalda skiften låses i Viputjänsten när du har underrättats om övervakningen. Du kan göra ändringar för andra skiften på vanligt sätt.

C) Enstaka skiften har valts ut via urval för kvalitetsbedömning eller granskning av jordbruksmarkens stödberättigande

- Möjligheten att ändra utvalda skiften låses i Viputjänsten när du har underrättats om övervakningen. Dessa avviker dock från den normala övervakningen i det avseendet att det i dessa fall är möjligt att ändra stödansökan i följande situationer:
 - Det finns saker att korrigera inom bas- eller jordbruksskiftenas gränser
 - Växten på skiftet motsvarar inte den anmälda
 - Det villkor som följs upp med satellit har inte iakttagits.
- I dessa fall får du en korrigeringsuppläsning i Vipumobilen. Gör korrigeringarna i Viputjänsten enligt anvisningarna i korrigeringsuppläsningen. Du kan inte göra några andra ändringar för dessa skiften.

D) Terrängsyn av ett skifte i miljöavtalet utförs på din gård

- Vid anmälan om terrängsyn låses uppgifterna i Viputjänsten om det skifte som ska granskas. Du kan dock ändra skiftets växt genom att göra en skriftlig anmälan till landsbygdsnäringsmyndigheten i din kommun.

E) Brister upptäcks vid en administrativ urvalsbaserad kontroll

- Du kan inte ändra de delar av ansökan där det har upptäckts brister. Om kommunen till exempel på basis av ett urval eller en korskontroll granskar besittningen av skiftet och brister upptäcks i besittningen av skiftet, kan du inte ändra växt på skiftet eller återta stöd för skiftet att kontrollen har meddelats.

8. Kan jag ändra i ansökan efter ändringsperioden?

Du kan inte ändra ansökan om åkerstöd efter att ändringsperioden har gått ut.

I vissa fall är det fortfarande möjligt att ändra ekoförbindelserna och miljöavtalen efter åkerstödens ändringsperiod. Närmare anvisningar finns på sidorna [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#) och [Möjligheter till ändring av miljöavtal](#).

Återtagande av stöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↵ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

↵ [Ändring av ansökan 2026](#)

Du kan under vissa förutsättningar själv, efter att ansökningstiden löpt ut, återta de åtgärder och stöd som du ansökt om i **Viputjänsten** eller genom att kontakta **behörig myndighet** innan ändringskedet går ut, senast den 1 oktober 2026. Nedan beskrivs de olika alternativen närmare. Kom ihåg att, efter ändringarna, kontrollera att det inte finns några anmärkningar på Vipurådgivaren.

1. Hur kan jag under ändringskedet återta ett eller flera

A) stöd eller åtgärder för ett jordbruksskifte som jag ansökt om?

Byt jordbruksskiftets växt i Viputjänsten i skiftesuppgifterna i ansökan om åkerstöd. Om basskiftet har flera jordbruksskiften, ändra uppgifterna endast för de jordbruksskiften som återkallelsen gäller. Vid behov kan du bearbeta jordbruksskiftets gränser eller göra nya jordbruksskiften.

- **Miljöersättningens jordbruksskiftesspecifika åtgärd:** Ta bort den åtgärd du valt för skiftet. Åtgärderna omfattar fånggröda, jordförbättring och saneringsgröda, alternativt växtskydd för trädgårdsväxter, vallar på torvåkrar samt hantering av avrinningsvatten.
- **Stöd för miljösystem:** Ta bort valet grüngödslingsvall i miljösystemstödet från grüngödslingsvallen om du inte vill ha miljösystemstöd för jordbruksskiftet.
- **Förbindelse om ekologisk produktion och miljöavtal:** Om du vill ta bort ett skifte från en förbindelse om ekologisk produktion eller ett miljöavtal som du ansökt om år 2026, hittar du närmare anvisningar på sidan om [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#) och [Möjligheter till ändring av miljöavtal](#).

B) alla stöd eller åtgärder som jag ansökt om?

Om du inte vidtar jordbruksåtgärder på jordbruksskiftet, byt skiftesuppgifterna i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten, *Återtagande av stöd*, gällande gröda på jordbruksskiftet. Om basskiftet har flera jordbruksskiften, ändra uppgifterna bara för de jordbruksskiften för vilka du vill återta stöden. Vid behov kan du bearbeta jordbruksskiftets gränser eller göra nya jordbruksskiften.

Om jordbruksskiftets areal helt tas ur jordbruksanvändning under ändringskedet, byt jordbruksskiftets gröda i skiftesuppgifterna till *Icke odlad gröda*. Närmare information om areal som tas ur jordbruksanvändning finns i Ansökningsguiden för åkerstöd i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#).

Förbindelse om ekologisk produktion och miljöavtal: Om skiftet är ett miljöavtals- eller ekologiskt

förbindelseskifte, se närmare anvisningar på sidorna om [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#) och [Möjligheter till ändring av miljöavtal](#).

2. Hur kan jag återta gårdens alla jordbruksskiften under ändringsskedet gällande

A) den miljöförbindelse eller åtgärd för stöd för miljösystem som jag ansökt om?

- Byt gröda i skiftesuppgifterna i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten för alla jordbruksskiften som du har uppgett för åtgärden. Radera dessutom krysset för åtgärden på fliken *Stöd som söks*.

B) det stöd jag ansöker om?

- Du kan inte ta bort sökmarkeringarna i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten efter att ansökningstiden gått ut. Gör en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om du vill återta stöd du ansökt om.

C) en förbindelse om ekologisk produktion eller miljöavtal?

- Om du vill återta hela ansökan om miljöavtal eller ansökan om ekoförbindelse ska du skicka ett skriftligt fritt formulerat meddelande till livskraftscentralen. Närmare anvisningar hittar du på sidorna om [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#) och [Möjligheter till ändring av miljöavtal](#).

D) alla stöd som jag ansökt om i ansökan om åkerstöd?

- Du kan inte ta bort sökmarkeringarna i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten efter att ansökningstiden gått ut. Gör en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om du vill återta hela din ansökan om åkerstöd.

3. Kan jag återta stöd eller åtgärder om jag har fått ett meddelande om övervakning?

Du kan inte göra ändringar i uppgifterna i ansökan i Viputjänsten om du har fått ett meddelande om övervakning av gården.

Ytterligare information om andra situationer som påverkar ändringen av ansökan finns i ansökningsguiden för åkerstöd i kapitlet [Ändring av ansökan](#).

4. Kan jag återta stöd eller åtgärder efter ändringsskedet?

Du kan inte längre återta stöd eller åtgärder efter åkerstödens ändringsskedet.

I vissa fall är det fortfarande möjligt att ändra ekoförbindelserna och miljöavtalen efter åkerstödens ändringsskedet. Närmare anvisningar hittar du på sidorna om [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#) och [Möjligheter till ändring av miljöavtal](#).

Ändring av höstanmälan's uppgifter i våren 2026

Publiceringsdatum: 29. januari 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2025](#)

↪ [Höstanmälan 2025](#)

Tidtabell för höstanmälan, våren 2026

Bild 1: Tidtabell för höstanmälan, våren 2025

1. I vilka fall måste jag göra ändringar i min höstanmälan?

Korrigera uppgifterna i din höstanmälan om **du efter att ha lämnat in höstanmälan upptäcker att du har gjort ett fel när du fyllde i höstanmälan**. Du kan korrigera din anmälan till exempel i följande situationer:

- du har meddelat fel uppgifter om miljöersättningens åtgärdsskifte eller vill radera åtgärdsskiftet
- du har ritat åtgärdsarealen felaktigt.
- du har angett fel växttäckesslag, till exempel att arealen är utan växttäckes fast det är stubb
- du har inte uppfyllt villkorligheten eller kraven på växttäckes i stödet för miljösystem och till exempel plöjt eller bearbetat arealer som du angett ska bevaras med växttäckes under växttäckesperioden, se **Höstanmälan 2025, kapitel 2.1 Bevara växttäckes till våren**.

Kom ihåg att alltid gå till fliken Vipurådgivaren när du gör ändringar i uppgifterna i din höstanmälan. Under ändringstiden kan du korrigera din höstanmälan, men du kan inte lämna in en ny höstanmälan.

2. När kan jag återta stöd?

Du kan återta de åtgärdsuppgifter som angetts i höstanmälan under ändringstiden. Du kan till exempel återta stödet för miljösystem för ett enskilt åtgärdsskifte om du inte har bevarat arealen med växttäckning under den period som krävs. Ange i detta fall '*Jag ansöker inte om stöd för växttäckning vintertid*' för åtgärdsskiftet.

Tips: Om du korrigerar din höstanmälan ska du vara noga med att inte avlägsna areal som hör till minimikravet för marktäckning enligt villkorligheten. Enligt villkorligheten ska du anmäla växttäckesslag för all åkerareal och areal med permanenta grödor som var i din besittning den 17 juni 2025.

3. När och hur kan jag ändra uppgifterna i höstanmälan?

Du kan ändra de uppgifter du angett i höstanmälan under ändringstiden för höstanmälan. Tidtabellen för ändringar varierar mellan olika åtgärder. Du kan själv ändra uppgifterna om växttäckning i Viputjänsten. Alla andra ändringar i höstanmälan ska anmälas skriftligen till kommunen. Observera att tidtabellen har ändrats jämfört med i fjol.

3.1 Ändring av uppgifter om växttäckning

Du kan ändra uppgifterna om växttäckning som du angett i höstanmälan eller återkalla åtgärden växttäckning vintertid inom stödet för miljösystem som du ansökt om för skiftet enligt följande:

- **5.2–29.3.2026** Gör en fritt formulerad skriftlig anmälan om ändringarna till kommunens landsbygdsmyndighet.
- **30.3–28.4.2026** Ändra själv uppgifterna i Viputjänsten.
 - Du ser ändringarna genast när du har gjort dem.
 - Gå alltid till fliken Vipurådgivare när du ändrar uppgifter. Vipurådgivaren berättar till exempel om du inte har uppgett ett växttäckesslag för alla skiften.
 - **Vipuanvisning: höstanmälan 2025, kapitel 10. Ändring av uppgifterna i höstanmälan under ändringstiden** (uppdateras i mars 2026).

3.2 Ändring av uppgifter via flikarna avrinningsvatten, fågelåkrar, främjande av cirkulär ekonomi och växtskydd

Ändringstiden för flikarna avrinningsvatten, fågelåkrar, främjande av cirkulär ekonomi och växtskydd i höstanmälan går ut tidigare än ändringstiden för de åtgärder som följs upp via satellit.

- **5.2–16.4.2026** Gör en fritt formulerad skriftlig anmälan om ändringarna till kommunens landsbygdsmyndighet under perioden. Du ser ändringarna i Viputjänsten när kommunen har gjort de ändringar du meddelat.

Obs! Om din höstanmälan har tagits med i övervakningen kan du inte göra ändringar i åtgärderna för miljöersättning.

Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan 2026

Publiceringsdatum: 17. december 2025

↪ [Guide om djurstöd 2026](#)

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Force majeure under stödansökan förklaras i kapitlen Ansökan om stöd i Guide om djurstöd och i Ansökningsguide om åkerstöd.

Du kan behålla din rätt till stöd om du inte har kunnat lämna in din ansökan eller annars fullgöra dina skyldigheter på grund av oöverstigligt hinder (force majeure) eller exceptionella omständigheter och du meddelar detta skriftligen till den behöriga myndigheten.

Enligt EU-rättsakterna kan bl.a. följande oförutsägbara händelser från fall till fall godkännas som force majeure och exceptionella omständigheter:

- stödmottagaren avlider
- stödmottagaren blir arbetsoförmögen under en längre tid
- en allvarlig naturkatastrof eller svåra väderfenomen som påverkar gårdsbruksenhetens odlade areal i väsentlig grad
- byggnader för uppfödning av djur på gården förstörs genom olyckshändelse
- en epizooti, utbrott av en växtsjukdom eller förekomst av en växtskadegörare som skadar stödmottagens hela djurbesättning eller en del av den eller stödmottagens grödor
- hela eller en avsevärd del av gårdsbruksenheten exproprieras, om expropriationen inte kunde förutses när ansökan lämnades in.

Listan är inte helt uttömmande, utan några andra liknande situationer kan också vara aktuella

Meddela den behöriga myndigheten om force majeure eller exceptionella omständigheter. Gör en skriftlig fritt formulerad anmälan och lämna in bevisen inom 15 arbetsdagar från det att det är möjligt att lämna dem. Anmälningskyldig är stödmottagaren eller dennes rättighetsinnehavare.

Om det oöverstigligna hindrets (force majeure) eller de exceptionella omständigheternas existens har bevisats genom att lämna in till exempel ett läkarintyg eller ett läkarutlåtande till den behöriga myndigheten, är de ovan nämnda dokumenten som innehåller information om en persons hälsotillstånd eller hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster sekretessbelagda. Den berörda informationen behandlas omsorgsfullt och används enbart för berättigade ändamål.

Behöriga myndigheten avgör från fall till fall om det har varit frågan om force majeure eller en exceptionell omständighet. När du åberopar force majeure eller en exceptionell omständighet får du som interimistisk åtgärd

en synpunkt på om det handlar om force majeure eller inte. Informationen som getts som interimistisk åtgärd är ännu inte ett överklagbart beslut, utan om du vill kan du begära omprövning av ärendet i samband med stödbeslutet.

Om du inte har kunnat iaktta villkorlighet på grund av force majeure eller en exceptionell omständighet, tillämpas inte administrativa påföljder. Meddela om saken med en fritt formulerad skriftlig anmälan till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Obs! I fall av force majeure och exceptionella omständigheter är det av viktigt att du anmäler det skedda till den behöriga myndigheten inom utsatt tid. Skicka även bevis för force majeure eller exceptionella förhållanden.

Överlåtelse av besittningen av hela gården eller upphörande med gårdsbruk 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Guide om djurstöd 2026](#)

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Ändringar i gårdens besittning

Besittningen av gården kan ändras på flera olika sätt. Alla ändringar i gårdens besittning ska anmälas till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Med förändringar i besittningen menas till exempel situationer där

- Generationsväxling görs på gården
- En del av gårdsbruksenheten eller hela gårdsbruksenheten säljs eller arrenderas ut
- Gårdsbruksenheten får nya ägare utöver de föregående ägarna eller
- Gårdens företagsform ändras, till exempel från jordbruksverksamhet som bedrivs av fysiska personer till aktiebolag.

Olika ändringar i besittningen av gårdsbruksenheten kan göras när som helst och de ska anmälas till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet utan dröjsmål. Anmälningarna görs med de blanketter som är avsedda för att anmäla ändringar.

En ändring i besittningen av gårdsbruksenheten berättigar dock inte alltid till att den som ansöker om stöd för året i fråga kan ändras efter att stödansökan har avslutats. I sådana fall krävs det att förutsättningarna för överlåtelse av besittning av hela gården är uppfyllda.

Överlåtelse av besittningen av hela gården

Med överlåtelse av besittningen av en hel gård avses en situation där gårdens **alla** djur och odlingsmarker säljs eller arrenderas ut till **en** ny innehavare.

De vanligaste orsakerna till att besittningen av en hel gård överläts är generationsväxling eller att gårdsbruksenheten säljs till en ny innehavare. Överlåtelse av besittningen av en hel gård kan också innebära sammanslagning av gårdar. Med sammanslagning av gårdsbruksenheter avses fall där en hel gårdsbruksenhet övergår i en annan gårdsbruksenhets besittning genom köp eller arrende.

Tidpunkten för ändring av besittningen påverkar vem som stöden betalas ut åt

Det lönar sig att göra en ändring i besittningen av gården i början av året innan stödansökningarna inleds. På så

sätt säkerställer du att ansökan redan i ansökningskedet har rätt sökande och riktiga uppgifter. Om besittningen av hela gården överläts efter stödansökan ska detta göras senast 31.8, om du vill att stöden betalas till gårdens nya innehavare.

Ansökan om nationella husdjursstöd kan inte överföras på gårdsbruksenhetens nya innehavare, om den föregående innehavaren under innevarande år har fått förskott på stöden i fråga. I detta fall betalas också resten av stödet till den ursprungliga sökanden, även om hela gårdsbruksenheten har överförts.

Överlåtelse av besittningen av hela gården efter 31.8

Om besittningen av gården ändras efter 31.8, betalas stöden för stödåret till den som har ansökt om stödet.

Förbindelser och avtal

När man anmäler överföring av besittningen av hela gården ska den fortsättande jordbrukaren vid behov också lämna in blanketten för överföring av förbindelser och avtal. Alternativt kan den som avstår från gården anmäla att förbindelsen eller avtalet avslutas. Med förbindelser och avtal avses i detta sammanhang en miljöförbindelse, en förbindelse om ekologisk produktion, en förbindelse om ersättning för djurens välbefinnande, avtalet om uppfödning av lantrasdjur eller miljöavtal.

Säkerställ att överlåtelseparterna uppfyller villkoren för att ingå den förbindelse eller det avtal som ska överföras för att förbindelsen och avtalet eller en del av det ska förbli i kraft. Till exempel måste utbildningskravet för ekologisk produktion uppfyllas när förbindelserna överförs och man ska ansluta sig till ekoövervakningen i samband med överföringen. Närmare villkor och anvisningar för överföring av förbindelser och avtal finns i villkoren för varje stöd. Flytta avtal och arealbaserade förbindelser på **blankett 160** och förbindelsen för ersättning för djurens välbefinnande på **blankett 473**.

Stöd till unga jordbrukare

Vid överlåtelse av besittningen av hela gården har övertagaren rätt att ansöka om EU-finansierat inkomststöd till unga jordbrukare och nationellt stöd till unga jordbrukare, även om överlåtaren inte hade varit berättigad till stödet.

Övertagaren ska uppfylla alla stöd villkor för att få stöd, bland annat ska kravet på yrkesskicklighet uppfyllas senast 31.8.

Från produktionen frikopplat stöd för svin- och fjäderfåhushållning

Den referenskvantitet som ligger till grund för betalningen av stöd kan överföras till en ny sökande endast om det är fråga om generationsväxling eller överlåtelse av besittningen av hela gården. Referenskvantiteten överförs på **blankett 156**.

Överföringar kan endast göras inom samma stödområde (AB eller C1-C4). I samband med överlåtelsen kan referenskvantiteterna på sökandens begäran också sammanslås. I samband med generationsväxling kan referenskvantiteten delas, om alla övertagare uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd.

Om du ansöker om förskott ska referenskvantiteten vara i din besittning den 1.3 det innevarande stödåret. Det slutliga stödet bestäms enligt situationen den 1.9 under stödåret.

Överlåtelse av besittningen av hela gården och djurhållning

Om djurhållningen fortsätter i samband med överlåtelse av besittningen av hela gården ska både den fortsättande och den överlåtandjordbrukaren göra sina egna anmälningar till Livsmedelsverkets register. Anmälningarna ska göras inom de fastställda tidsfristerna så att registeruppgifterna hålls uppdaterade.

Djurhållar- och djurhållningsplatsregistret

Se till att alla ändringar i uppgifterna om djurhållningsplatser och djurhållning anmäls till registret över djurhållare och djurhållningsplatser enligt anvisningarna och i god tid. Till exempel ska uppgifterna i djurhållar- och djurhållningsplatsregistret vara registrerade innan djurhållningen inleds.

För mer information: [Djurhållar- och djurhållningsplatsregistret – Livsmedelsverket](#)

Djurregister

Se till att alla anmälningar till djurregistren görs i tid och inom de tidsfrister som myndigheterna fastställt. För mer information: [Märkning och registrering av djur – Livsmedelsverket](#)

Påverkar överlåtelsen av besittningen övervakningen eller påföljderna av övervakningen?

Om gården har valts för övervakning sker övervakningen alltid normalt även om en överlåtelse av besittningen har gjorts. De eventuella påföljderna för stöden under tillsynsåret gäller den sökande till vilken stödet betalas under året i fråga. Tidpunkten för övervakningen har ingen betydelse.

För påföljderna ansvarar

- Övertagaren, om besittningen av hela lägenheten har överförts före 31.8.
- Överlåtaren, om besittningen av hela lägenheten har överförts efter 1.9.

Sanktioner som hänför sig till tidigare stödår kan i vissa fall även omfatta den som avstår från gården.

Påföljderna av upprepad försummelse av villkorligheten avbryts i regel vid överlåtelse av besittningen av gården. Detta innebär att om man under övervakningen upptäcker samma försummelse av villkorligheten som vid övervakningen under överlåtarens tid, leder försummelsen till en påföljd, men försummelsen anses inte upprepad. Ett undantag är till exempel situationer där en tidigare sökande fortsätter att vara delaktig i ett nytt jordbruksföretag.

Stöd villkoren ska uppfyllas

Stöd villkoren ska uppfyllas utan avbrott under hela stödåret. Som övertagare lönar det sig att annullera de ansökta stöden om du vet att överlåtaren inte har uppfyllt alla stöd villkor. På så sätt undviker du eventuella påföljder av övervakningen. Du kan inte längre annullera stöd efter att övervakning har anmälts eller tidsfristen för återkallande av stöd har löpt ut.

Övertagarens minneslista

Till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet inom 15 arbetsdagar från det att besittningen överlåtits

- Anmäl överlåtelse av besittningen av hela gården på **blankett 156**.
 - Överlåtarens och övertagaren ska underteckna blanketten.

- Lämna in vid behov följande blanketter
 - **blankett 156**, om du grundar en helt ny gårdsbruksenhet.
 - **blankett 101D**, om det sker ändringar i gårdsbruksenhetens delägare (överlåtaren och övertagaren ska underteckna blanketten).
 - **blankett 101A**, om du ändrar basuppgifterna om gården.
 - **blankett 457**, om det sker ändringar i gårdens rättigheter att uträtta ärenden.
 - **blankett 160** om överlåtarens miljöförbindelse överförs till dig. Om du redan har en gällande miljöförbindelse behöver du inte returnera blanketten.
 - **blankett 473**, om överlåtarens förbindelse om ersättning för djurens välbefinnande överförs till dig.
 - **blankett 156**, för att anmäla överföring av referensmängden för svin- och fjäderfäproduktionen i samband med överföringen av besittningen av hela gården.

Till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att besittningen överlåtits

- Lämna in **blankett 160** om överlåtarens miljöavtal, ekoförbindelse eller avtalet om uppfödning av lantrasdjur överförs till dig. Om du redan har en gällande ekoförbindelse behöver blanketten inte lämnas in. Kom ihåg att ansluta dig till ekoövervakningen om ekoförbindelsen överförs till dig och du inte tidigare har haft en motsvarande förbindelse.

Överlåtarens minneslista

Till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet Inom 15 arbetsdagar från det att besittningen överlåtits

- Anmäl eller anmäl tillsammans med övertagaren, överlåtelse av besittningen av hela gården på **blankett 156**.
- Meddela om upphörande/ändring av behörigheter på **blankett 457**.
- Anmäl att du avstår från en miljöförbindelse med **blankett 474**, om förbindelsen inte har överförts till övertagaren på **blankett 160**.
- Anmäl att du avstår från en förbindelse som gäller ersättning för djurens välbefinnande med en fritt formulerad skriftlig anmälan.
- Anmäl att djurhållningen upphör, om djurhållningen på gården inte fortsätter.
 - För mer information: **Gör så här när du helt eller tills vidare avslutar djurhållningen - Livsmedelsverket**
- Lämna en skriftlig anmälan av deltagandet i systemet för produktionsstöd för mejerimjolk. Anmälan är fritt formulerad, men den ska innehålla det datum då du vill att återkallelsen ska träda i kraft.

Till livskraftscentral inom 15 arbetsdagar från det att besittningen överlåtits

- Anmäl att du avstår från en ekoförbindelse eller miljöavtal med **blankett 474**, om du avstår från ekoförbindelsen eller miljöavtalet och inte har överfört förbindelsen eller avtalet till övertagaren med **blankett 160**. Kom ihåg att också meddela ändringarna till ekoövervakningen.
- Anmäl med en fritt formulerad skriftlig anmälan att du avstår från avtalet om uppfödning av lantrasdjur, om du inte har överfört avtalet till övertagaren med blankett 160.

Avslutande av ansökan om stöd

Du kan avstå från att ansöka om stöd eller återkalla de stöd du ansökt om under ändringsperioden, förutsatt att det inte har meddelats om en övervakning på gården. Observera att om du vill sluta ansöka om stöd mitt under året eller under förbindelse- eller avtalsperioden, kan stöd inte nödvändigtvis betalas ut eller utbetalda stöd kan

återkrävas. Närmare anvisningar om återkallande av stöd eller avslutande av förbindelser och avtal kan du kontrollera i villkoren för varje stöd.

När du beslutar att sluta ansöka om jordbruksstöd, eller om du redan har slutat, ska du anmäla detta till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet utan dröjsmål

- Gör en skriftlig fritt formulerad anmälan
 - om upphörande av ansökan om stöd.
 - om återkallande av deltagande i systemet för produktionsstöd för mejerimjolk. Berätta från och med vilken dag du vill att upphörandet ska träda i kraft.
- Anmäl att du avstår från miljöförbindelsen på **blankett 474**.
- Avsluta rätten att utträta ärenden med **blankett 457**.
- Gör en fritt formulerad skriftlig anmälan om återtagande av ansökningar om djurstöd.
- Gör de nödvändiga anmälningarna till djurregistren och till registret över djurhållare och djurhållningsplatser om att djurhållningen och djurhållningsplatserna avslutas.

Anmäl till livskraftscentralen utan dröjsmål

- med **blankett 474** att du avstår från ekoförbindelsen och miljöavtalen.
- med en skriftlig anmälan att du avstår från avtalet om uppfödning av lantrasdjur.

Vanliga frågor

Tänk om jag glömmer att anmäla förändringarna i tid?

I de flesta fall betalas stöden till överlåtaren och inte till övertagaren.

Gäller överlåtelsen av besittningen av hela gården också åkrar eller djur som arrenderats ut till min gård?

Nej. En förutsättning för att besittningen av hela gården ska kunna överföras är att de åkrar och djur som du äger överförs till övertagaren. Samtidigt överför myndigheten också alla dina ansökningar till den som tar över. Du kan inte fortsätta att ansöka om stöd enbart på arrenderade åkrar och/eller djur om du har meddelat att besittningen av hela gården har överlåtits.

Jag slutar med jordbruket, men jag vill behålla ett litet potatisland. Är det ok?

Om du avstår från din gård genom att överlåta besittningen av hela gården kan du behålla en liten åker att använda som trädgårdsland.

Om du slutar med jordbruket utan att besittningen av hela gården överförs, är storleken på åkern inte begränsad.

Ändras lägenhetsnumret vid överlåtelse av besittningen av hela gården?

Vid överlåtelse av hela gårdens besittning avgörs det alltid från fall till fall med vilket lägenhetsnummer verksamheten ska fortsätta. Du kan framföra dina önskemål till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Överlåtelse av hela gårdens besittning kan till exempel ske genom att två gårdar slås ihop till en. I dessa fall blir det nya lägenhetsnumret vanligtvis ett av lägenhetsnumren för de sammanslagna gårdarna.

Förutsättningar för ansökan om åkerstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↓ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Stödsökande

Med stödsökande (nedan sökanden) avses en enskild jordbrukare som är

- en fysisk person eller
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer. Sammanslutningens och dess medlemmars juridiska ställning inom den nationella lagstiftningen inverkar inte på rätten att ansöka.

Stöd och ersättning utbetalas för den gårdsbruksenhet som är i den sökandes besittning och belägen i Finland. Den sökandes medborgarskap påverkar inte erhållandet av stöd.

Sökandens ålder i fråga om rätten till åkerstöd

Tabell 1. Hur den sökandes ålder påverkar beviljandet av stöd.

Stöd	Åldersgräns
<ul style="list-style-type: none">• grundläggande inkomststöd• stöd för miljösystem• omfördelningsinkomststöd• bidrag för specialväxter• bidrag för stärkelsepotatis	Din ålder påverkar inte beviljandet av stöd.
<ul style="list-style-type: none">• kompensationsersättning• miljöersättning• ersättning för ekologisk produktion• miljöavtal• allmänt hektarstöd• nordligt hektarstöd• nationellt stöd för sockerbeta	<p>Du kan få stöd om du är över 18 år.</p> <p>Någon övre åldersgräns finns inte.</p> <p>Om den sökande är en sammanslutning eller en förening, se punkten Ålder då den sökande är ett samfund.</p> <p>Om du är under 18 år, se punkten sökande under 18 år.</p>

Stöd	Åldersgräns
<ul style="list-style-type: none"> • inkomststöd för unga jordbrukare • stöd till unga jordbrukare 	<p>Du kan få stöd om du är 40 år 31.12.2026.</p> <p>Den övre åldersgränsen gäller endast den som ansöker om stöd första gången. Personer över 40 år kan få stöd under senare år om den första ansökan har skett inom åldersgränsen.</p> <p>Om den sökande är en sammanslutning, se punkten Ålder då den sökande är ett samfund.</p>

Sökande under 18 år

Du kan ansöka om grundläggande inkomststöd, stöd för miljösystem, omfördelningsinkomststöd, bidrag för specialväxter samt bidrag för stärkelsepotatis även om du är under 18 år.

Dessutom kan du ansöka om kompensationsersättning, miljöförbindelse, ersättning för ekologisk produktion, miljöavtal, allmänt hektarstöd, nordligt hektarstöd och nationellt stöd för sockerbeta, om

- din make/maka är över 18 år 31.12.2025
- du bedriver jordbruk tillsammans med dina föräldrar
- det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet.

Med makar avses personer som har ingått äktenskap med varandra och personer som under skatteåret fortgående har levat under äktenskapsliknande förhållanden i gemensamt hushåll utan att ingå äktenskap med varandra och som tidigare har varit gifta med varandra eller som har eller har haft ett gemensamt barn.

Ålder för den sökande för ett samfund

Samfundssökandes ålder påverkar inte beviljandet av stöd om grundläggande inkomststöd, stöd för miljösystem, omfördelningsinkomststöd, bidrag för specialväxter eller bidrag för stärkelsepotatis.

Samfundssökande kan ansöka om ersättning för ekologisk produktion och miljöavtal, om minst en jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare har varit minst 18 år 31.12.2025.

Samfundssökande kan ansöka om allmänt hektarstöd, nordligt hektarstöd och nationellt stöd för sockerbeta, om minst en jordbrukare, bolagsman, medlem eller delägare har varit minst 18 år 31.12.2025. Ålderskravet gäller inte offentligt rättsliga samfund, utbildningslägenheter eller fängelselägenheter.

Sökandens gårdsbruksenhet

Med gårdsbruksenhet avses alla enheter som leds av dig och som är belägna inom samma medlemsstats territorium och som används för jordbruksverksamhet. Detta innebär att de produktionsenheter (gårdar) som samma sökande (en eller flera) odlar i Finland betraktas som en enda gårdsbruksenhet.

Om du odlar flera enheter som används för jordbruksverksamhet i olika delar av Finland och dessa tillsammans bildar en administrativ helhet, dvs. de fungerar under jordbrukarens ledning, ska uppgifterna om dessa enheter lämnas in i endast en ansökan. Denna ansökan omfattar alla enheter i fråga.

När det gäller nationella stöd avses med en gårdsbruksenhet en funktionellt och ekonomiskt självständig

produktionsenhet som utgörs av en eller flera fastigheter eller delar av fastigheter eller produktionsbyggnader med markgrund, som leds av dig och används för att bedriva jordbruk och som du besitter som en enda helhet på basis av ägande eller arrendering.

Basskiftets eller jordbruksskiftets placering avgör stödnivån för de nationella arealbaserade stöden.

Den sökande ska vara aktiv jordbrukare

Du kan få åkerstöd endast om du uppfyller villkoret för aktiv jordbrukare. Att villkoret uppfylls kontrolleras på basis av de uppgifter som du uppgett i ansökan om åkerstöd. Villkoret för aktiv jordbrukare ska uppfyllas senast 9.6.2026. Villkoret för aktiv jordbrukare gäller alla andra åkerstöd förutom miljöavtal och nationella åkerstöd.

Läs mer om villkoret för aktiv jordbrukare på adressen livsmedelsverket.fi/aktiv-jordbrukare.

Sökandens företagsform

Separat administrerade gårdsbruksföretag samt gemensamma företag och samarbete

Ett gårdsbruksföretag kan lämna bara en enda ansökan om stöd och förbindelse.

Du kan lämna in separata ansökningar enbart om gårdsbruksföretag med separat företagsverksamhet. Då de separata gårdsbruksföretagens ställning definieras måste man eventuellt be dig om tilläggsutredning. Härvid beaktas om den gårdsbruksenhet som du leder är funktionellt och ekonomiskt självständig som produktionsenhet. Omständigheter som beaktas är bl.a. företagets skattebehandling, jordbrukarens ställning på gårdsbruksenheten och frågor som hänför sig till de tillstånd som företagets produktion förutsätter och till organiserandet av produktionsverksamheten. Ingen av dessa faktorer är dock ensam avgörande.

Betydelsen av ändrad företagsform

Med ändrad företagsform avses t.ex. en situation där fysiska personer, dvs. jordbrukare, inleder samarbete med användning av sina produktionsinsatser och bildar en lantbrukssammanslutning, ett aktieföretag, öppet bolag eller kommanditbolag eller där företagsformen för ett befintligt företag ändras. Myndigheterna ska undersöka bildandet av nya producenter som utgör sökande för att försäkra sig om att inte nya sökande bildas i syfte att kringgå stödvillkor.

Delgivningsskyldighet

Den primära jordbrukaren ska underrätta de övriga delägarna av gården om delgivning som kommit från myndigheterna.

Följderna av att kringgå villkoren för stöd

Stöden kan sänkas eller lämnas obetalade om någon omständighet eller någon åtgärd i syfte att erhålla stöd har givits en sådan form som inte motsvarar dess ursprungliga natur eller ändamål. En sådan åtgärd kan till exempel vara att produktionen på artificiell väg har delats upp på flera sökande i uppenbar avsikt att kringgå stödvillkoren.

Läs även avsnittet [Att ingripa i missbruk](#).

Stödmottagarna ska vara aktiva jordbrukare

Jordbrukarstöd kan beviljas bara sökande som uppfyller villkoret för aktiv jordbrukare. Att villkoret uppfylls kontrolleras utifrån de uppgifter som du har gett i samband med ansökan om åkerstöd. Villkoret för aktiv jordbrukare ska vara uppfyllt under tiden för ansökan om åkerstöd. Villkoret gäller nästan alla stöd till jordbrukare.

Stöd som bara aktiva jordbrukare kan få

- bidrag för dikor och mjölkkor
- bidrag för hongetter
- bidrag för nötkreatur i yttre skärgården
- bidrag för slaktkvigor
- bidrag för slaktlamm och slaktkillingar
- bidrag för specialväxter
- bidrag för stärkelsepotatis
- bidrag för tackor
- bidrag för tjurar
- ersättning för ekologisk produktion
- grundläggande inkomststöd
- inkomststöd för unga jordbrukare
- kompensationsersättning
- miljöersättning (miljöförbindelse)
- omfördelningsinkomststöd
- stöd för miljösystem

Stöd som inte omfattas av villkoret för aktiv jordbrukare

- miljöavtal om uppfödning av lantraser
- ersättning för djurens välbefinnande
- miljöavtal
- nationella stöd.

Stöd som inte omfattas av villkoret för aktiv jordbrukare

- miljöavtal om uppfödning av lantraser
- ersättning för djurens välbefinnande
- miljöavtal
- nationella stöd.

Vad menas med aktiv jordbrukare?

En aktiv jordbrukare är en stödsökande som bedriver jordbruksverksamhet årligen. Med jordbruksverksamhet avses att jordbruksprodukter produceras på jordbruksmark och att djur föds upp samt att jordbruksmarken hålls i ett skick som lämpar sig för bete eller odling.

Du är aktiv jordbrukare, om ett av följande alternativ stämmer in på dig:

- Under det föregående ansökningsåret fick du högst 5 000 euro i direktstöd från EU **ELLER**
- Den huvudsakliga branschen på din gård hänför sig till bedrivande av jordbruk och du är en mervärdesskatteskyldig primärproducent **ELLER**
- Du bevisar med hjälp av andra dokument att du bedriver jordbruksverksamhet.

Så här uppfyller du villkoret för aktiv jordbrukare

Du är automatiskt aktiv jordbrukare, om du under det föregående ansökningsåret fick högst 5 000 euro (alltså 0–5 000 €) i EU:s direktstöd för jordbrukare. Du behöver inte bevisa uppfyllandet av villkoret på andra sätt.

När maximigränsen (5 000 euro) granskas beaktas beloppen av grundläggande inkomststöd, omfördelningsinkomststöd, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis, bidrag för specialväxter, stöd för miljösystem och djurbidrag (bidrag för tjurar, bidrag dikor och mjölkkor, bidrag för nötkreatur i yttre skärgården, bidrag för slaktkvigor, bidrag för tackor, bidrag för hongetter samt bidrag för slaktlamm och slaktkillningar) på gården under föregående stödår.

Det stödbelopp som beaktas skall fastställas på följande sätt: Den godkänd arealen (ha) eller djurantal (st.) i stödsökandens stödansökan multipliceras med stödnivån (euro/ha eller euro/djur). Från detta belopp dras en eventuell minskning p.g.a. finansiell disciplin. Om det återstående beloppet inte överstiger 5 000 euro är stödsökanden en aktiv jordbrukare. Förvaltningen kontrollerar uppfyllandet av villkoret för aktiv jordbrukare när EU:s direktstöd för föregående år har betalats ut i sin helhet.

I annat fall uppfyller du villkoret för aktiv jordbrukare, om

1) Stödsökandens huvudsakliga bransch som hänför sig till FO-numret är någon av de branscher som godkänns i fråga om aktiva

Anmäl i samband med ansökan om djurbidrag och åkerstöd stödsökandens gällande FO-nummer och uppgift om momsskyldigheten som primärproducent. Huvudsaklig verksamhet enligt FO-numret hämtas automatiskt till ansökan från Företags- och organisationsdatasystemet (FODS). Du kan kontrollera ditt FO-numrets huvudsakliga bransch och momsskyldighet i företagssökningen i [FODS:s företagssökning](#).

Läs om att registrera sig som momsskyldig och ändra bransch på [FODS:s webbplats](#). Ändra vid behov den huvudsakliga bransch som ska meddelas till Skatteförvaltningen

och registrera dig som momsskyldig primärproducent enligt FODS:s anvisningar eller i **MinSkatt** på om du är en enskild näringsidkare.

Aktiva jordbrukares godkända huvudsakliga branscher

- 01110 Odling av spannmål (utom ris), baljväxter och oljeväxter
- 01120 Odling av ris
- 01131 Odling av grönsaker på friland (exkl. potatis och sockerbeta)
- 01132 Odling av grönsaker i växthus
- 01133 Odling av potatis
- 01134 Odling av sockerbetor
- 01140 Odling av sockerrör
- 01150 Odling av tobak
- 01160 Odling av fiberväxter
- 01191 Odling av prydnadsväxter
- 01199 Odling av andra ettåriga växter
- 01210 Odling av druvor
- 01220 Odling av tropiska och subtropiska frukter
- 01230 Odling av citrusfrukter
- 01240 Odling av kärnfrukter och stenfrukter
- 01250 Odling av andra frukter, bär samt nötter
- 01260 Odling av oljehaltiga frukter
- 01270 Odling av växter för dryckesframställning
- 01280 Odling av kryddväxter, drog- och medicinalväxter
- 01290 Odling av andra fleråriga växter
- 01300 Odling av plantskoleväxter
- 01410 Mjölkproduktion och uppfödning av nötkreatur av mjölkkras
- 01420 Uppfödning av andra nötkreatur och bufflar
- 01430 Uppfödning av hästar och andra hästdjur
- 01440 Uppfödning av kameler och kameldjur
- 01450 Uppfödning av får och getter
- 01461 Grisproduktion
- 01462 Uppfödning av svin som snart skall slaktas
- 01471 Äggproduktion
- 01472 Kycklingproduktion
- 01479 Annan fjäderfäskötsel
- 01491 Pälsnäring
- 01492 Renskötsel
- 01499 Annan djurskötsel
- 01500 Blandat jordbruk
- 01612 Att hålla odlingsmark odlingsbar

2) Du bevisar med hjälp av andra dokument att du bedriver jordbruksverksamhet

Du behöver bevisa med hjälp av dokument att du bedriver jordbruk, om

- din huvudsakliga bransch inte är någon av de godkända branscherna

ELLER

- du inte är en momsskyldig primärproducent.

Skicka in bevis på bedrivande av jordbruksverksamhet på miniminivå i Viputjänsten som bilaga till ansökan om åkerstöd.

Alternativt kan du lämna in bevisen skriftligen till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet före utgången av ansökan om åkerstöd.

Endast bevis som bevisar att du bedriver jordbruksverksamhet minst på miniminivå godtas. Visa med dessa bevis att du har producerat jordbruksprodukter eller att du har för avsikt att producera jordbruksprodukter. Bevis som endast gäller hemträdgårdsodling godtas inte.

Bevis på bedrivande av jordbruksverksamhet kan till exempel vara

- uppgifter i den senaste skattedeklarationen för jordbruk om jordbrukets försäljningsinkomster och jordbruksutgifter, med undantag av bevis för hemträdgårdsodling.
- inköpsverifikat för insatsvaror från jordbruket eller försäljningsverifikat för jordbruksprodukter från föregående kalenderår, med undantag av bevis som hänför sig till hemträdgårdsodling.
- en utredning om bedrivande av husdjursskötsel eller växtproduktion samt om användningen av husdjursprodukter och skörd eller om hur växtbeståndet för året i fråga skulle användas.

Om din jordbruksverksamhet enbart består av att bevara jordbruksmarkens odlingskick*, lämna in en utredning om hur du har skött arealen. Berätta och beskriv i din utredning de skötselåtgärder du vidtagit samt tidpunkten för genomförandet av skötselåtgärderna. På en sådan areal finns ett årligt skötselkrav som du kan läsa mer om i kapitlet Jordbruksverksamhet i ansökningsguiden för åkerstöd.

* Hela din jordbruksmark är i träda eller du har angett växten *Bevarande av jordbruksmark (permanenta grödor)*.

Men om jag inte är aktiv jordbrukare?

Du kan inte få stöd, om det i samband med dem krävs att villkoret för aktiv jordbrukare är uppfyllt.

Exempel

1. I fjol fick du högst 5 000 € i EU:s direktstöd. Villkoret för aktiv jordbrukare uppfylls oberoende av din huvudsakliga bransch eller om du är momsskyldig primärproducent.
2. I fjol fick du över 5 000 € i EU:s direktstöd. Din huvudsakliga bransch 9.6.2026 är 01133 Odling av potatis och du är momsskyldig primärproducent 9.6.2026. Villkoret för aktiv jordbrukare uppfylls.
3. I fjol fick du över 5 000 € i EU:s direktstöd. Din huvudsakliga bransch 9.6.2026 är 02100 Skogsvård och du är momsskyldig primärproducent 9.6.2026. Du måste lämna in bevis på att du bedriver jordbruksverksamhet på miniminivå, eftersom din huvudsakliga bransch inte är någon av de godkända jordbruksbranscherna.
4. I fjol fick du över 5 000 € i EU:s direktstöd. Din huvudsakliga bransch 9.6.2026 är

01133 Odling av potatis men du är inte momsskyldig primärproducent 9.6.2026. Du ska lämna in bevis på att du bedriver jordbruksverksamhet på miniminivå, eftersom du inte är momsskyldig primärproducent.

5. I fjol fick du över 5 000 € i EU:s direktstöd. Din huvudsakliga bransch 9.6.2026 är 02100 Skogsvård, du är inte momsskyldig primärproducent 9.6.2026. Du måste lämna in bevis på att du bedriver jordbruksverksamhet på miniminivå, eftersom din huvudsakliga bransch inte är någon av de godkända jordbruksbranscherna och du inte är momsskyldig primärproducent.
6. I fjol fick du över 5 000 € i EU:s direktstöd. Du har inget FO-nummer. Du ska lämna in bevis på bedrivande av jordbruksverksamhet på miniminivå, eftersom du året innan har fått över 5 000 € i direktstöd och du inte har något FO-nummer.
7. Din huvudsakliga bransch är en annan än jordbruk. Som bilaga till ansökan om åkerstöd lämnade du in ett kvitto på köpet av utsädespotatis. Du odlar potatis i ditt trädgårdsland endast för husbehov. Bevisen räcker inte för att bevisa att du är aktiv jordbrukare och bedriver jordbruksverksamhet på minst miniminivå.

Vad är en begäran om utredning och hur besvarar jag den 2026?

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Begäran om utredning är en bas-, jordbruks- eller årgårdsskiftesspecifik uppgift under punkten Uppgifter i **Vipumobilen**. Du får alltid ett sms när en ny begäran om utredning skickas till dig. Sms:et skickas till den primära jordbrukarens mobiltelefonnummer. Begäran om utredning kan antingen vara en begäran om utredning som skickas **på basis av satellituppföljningen** eller **av någon annan orsak**.

Begäran om utredning av satellituppföljningen

Du får en begäran om utredning av satellituppföljningen om det finns en konflikt i de uppgifter du angett i ansökan och observationerna som görs på basis av satellitbilderna. Utifrån satellitbilderna kan artificiell intelligens till exempel dra slutsatsen att ett skifte inte har slagits trots att du har uppgett att en växt som kräver slätter odlas på jordbruksskiftet.

Begäran om utredning av satellituppföljningen skickas på våren och i juli-september. Dessutom finns det vissa villkor som övervakas med satellit året runt. Mer information:

- [Satellituppföljning >Vad innebär satellituppföljning?](#)
- [Begäran om utredning sommaren](#) (uppdateras i juni)
- [Begäran om utredning av växttäckte vintertid](#) (uppdateras i början av året)

Övriga begäran om utredning

Du kan få en annan begäran om utredning om

- det vid övervakning på plats inte är möjligt att kontrollera något stöd villkor, till exempel skördekravet för skyddszonen.
- du har korrigerat basskiftets gräns vid ansökan om åkerstöd och flygbilden stöder inte din korrigering.
- i samband med granskningen av stödberättigandet upptäcks till exempel att hela det skifte du uppgett inte är jordbruksmark. I Vipumobilen går detta under namnet korrigeringsuppmaning.
- i kvalitetsbedömningen upptäcks det till exempel att den växt eller avgränsning av skiftet som du uppgett är felaktig. I Vipumobilen går detta under namnet korrigeringsuppmaning.
- du har i stödansökan anmält en växt eller åtgärd för vilka det skickas en begäran om utredning direkt på basis av ansökningsuppgifterna.
- du har skiftet som omfattas av ett villkor som övervakas med satellit året runt och villkoret enligt

satellitobservationen inte har följts.

Hur ska jag gå till väga om jag får en begäran om utredning?

Svara på begäran om utredning antingen genom att skicka en bild tagen i Vipumobil eller genom att korrigera uppgifterna om skiftet eller ansökan i Viputjänsten.

I begäran om utredning anges noggrant hur du ska gå till väga och inom vilken tid. Syftet med begäran är att säkerställa att du får stöd för de åtgärder du har utfört på åkern.

- Om du tar en bild av skiftet, följ de anvisningar som getts för fotograferingen. Kontrollera att bilden är tagen på rätt plats vid den tidpunkt som anvisningarna anger och att det framgår av bilden att villkoren har följts. Kom ihåg att skicka bilden – det räcker inte att bara ta den.
- Om du korrigerar din ansökan, gör korrigeringsarna genast när du har fått begäran om utredning.

Obs! Att svara på en begäran om utredning är en del av stöd villkoren. Om du inte reagerar på begäran anses skiftet inte uppfylla villkoren, även om allt skulle vara i ordning på åkern.

Har du fått ett meddelande om utredningsbegäran? Agera så här:

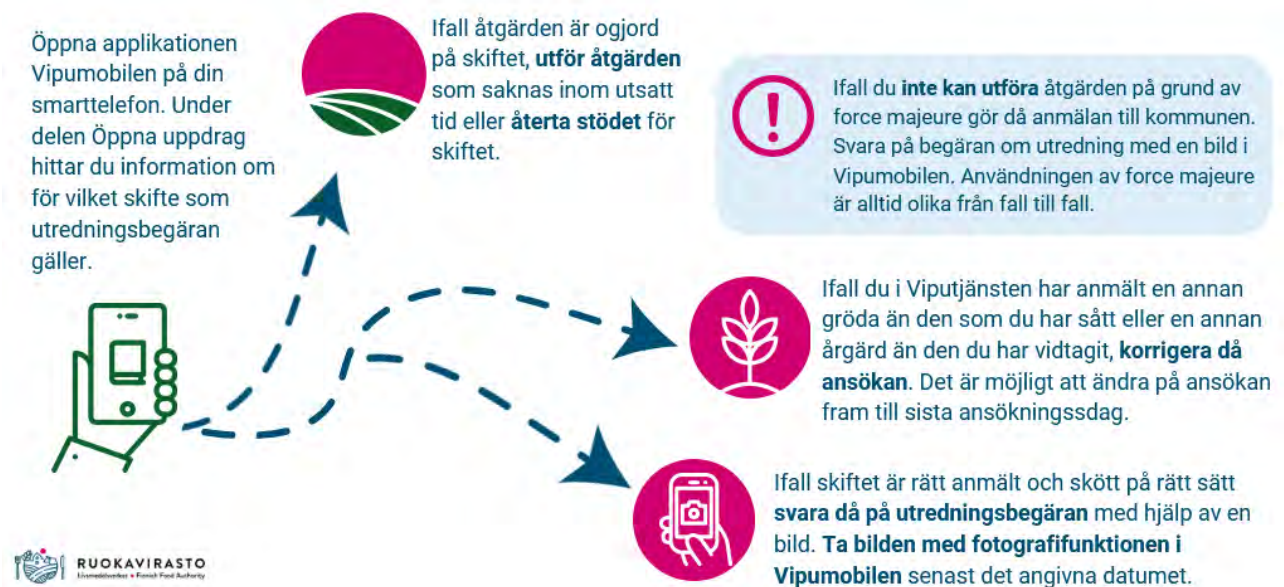

Bild 1. Har du fått ett meddelande om utredningsbegäran?

Textmotsvarighet, bild 1

Har du fått ett meddelande om utredningsbegäran? Agera så här:

Öppna applikationen Vipumobil på din smarttelefon. Under delen Öppna uppdrag hittar du information om för vilket skifte som utredningsbegäran gäller.

Ifall åtgärden är ogjord på skiftet, **utför åtgärden** som saknas inom utsatt tid eller **återta stödet** för skiftet.

Ifall du **inte kan utföra** åtgärden på grund av force majeure gör då anmälan till kommunen. Svara på begäran om utredning med en bild i Vipumobilen. Användningen av force majeure är alltid olika från fall till fall.

Ifall du i Viputjänsten har anmält en annan gröda än den som du har sått eller en annan årgård än den du har vidtagit, **korrigera då ansökan**. Det är möjligt att ändra på ansökan fram till sista ansökningsdag.

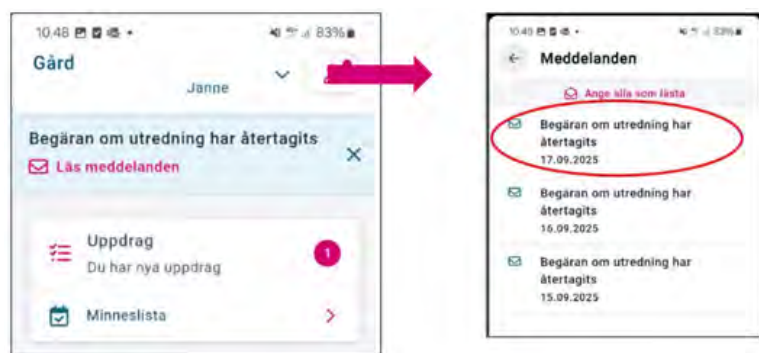
Ifall skiftet är rätt anmält och skött på rätt sätt **svara då på utredningsbegäran** med hjälp av en bild. **Ta bilden med fotografifunktionen i Vipumobilen** senast det angivna datumet.

Varför får jag flera begäran om utredning för samma skifte?

Från skiftet kan man med hjälp av satellituppföljning kontrollera flera stöd villkor som innehåller olika krav. Skiftet kan till exempel ha ett krav på att växtligheten ska bevaras fram till en viss tidpunkt och att det ska slås före en viss tidpunkt. I dessa fall kan båda kraven inte granskas med samma begäran om utredning. Då kan två separata begäran om utredning skickas för samma skifte. Båda måste besvaras.

Kan resultatet av begäran om utredning ändras efter att den skickats?

I vissa situationer kan begäran om utredning förändras och bli obefogad och den återtas. Du får ett meddelande om återtagna begäranden om utredning i Vipumobil, men inget separat textmeddelande.

Begäran om utredning kan återtas av följande skäl:

- Du har vidtagit den åtgärd på skiftet (till exempel slåtter) som begäran om utredning följde upp och allt är i ordning.
- Du har korrigerat din ansökan om åkerstöd.
- Du har svarat på begäran om utredning med en bild, men handläggaren behöver en ny bild eller ytterligare information. Du får en ny begäran om utredning för skiftet.
- Din gård kommer att få ett kontrollbesök som gäller detta skifte. Övervakningen ersätter satellituppföljningen.

Kontrollera statusen för begäran om utredning i Vipumobilen innan du börjar ta bilder.

Varför ska bilden tas med appen Vipumobilen?

Vipumobilen ger dig anvisningar om hur du ska ta bilden. Vilken bild som helst duger inte, eftersom förvaltningen måste kunna försäkra sig om var och när bilden har tagits. Begäran om utredning kan inte avgöras med en bild som tagits eller skickats in på något annat sätt.

Om det inte går att ta en bild från skiftet med bildfunktionen i begäran om utredning eller med den allmänna bildfunktionen i Vipumobilen, försök på nytt en annan dag. Om det fortfarande inte går att ta en bild ska du kontakta landsbygdsnäringsmyndigheten i ditt område.

Vem kan ta en bild för begäran om utredning?

Alla personer som har rätt att uträtta ärenden i Viputjänsten kan också använda appen Vipumobilen för att ta bilder. Gårdens primära jordbrukare kan lägga till och ta bort rättigheter under Åtkomsträttigheter i menyn Gård i Viputjänsten. Dessutom kan en fullmakt ges på **pappersblankett 457**.

Du kan ge eller få en separat fullmakt i Vipumobil även enbart för att ta bilder. En användare med rättighet till Vipumobilen kan bläddra i skiftesuppgifter, svara på begäran om utredning och ta fritagna bilder i Vipumobilen. Med denna rättighet kan man inte se gårdens utbetalningshändelser i Vipumobilen.

Närmare anvisningar om att ge fullmakt finns på sidan **Vipuanvisning: Befullmäktigande i Viputjänsten**.

Begäran om utredning av växttäcke vintertid för tiden 31.10.2025–31.3.2026

Publiceringsdatum: 10. mars 2026

↓ Ansökningsguide om åkerstöd 2025

Nytt 2026

- Bevarandetiden för växttäcke vintertid inom stödet för miljösystem har ändrats för år 2026. Arealen ska bevaras täckt av växtlighet till och med den 31.3.2026 i stället för det tidigare datumet den 15.4.

1. Varför skickas begäranden om utredning av växttäcke vintertid?

Med hjälp av satellituppföljningen granskar man om den areal med växttäcke du angett i **höstanmälan** har bevarats med växttäcke. Om växttäcke enligt din anmälan inte observeras på skiftet får du en begäran om utredning. Begäran om utredning är en skiftesspecifik uppgift under punkten Uppgifter i **Vipumobilen**.

Syftet med begäran om utredning är att säkerställa att de arealer som du har uppgett som växttäckta i höstanmälan fortfarande är växttäckta. Du får alltid ett sms när en ny begäran om utredning av satellituppföljningen skickas till dig i Vipumobilen. Sms:et skickas till den primära jordbrukarens mobiltelefonnummer. Begäran om utredning av växttäcke vintertid kan gälla antingen villkorlighet eller stöd för miljösystem.

- **Begäran om utredning av villkorligheten** skickas om minimikravet på växttäcke inte uppfylls på din gård. Enligt kravet ska 33 procent av åkerarealen och arealen med permanenta grödor hållas täckta av växtlighet. Du får en begäran om utredning för varje skifte som du uppgett som täckt av växtlighet och där satelliten inte har observerat växttäcke.
- **Begäran om utredning av stödet för miljösystem** skickas om satelliten inte har observerat växttäcke på den areal du anmält för åtgården.

Läs mer om begäran om utredning i kapitlet **Vad är en begäran om utredning och hur besvarar jag den?** i ansökningsguiden för åkerstöd.

2. När skickas begäran om utredning?

Livsmedelsverket börjar i slutet av mars skicka begäranden om utredning som gäller växttäcke vintertid inom både villkorligheten och stödet för miljösystem. Observera att du kan få flera begäranden om utredning för samma skifte – både för villkorligheten och för stödet för miljösystem.

Du får inga begäranden om utredning som gäller växttäcke vintertid efter den 15 april.

Undantag: Om du gör korrigeringar i uppgifterna i din höstanmälan kan du få en begäran om utredning även senare, dock senast 1.5.

3. Hur ska jag göra om jag får en begäran om utredning?

Nedan finns anvisningar för olika situationer. När du får en begäran om utredning i **Vipumobilen** ges detaljerade anvisningar om hur och när du ska agera.

A) Begäran om utredning är obefogad. Det skifte jag uppgett har växttäckte.

Svara på begäran om utredning genom att ta en bild av skiftet med växttäckte efter att växttäckets bevarandetid gått ut. Skicka bildsvaret med Vipumobilen senast **7.5.2026**.

- Observera att en bild av ett snötäckte skifte inte duger som bevis på växttäckte. Ta en bild av skiftet när snön till största delen har smält och växttäckte enligt din anmälan kan identifieras på bilden. Närmare anvisningar för bildtagningen finns på sidan livsmedelsverket.fi/vipumobil.
- Om du har anmält att arealen har såtts med en höstsådd växt kan du också svara på begäran om utredning av villkorligheten med ett fotografi som du tagit på hösten efter 30.10. Du kan inte svara på begäran om utredning inom stödet för miljösystem med en bild som har tagits på hösten.

Bildtagning om jag får flera begäranden om utredning för ett skifte

Om du får en begäran om utredning av villkorligheten för ett skifte och har ansökt om stöd för miljösystem för samma skifte, skickas också en begäran om utredning inom stödet för miljösystem för skiftet. Begäran om utredningarna skickas samtidigt.

Du kan svara på begärandena om utredning antingen separat eller samtidigt. Om du vill svara samtidigt och använda samma bild och ett enda skiftesbesök, ska du ta bilden tidigast från och med 1.4.

Bevarandetider för växttäckte och bildtagningstider 2026

Minimiväxttäckte vintertid för villkorligheten		
Krav på växttäckte	Bevarandetid	Bildtagningstidpunkt
33 procent av åkerarealen och arealen med permanenta grödor.	31.10–31.12.2026	1.1–7.5.2026
33 procent av åkerarealen och arealen med permanenta grödor, höstsådda växter	31.10–31.12.2026	31.10.2025–7.5.2026
Åtgärden växttäckte vintertid i stödet för miljösystem		
Krav på växttäckte	Bevarandetid	Bildtagningstidpunkt
Areal som anmälts för åtgärden.	31.10.2025–31.3.2026	1.4–7.5.2026

B) Begäran om utredning är befogad. De uppgifter jag uppgett motsvarar inte situationen på skiftet.

Korriger din höstanmälan så snart som möjligt, men senast **28.4.2026**.

- Korriger uppgiften om skiftets växttäckte så att uppgifterna i din höstanmälan motsvarar situationen på skiftet. Svara inte på begäran om utredning. När du har korrigerat din anmälan återtas begäran om utredning under följande natt.

- Ansökningsguide för åkerstöd: **Ändring av höstanmälan uppgifter i våren 2026**
- Vipuanvisning: **Höstanmälan 2025**
- Var särskilt noggrann om du korrigerar höstanmälan under de sista ändringsdagarna. Om skiftets situation efter ändringarna inte motsvarar det som angetts i anmälan, kan du få en begäran om utredning. Du kan inte längre korrigera din höstanmälan efter 28.4, men du kan svara på begäran om utredning med en bild fram till 7.5.

Ändring av uppgifter

- **5.2–29.3.2026:** Gör en fritt formulerad skriftlig anmälan om ändringarna till kommunens landsbygdsmyndighet.
- **30.3–28.4.2026:** Ändra själv uppgifterna i **Viputjänsten**.

Tips: Om du endast har bearbetat en del av skiftet, dela skiftet enligt det område du bearbetat och annullera åtgärden för den bearbetade arealen.

Exempel 1: Korrigering av höstanmälan

Skiftet har bearbetats på våren innan bevarandetiden löpt ut.

Du har ansökt om stöd för miljösystem för växttäckning vintertid för skiftet och bevarat skiftet med växttäckning i enlighet med kraven på villkorlighet fram till 31.12.2026, men inte fram till 31.3. De uppgifter du angett i höstanmälan motsvarar inte situationen på skiftet. Begäran om utredning är befogad.

→ Gå till Viputjänsten och spara valet "Jag ansöker inte om stöd för växttäckning vintertid" för skiftet.

Samma bevarandetider gäller också för områden med permanent gräsmark.

Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem 2026

Publiceringsdatum: 17. december 2025

↪ [Guide om djurstöd 2026](#)

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Merparten av de uppgifter som finns lagrade i livsmedelsförvaltningens informationssystem är offentliga. Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, offentlighetslagen) och lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021) tillämpas på uppgifters och handlingars offentlighet, på utlämnande av uppgifter och handlingar och på avgifter som eventuellt tas ut för utlämnandet av dem.

Livsmedelsverket offentliggör stöden som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling i [webbtjänsten för uppgifter om EU-stöd](#). Uppgifterna kan granskas i webbtjänsten antingen kalender- eller räkenskapsårsvis. EU:s räkenskapsår är en period på ett år (16.10–15.10).

Mottagarens namn kommer inte att offentliggöras om han eller hon har fått stöd genom alla ovan nämnda fonder på högst 1250 euro. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt offentliggörs inte, eftersom EU:s rättsakter som handlar om offentliggörandet av stöd bara gäller stöd från EU-fonder. Kommissionens mål är att öka transparensen för användningen av landsbygdsfonderna, och därför förutsätter kommissionen att också uppgifterna om stöd till privatpersoner offentliggörs.

Informationen presenteras varje budgetår och du kan granska den i webbtjänsten i två år. Du kan också ladda ner uppgifter om stöd som betalats ut från och med budgetåret 2023 elektroniskt.

Uppgifter som offentliggörs:

- stödmottagarens namn
- beskattningskommun
- FO-nummer
- stöd som betalats ur garantifonden för jordbruket och landsbygdsfonden.

Utlämnande av uppgifter

Beslut om utlämnandet av registeruppgifter och/eller dokument i livsmedelsförvaltningens informationssystem fattas av den berörda myndigheten (Livsmedelsverket, livskraftscentralen och kommunens landsbygdsnäringsmyndighet) i fråga om sin egen myndighetsuppgift.

Härmed överlämnas person- och stöduppgifter till Europeiska unionens revisions- och utredningsorgan. Du kan läsa mer om revisionsorganen på Europeiska revisionsrättens webbplats eca.europa.eu/sv → Vårt arbete →

Offentlig revision i Europeiska unionen.

Dessutom kan personuppgifter överlämnas för vetenskaplig forskning, statistiska ändamål och myndighetsanvändning. För dessa ändamål överlämnas uppgifter vanligtvis som massmaterial från Livsmedelsverket. Personuppgifter överlämnas inte för direktmarknadsföring eller för åsikts- och marknadsundersökningar.

Spärrmarkering

Livsmedelsverket får till sitt kundinformationssystem information om spärrmarkering som du meddelat till befolkningsdataregistret. Uppgifter under spärrmarkering överförs inte till Livsmedelsverket. Mer info om spärrmarkering och ansökan om den får du hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Om du har spärrmarkering, publicerar Livsmedelsverket inte kommunuppgiften i webbtjänst för uppgifter om EU-stöd.

Registrerades (sökandes) rättigheter

Personuppgifter samlas in till livsmedelsförvaltningens informationssystem för skötseln av myndighetsuppgifter. Du har rätt att ta del av uppgifterna till exempel om den personuppgiftsansvarige, syftet med behandlingen av personuppgifterna samt regelbundna överlämningar av uppgifter. Behöriga myndigheter publicerar på sina webbplatser dataskyddsmeddelanden för systemen där uppgifter om behandlingen av personuppgifter och registrerades rättigheter beskrivs. Dataskyddsmeddelanden kan läsas på Livsmedelsverkets webbplats under Dataskydd → [Livsmedelsverkets register](#).

Du har rätt att kontrollera dina egna uppgifter som är lagrade i informationssystemen. Du kan själv korrigera dina felaktiga uppgifter i e-tjänsten eller be att myndigheten korrigerar dem. Begäran om kontroll kan inte framföras per telefon.

Du kan använda din rätt att kontrollera dina egna uppgifter genom att fylla i blankett **Kontroll av egna uppgifter (livsmedelsverket.fi/dataskydd)** och returnera den till Livsmedelsverkets registratörskontor antingen per post till Livsmedelsverket, PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET eller per e-post till adressen kirjaamo@ruokavirasto.fi.

Att ingripa i missbruk 2026

Publiceringsdatum: 17. december 2025

↪ [Guide om djurstöd 2026](#)

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Med missbruk avses alla oavsiktliga och avsiktliga handlingar som leder till att stödpengar inte styrs till det föreskrivna ändamålet. Med bedrägeri avses i detta sammanhang en misstanke om att missbruket har orsakats genom avsiktlig verksamhet vars syfte är att uppnå ekonomisk vinning eller orsaka ekonomisk skada. När det gäller bedrägerier som hänför sig till offentligt stöd är det oftast frågan om subventionsbedrägeri. Också subventionsbedrägeriförsök är en straffbar gärning.

En stödsökande kan göra sig skyldig till subventionsbedrägeri om han eller hon

- lämnar oriktiga uppgifter till den som beslutar om stödet
- hemlighåller en uppgift som påverkar möjligheterna att få en subvention eller dess belopp eller villkoren för den
- inte meddelar en sådan förändring i förhållandena som stödsökanden har förpliktats att anmäla,

och därigenom bereder eller försöker bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning.

När det gäller eventuella missbruk som upptäckts i samband med behandlingen av stödansökan eller vid övervakning gör myndigheten en bedömning av om det är nödvändigt att göra en begäran om utredning till förundersökningsmyndigheten. Förundersökningsmyndigheten utreder om ett brott har begåtts. Påföljderna för stödet och återkrav av stöd är inget hinder för att inleda straffprocess och fastställa straffrättsliga påföljder.

Exempel på möjliga situationer med missbruk:

- stödsökanden förfalskar ett dokument (arrendeavtal, fullmakt, skiftesvisa anteckningar, markkartering, kvalitetstest för åkerjord)
- stödsökanden ansöker om stöd för ett skifte som inte är stödsökandens besittning
- stödsökanden uppger annat än jordbruksmark som åker
- stödsökanden uppger en annan växt för ett skifte än den växt som de facto såtts där, så att han eller hon ska få högre stöd
- stödsökanden genomför inte åtgärder som finns med i en förbindelse eller ett avtal som sökanden ingått (miljöersättning, ersättning för djurens välbefinnande)
- stödsökanden gör oriktiga anmälningar till djurregistret för att få stöd
- stödsökanden har inga djur alls i sin besittning, men anmäler djurantal till myndigheten för att få stöd (stöd som inte är registerbaserade)
- stödsökanden lämnar med avsikt bristfälliga uppgifter i stödansökan för att få stöd
- gården delas upp på ett konstlat sätt i syfte att få stöd och den uppenbara avsikten med arrangemanget är att kringgå stöd villkoren eller målen för stödsystemet.

Om du upptäcker verksamhet som strider mot stöd villkoren, kan du meddela om det till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet eller livskraftscentralen.

Författningar och föreskrifter om åkerstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Grundläggande inkomststöd 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av

stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar

- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om sådant från produktionen frikopplat direktstöd till jordbruket som betalas för 2026 86/2026
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026123/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheten 2026 1/206
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Omfördelningsinkomststöd 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar

- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om sådant från produktionen frikopplat direktstöd till jordbruket som betalas för 2026 86/2026
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheter 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Stöd för miljösystem 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen

- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling 1250/2014 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas (65/2023) jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om sådant från produktionen frikopplat direktstöd till jordbruket som betalas för 2026 86/2026
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheter 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2/2026

Inkomststöd för unga jordbrukare 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för

grundvillkor

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1465 om krisstöd till de jordbrukssektorer som drabbats av specifika problem som påverkar jordbruksproducenternas lönsamhet
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om sådant från produktionen frikopplat direktstöd till jordbruket som betalas för 2026 86/2026
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheten 2065 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Bidrag för stärkelsepotatis och bidrag för specialväxter 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt

- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om produktionskopplat inkomststöd 2026 1431/2025
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksheten 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Miljöersättning 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer

- och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
 - Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
 - Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
 - Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
 - Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
 - Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
 - Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
 - Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
 - Statsrådets förordning om miljöersättning 78/2023 jämte ändringar
 - Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
 - Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
 - Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
 - Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheten 2026 1/2026
 - Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Kompensationsersättning 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad

gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner

- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om kompensationsersättning 127/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheter 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Ersättning för ekologisk produktion 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av

förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2018/848 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) jämte ändringar
- Lag om identifiering och registrering av djur 1069/2021 jämte ändringar
- Lag om ekologisk produktion 1330/2021 jämte ändringar
- Gödselmedelslagen 711/2022 jämte ändringar
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
- Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Lag om djurvälstånd 693/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om djurenheter i vissa ersättningar för landsbygdsutveckling och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen 1378/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättning för djurens välbefinnande 1381/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om miljöersättning 78/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättning för ekologisk produktion 80/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av

Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar

- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Statsrådets förordning om skydd av får 587/2010 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om skydd av getter 589/2010
- Statsrådets förordning om skydd av nötkreatur 592/2010 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om skydd av höns 673/2010 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om skydd av ankor och gäss 675/2010
- Statsrådets förordning om skydd av kalkoner 677/2010
- Statsrådets förordning om skydd av broilrar 375/2011 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om skydd av svin 629/2012 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling 1250/2014 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor 64/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheter 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Miljöavtal

Miljöavtal om jordbruksnaturens mångfald och vård av landskapet 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och

kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken

- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
- Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Naturvårdslagen 9/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om miljöersättning 78/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om sådant produktionen frikopplat direktstöd till jordbruket som betalas för 2026 86/2026
- Statsrådets förordning om kompensationsersättning 127/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheter 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Miljöavtal om skötsel av våtmarker 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och

rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor

- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Naturvårdslagen 9/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om miljöersättning 78/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheter 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Miljöavtal om upprätthållande av ursprungssorter 2026

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad

gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner

- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om miljöersättning 78/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksheten 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Nordligt hektarstöd, allmänt hektarstöd och stöd till unga jordbrukare 2026

- Kommissionens beslut (EU) 2021/2312 om systemet för långsiktigt stöd på nationell nivå till jordbruket i de nordliga områdena i Finland (delgivet som C (2021) 8773)
- Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen 1559/2001 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022

jämte ändringar

- Statsrådets förordning om kännetecknen för en funktionellt och ekonomiskt självständig gårdsbruksenhet 213/2007 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade stöd till jordbruket 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om nordligt stöd 2026 91/2026
- Statsrådets förordning om tillsyn över nationella stöd för växtproduktion och husdjursskötsel 163/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheten 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Nationellt stöd för sockerbeta 2026

- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007
- Lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen 1559/2001 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om kännetecknen för en funktionellt och ekonomiskt självständig gårdsbruksenhet 213/2007 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om nationellt stöd till sockerbetsodlare 2026 94/2026
- Statsrådets förordning om tillsyn över nationella stöd för växtproduktion och husdjursskötsel 163/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om förfarandet för överföring av ansökningar om jordbruksstöd 2026 123/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om överföring av ansökan om jordbruksstöd samt lämnande av vissa basuppgifter om gårdsbruksenheten 2026 1/2026
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Aktiv jordbrukare

- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115** om regler för stöd för de strategiska planer (strategiska planer inom den gemensamma jordbrukspolitiken) som utarbetas av medlemsstaterna med stöd av den gemensamma jordbrukspolitiken och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116** om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av förordning (EU) nr 1306/2013
- **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2649** om ändring av förordning (EU) 2021/2115 vad gäller systemet med grundvillkor, interventionstyper i form av direktstöd, interventionstyper i vissa sektorer och för landsbygdsutveckling och årliga prestationsrapporter samt av förordning (EU) 2021/2116 vad gäller innehållande av utbetalningar, årligt prestationsavslut och kontroller och sanktioner
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/126 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 med ytterligare krav för vissa interventionstyper som anges av medlemsstaterna i deras strategiska GJP-planer för perioden 2023–2027 enligt den förordningen samt om andelen för norm 1 för god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) 1 omnämnt avsnitt
- Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1172 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet inom den gemensamma jordbrukspolitiken samt tillämpningen och beräkningen av administrativa sanktioner för grundvillkor
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/128 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 om utbetalande organ och andra organ, ekonomisk förvaltning, räkenskapsavslutning, kontroller, säkerheter och öppenhet
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/1173 om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2116 vad gäller det integrerade administrations- och kontrollsystemet i den gemensamma jordbrukspolitiken
- Rådets förordning (EG, Euratom) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen
- Lag om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare 1332/2022 jämte ändringar
- Lag om vissa ersättningar för utveckling av landsbygden 1333/2022 jämte ändringar
- Lag om verkställighet av vissa jordbruksstöd inom Europeiska unionen och på nationell nivå 1334/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om sådant från produktionen frikopplat direktstöd till jordbruket som betalas för 2026 86/2026
- Statsrådets förordning om ersättnings- och stödområden för vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, direktstöd till jordbrukare och nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen och de delområden av stödområdena som räknas som skärgård 1379/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om produktionskopplat inkomststöd 2026 1431/2025
- Statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden 1384/2022 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om de föreskrivna verksamhetskrav som ingår i villkorligheten för Europeiska unionens stöd till jordbrukare samt om tillsynen över att verksamhetskraven och kraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden iakttas 65/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd 77/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om miljöersättning 78/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ersättning för ekologisk produktion 80/2023 jämte ändringar

- Statsrådets förordning om kompensationsersättning 127/2023 jämte ändringar
- Statsrådets förordning om ansökan om miljöersättning, kompensationsbidrag, ersättning för ekologisk produktion och ersättning för icke-produktiva investeringar 2026 104/2026
- Statsrådets förordning om verkställighet av arealbaserade stöd och vissa andra stöd som finansieras av Europeiska unionen 134/2023 jämte ändringar
- Livsmedelsverkets föreskrift om ansökan om vissa av Europeiska unionens direkta jordbrukarstöd, nationella jordbruksstöd och ersättningar för utveckling av landsbygden samt om lämnande av andra uppgifter år 2026 2/2026

Övriga författningar

- Guide om villkorlighet 2026, avtal **13. Vilka författningar grundar sig villkorligheten på**

Bara gällande bestämmelser är officiella källor.

Det kommer senare att ske ändringar i bestämmelserna som ännu inte har kunnat beaktas i detta skede.

- Nationella författningar: Finlands författningssamling: finlex.fi
- Livsmedelsverkets föreskrifter: finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/440002
- Europeiska unionens gällande lagstiftning: <http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>

Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

1. Jordbruksmark

I ansökan om åkerstöd ska du ange all jordbruksmark som du besitter. Jordbruksmarken ska vara odlingsbar från utgången av stödansökan till utgången av växtperioden under ansökningsåret, dock minst till och med den 31.8.

Med odlingsbarhet avses att

- Skiftet har genomgått normala istandsättningsåtgärder som jordbruksverksamheten förutsätter och att skiftet kan ge skörd.
- Dikningen är tillräcklig så att odlingsåtgärderna kan utföras på det sätt som den odlade växten förutsätter.
- Grundkalkningen har gjorts och surheten är på rätt nivå för odlade växter.
- Jordmånen lämpar sig för odling av utvalda växter.

Till exempel fräst skogs- eller myrmark godkänns inte som jordbruksmark om det inte går att få till ett ordentligt växtbestånd på arealen. Anmäl arealen först när det är möjligt att få en marknadsduglig skörd från den.

Odlingsbarheten måste också aktivt övervakas. Försummelse att sköta skiftet kan leda till att marken inte godkänns och att stödet minskar.

Jordbruksmarken ska hållas öppen och man ska bedriva årlig jordbruksverksamhet på den. Jordbruksmarken ska vara täckt av jord, buskväxtlighet eller mossa på marken tillåts inte, och den får inte täckas av skogliga växter. Till exempel godkänns inte ett strandområde, som upprepade gånger täcks av vatten, som jordbruksmark, förutom om det är fråga om översvämningar.

Närmare information om jordbruksverksamhet finns i Ansökningsguiden för åkerstöd under rubriken **Jordbruksverksamhet**.

Vad är jordbruksmark?

Med jordbruksmark avses areal med åker, permanent gräsmark och permanenta grödor.

- **Åker** är mark som odlats för produktion av växter eller trädesmark som kan användas för odling.
- **Permanent gräsmark**
 - Permanent gräsmark är en areal som används för att odla gräs- och vallväxter som funnits på samma plats i över sju år antingen genom självsådd eller genom sådd. Permanent gräsmark kan till sitt markanvändningsslag vara *åker* eller *naturbete* och *naturäng*.

- På permanent gräsmark får det högst växa 50 utspridda träd per hektar. Som träd betraktas minst fyra meter höga en- eller flerstammiga träd och trädliknande buskar. Även enar av alla storlekar betraktas som träd. Träd på vindskyddsplantering beräknas inte i mängden av träd. På arealen får det växa lövbuskar och lövträdsplantor som lämpar sig som föda för produktionsdjur, om dessa utgör mindre än hälften av arealen av det jordbruksskifte som berättigar till stöd.
- Över hälften (50 %) av jordbruksskiftets areal ska bestå av gräsväxter och vallfoderväxter. Kravet gäller också de skiften av permanent gräsmark där det finns träd eller lövbuskar eller båda.
- **Permanenta grödor**
 - Med permanenta grödor avses växter som inte ingår i växtföljden, som odlas i minst fem år och som ger upprepade skördar. Sådana växter är till exempel fruktträd, bärbuskar och prydnadsväxter.

Permanenta grödor

Med permanenta grödor avses växter som inte ingår i växtföljden, som odlas i minst fem år och som ger upprepade skördar. Sådana växter är till exempel fruktträd, bärbuskar och prydnadsväxter.

- Aroniabär
- Buskblåbär
- Energiskog, snabbväxande (asp och vide)
- Energiskog, snabbväxande (hybridasp och poppel)
- Fiberbrännässla
- Hallon och korsningar av hallon och åkerbär
- Havtorn
- Humle
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5 år bär-, frukt-, dekorations.
- Plommon
- Prydnadsvide för flätning, 5–20 år
- Prydnadsväxter, 5 år och över, kontinuerlig skörd från friland
- Päron
- Rabarber
- Röda vinbär
- Rönn (bärproduktion)
- Rörflen (energi)
- Rörflen (strö/foder)
- Saskatoon (bärhäggmispel)
- Sparris
- Svarta vinbär
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Örtväxter minst 5 år
- Övriga bärväxter

- Övriga frukter

Uppkomst och uppföljning av permanent gräsmark

Arealen blir permanent gräsmark när gräs- eller vallfoderväxter har anmälts för skiftet sex år i följd. Att förnya växtligheten till exempel genom att plöja avbryter inte beräkningen av år med gräsmark.

Markeringen permanent gräsmark är årsspecifik beroende på vilken växt som odlas på skiftet för vart år. Markeringen av permanent gräsmark på skiftet innebär inte att vall alltid ska odlas på arealen/skiftet i fråga. På ett skifte som markerats som permanent gräsmark kan du även odla andra odlingsväxter, då upphör arealen att vara permanent gräsmark.

Finland har förbundit sig att bevara en viss mängd permanent gräsmark. Om arealen permanent gräsmark sjunker under det avtalade, införs ett förfarande för återställande. Endast om förfarandet tas i bruk i Finland kan man kräva att du ska bibehålla arealerna som permanent gräsmark. Närmare information om kraven på bevarande av permanent gräsmark finns i [Guide om villkorlighet](#). På kartan i Viputjänsten kan du kontrollera om det finns permanent gräsmark eller fjärde eller femte årets gräsmark på skiftet. I ansökan om åkerstöd ser du arealen permanent gräsmark som finns, när du sparar jordbruksskiftesuppgifter.

Gräs- och vallfoderväxter som ackumulerar gräsmarksår är:

- Betesvall
- Gröngödslingsvall (inkl. stöd för miljösystem för gröngödslingsvallar)
- Grönträda (vall och äng)
- Fodervall
- Miljöavtalsareal, permanent gräsmark *
- Naturbete och naturäng *
- **Naturvårdsvall för stöd för miljösystem**
- Skyddsremsa
- **Vallar på torvåkrar som omfattas av miljöersättningen**

* Om du meddelar denna växt för skiftet markeras arealen genast som permanent gräsmark. Ange arealen först när den uppfyller förutsättningarna för permanent gräsmark (bl.a. vallväxtlighet i minst 7 år).

Du kan anmäla vallåtgärder inom miljöersättningen och stödet för miljösystem även på permanent gräsmark.

Växter som stoppar eller fryser upp uppkomsten av gräsmarksår

Miljöersättningens skyddszon stoppar, dvs. fryser, ansamlingen av gräsmarksår. Om du anmäler skyddszon, förblir gräsmarksåren på skiftet oförändrade. Åren med permanent gräsmark nollställs eller ökar alltså inte, utan fryses. Du kan också anmäla skyddszon för permanent gräsmark. Arealen räknas inte som permanent gräsmark under förbindelsetiden.

Nollställande av ackumulering av gräsmarksår

Om du meddelar att det på skiftet finns växter som inte bildar permanent gräsmark eller som fryser beräkningen av gräsmarksåren försvinner markeringen permanent gräsmark.

Markanvändningsslag

Åker avser en åker som odlas för växtproduktion.

På åkern ska det i huvudsak odlas odlingsväxter som sås, gödglas och sköts årligen i syfte att producera en marknadsduglig skörd. Om det behövs ska växtligheten med fleråriga vallar förnyas, så att de odlade gräsen förblir den dominerande arten och åkerns skördeproduktionsförmåga bevaras. Åkern ska vara med i gårdens växtföljd.

Naturbete och naturängar är vallbelagda områden utanför åkern som används för jordbruksändamål.

Gräs- och vallfoderväxterna ska jämnt täcka över 50 % av skiftets areal. På arealen får det finnas högst 50 spridda träd per hektar.

Som träd betraktas vedartade växter som är högre än 4 meter och trädartade buskar samt enar som är mindre än 4 meter höga.

Dessutom kan det på arealen finnas lövbuskar och lövträdsplantor som är under 2 meter höga och som lämpar sig som föda för produktionsdjur som täcker mindre än 50 % av basskiftets areal. Träden och buskarna ska vara utspridda på skiftet.

Arealens ska skötas årligen genom bete eller slåtter senast den 15.9. Växtligheten kan också bestå av vildhö.

Skogsmark är en areal på ett basskifte som används som betesmark, men som inte är naturbete eller naturäng. Stöd för skogsmark kan betalas endast på basis av ett miljöavtal.

Övriga områden är arealer som omfattas av miljöavtal men som inte kan klassificeras som någon annan markanvändningstyp.

Sådana arealer är till exempel våtmarker och våta strandområden.

Stöd för dessa arealer kan endast betalas på basis av ett miljöavtal.

Odlingstunnlar och flyttbara säsongsrum

Växter som odlas i odlingstunnlar och säsongsrum med lätt konstruktion anges med växtens eget namn oberoende av om odlingen sker på marken eller på ett odlingsbord. Den ändamålsenliga gräsremsa som fästanordningarna och motsvarande stödkonstruktioner behöver kan höra till jordbruksskiftets areal. Remsan ska hållas öppen och där får inte växa vedartade växter. Ett överdimensionerat vallområde mellan tunnlar eller rum ska anges som ett eget jordbruksskifte av typen grönträda.

Observera följande:

- Om odlingsväxternas rötter inte har kontakt med marken, betraktas arealen inte som jordbruksmark. Antingen anges detta i jordbruksskiftets uppgifter vid ikryssningspunkten eller också ska arealen tas bort från basskiftet.
- Den odlade växtens växttäthet ska uppfyllas.

Fältförsöksrutor med behövliga skötselgångar

Som jordbruksmark kan även godkännas försöksodlings- eller forskningsrutor på åkern med nödvändiga skötselgångar, om växterna odlas i jorden.

Vindskyddsplanteringar

Arealen för vindskyddsplantering kan räknas med i basskiftets areal. Med vindskyddsplantering avses rader av träd eller buskar som planterats på kanten av ett skifte. Planteringsområdet ska följa kanten av skiftet och området kan vara högst två meter brett. Om planteringen finns mitt på ett basskifte ska skiftet delas.

Plantering kan inte göras på den kant av basskiftet som gränsar till skogen. En vindskyddsplantering vid ett vattendrag ersätter inte en skyddsremsa och en vindskyddsplantering kan inte växa på skyddsremsan. Utöver planteringsområdet ska det alltid finnas en skyddsremsa på någondera sidan av planteringen. Som vindskyddsplantering godkänns inte buskage eller trädbestånd som bildats naturligt vid kanten av skiftet.

Areal för odling på fuktig mark

Med odling på fuktig mark avses odling på jordbruksmark där grundvattenytan har höjts genom reglerbar dränering eller andra tekniska lösningar och där avsikten är att producera sådana jordbruksprodukter som lämpar sig för produktion på sådan areal. Arealer för odling på fuktig mark kan vara jordbruksmark, om det på arealerna kan vidtas sådana odlingsåtgärder som de arter som lämpar sig för odling på fuktig mark kräver.

Vad är inte jordbruksmark?

En areal är inte jordbruksmark, om den inte uppfyller de krav som ställs på jordbruksmark eller om arealens huvudsakliga syfte är något annat än jordbruksverksamhet.

Nedan beskrivs vilka arealer betraktas inte som jordbruksmark.

Arealer som inte hör till jordbruksmark.

Ta bort de aktuella arealerna från din stödansökan under punkt **3. Anmälan och ändringar av jordbruksmark** på det sätt som beskrivs

Arealer med byggnader

- Växthus med fast konstruktion och fast botten, och övriga fasta byggnader.
- Skiftet kan ha lätta eller flyttbara konstruktioner, till exempel konstruktioner som används som utfodrings- eller väderskydd.
- På jordbruksmark kan det också finnas säsongsrums eller odlingsstunnlar med lätt konstruktion.

Areal där ingen jordbruksverksamhet har observerats under tre år i följd.

- Om det vid satellitövervakning eller annan övervakning upptäcks att kravet på årlig jordbruksverksamhet inte uppfylls tre år i följd, tar administrationen bort arealen från jordbruksanvändning, oberoende av vilken växt du har anmält på arealen. Arealen tas också bort om du återkallar stödet tre år i följd.
- Du kan återställa arealen för jordbruksanvändning genom att inrätta ett nytt basskifte med stödansökan. Myndigheten returnerar de egenskapsuppgifter som funnits för arealen innan den togs ur jordbruksanvändning. Det kan krävas att du lämnar in en bild av den areal som ska återställas.

Förbuskade diken och dikesrenar

- Kant- och tegdiken, till den del de innehåller vedartade växter på över 1,5 meter.
- I dikesrenar får det inte finnas bestånd med vedartade växter som sträcker sig över ett år, med undantag av enskilda träd eller buskar.

Över 3 meter breda diken

- Ta bort från basskiftets areal
 - över 3 meter breda kantdiken och
 - över 3 meter breda diken som går inom skiftet

Rasthage

- Till exempel ett rastningsområde med sand- eller grusbotten.
- Gräsbete är jordbruksmark.

För trädbevuxen permanent gräsmark

- Betesområde som har
 - gräsväxtlighet på mindre än 50 procent av arealen.
 - över 50 träd per hektar.
 - färre än 50 träd per hektar, men träden är inte enskilda eller i små grupper.

Skogsbeten

- Med skogsbete avses en areal som används för bete och som omfattar mer än 50 träd per hektar.
- Anmäl inte skogsbeten i stödansökan om du inte ansöker om ett miljöavtal för dem. Om arealen är ett rastningsområde för ekologiska djur, ange dem enligt punkten nedan.

Område för utevistelse för djur som ska anmälas för ekokontroll

- Om du har betande ekologiska djur någon annanstans än på jordbruksmark, till exempel på skogsmark, ska du ange "Annan areal för ekokontroll" som växt på denna areal.
- Skiftets markanvändningstyp ska då vara "Skogsmark" eller "Annat område".

Areal med otillräcklig grundtorrläggning

- Areal där odlingsåtgärder eller produktion av skörd inte är möjlig på grund av överdriven väta.

Areal som inte används för jordbruk

- Park-, rekreations- eller gårdsområde eller odling för husbehov på tomtområde.
- Areal där det primära användningsändamålet är ett lagerområde för till exempel maskiner eller produkter och där skörd inte bärgas.

Areal där växtligheten huvudsakligen består av naturväxter och -växtlighet

- Areal med älggräs, hundkäx, mjölkört eller motsvarande växter.
- Areal som är övervuxet med buskage, nya trädskott eller mossor.

Vägområde

- Alla typer av farleder, som byggts för en vägförbindelse eller som inrättats på jordbruksmark för passage.
- Till exempel en väg som leder ut i skogen eller till byggnader och som kan urskiljas med flygfoto.
- En väg som används för jordbruk kan godkännas som jordbruksmark och ingå i skiftets areal, om området ingår i skiftets växtföljd och bearbetas i samband med att växtbeståndet förnyas.

Skog eller ett område med skogsväxter

- Skogsmark, tvinmark eller impediment eller andra områden där det växer skogsmarksväxter eller avverkningsområden.
- Julgransodling, plantskola eller odlingsområde för skogsträd eller produktionsareal för barrväxter.

Myr

- Myr- eller torvproduktionsområde.

Stenar

- Bergsområde, stenfält, stenhögar samt enskilda stenar som syns på flygbild.

Våtmark

- Naturligt eller anlagt våtmarksområde.

Areal där odlingsväxternas rötter inte har någon kontakt med marken (bl.a. så kallad table-top-odling)

- Arealen är inte stödberättigad för något stöd.
- Arealen behöver inte anmälas. Om du anmäler arealen, ange bristen på kontakt mellan rötterna och marken genom att kryssa för punkten i tilläggsuppgifterna om jordbruksskiftet.

Produktionsareal för solenergi

- Arealen med solpaneler eller andra insamlare är inte jordbruksmark. Alla områden med paneler och andra motsvarande konstruktioner som syns på flygbilder ska tas bort från basskiftet. Arealen mellan panelraderna kan vara stödberättigande om arealen är jordbruksmark och tillräckligt bred så att de odlingsåtgärder som den odlade grödan kräver kan utföras med sedvanliga jordbruksmaskiner. Den areal som anges i stödansökan måste också vara i stödsökandens besittning.
- Samma gäller för vindkraftsområden som ligger på jordbruksmark.

2. Den mark du uppger i ansökan om åkerstöd måste vara i din besittning

Du kan endast få stöd för en areal som är i stödsökarens besittning. Som besittning betraktas ägande eller arrendering av mark. Ditt arrendeavtal kan vara skriftligt eller muntligt. Ett muntligt avtal kan gälla i högst två år.

Som besittning betraktas inte betesavtal eller andra avtal som grundar sig på användningen av området.

Basskiftet ska vara i stödsökandens besittning 9.6–1.10.2026, det vill säga från det att ansökan om åkerstöd har avslutats till den sista ändringsdagen för ansökan om åkerstöd. För miljöavtal ska avtalsarealen vara i din besittning under hela avtalsperioden.

Jordbruksmark som arrenderas ut till energibolag

Energibolagen, till exempel vindkraftsbolagen och solkraftsbolagen, arrenderar stora markområden av markägarna redan i projektens planeringsskede. Det slutliga området för kraftverket fastställs i allmänhet först när projektet framskrider. Arrendeavtalet kan innehålla åkerområden som används för jordbruk och för vilka markägaren ansöker om jordbruksstöd.

Om du har arrenderat ut åkerområdena som du äger till ett energibolag ska du se till att det i arrendeavtalet separat skriftligen har avtalats om att besittningen av åkerområdena kvarstår hos arrendegivaren så länge som åkrarna används för jordbruk. Stöd betalas inte för en sådan areal vars besittning entydigt har överförts till energibolaget.

När byggprojektet framskrider ska sådana områden avgränsas från arealen som inte är i jordbruksanvändning.

Kontroll av besittningen

Besittningen av basskiftena kontrolleras årligen för en del av basskiftena. Om besittningen av det basskifte du angett väljs ut för kontroll kan myndigheten

- kontrollera besittningen av den areal du anmält att du äger från fastighetsregistret eller den som ansöker om stöd
- begära att få se ett skriftligt arrendeavtal
- kontrollera att det muntliga avtalet är giltigt hos arrendegivaren.

Om det råder oklarhet om besittningen av ett basskifte, avbryts stödbetalningen för arealen i fråga tills besittningen har klarlagts och granskningen utvidgas även till att omfatta alla din gårdens basskiften. Inget stöd betalas ut för en areal som inte är i din besittning. Att den inte är i din besittning orsakar det dessutom en arealskillnad. Om arealskillnaden är över 3 procent eller 2 ha, minskas ditt stöd med en arealskillnadsprocent på 1,5 eller 2 gånger.

3. Anmälan och ändringar av jordbruksmark

Ange i stödansökan alla basskiften som du besitter och som är jordbruksmark senast före utgången av stödansökan och förblir sådana till utgången av växtperioden, dock alltid minst fram till den 31.8.

Åkerstöd betalas inte för bas- och jordbruksskiften som är mindre än 0,05 hektar. Sådana arealer beaktas dock i beräkningen av minimiarealer som ingår i stödformerna, såsom förbindelsearealer. Om du besitter högst 1 hektar basskiften som är mindre än 0,05 hektar är det inte obligatoriskt att uppge dem som basskiften, utan i Viputjänsten kan du alternativt i ansökan om åkerstöd ange att du besitter sådana basskiften i fliken Gårdens uppgifter.

Som stödsökande ansvarar du för att dina skiften uppfyller stödvillkoren och att gränserna för dina skiften är korrekta.

Anmälan om areal som tas ur jordbruksanvändning eller återgår till jordbruksanvändning

Om basskiftet inte längre uppfyller förutsättningarna för jordbruksmark ska det tas ur jordbruksanvändning i avsnittet Basskiftesändringar i ansökan om åkerstöd. Om endast en del av skiftet inte längre är jordbruksmark, ska du ta bort arealen i fråga från basskiftet genom en gränskorrigerings.

Om du efter att den egentliga ansökningstiden gått ut märker att arealen inte är jordbruksmark, kan du inom ramen för ändringstiden anmäla att växtligheten på arealen är *icke-odlad*, och då tar myndigheten bort arealen från basskiftet.

Om arealen återigen tas i bruk för jordbruksanvändning, kan du ta med den i ansökan om åkerstöd på stödansökan:

- Helt basskifte: rita ett nytt basskifte som motsvarar arealen.
- Areal som avlägsnats från skiftet: korrigeras basskiftets areal.

En areal som tagits ur jordbruksanvändning förlorar sin rätt till ersättning. En areal som återställts för jordbruksanvändning kan bli berättigad till ersättning, om stödsökande kan visa att den är jordbruksmark.

Även på arealer som tagits ur bruk inom jordbruket ska de **lagstadgade kraven för lagring och användning av gödsel** samt för **naturskydd** och **växtskyddsmedel** iakttas.

Anmälan om nya basskiften

Ett nytt basskifte som bildas ska vara odlingsbart från det att ansökan om stöd upphört till utgången av vegetationsperioden, dock minst till och med den 31.8. Om kravet inte uppfylls ska du ange arealen i stödansökan först följande år.

Skiftet är **odlingsbart** när

- jordmånen på skiftet kan odlas med sedvanliga maskiner och metoder
- saneringsåtgärder har vidtagits för skiftet
- normala odlingsåtgärder kan vidtas på skiftet och
- skiftet kan ge marknadsduglig skörd.

För naturbeten krävs att det på arealen har bildats gräs- eller vallväxtlighet.

Skiftets odlingsduglighet 31.12.2022 påverkar skiftets odlingsmöjligheter

Alla skiften som är odlingsbara **före utgången av ansökan om åkerstöd** är berättigade till grundläggande inkomststöd, omfördelningsinkomststöd och inkomststöd för unga jordbrukare.

Om du anmäler arealer som inte har varit odlingsbara 31.12.2022, ska du spara skiftet som permanent gräsmark (**villkorlighetens krav på vallväxtlighet**).

I tabell 1 beskrivs hur tidpunkten för skiftets odlingsbarhet påverkar kravet på vallväxt och utbetalningen av grundläggande inkomststöd.

Tabell 1. Tidpunkten för odlingsbarheten påverkar skiftets odlingsmöjligheter.

	Skiftet har varit odlingsbart den 31.12.2022	Skiftet har inte varit odlingsbart den 31.12.2022, men kommer vara det före utgången av stödansökan.
Har skiftet villkorligt krav på vallväxt?	Nej	Ja
Fodervall har angetts för skiftet. Kan stöd betalas för skiftet?	Ja	Ja
Havre har angetts för skiftet. Kan stöd betalas för skiftet?	Ja	Ja, men gården får en påföljd i villkorligheten, eftersom kravet på vallväxtlighet inte har följts.

Arealer som tillfälligt inte odlas på skiftet

Beroende på hur arealen används kan du antingen avlägsna området från jordbruksmarken eller anmäla det som träda. Vissa arealer kan räknas som jordbruksskiftets växtareal. I den bifogade listan beskrivs anmälningssättet i olika situationer.

Anmälan om olika arealer som tillfälligt inte odlas

Beroende på hur arealen används kan du antingen avlägsna området från jordbruksmarken eller anmäla det som träda. Vissa arealer kan räknas som jordbruksskiftets växtareal.

Lagringsareal för foderbalar eller foderstackar

- Ange arealen enligt skiftets växt, när samma balar inte förvaras längre än ett år på skiftet och det skördade fodret lagras på skiftet och småningom används som djurfoder
- Ett separat jordbruksskifte behöver inte inrättas.

Areal som i första hand används som lagerområde och som inte ingår i växtföljden

- Till exempel
 - för maskiner, byggnadsmaterial eller virke från avverkningsplatsen.
 - samma foderbalar i över ett år.
- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerig. Återställ arealen med gränskorrigerig från och med det år då den åter odlas.

Skiftets kant- eller tegdiken grävs i vallar eller högar vid dikets kant

- Om schaktjorden finns på skiftet under högst en odlingsperiod, kan du anmäla området som en del av odlingsväxtens areal.
- Om jorden ligger på skiftet en längre tid, avlägsna arealen från skiftet med en gränskorrigerig. Du kan återställa arealerna till basskiftet när jorden har avlägsnats från skiftet.
- Om det finns ett krav på skyddsremsa längs diket, ska skyddszonen antingen bevaras eller återetableras vid jordhögaras åkerkant.

Växtlighet som inte gått i brodd på grund av väderförhållanden

- Anmäl arealen enligt sådd växt. Om du sår om grödan kan du byta under växtens ändringstid.

Areal som inte har såtts eller areal som ska iståndsättas grundligt (t.ex. täckdikning)

- Små, enhetliga arealer på mindre än 5 ar som inte såtts kan godkännas som areal för den växt som anmäls för jordbruksskiftet.
- Ange arealen beroende på skiftets status som öppen träda, stubbträda eller grönträda (obs. trädorna har skötselkrav).

Arealer där växtligheten förstörts under vintern, som du inte sår på nytt på våren

- Arealen kan godkännas enligt den sådda växten.
- Bekämpa ogräs på arealen mekaniskt eller kemiskt.
- Om det sås kompletterande sådd på en areal med förstörd höstsäd med vårsäd av samma art, ange hela arealen för den växt som är störst.

Markägarens odlingsareal för husbehov på det basskifte du arrenderat ut

- Avlägsna arealen från basskiftet med en gränskorrigering eller uppge 'Trädgårdsland' som växt på jordbruksskiftet.

Ett rastningsområde, till exempel med sand- eller grusbotten

- Gäller inte gräsbete.
- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigering. Återställ arealen med gränskorrigering från och med det år då den åter odlas.

Byggnader, väg- eller andra byggarbetsplatser

- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigering. Återställ arealen med gränskorrigering från och med det år då den åter odlas.

En areal i dåligt skick som inte är odlingsbar

- Till exempel en buskbetäckt åker eller ett naturbete.
- Om ett helt basskifte tas ur jordbruksanvändning ska det tas ur bruk i avsnittet Basskiftesändringar i stödansökan.
- Ta bort arealen med gränskorrigering om det endast är fråga om en del av ett basskifte.

4. Basskiften

Basskifte

Med basskifte avses ett geografiskt enhetligt odlingsområde som sökanden odlar och som begränsas av kommungränsen, gränsen för äganderätten, gränsen för stöd- eller miljöavtalsområdet, permanent gräsmark i Naturaområde, ersättningsberättigade, vattendrag eller havsområde, kantdike, väg, skog eller annan motsvarande gräns.

Basskiftet ska innehas av den som ansöker om stöd. Flera stödsökande kan inneha besittningen av skiften som används gemensamt.

Kantdike

För diken som avgränsar ett basskifte används benämningen kantdike. Beroende på kantdikets genomsnittliga bredd avgörs det om diket kan inkluderas i basskiftets areal.

Basskiftets gräns när:

a. basskiftet avgränsas av ett kantdike som är högst 3 meter brett.

→ Basskiftets gräns är i mitten av diket, om det från mitten av diket till kanten av växtbeståndet är högst 2 meter.

- Ett kantdike med dikesrenar som är högst 3 meter brett förutsätter inte att basskiftet delas, även om det inte finns någon odlingsförbindelse över diket.

b. basskiftet avgränsas av ett kantdike som är över 3 meter brett.

→ Basskiftets gräns är vid övergången mellan åkern och diket, dvs. vid åkerkanten.

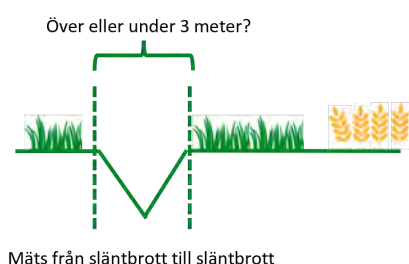
- Dikesrenen kan godkännas som en del av arealen av det odlade jordbruksskiftet, om det från övergången mellan dike och åker till kanten av växtbeståndet är
 - högst 2 meter eller
 - högst 4 meter, om det vid diket finns en skyddsremsa eller en mångfaldsremsa.

c. basskiftet avgränsas av något annat än ett dike eller vattendrag.

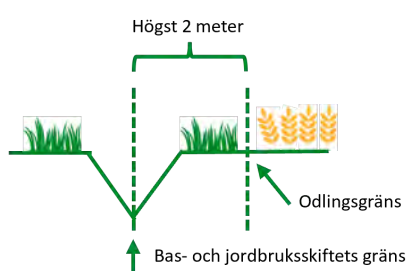
→ Basskiftets gräns är vid åkerkanten.

- Du får inte inkludera randområden som permanent inte används för odling i basskiftet.

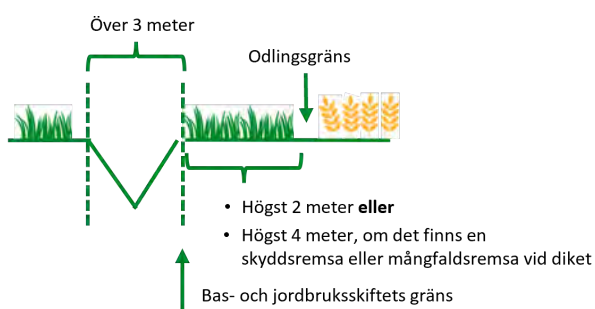
Kantdikets bredd

Kantdiken högst 3 meter, ingen skyddsremsa eller mångfaldsremsa

Kantdiken över 3 meter

Kantdiken högst 3 meter + skyddsremsa

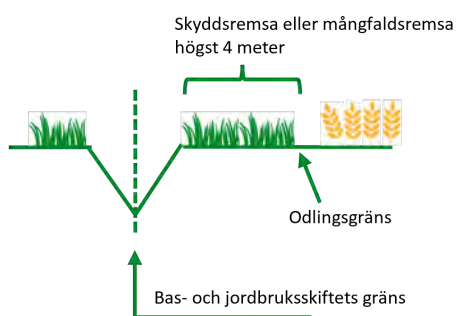

Bild 1: Mätning av kantdikets bredd.

Tvästegsdiken

Ett tvåstegsdike består av en djupare fåra (lågvattnsfåra) samt en översvämningssplåtå på båda sidor eller på ena sidan av fåra. Observera att det på översvämningssplåtån inte får finnas bestånd med vedartade växter, med undantag av enskilda träd och buskar.

Basskiftets gräns när

a. basskiftet avgränsas av ett tvåstegsdike som har anlagts i ett dike och som baserar sig på en plan enligt vattenlagen*.

→ Basskiftets gräns är i mitten av tvåstegsdiket.

- Dikesrenen godkänns som en del av arealen av det odlade jordbruksskiftet.

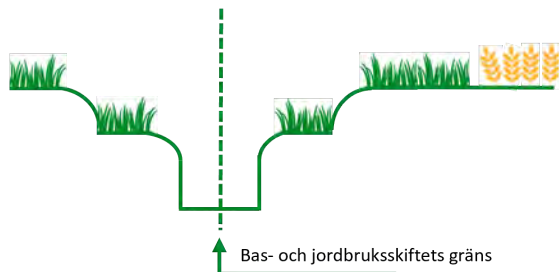
b. basskiftet avgränsas av ett tvåstegsdike vid ett vattendrag

→ Basskiftets gräns är vid övergången mellan översvämningssplatån och åkern, dvs. vid åkerkanten.

- Dikesrenen kan godkännas som en del av arealen av det odlade jordbruksskiftet, om det från övergången mellan dike och åker till kanten av växtbeståndet är
 - högst 2 meter eller
 - högst 4 meter, om det vid diket finns en skyddsremsa eller en mångfaldsremsa.

* Vattenlagen 5 kap., 15 § (587/2011), 10 kap. 13 § i vattenlagen för landskapet Åland (1996:61)

Kantdike som är en tvåstegsdike i enlighet med vattenlagen

Tvästegsdike vid ett vattendrag

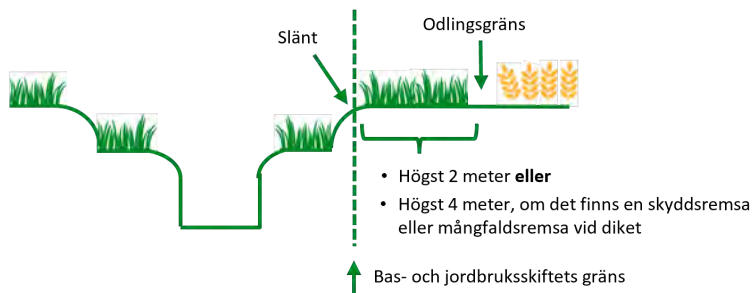

Bild 2. Tvåstegsdike

Tvästegsdike med skötselavtal

Om ett tvåstegsdike har anlagts genom en icke-produktiv investering och en avtal om skötsel av våtmarker ingås om dess skötsel, ska ett eget basskifte bildas av området för tvåstegsdikets skötselåtgärder och fogas till avtalen. Dessa områden är inte jordbruksmark.

Observera att det på översvämningssplatån inte får finnas bestånd med vedartade växter, med undantag av enskilda träd och buskar.

Så här bestämmer du gränserna för avtalsareal när

a. basskiftet gränsar till ett tvåstegsdike vars fåra är högst 3 meter bred.

→ Gränserna för avtalsarealen ligger på båda sidor om diket vid övergången mellan översvämningssplatån och åkern. Översvämningssplatån och diket kan godkännas som en del av miljöavtalsarealen.

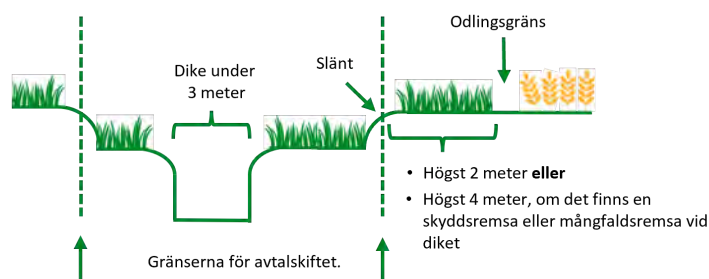
- Mellan avtalsarealen och det odlade jordbruksskiftet kan det dessutom finnas en högst 2 meter bred dikesren eller en högst 4 meter bred skyddsremsa eller mångfaldsremsa, som kan räknas in i arealen av det odlade jordbruksskiftet.

b. basskiftet gränsar till ett tvåstegsdike vars vattenområde är över 3 meter brett.

→ Gränserna för miljöavtalsarealen ligger vid övergången mellan översvämningssplatån och diket samt vid övergången mellan översvämningssplatån och åkern.

- Mellan avtalsarealen och det odlade jordbruksskiftet kan det dessutom finnas en högst 2 meter bred dikesren eller en högst 4 meter bred skyddsremsa eller mångfaldsremsa, som kan räknas in i arealen av det odlade jordbruksskiftet.

**Tvästegsdike för våtmarksavtal,
dike högst 3 meter**

**Tvästegsdike för våtmarksavtal,
vattenområde över 3 meter**

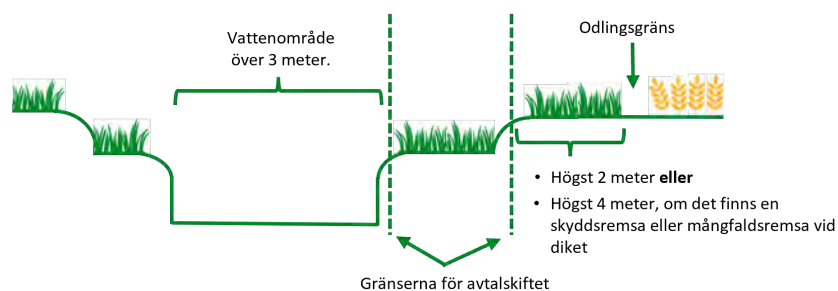

Bild 3. Tvåstegsdike med skötselavtal

Tegdiken och andra diken inom ett basskifte

Med tegdike avses ett dike inom ett basskifte som behövs för grundtorrläggning av åker. Tegdiken eller andra smala diken godkänns för arealen av ett basskifte, om de tillsammans med den icke odlade dikesrenen är högst 3 meter breda. Om den sammanlagda bredden på ett dike och en icke odlad dikesren är över 3 meter ska du ta bort arealen från basskiftet genom en gränskorrigerig.

Av odlingstekniska skäl kan dikesrenen inom ett basskifte variera från år till år. Om tegdiken eller andra smala diken som vanligtvis är smalare än 3 meter av odlingstekniska skäl är över 3 meter breda inklusive dikesrenar ska du ta bort dem från basskiftet genom en gränskorrigerig.

Tegdike

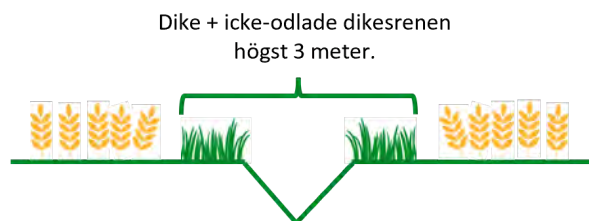

Bild 2. Ett tegdike eller något annat dike inne på ett skifte och en dikesren som inte odlas får vara högst 3 meter brett.

Avlägsnande av dikesareal eller tilläggning av dikesareal i basskiftet samt växtlighet som är tillåten i diken och dikesrenar

På det sätt som beskrivs ovan påverkar dikets bredd huruvida det kan höra till arealen av ett basskifte. Om den maximala bredden överskrids ska kant- och tegdikets areal avlägsnas från basskiftet genom en gränskorrigerings.

På motsvarande sätt kan du flytta skiftets gräns till mitten av diket genom en gränskorrigerings, om dikets bredd underskrider den maximala bredden till exempel på grund av att diket rörläggas.

Du kan också återställa tegdiken som avlägsnats från basskiftets areal på grund av växtlighet eller om det varit för brett till skiftets areal när du har avlägsnat växtligheten eller om diket till exempel har fyllts i samband med täckdikning. Du kan bli ombedd att lägga till en bild i samband med återställandet.

På den icke odlade dikesrenen av skiftet får det finnas buskar eller trädplantor med endast en årlig tillväxt, men ingen vedartad vegetation som är mera än ett år gammal. I ett dike som hör till ett basskiftes areal får det finnas högst 1,5 meter höga buskar eller träd. Enstaka träd eller buskar är tillåtna i diken eller i dikesrenar.

5. Jordbruksskiften

Definition av jordbruksskifte

Med jordbruksskifte avses ett enhetligt område som hör till ett basskifte och för vilket du anmäler samma växt eller användningssätt. Ett basskifte kan ha ett eller flera jordbruksskiften. Jordbruksskiftenas gränser och således deras arealer kan variera årligen inom basskiftet.

Vilka arealer behöver inte avskiljas som ett eget jordbruksskifte?

Nedan är en sammanställning av de användningsformer för jordbruksmark som anses höra till arealen för den växt som anmäls för skiftet. Om arealen hör till arealen för den odlingsväxt som anmäls för skiftet, behöver du inte dela upp den i ett separat jordbruksskifte.

Skyddsremsa (villkorlighet)

- En minst 3 meter, men i genomsnitt högst 4 meter bred remsa som är täckt av vall-, gräs- eller ängsvegetation och som ska anläggas på den kant av skiftet som gränsar till vattendraget. Mät bredden från skiftets kant mot åkern, och i fråga om kantdiken från dikets mitt mot åkern.
- Om skyddsremsans bredd överstiger 4 meter, gör ett eget jordbruksskifte av arealen och ange 'Skyddsremsa' som växt.
- På skyddsremsan får det finnas högst ettårig vedartad växtlighet.

Mångfaldsremsa

- Ett ett- eller flerårigt blomster- eller vallbestånd som är i genomsnitt högst 4 meter brett och har såtts. Du kan också anlägga remsor på andra kanter av basskiftet än sådana som gränsar till vattendrag för att främja den biologiska mångfalden.
- Dikesrenor som tidigare anlagts längs utfallsdiken godkänns också som mångfaldsremsor. Om det tidigare utfallsdiket inte är ett kantdike och du vill bevara renen, ange den som ett separat jordbruksskifte och uppge fodervall eller naturvårdsvall som växt.
- Om mångfaldsremsans genomsnittliga bredd överstiger 4 meter, gör ett eget jordbruksskifte av arealen och uppge *fodervall eller naturvårdsvall* som växt.
- På remsorna får det inte växa vedartad växtlighet i mer än ett år i rad.

Odlingstunnel eller flyttbart växthus

- Om odlingsväxtens rötter har kontakt med marken, ange endast den odlade växten.
- Om rötterna inte har kontakt med marken, dela upp arealen i ett eget jordbruksskifte.
- Om odlingen sker år efter år så att växtens rötter inte har kontakt med marken kan du avlägsna arealen från basskiftet.

Odlingstekniska vändtegar och skötselkorridorer

- Skötselkorridorer som hör till odlingssättet för ett- eller fleråriga växter samt odlingstekniska vändtegar.
- Skötselkorridorerna och vändtegen ska vara nödvändiga för odlingen samt ändamålsenliga till storlek, läge och mängd. De måste vara jordbruksmark. Grusbelagda eller belagda gångar ska avlägsnas från skiftets areal.

Landskapselement

- Ett villkorligt landskapselement som är skyddat med stöd av naturvårdslagen (1096/1996 eller 9/2023) när dess areal är högst 0,2 hektar
- Uppge arealen på [blankett 442](#) (anmälan görs endast en gång).

6. Ändringar i digitaliseringen av basskiften

Basskiftena flygfotograferas med cirka tre års mellanrum. Utifrån bilderna kontrollerar och korrigerar förvaltningen vid behov de ritade skiftesgränserna, dvs. uppdaterar digitaliseringen av skiftena. Digitaliseringen kan också uppdateras utifrån tillsynen vid din gård eller utifrån tillsyn av ett grannskifte, om det finns en gemensam gräns för skiftena.

I Viputjänsten visas föregående års och årets arealer i ansökan om åkerstöd. Dina ändringar i stödansökan skickas till kommunen för behandling och därefter till den som gör digitaliseringen. I dessa behandlingar kan arealerna ännu förändras.

7. Europeiska gemenskapens infrastruktur för geografisk information

Europeiska gemenskapens geografiska informationsinfrastruktur (INSPIRE) består av medlemsstaternas etablerade geografiska informationsresurser, vilket harmoniserar deras förvaltning och användbarhet. Direktivet

som har antagits för att genomföra detta kräver att myndigheterna beskriver geografiska informationsresurser och gör dem tillgängliga för delning via nätverk (sök-, visnings- och nedladdningstjänster).

Som en del av verkställandet av INSPIRE-direktivet publicerar Livsmedelsverket följande material:

- Åkerskiftesregistret (marktäcke)
- Landskapselement på jordbruksmark (marktäcke)
- Jordbruksskifte med geografisk information (markanvändning)
- Jordbruksmark: åker, permanent gräsmark eller permanent växt (markanvändning)

Du kan se material och tjänster med metadata i den nationella geodataportalen Paikkatiетоikkuna, paikkatiетоikkuna.fi.

Anvisningar för laddning av material och användarvillkor finns på Livsmedelsverkets webbplats på adressen ruokavirasto.fi/sv/om-oss/oppeninformation/inspire.

Ersättningsberättigande basskifte i Fastlandsfinland 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

[← Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

1. Ersättningsberättigande basskiften

I detta kapitel redogörs för ersättningsberättigandet för basskiften i Fastlandsfinland. I ansökningsguiden för Åland redogörs för ersättningsberättigandet på Åland.

Ett basskifte ska vara ersättningsberättigande för att följande stöd ska kunna beviljas:

- Kompensationsersättning
- Ersättning för miljöförbindelse
- Ersättning för ekologisk produktion
- Allmänt hektarstöd (stödregion C)
- Nordligt hektarstöd (stödregion C)

I tabellen nedan beskrivs de ersättningsberättiganden som syns på dina basskiften i Viputjänsten samt deras inverkan på beviljandet av stöd.

Tabell 1: Ersättningsberättiganden

Ersättningsberättigande basskifte	Beskrivning
Ja	Skiftet kan läggas till i förbindelserna om miljöersättning och ekologisk produktion under vissa förutsättningar. För skiftet kan dessutom betalas kompensationsersättning samt nationella arealstöd hektarstöd inom stödregion C.
Nej	Ovan nämnda stöd kan inte betalas för skiftet.
Endast LFA	Endast kompensationsersättning kan betalas för skiftet.

2. Att förlora och återställa rätten till ersättning för ett basskifte

Myndigheten avför rätten till ersättning för ett basskifte om

- du tar basskiftet ur jordbruksanvändning.
- arealen konstateras vara icke odlad vid övervakning på plats.
- ingen jordbruksverksamhet idkas på arealen under tre år i följd.

- du byter markanvändningsslag på ett naturbete eller -äng basskifte som endast är ersättningsberättigande inom kompensationsersättningen.

Återställa rätt till ersättning som förlorats 2023 eller senare

När du har iståndsatt arealen så att den uppfyller kraven för jordbruksmark, kan du återfå rätten till ersättning vid följande ansökan om åkerstöd.

Återställ ett helt basskifte som tagits ur jordbruksandvändning till din stödansökan genom att rita ett nytt basskifte till arealen. Meddela i skiftets tilläggsuppgifter att du ansöker om återställande av skiftets rätt till ersättning.

Återställ ett basskifte som delvis tagits ur jordbruksandvändning till din stödansökan genom att utöka basskiftet till sin ursprungliga form med en gränskorrigerig. Om det i övervakningen gjorts en holme av den icke odlade arealen, avlägsna den genom en gränskorrigerig.

Om du har ändrat markanvändningsslaget för ett naturbete som är ersättningsberättigande inom kompensationsersättningen kan du få ersättningsberättigandet tillbaka, förutsatt att området uppfyller villkoren för naturbete. Ändra då markanvändningsslaget tillbaka och lämna in en ansökan om återställande av ersättningsberättigande till kommunen under perioden för ansökan om åkerstöd. Du kan också ansöka om återställande av ersättningsberättigandet i tilläggsuppgifterna för basskiftet.

Den kommunala myndigheten kan be dig lämna in en geotaggad bild med Vipumobilen eller andra bevis på arealens odlingsbarhet.

Arealer som förlorat rätten till ersättning 2015–2022

Återställande av arealernas rätt till ersättning är beroende av anslagen i statsbudgeten. Det går inte att ansöka i år.

3. Överföring av rätten till ersättning mellan skiften i Fastlandsfinland

Du kan överföra ersättningsberättigande mellan dina egna basskiften.

Du kan ansöka om överföring genom att lämna in blankett 471 till kommunen under perioden för ansökan om åkerstöd. Blanketten finns på adressen livsmedelsverket.fi/jordbrukarblanketter.

Du kan byta rätten till ersättning mellan arealer i din ägo om följande villkor uppfylls:

- Du äger basskiftena
- Basskiftena är av samma markanvändningsslag
- Mängden ersättningsberättigande areal som byts ut på en gång är minst 0,2 hektar
- Du byter inte rätten till ersättning för en areal som omfattas av villkorlighetskravet på odling av vall (arealen var inte odlingsbar 31.12.2022)
- Det har funnits jordbruksskiften på arealen året innan och arealen har inte underkänts vid övervakningen
- Om arealen har arrenderats ut till en andra part, ger även den andra parten ett skriftligt samtycke till bytet
- Rätten till ersättning har inte tidigare bytts bort från arealen före stödda icke-produktiva investeringar, beskogning eller restaurering.

4. Ersättningsberättigande som kan sökas 2026

Tillägg som förbättrar skiftets form på ett ersättningsberättigande åkerskifte

Till ett ersättningsberättigande åkerskifte kan du lägga till areal som tidigare inte berättigat till ersättning, som har omvandlats till åker genom att avlägsna ett odlingshinder från arealen, såsom en byggnad, stenhög eller en skogsholme eller -udde. Tillägget måste förbättra basskiftets form.

Med förbättring av ett basskiftes form avses att det område som läggs till ligger inom skiftet som en holme eller som en smal eller lång udde från skiftets kant inåt från dess ytterkant eller i dess hörn.

Ifall ett separat basskifte redan har grundats från det röjda området kan du inte längre lägga till det området till ett ersättningsberättigande basskifte.

Att utöka skiftet genom breddning eller förlängning av dess yttre gränser räknas inte som förbättring av skiftets form.

Maximiarealen: Den areal som läggs till får utgöra högst 5 % av det ersättningsberättigande skiftets areal, dock högst 0,5 hektar.

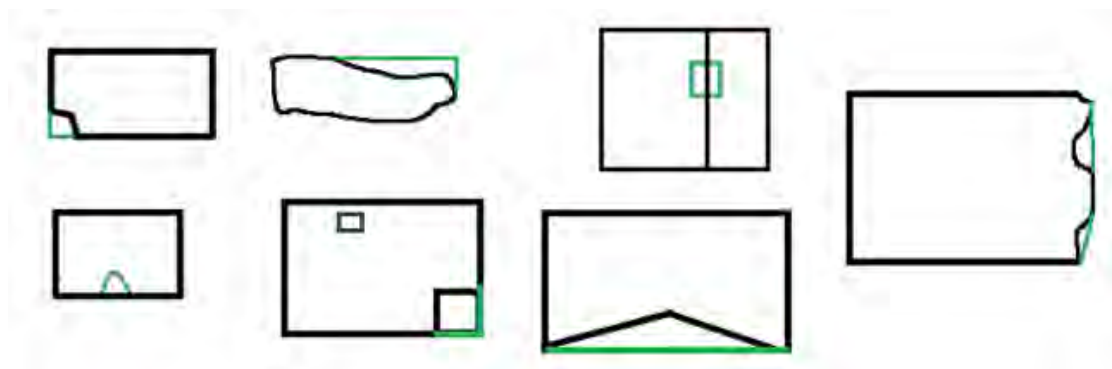
Gör tillägget i ansökan om åkerstöd med en gränskorrigerings.

För en areal som inte var odlingsbar senast 31.12.2022 gäller villkorlighetskravet på odling av vall och arealen ska vara permanent bevuxen med vall. Det är endast tillåtet att lägga till en sådan areal inom ramen för den maximala arealgränsen. Om du ansöker om att lägga till ett större område än den maximala arealen, ska ett separat basskifte göras upp för den överskridande andelen, till vilket du anmäler vallväxtligheten.

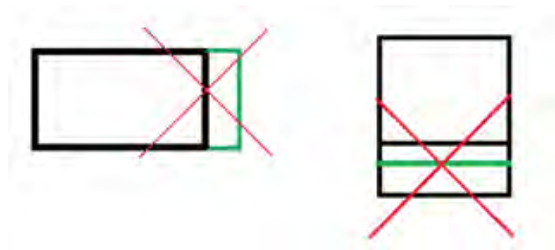
Observera att du kan korrigerar digitaliseringsfel för skiftets övriga gränser. Dessa korrigeringar beaktas inte tilläggets maximimängd. På motsvarande sätt ses det inte som utökning av arealen om arealen av ett fyllt dike läggs till ett basskifte. Läs mer om att lägga till diken i arealen av ett basskifte i kapitlet om [jordbruksmark, bas- ja jordbrukskiften](#).

Nedan finns principbilder av tillåtna tillägg på vilka gränserna för ett ersättningsberättigande skifte har märkts ut med en enhetlig linje och de arealer som ska läggas till med en streckad linje.

Tillåtna tillägg

Förbjudna tillägg (tillägg som inte förbättrar skiftets form)

Ägoregleringsarealer

Ansök om rätt till ersättning för en areal som kommit i din besittning genom ägoreglering genom att returnera en fritt formulerad skriftlig ansökan till kommunen. Rätt till ersättning kan beviljas när nyskiftesplanen har vunnit laga kraft och ägorna har tagits i besittning i enlighet med planen. Arealen för vilken rätt till ersättning söks ska vara jordbruksmark senast vid utgången av ansökan om åkerstöd.

Som bilaga till ansökan inlämnas kopior av handlingar som hänför sig till ägoregleringen, exempelvis en lagakraftvunnen skiftesplan och kartbilagor.

Med ägoreglering avses:

1. nyskifte enligt 9 kap. i fastighetsbildningslagen (554/1995)
2. ägoreglering enligt 23 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977, den s.k. inlösningslagen)
3. ägoreglering enligt 63 § i landsvägslagen (503/2005)
4. ägoreglering enligt 75 § i lagen om enskilda vägar (560/2018)
5. ägoreglering enligt 2 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)
6. ägoreglering enligt 53 § i banlagen (110/2007).

Med nyskifte enligt **9 kap. i fastighetsbildningslagen** avses förbättring av fastigheterna och fastighetsindelningen. Nyskiften kan förrättas också i avsikt att förbättra vägförhållandena och torrläggningen på området. Rätt till ersättning kan beviljas på basis av ägoreglering som det bestämts om i nyskiftesplanen. De fastighetsförrättningar som anges i fastighetsbildningslagen förrättas av lantmäteribråerna eller, i fråga om detaljplaneområden, av fastighetsregisterföraren i området.

Ägoreglering enligt **23 § i lagen** om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter kan förrättas utan ägarens eller motsvarandes samtycke. Då löses området in genom beslut av statsrådet och den behöriga myndigheten är den lantmäteribrå inom vars verksamhetsområde den egendom som inlösen gäller finns.

Ägoreglering enligt **landsvägs- och banlagen** kan utföras utan samtycke av ägaren eller motsvarande. Områden och rättigheter som behövs för vägar löses in vid landsvägsförrättningar. Områden och rättigheter som behövs för banhållningsbehov löses in och rättigheter som hänför sig till plankorsningar ändras vid järnvägsförrättningar. Vid både landsvägs- och järnvägsförrättningar gäller det att utreda behovet av ägoregleringar. Behovet av ägoreglering utreds och avgörs dock genom nyskiftesförrättning enligt 68 § 2 mom. eller 67 § 4 mom. i fastighetsbildningslagen (554/1995) i stället för vid en separat landsvägs- eller järnvägsförrättning, om förrättandet av nyskifte har inletts vid tidpunkten för landsvägs- eller järnvägsförrättningen.

I samband med förrättning av enskild väg (**75 § i lagen om enskilda vägar 560/2018**) kan förrättningsmännen utan särskilt förordnande verkställa ägobyte eller överföring av område, om detta krävs för anläggning av väg,

indragning av väg, upphävande av vägrätt eller någon annan ändring av vägrätten, om den som sökt förrättning av enskild väg eller ägaren till området i fråga så yrkar, eller om det är viktigt att verkställa ägobyttet eller överföringen av områden för att åstadkomma en ändamålsenlig fastighetsindelning och det inte medför betydande olägenhet för någon.

Ägoreglering kan verkställas, om ett i vattenlagen (587/2011) avsett vattenhushållningsprojekt medför att

- ägorna splittras eller blir mindre
- förbindelser avbryts eller försvåras
- annan motsvarande inverkan uppstår eller orsakar avsevärd olägenhet för användningen av en fastighet eller en del av en fastighet eller
- jordägor varaktigt omvandlas till vattenägor.

5. Ersättningsberättigande beviljade av förvaltningen från och med 2026

Livsmedelsverket beviljar år 2026 ersättningsberättigande för vissa åkerskiften utan separat ansökan utifrån tre olika kriterier. Se villkoren för de olika beviljningsgrunderna i den bifogade tabellen.

Om ditt basskifte har beviljats ersättningsberättigande tar kommunen kontakt med dig, och de uppdaterade ersättningsberättigandena visas i Viputjänsten när ansökan om åkerstöd öppnar.

Tabell 2. Beviljningsgrunder för ersättningsberättigande

Grund	Villkor
Kvot per livskraftscentral	<p>Ersättningsberättigande beviljas per livskraftcentral för en areal som motsvarar den ersättningsberättigande areal som har tagits bort från stödansökningarna. Vid beviljandet prioriteras de basskiften som har anmälts under längst tid utan ersättningsberättigande i ansökan om åkerstöd. Den totala mängden ersättningsberättigande som fördelas år 2026 är 4 500 hektar.</p> <p>Beviljningsvillkor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Basskiftets markanvändningsslag är åker.• Basskiftet har anmälts i ansökan om åkerstöd år 2025 och har inte tagits ur jordbruksanvändning.• Basskiftet omfattas inte av villkorlighetens krav på permanent gräsmark.

<p>Mottagare av inkomststöd för unga jordbrukare</p>	<p>En aktiv jordbrukare som fått inkomststöd för unga jordbrukare kan få ersättningsberättigande för sina basskiften. Den mängd ersättningsberättigande som delas ut är cirka 4 000 hektar.</p> <p>Beviljningsvillkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sökanden har beviljats inkomststöd för unga jordbrukare år 2025 • Basskiftet ägs av sökanden • Basskiftets markanvändningsslag är åker • Basskiftet har anmälts i ansökan om åkerstöd år 2025 och har inte tagits ur jordbruksanvändning. • Basskiftet omfattas inte av villkorlighetskravet på permanent gräsmark.
<p>Skiftet är beläget i Östra Finland</p>	<p>Basskiften som ligger i vissa landskap i Östra Finland kan få ersättningsberättigande. Vid beviljandet prioriteras de basskiften som har anmälts längst utan ersättningsberättigande i stödansökningarna. Den mängd ersättningsberättigande som delas ut är sammanlagt cirka 11 000 hektar.</p> <p>Beviljningsvillkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basskiftet ligger i landskapet Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax, Norra Karelen eller Kajanaland • Basskiftet ägs av sökanden • Basskiftets markanvändningsslag är åker • Basskiftet har anmälts i ansökan om åkerstöd år 2025 och det har inte tagits ur jordbruksanvändning • Basskiftet omfattas inte av villkorlighetskravet på permanent gräsmark.

Jordbruksverksamhet 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Detta kapitel berättar om jordbruksverksamhet. I kapitlet **Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften** redogörs för jordbruksmarken och hur den anmäls.

1. På jordbruksmark ska det bedrivas jordbruksverksamhet

På jordbruksmark ska det bedrivas jordbruksverksamhet. Kravet på jordbruksverksamhet gäller alla åkerstöd och om skiftet inte har jordbruksverksamhet betalas inga stöd. Enbart anmälan av ett skifte med stödansökan inte uppfylls kravet.

I tabellen nedan beskrivs i korthet vilka åtgärder som uppfyller kravet på jordbruksverksamhet. Kraven beror på den växt och åtgärd som anmäls för skiftet. Observera att det i enskilda stödformer till exempel kan finnas strängare krav på tidpunkten för slåttern eller att växtbeståndet skördas.

Nedan ges närmare information om kraven.

Ange inte en areal som du inte längre använder för jordbruksverksamhet i stödansökan.

Tabell 1. Jordbruksverksamhetens krav enligt skiftets användningssätt.

Växt eller användningssätt	Anläggning av växtlighet	Övriga åtgärder som krävs
Odling av åker- eller trädgårdsväxter	Senast den 30.6	Produktion av marknadsduglig skörd

Växt eller användningssätt	Anläggning av växtlighet	Övriga åtgärder som krävs
<p>Fodervall</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fodervall • Betesvall • Klöver frö • Gröngödslingsvall (när stöd för miljösystem inte har sökts) • Lusern • Sötväppling • Getruta • Vicker 	<p>Senast den 30.6</p>	<p>Skörda, slå, beta eller förnya växtbeståndet senast 15.9.</p> <p>Betningen ska vara utförd i tillräcklig omfattning senast på utsatt dag, eller så ska växtbeståndet slås.</p> <p>Från ett växtbestånd som har såtts i år vingen ytterligare jordbruksverksamhet</p> <p>Fodervallen och gröngödslingsvall ska bestå av de sådda gräs- och vallfoderväxterna</p> <p>I övrigt ska växtbestånden motsvara de anmälda växterna och vara ogräsfattiga. Förnya växtbeståndet vid behov.</p>
<p>Utsädesvallar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion • Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontr. prod. • Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion • Frö av klöver, kontrollerad produktion • Frö av timotej, kontrollerad produktion • Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion 	<p>Senast den 30.6</p>	<p>Skörda, slå eller beta senast 15.9.</p> <p>Skörden av utsäde är möjlig även senare än detta.</p> <p>Från ett växtbestånd som har såtts i år krävs inget ytterligare jordbruksverksamhet.</p>

Växt eller användningssätt	Anläggning av växtlighet	Övriga åtgärder som krävs
Rörflen	Senast den 30.6	<p>Skörda, slå, beta eller förnya senast 15.9.</p> <p>Från ett växtbestånd som har såtts i år krävs inget ytterligare jordbruksverksamhet.</p> <p>Slätter eller skörd av rörflen är inte obligatoriskt under följande växtperiod efter sättningsåret om du skördar följande vår.</p> <p>Till alla rörflensskiften skickas en begäran om utredning som du kan besvara fram till följande vår (15.6).</p> <p>Observera att stöden för jordbruksskiftet betalas först när utredningsbegäran har besvarats. Detta gäller även utbetalningen av höstens förskott.</p>
Svarträda, stubb- eller grönträda	Så grönträda senast 30.6	<p>Slå, beta, eller förnya grönträda senast 15.9</p> <p>Från ett växtbestånd som har såtts i år krävs ingen ytterligare jordbruksverksamhet.</p> <p>Slå stubbträda och svarträda senast den 15.9, om det finns växtbestånd på skiftet.</p> <p>Du kan också bearbeta svarträdan eller bespruta den med växtskyddsmedel senast 15.9, om du bekämpar ogräs som är svåra att utrota.</p> <p>Kravet på skötsel av trädor uppfylls också om arealen till exempel täckdikas.</p>
<p>Miljöförbindelsens och miljösystemstödet's arealer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naturvårdsvall (ekosystem) • Gröngödslingsvall (ekosystem) • Skyddszon (miljöersättning) 	Senast den 30.6	<p>Skyddszoner ska slås årligen, ekosystemstödet's naturvårdsvallar och gröngödslingsvallar varje annat år senast 15.9.</p> <p>Observera dock att alla nämnda växter har strängare krav på åtgärdens villkor för miljösystemstöd eller miljöersättning än ovan nämnda kravet på jordbruksverksamhet.</p>

Växt eller användningssätt	Anläggning av växtlighet	Övriga åtgärder som krävs
Mångfaldsväxter (stöd för miljösystem)	Senast 30.6	Enligt åtgärdens villkor.
Miljöavtalsareal, permanent gräsmark	Skiftet ska ha vallväxtlighet	Enligt avtalsvillkoren.
Naturbeten och naturängar som inte omfattas av miljöavtalet.	Skiftet ska ha vallväxtlighet	Skörda, slå eller beta växtbeståndet senast 15.9. Betningen ska vara utförd i tillräcklig omfattning senast på utsatt dag, eller så ska växtbeståndet slås
Odlingstekniska vändtegar eller skötsel- och körgångar för trädgårdsväxter.	Arealen måste vara jordbruksmark.	Kravet på jordbruksverksamhet uppfylls när arealen används för sitt användningsändamål. Arealen ska hållas öppen och den får inte ha vedartad växtlighet som motsvarar mer än en årstillväxt.

2. Jordbruksverksamhet med växter som ger skörd

Anlägg växtlighet för åker- och trädgårdsväxter senast 30.6. För nedan listade trädgårdsväxter räcker det med att så förgröda inom utsatt tid.

Trädgårdsväxter

Trädgårdsväxter inom ekologisk produktion är:

- **prydnadsväxter** (inklusive ett- och fleråriga prydnadsväxter som odlas på friland för att användas som snittblommor eller eterneller)
- **frukt- och bärväxter** (inklusive nötter)
- **grönsaker** (inklusive dill, persilja, jordärtskocka, pepparrot, rabarber och sparris)
- **kryddörter och medicinalväxter** (inklusive basilika, slättergubbe, nattljus, isop, kamomill, backtimjan, ringblomma, gullgentiana, sommarkyndel, kattmynta, äkta malört, gullris, libbsticka, maralrot, stor rödmalva, dansk körvel, mejram, mynta, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, kungsmyntha, brunört, nässla (dock inte nässla som odlas för fiber), rudbeckia, gurkört, dragon, grobladsväxter, mattram, vallört, fingerborgsblomma, läkevänderot, kryddsälvia, spansk körvel, röllika, citronmeliss, kardborre, kryddtimjan, turkisk drakblomma, kungsljus, läkekungsljus, vallmo, oljevallmo, grekisk fingerborgsblomma, kvanne och anisört, dock inte frökryddor)

Om det emellertid sås eller planteras salladsväxter, kinakål, blomkål, broccoli, kålrabbi, rova, spenat eller dill på skiftet, behöver inte heller någon förgröda sås in före den utsatta dagen.

Om exceptionella väderförhållanden hindrar att växtbeståndet anläggs inom utsatt tid, anlägg växtligheten genast när förhållandena tillåter det. En situation där åkerns väta på grund av långvariga rikliga regn och liten avdunstning har förhindrat sådd betraktas som exceptionella väderförhållanden.

Vid odling av växter ska man sträva efter att producera en **bärgnings- och marknadsduglig skörd**. Använd alltså en lämplig växtart och sort samt en tillräcklig mängd frö eller plantor. Genomför odlingsåtgärder såsom gödsling och växtskydd så att de stöder produktionen av skörd. Förnya fleråriga bestånd vid behov.

Odlingsväxternas rötter ska ha kontakt med marken. Detta innebär att

- Om du odlar en växt till exempel i en kruka eller i en plastsäck ska botten vara försedd med hål.
- Om växterna är ovanpå underlaget ska underlaget släppa igenom vatten.
- Genomsläppande underlag ska vara direkt på markytan, till exempel är krukor ovanpå lastpallar inte godtagbara.
- Även vid krukodling ska underlaget vara en areal som kan godkännas som jordbruksmark och marken ska lämpa sig för odling av växter.

På arealer som används för produktion av energived ska det finnas ett omfattande och ändamålsenligt växtbestånd.

Vid användning av vide ska planteringsfrekvensen vara minst 6 000 växter per hektar och vid användning av andra växter minst 2 000 växter per hektar. Växtligheten ska korrigeras med minst 7 års mellanrum.

Trädgårdsväxternas växttäthet

Säkerställ att växttätheten på trädgårdsväxtarealerna uppfylls både på friland och till exempel vid säsongsodling.

Om planteringsfrekvensen för vedartade växter inte uppfylls och du inte gör någon kompletterande plantering kan du som växt välja Bevarande av jordbruksmark (permanenta grödor). Mellanrummen mellan plantorna ska hållas öppna.

Tabell 2. Växttäthet som krävs för trädgårdsväxter. Be vid behov kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om mer information.

Växt	Växt per hektar
Jordgubbar, åkerbär och allåkerbär*	15 000
Vinbär och krusbär	1 200
Hallon	2 800
Bärhäggmispel, aroniabär och havtorn	800
Buskblåbär	2 250
Fruktträd	400

* Om du odlar jordgubbar, åkerbär eller allåkerbär så att du inte använder plast som täckning för markytan och låter de revplantor som uppstår rota sig bredvid moderplantor, ska planttätheten under den första växtperioden vara minst 11 000 växter per hektar.

3. Jordbruksverksamhet med annat än skördeväxter – krav på slätter

Slå årligen gräs- och vallfoderväxtbestånd, grönträda, rörflen och arealer av naturbete eller naturäng senast 15.9, om de inte betas eller ska skördas. Slätter, skörd eller omfattande bete måste vara gjort senast 15.9.

Avsätt tillräckligt med tid för betningen så att djuren hinner utnyttja växtbeståndet. På den betade arealen får det endast finnas små mängder fjolårsgräs.

Avlägsna träd och buskar som växer i diken som hör till basskiftets areal senast när växtbeståndet är 1,5 meter högt. Vedartade växter som växer i en icke-odlad dikesren ska avlägsnas årligen. Enstaka träd och buskar är tillåtna.

Skyddsremsan eller mångfaldsremsan får inte ha vedartade växter. Slå eller förstör växtligheten vid behov.

Håll plant- och radmellanrummen öppna mellan växter och vedartade växter genom slätter eller betesgång eller på något annat ändamålsenligt sätt. Ta bort döda träd och buskar.

4. Användning av jordbruksmark för annat än jordbruksverksamhet

På jordbruksmark får du vidta åtgärder som förbättrar kulturtillståndet samt åtgärder som inte hänför sig till jordbruk. Tillåtna åtgärder som inte hänför sig till jordbruk är bland annat avlopps-, ellednings- och andra samhällstekniska arbeten, verksamhet i anslutning till turism och fritid samt verksamhet enligt allemansrätten. Kraven enligt villkorligheten ska dock iakttas och åtgärderna får inte äventyra jordbruksanvändningen av skiftet under följande vegetationsperiod.

Om du har anmält odlingsväxter på skiftet kan du vidta åtgärder som inte hänför sig till odlingen på skiftet **före sådden, efter skörden och under vintersäsongen**. På arealer med svartträda får man agera friare. Villkoren för de åtgärder som valts för vissa jordbruksstöd kan begränsa den övriga användningen av arealen.

Skiftet kan **under vegetationsperioden före skörden** ibland vara i annat bruk än jordbruk, om verksamheten inte skadar skörden och du iakttar de villkorliga kraven på användningen av den odlade åkern på skiftet. Till exempel är kortvarig tältning eller publikevenemang tillåtna.

Om du måste utföra restaureringsåtgärder under växtperioden ska du uppdatera uppgifterna i din stödansökan. Du kan till exempel ändra en växt som du har uppgett för jordbruksskiftet inom ändringstiden 10.6.-1.10.2026. Närmare information om ändring av ansökan under ändringstiden finns i kapitlet **Ändring av ansökan** i ansökningsguiden för åkerstöd.

Användning av jordbruksmark i energiproduktionen

Areal för solpaneler eller andra solsamlare är inte jordbruksmark. Arealen mellan panelraderna som är synligt på flygbilden kan vara stödberättigad om arealen är jordbruksmark och den är tillräckligt bred så att de odlingsåtgärder som den odlade växten förutsätter kan vidtas. Även förutsättningarna för jordbruksverksamhet ska uppfyllas och skuggning får inte hindra produktionen av skörd. Det område som anges i stödansökan måste också vara i stödsökandens besittning och under dennes bestämmanderätt.

Motsvarande tillämpas också på områden för vindkraftsproduktion på jordbruksmark.

5. Vad ska jag göra om beståndet har förstörts?

Om regn, torka eller någon annan motsvarande orsak har förstört växtligheten behöver du inte så skiftet på nytt om sådden har gjorts på behörigt sätt. Om du vill kan du dock anlägga växtligheten på nytt.

Ta en bild av det förstörda beståndet med Vipumobil och dokumentera de händelser som lett till att beståndet förstörts. Även om växtligheten har förstörts ska du beakta växtskyddet på arealen och förhindra att ogräs

sprider sig. Kommunen behöver inte underrättas om att växtbeståndet förstörts.

Observera dock att ett villkor för stödet för miljösystemets mångfaldsgrödor är kravet på att det på skiftet bildas en täckande växtlighet som uppfyller villkoren. Om godtagbar växtlighet inte bildas, gör ett återtagande av stödet eller ändra gröda enligt den faktiska växtligheten, till exempel till träda eller ett lämpligt blandat växtbestånd.

Höstväxtens arealer med vinterskador kan godkännas enligt den sådda växten. Förhindra tillväxt av ogräs till vinterskadearealen genom mekanisk slåtter, bearbetning eller kemisk bekämpning. Om du anlägger växtligheten på nytt ska du anmäla arealen enligt den nya sådda växten. Om arealen kompletteras med en sort som sås på våren, uppge den växt som det finns mer av i växtbeståndet.

6. Samhällstekniska arbeten på åker

Beakta jordbrukarstöden i samhällstekniska arbeten på åkern, till exempel grävarbeten för avlopp eller elkablar.

Tips för förhandlingar med elbolaget eller annan motsvarande part:

1. Förhandla om tidpunkten för grävningen så att den medför så lite olägenheter som möjligt för odlingen. Den bästa tidpunkten är i allmänhet före sådden eller efter skörden på hösten, då sådden kan genomföras som planerat. Och kravet på jordbruksverksamhet uppfylls.
2. Om detta inte lyckas, förhandla om ersättning för skörde- och stödförluster på grund av jordarbetet.
3. Om grävarbetet trots dina önskemål ska genomföras under växtperioden efter sådden, gäller följande enkla regler vid beaktandet av jordbrukarstöden:
 - Om grävning sker före 30.6, ska du antingen så området på nytt eller anmäla den som svarträda om markytan förblir bar.
 - Om du sår en annan växt än den du anmält på stödansökan, ska du meddela den nya växten i ändringsansökan.
 - Om utgrävningen sker efter 30.6 och du redan har etablerat grödor på området som du anmält i din ansökan, behöver du inte ändra din anmälan.
 - Om areal omfattas av kravet att bevara flerårig gröda (t.ex. skyddszon eller villkorlighetens krav på vallväxtlighet), ska grödan sås om så snart som möjligt när förhållandena tillåter det

Anmälan om växter och stödnivåerna 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

För att få stöd ska du anmäla de växter som du odlar. Anmäl växterna vid åkerstödsansökan i [Viputjänsten](#). Uppge namnet för den växt eller blandade växtbestånd som odlas på jordbruksskiftet med de beteckningar som förtecknas nedan.

Anmäla röjningen i stödsansökan först det år då arealen är odlingsbar och du sår en odlingsväxt på arealen. Från och med 2023 ska det finnas vallväxtlighet på den areal som du tar som jordbruksmark för annan användning. Läs mer i [guide om villkorlighet](#).

Arealen behöver inte anmälas om den inte är jordbruksmark, miljöavtalsareal eller andra areal som hör till ekokontroll.

Stödnivåerna kan ändras innan stöden betalas ut. Stödnivåerna preciseras när de arealer och totalbelopp som berättigar till stöd är kända. I tabellerna finns inga stödnivåer för stödformerna på Åland.

Observera att du inte längre kan anmäla areal som icke odlad. Se alternativen för anmälan av dessa arealer i avsnittet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiftet](#) i Ansökningsguide om åkerstöd. Om du under ändringsskedet konstaterar att arealen inte alls uppfyller kravet för jordbruksmark, kan du byta växten till Icke odlad. Myndigheten ska senare ta arealen bort från basskiftet.

Bekanta dig också med [Växtlistor](#) på sammanfattningssidan där det finns listor över växter som uppfyller olika stöd villkor.

Arealer på jordbruksmark

Spannmål

Spannmål

Anmäl ett bestånd som såtts in med skyddssäd (t.ex. vall) som spannmål det år beståndet såtts. Följande år kan du uppge skiftet som vall. En liten mängd spannmål kan användas som stödväxt i ett ärtbestånd (under 10 % av växtligheten).

- *Blandade grödor, spannmål* växtbeståndet består av enbart spannmål
- *Bovete*
- *Durumvete*
- *Foderkorn*

- *Grönfodersäd, havre* växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnsörden har mognat
- *Grönfodersäd, korn* växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnsörden har mognat
- *Grönfodersäd, råg* växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnsörden har mognat
- *Grönfodersäd, spannmålsblandning* växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnsörden har mognat
- *Grönfodersäd, vete* växtbeståndet består av enbart spannmål, bärgas innan kärnsörden har mognat
- *Havre*
- *Hirs*
- *Hösthavre*
- *Höstkorn*
- *Höstråg*
- *Höstrågvete*
- *Höstspeltvete*
- *Höstvete*
- *Majs nämn sockermajs separat med sin egen växtbenämning*
- *Malkorn*
- *Quinoa (kinoa, kvinoa, mjölmålla)*
- *Ren havre, förutsätter odlingskontrakt*
- *Vårråg*
- *Vårrågvete*
- *Vårspeltvete*
- *Vårvete*

Tabell 1. Stödberättigande spannmål och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla spannmål	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla spannmål	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla spannmål	40	40
Bidrag för specialväxter	Bovete	95	95
Kompensationsersättning	Alla spannmål	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla spannmål	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla spannmål	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla spannmål	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla spannmål	0	50

Tabell 2. Stödberättigande spannmål och stödnivåer av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Vårråg, höstråg, bovete, quinoa	75
C2	Vårråg, höstråg, bovete, quinoa	75

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2p + skärgård	Vårråg och höstråg	75
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla spannmål	10
C2p + skärgård	Alla spannmål	20
C3	Rågvete, foderkorn, höstkorn, havre, hösthavre, ren havre, blandade grödor spannmål samt grönfodersäd	30
C4	Rågvete, foderkorn, höstkorn, havre, hösthavre, ren havre, blandade grödor spannmål samt grönfodersäd	55

Oljeväxter

Oljeväxter

- Blandade grödor, oljeväxter växtbeståndet består av enbart oljeväxter
- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra dvs. *Camelina/dådra*
- Oljehampa
- Oljelin
- Sojaböna
- Solros
- Vårraps
- Vårrys

Tabell 1. Stödberättigande oljeväxter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla oljeväxter	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla oljeväxter	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg för- stört stubb	Alla oljeväxter	40	40
Bidrag för specialväxter	Höst- och vårrys, höst- och vårraps, oljelin, oljehampa, oljedådra, blandade grödor oljeväxter	95	95
Kompensationsersättning	Alla oljeväxter	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla oljeväxter	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla oljeväxter	184	184

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla oljeväxter	100	100
Stöd för unga jordbrukare (nationellt)	Alla oljeväxter	0	50

Tabell 2. Stödberättigande oljeväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Vårrybs och -raps, höstrybs och -raps, oljedådra, blandade grödor (oljeväxter), oljehampa och oljelin Alla oljeväxter	75
C2	Vårrybs och -raps, höstrybs och -raps, oljedådra, blandade grödor (oljeväxter), oljehampa och oljelin	75
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla oljeväxter	10
C2p + skärgård	Alla oljeväxter	20
C3	-	30
C4	-	55

Proteingrödor

Proteingrödor

Anmäl lupinarten. Se olika blandade växtbestånd under punkten **Blandade växtbestånd**.

Proteingrödor inkluderar baljväxter och vallbaljväxter.

- *Blandade grödor, proteingrödor växtbeståndet består av enbart proteingrödor*
- *Bondböna*
- *Foderärt*
- *Getruta*
- *Kikärt*
- *Klöver*
- *Lins*
- *Lusern*
- *Matärt*
- *Sötlupin*
- *Sötväppling*
- *Vicker*
- *Övriga lupiner, inte alaskalupin eller blomsterlupin*

Tabell 1. Stödberättigande proteingrödor och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla proteingrödor	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla proteingrödor	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vinter- tid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla proteingrödor	40	40
Bidrag för specialväxter	Lins, matärt, fode- rärt, bondböna, sötlupin, kikärt	95	95
Kompensationsersättning	Alla proteingrödor	217	242
Miljöersättning, gårdspecifik åtgärd	Alla proteingrödor	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla proteingrödor	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla proteingrödor	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla proteingrödor	0	50

Tabell 2. Stödberättigande proteinväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Bondböna, kikärt, lins, foderärt, matärt	75
	Blandade grödor (proteingrödor)	45
C2	Bondböna, kikärt, lins, foderärt, matärt	75
	Blandade grödor (proteingrödor)	45
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla proteingrödor	10
C2p + skärgård	Alla proteingrödor	20
C3	-	30
C4	-	55

*I nordligt hektarstödet stödnivån för åkergrödor är 75 €/hektar. Stödnivån för blandade grödor är dock 45 €/hektar.

Blandade växtbestånd

Blandade växtbestånd

- *Blandade grödor, proteingrödor + spannmål*
 - Proteingrödans andel av utsädesblandningens vikt är mindre än 50 %.
- *Blandade grödor, proteingrödor + oljeväxter*
 - Ingen begränsning av utsädesandelarna.
- *Blandade grödor, spannmål + oljeväxter*
 - Ingen begränsning av utsädesandelarna.
- *Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål*

- Proteingrödor är ärt, bondböna, sötlupin (med undantag för alaskalupin och blomsterlupin) eller lins.
- Över 50 % av utsädetts vikt består av proteingrödor som nämns här och resten är spannmål.
- *Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter*
 - Blandningen innehåller minst två av de växter som nämns här.

Anteckna sorten enligt det växtslag vars andel av utsädesmängden är störst.

Om ett blandat växtbestånd innehåller lupin, uppger du lupinsorten i tilläggsuppgifterna om jordbruksskiftet.

Tabell 1. Stödberättigande blandningar och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla blandningar	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla blandningar	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid, växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Alla blandningar	40	40
Bidrag för specialväxter	Blandning ärt / bondböna / sötlupin / lins / oljeväxter	95	95
Kompensationsersättning	Alla blandningar	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifikt åtgärd	Alla blandningar	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla blandningar	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla blandningar	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla blandningar	0	50

Tabell 2. Stödberättigande blandade växtbestånd och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål	45
	Blandade grödor, proteingrödor + oljeväxter	
	Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter	
C2	Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål	45
	Blandade grödor, proteingrödor + oljeväxter	
	Blandning ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter	
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla blandningar	10

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2p + skärgård	Alla blandningar	20
C3	Blandade grödor, spannmål + oljeväxter Blandade grödor, proteingrödor + spannmål	30
C4	Blandade grödor, spannmål + oljeväxter Blandade grödor, proteingrödor + spannmål	55

Potatis

Potatis

Tidig potatis som inte odlas under täckmaterial antecknas som matpotatis. Areal för förökning till stärkelsesättpotatis antecknas som egen förökning till stärkelsesättpotatis och den får inte inkluderas i kontraktet om stärkelsepotatis.

- *Egen förökning till stärkelsesättpotatis*
- *Industrimatpotatis*
- *Matpotatis*
- *Stärkelsepotatis*
- *Sättpotatis för produktion av certifierad sättpotatis*
- *Tidig potatis (under täckmaterial)*

Tabell 1. Stödberättigande potatisar och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla potatisar	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla potatisar	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckning vintertid	-	0	0
Bidrag för stärkelsepotatis	Stärkelsepotatis	730	730
Kompensationsersättning	Alla potatisar	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla potatisar	45	45
Ersättning för ekologisk produktion	Alla potatisar	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla potatisar	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla potatisar	0	50

Tabell 2. Stödberättigande potatisar och stödnivåer av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Stärkelsepotatis	100
C2	Stärkelsepotatis	100
C2p + skärgård	Stärkelsepotatis	100

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla potatisar	10
C2p + skärgård	Alla potatisar	20
C3	Alla potatisar (ej stärkelsepotatis)	30
C4	Alla potatisar (ej stärkelsepotatis)	55

Frilandsgrönsaker

Frilandsgrönsaker

Ange odlingsväxten i överensstämmelse med listan här nedan.

Använd benämning *Övriga grönsaker* när

- växten saknar egen benämning
- skiften som är mindre än 0,05 ha och på vilka det växer frilandsgrönsaker ligger bredvid varandra på samma basskifte.

I punkten för tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet uppger du vilka växter som växer på skiftet '*Övriga grönsaker*'.

Växtbeteckningar

- *Blekselleri*
- *Blomkål*
- *Broccoli*
- *Brysselkål*
- *Buskböna (inkl. störböna)*
- *Cikoriasallat (Cichorium-släktet)*
- *Dill*
- *Frilandsgurka*
- *Grönkål (bladkål)*
- *Jordärtskocka*
- *Kinakål*
- *Kronartskocka*
- *Kålrabbi*
- *Kålrot*
- *Mangold*
- *Matlök (inkl. rödlök och jättelök)*
- *Melon*
- *Morot*
- *Nyzeeländsk spenat*
- *Palsternacka*
- *Pepparrot*
- *Persilja*
- *Pumpa*

- Purjolök
- Rabarber
- Rotselleri
- Rova
- Rädisa
- Rödbeta och gulbeta (inkl. polkabetta och vitbeta)
- Rödkål
- Sallat (*Lactuca*-släktet)
- Savojskål
- Sparris
- Spenat
- Sticklök
- Sötfänkål
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Trädgårdsärt, kontraktproduktion för industrin
- Vitkål/huvudkål
- Vitlök
- Zucchini
- Övriga grönsaker

Tabell 1. Stödberättigande frilandsgroönsaker och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla grönsaker	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla grönsaker	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckning vintertid: växttäckning, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Buskböna, trädgårdsärt färskproduktion och kontraktproduktion för industrin	40	40
Stöd för miljösystem, växttäckning vintertid: växttäckning	Alla grönsaker om växtligheten överlever vintern (ej lök, sparris och rabarber)	40	40
	Sparris och rabarber, om det finns växtlighet mellan raderna.	40	40
Bidrag för specialväxter	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja, övriga grönsaker)	95	0
Kompensationsersättning	Alla grönsaker	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd trädgårdsväxter	Alla grönsaker	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla grönsaker (ej trädgårdsärt färskproduktion)	679	679
	Trädgårdsärt färskproduktion	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla grönsaker	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla grönsaker	0	50

Tabell 2. Stödberättigande frilandsgrönsaker och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
C2	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
C2p + skärgård	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
C3-C4	Alla grönsaker (ej sticklök, dill, persilja)	350
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla grönsaker	10
C2p + skärgård	Alla grönsaker	20
C3	Alla grönsaker	30
C4	Alla grönsaker	55

Krydd- och medicinalväxter**Krydd- och medicinalväxter**

- Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin eller senap). I punkten tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet uppger du vilka växter som växer på skiftet.
- Koriander
- Kummin
- Senap
- Örtväxter minst 5 år. Skriv in artnamnet i skiftesbokföringen och uppge i punkten tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet vilka växter som växer på skiftet.
- Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja) bl.a. körvel, kyndel, bladkoriander, mejram, dragon, smörgåskrasse, portlak. Skriv in artnamnet i skiftesbokföringen och uppge i punkten tilläggsuppgifter om jordbruksskiftet vilka växter som växer på skiftet.

Tabell 1. Stödberättigande frökryddor och medicinalväxter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla frökryddor och medicinalväxter	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla frökryddor och medicinalväxter	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Koriander, kummin, frökryddor och medicinalväxter (inte kummin och senap), senap	40	40
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte	Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja), Örtväxter minst 5 år om växtligheten överlever vintern	40	40

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Kompensationsersättning	Alla frökryddor och medicinalväxter	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla frökryddor och medicinalväxter	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla frökryddor och medicinalväxter (ej örtväxter under 5 år och örtväxter minst 5 år)	184	184
	Örtväxter under 5 år och örtväxter minst 5 år	679	679
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla frökryddor och medicinalväxter	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla frökryddor och medicinalväxter	0	50

Tabell 2. Stödberättigande frökryddor och medicinalväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	-	0
C2	-	0
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla frökryddor och medicinalväxter	10
C2p + skärgård	Alla frökryddor och medicinalväxter	20
C3	Alla frökryddor och medicinalväxter	30
C4	Alla frökryddor och medicinalväxter	55

Bär- och fruktväxter samt plantskolor för trädgårdsväxter

Bär- och fruktväxter samt plantskolor för trädgårdsväxter

Ange odlingsväxten i överensstämmelse med listan här nedan.

Använd benämningen *Övriga frukter* när

- växten saknar egen benämning
- du uppger sammanlagt alla skiften med fruktträd som är mindre än 0,05 ha och ligger bredvid varandra på samma basskifte.

Använd benämningen *Övriga bärväxter* när

- växten saknar egen benämning
- du uppger sammanlagt alla skiften med bärväxter som är mindre än 0,05 ha och ligger bredvid varandra på samma basskifte.

Växtbeteckninga

- Buskblåbär
- Bäraronia
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Jordgubbe
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plantskolor, under 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plommon
- Päron
- Röda vinbär
- Rönn (för bärproduktion)
- Saskatoon
- Svarta vinbär (inkl. gröna vinbär)
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Tabell 1. Stödberättigande frukt- och bärväxter samt plantskolor och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	141	120,88
Omfördelningsin- komststöd	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: om växtbestånd finns mel- lan raderna	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	40	40
Kompensationsersätt- ning	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	217	242
Miljöersättning, gårds- specifik åtgärd	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	113	113
Ersättning för ekolo- gisk produktion	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	100	100
Stöd till unga jordbru- kare (nationellt)	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	0	50

Tabell 2. Stödberättigande frukt- och bärväxter samt plantskolor och stödnivåer av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	-	0
C2	-	0
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	10
C2p + skärgård	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	20
C3	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	30
C4	Alla frukt- och bärväxter samt plantskolor	55

Vallar

Vallar

Utsädesvallar

Anmäla som kontrollerad produktion de arter vars frön skördas för certifiering. Precisera arten i skiftesbokföringen. Det är tillåtet att producera utsäde från vall- och vallbaljväxter för eget bruk endast från sorter som inte är skyddade med växtförädlarrätten.

- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av klöver, kontrollerad produktion
- Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion

Andra vallar

Avskilj vallarna på samma basskifte som separata jordbruksskiften enligt användningssättet, till exempel fodervall och betesvall. Anmäla som fodervall endast vall som används till foder.

- Betesvall
- Fodervall
- Färdig gräsmatta
- Gröngödslingsvall
- Naturvårdsvall
- Skyddsremsa
- Skyddszon

Markanvändningsart naturbete och ängar:

- Miljöavtalsareal, permanent vall
- Naturbeten och ängar

Tabell 1. Stödberättigande vallar och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla vallar	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla vallar	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall, naturvårdsvall	40	40
Stöd för miljösystem: naturvårdsvall	Naturvårdsvall	55	55
Stöd för miljösystem, gröngödslingsvall	Gröngödslingsvall*	100	100
Kompensationsersättning	Alla vallar	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	Alla vallar (ej skyddszon, naturvårdsvall, naturbeten och ängar, miljöavtalsareal permanent vall)	45	45
Miljöersättning: Skyddszon	Skyddszon	350	350
Ersättning för ekologisk produktion	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall*	184	184
Miljöavtal	Miljöavtalsareal permanent vall	650/550	650/550
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla vallar	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall	0	50

*Ersättning betalas inte samtidigt ut för gröngödslingsvall både för stöd för miljösystem och för ekologisk produktion.

Tabell 2. Stödberättigande vallar och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	-	0
C2	-	0
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall*	10

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2p + skärgård	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall*	20
C3	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall*	30
C4	Utsädesvallar, fodervall, betesvall, färdig gräsmatta, gröngödslingsvall*	55

Trädor och mångfaldsväxter

Trädor och mångfaldsväxter

- Grönträda (vall och äng)
- Mångfaldsväxter, pollinerare och landskap
- Mångfaldsväxter, vilt
- Mångfaldsväxter, åkerfågel
- Mångfaldsväxter, äng
- Stubbträda
- Svarträda

Tabell 1. Stödberättigande grönträden och mångfaldsväxter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla trädor och mångfaldsväxter	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla trädor och mångfaldsväxter	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte, stubb och på kemisk väg förstört stubb	Grönträda	40	40
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte	Alla mångfaldsväxter	40	40
Stöd för miljösystem, mångfaldsväxter	Alla mångfaldsväxter	210	210
Kompensationsersättning	Alla trädor och mångfaldsväxter	217	242
Miljöersättning, gårdsspecifik åtgärd	-	0	0
Ersättning för ekologisk produktion	Alla trädor	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla trädor och mångfaldsväxter	100	100

Tabell 2. Stödberättigande grönträden och mångfaldsväxter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	-	0

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	-	0
C2p + skärgård	-	0
C3-C4	-	0
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	-	10
C2p + skärgård	-	20
C3	-	30
C4	-	55

Andra växter

Andra växter

- *Bevarande av jordbruksmark (permanent grödor) till exempel areal med fruktträd där odlingstätheten inte uppfylls*
- *Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor*
- *Blek taggborre*
- *Cikoria*
- *Dragväxter för bin (Åland) endast rent växtbestånd*
- *Energiträd, kort omloppstid (asp och vide)*
- *Energiträd, kortomloppstid (hybridasp och poppel)*
- *Ettåriga sådda blandade grödor bland annat vilt-, landskaps- och honungsväxtlighet*
- *Fiberbrännäsla*
- *Fiberhampa*
- *Foderkål*
- *Foderrotfrukter*
- *Honungsfacelia*
- *Humle*
- *Oljerättika*
- *Prydnadsvide för flätning, 5-20 år*
- *Prydnadsvide för flätning, under 5 år*
- *Prydnadsväxter, 5 år -, kontin. skörd på friland, till exempel snittperenner*
- *Prydnadsväxter, under 5 år, till exempel snittblommor och snittgrönt på friland, till försäljning*
- *Rörflen (energi) odling av rörflen för energiproduktion*
- *Rörflen (strö/foder) odling av rörflen till strö eller foder*
- *Sammetsblomster*
- *Små arealer intill varandra som en enda växt sådana växtbestånd med olika växtarter (också trädor) som ligger intill varandra och där varje enskild art upptar mindre än 0,05 ha.*
- *Socketbetor för sockerproduktion*
- *Socketmajs*
- *Spånadslin*
- *Tobak*
- *Trädgårdsland odling av trädgårdsväxter eller potatis för husbehov*
- *Vejde*
- *Övriga foderväxter någon annan foderväxt än en som nämns på denna lista*

Tabell 1. Stödberättigande övriga växter och stödnivåer i områdena AB och C.

Stöd	Växt	€ / hektar området AB	€ / hektar området C
Grundläggande inkomststöd	Alla växter	141	120,88
Omfördelningsinkomststöd	Alla växter	21,50	21,50
Stöd för miljösystem, växttäckte vintertid: växttäckte	Alla växter om växtligheten överlever vintern Om det finns ett växtbestånd mellan raderna: Energiträd, kort omloppstid (asp och vide), Energiträd, kort omloppstid (hybridasp och poppel), prydnadsväxter under och över 5 år, prydnadsvide för flätning under 5 år och 5-20 år	40	40
Bidrag för specialväxter	Socketbetor för sockerproduktion	95	95
Kompensationsersättning	Alla andra växter (ej energiträd, prydnadsvide, trädgårdsland)	217	242
Miljöersättning, gårds-specifik åtgärd	Alla andra växter (ej trädgårdsland, små arealer intill varandra, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	45	45
	Prydnadsväxter under 5 år och prydnadsväxter 5 år -	113	113
Ersättning för ekologisk produktion	Alla andra växter (ej energiträd, rörlan för energi, prydnadsvide, trädgårdsland, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	184	184
Inkomststöd för unga jordbrukare (EU)	Alla växter	100	100
Stöd till unga jordbrukare (nationellt)	Alla andra växter (ej små arealer intill varandra, trädgårdsland, ettåriga sådda blandade grödor, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	0	50
Nationellt stöd till sockerbeta	Socketbetor för sockerproduktion	350	350

Tabell 2. Stödberättigande övriga växter och stödnivåerna av nationella åkerstöd i området C.

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C1	Socketbetor för sockerproduktion	100
	Fiberhampa, spånadslin	75
C2	Socketbetor för sockerproduktion	100
	Fiberhampa, spånadslin	75

Nordligt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2p + skärgård	Sockerbetor för sockerproduktion	100
C3-C4	-	-
Allmänt hektarstöd	Växt	€ / hektar
C2	Alla andra växter (ej små arealer intill varandra, trädgårdsland, ettåriga sådda blandade grödor, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	10
C2p + skärgård	Alla andra växter (ej små arealer intill varandra, trädgårdsland, ettåriga sådda blandade grödor, bevarande av jordbruksmark permanent grödor)	20
C3	Foderrotfrukter, foderkål, tobak, fiberbrännäsla, humle, rörfen, energiträd, prydnadsväxter, prydnadsvide, blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor, oljerättika, sammetsblomster, blek taggborre, vejde, cikoria, övriga foderväxter, honungsfacelia	30
C4	Foderrotfrukter, foderkål, tobak, fiberbrännäsla, humle, rörfen, energiträd, prydnadsväxter, prydnadsvide, blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor, oljerättika, sammetsblomster, blek taggborre, vejde, cikoria, övriga foderväxter, honungsfacelia	55

Arealer utanför jordbruksmarken

Arealer utanför jordbruksmarken

Arealer utanför jordbruksmarken

- *Naturbete med åtagande om naturbetesskötsel (Åland)*
- *Naturbete med åtagande om riktade skötselåtgärder (Åland)*
- *Miljöavtalsareal, trädbevuxen eller övrig areal*
- *Miljöavtalsareal, våtmark*
- *Övrig areal inom ekoövervakning (ej jordbruksmark), areal som angetts för ekoövervakning till exempel rastgård*

För areal som anges med beteckningen *miljöavtalsareal, trädbevuxen eller annan areal* betalas i stödregionerna AB och C

- 650 €/ha (värdefullt område)
- 550 €/ha (övrigt område)

För arealer som anges med beteckningen *miljöavtalsareal, våtmark* betalas i stödområdena AB och C

- 500 €/ha.

Det betalas inget annat stöd för dessa arealer.

För arealer med andra än här nämnda växtbenämningar betalas inget stöd i Fastlandsfinland.

Växtlistor 2026: Vilka växter uppfyller stöd villkoren?

↶ Ansökningsguide om åkerstöd 2026

Den här sidan innehåller listor över växter som uppfyller olika stöd villkoren, samt listor över gödning. Sidan kommer att uppdateras med fler listor under våren.

Se även [Anmälan om växter och stödnivåerna](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Villkorlighet

Mellangröda i växtföljden inom villkorligheten ^

Du kan anmäla dessa listade växter som mellangröda i växtföljden inom villkorligheten.

Spannmål

- Blandade grödor (spannmål)
- Blandade grödor (spannmål+oljeväxter)
- Bovete
- Durumvete
- Foderkorn
- Grönfodersäd (havre)
- Grönfodersäd (korn)
- Grönfodersäd (råg)
- Grönfodersäd (spannmålsblandning)
- Grönfodersäd (vete)
- Havre, ren havre
- Hirs
- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspältvete
- Höstvete
- Majs
- Maltkorn
- Quinoa (kinoa, kvinoa, mjölmålla)
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspältvete
- Vårvete

Oljeväxter

- Blandade grödor (oljeväxter)
- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra (Camelina)
- Oljehampa
- Oljelin
- Solros
- Vårrops
- Vårrys

Proteingrödor

- Blandade grödor (proteingrödor)
- Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- Blandade grödor (proteingrödor+spannmål)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- Bondböna
- Foderärt
- Frö av klöver, kontrollerad produktion
- Getruta
- Kikärt
- Klöver
- Lins
- Luddvicker
- Lusern
- Matärt
- Sojaböna
- Sötlupin
- Sötväppling
- Vicker
- Övriga lupiner

Frilandsgrönsaker

- Broccoli
- Brysselkål
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Dill
- Grönkål (bladkål)
- Kålrabbi
- Kålrot
- Mangold
- Persilja
- Rova
- Rädisa
- Rödbeta och gulbeta
- Rödkål
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojskål
- Spenat
- Trädgårdsärt, färskproduktion

Krydd och medicinväxter

- Koriander
- Kummin
- Senap

- Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja)

Andra växter

- Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor
- Cikoria
- Ettåriga sådda blandade grödor
- Fiberhampa
- Foderkål
- Foderrotfrukter
- Honungsfacelia
- Oljerättika
- Rörflen (energi)
- Rörflen (strö/foder)
- Sockermajs
- Spånadslin
- Vejde
- Övriga foderväxter

Vallar

- Betesvall
- Fodervall
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontr. prod.
- Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion
- Färdig gräsmatta
- Gröngödslingsvall
- ~~Utsädesvall*~~
- ~~Utsädesvall, med en art*~~

*Borttagen den 30.3.2026.

Träda

- Grönträda (vall och äng)
- Grönträda (vilt, landskap och pollinerare)

Växter för vilka du kan anmäla en mellangröda

För växterna som är listade här kan du anmäla en mellangröda

Spannmål

- Blandade grödor (spannmål)
- Blandade grödor (spannmål+oljeväxter)
- Bovete
- Durumvete
- Foderkorn
- Grönfodersäd (havre)
- Grönfodersäd (korn)
- Grönfodersäd (råg)
- Grönfodersäd (spannmålsblandning)
- Grönfodersäd (vete)
- Havre, ren havre
- Hirs

- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspältvete
- Höstvete
- Majs
- Maltkorn
- Quinoa (kinoa, kvinoa, mjölmålla)
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspältvete
- Vårvete

Oljeväxter

- Blandade grödor (oljeväxter)
- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra (Camelina)
- Oljehampa
- Oljelin
- Solros
- Vårraps
- Vårrybs

Proteingrödor

- Blandade grödor (proteingrödor)
- Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- Blandade grödor (proteingrödor+spannmål)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- Bondböna
- Foderärt
- Kikärt
- Lins
- Luddvicker
- Matärt
- Sojaböna
- Sötlupin
- Övriga lupiner

Frilandsgrönsaker

- Blekselleri
- Brysselkål
- Buskböna
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Dill
- Frilandsgurka
- Grönkål (bladkål)
- Jordärtskocka
- Kronärtskocka
- Kålrot
- Mangold
- Matlök (inkl. rödlök och jättelök)
- Melon

- Nyzeeländsk spenat
- Palsternacka
- Pepparrot
- Persilja
- Pumpa
- Purjolök
- Rotselleri
- Rova
- Rädisa
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojkål
- Spenat
- Sticklök
- Sötfänkål
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin
- Vitkål/huvudkål
- Vitlök
- Zucchini
- Övriga grönsaker

Krydd och medicinväxter

- Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin/senap)
- Koriander
- Senap
- Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja)

Andra växter

- Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor
- Blek taggborre
- Cikoria
- Ettåriga sådda blandade grödor
- Dragväxter för bin (Åland)
- Fiberhampa
- Foderkål
- Foderrotfrukter
- Honungsfacelia
- Oljerättika
- Sammetsblomster
- Små arealer intill varandra
- Sockermajs
- Spånadslin
- Tobak
- Vejde
- Övriga foderväxter

Ettåriga växter som omfattas av växtföljdskravet

I den årliga växtföljden ska den ettåriga odlingsväxten årligen bytas ut på minst 33 procent av den åkerareal som du besitter. Växtföljdens genomförande jämförs med de ettåriga växter som anmälts för arealen föregående år.

Observera! Växter inom samma grupp räknas inte som olika grödor, vilket innebär att deras växling inte uppfyller kravet på växtföljd. Grupperna är definierade i förordningar och baseras på växternas släkte eller art. Till exempel räknas vårraps och rova alla till samma art (*Brassica rapa*), och deras växling uppfyller inte kravet på växtföljd.

Växter

- *Betor - samma grupp (Beta):*
 - Mangold
 - Foderrotfrukter
 - Blandade grödor (oljeväxter)
 - Blandade grödor (proteingrödor)
 - Blandade grödor (spannmål+oljeväxter)
 - Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor
 - *Blandningar av proteingrödor och spannmål - samma grupp:*
 - Blandade grödor (proteingrödor+spannmål)
 - Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
 - *Blandningar av proteingrödor och oljeväxter - samma grupp:*
 - Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
 - Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
 - *Blandningar av spannmål - samma grupp:*
 - Blandade grödor (spannmål)
 - Grönfodersäd (spannmålsblandning)
 - Blek taggborre
 - *Bonböna, vicker - samma grupp (Vicia):*
 - Bonböna
 - Vicker
 - Bovete
 - Buskböna
-
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
-
- Dill
 - Dragväxter för bin (Åland)
-
- Ettåriga sådda blandade grödor
 - Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin/senap)
 - Frilandsgurka
-
- *Hampa - samma grupp (Cannabis):*
 - Fiberhampa
 - Oljehampa
 - *Havre - samma grupp (Avena):*
 - Havre
 - Ren havre* Räknas som ettårig växt endast inom kravet på flerårig växtföljd.
 - Grönfodersäd (havre)
 - Hirs
 - Honungsfacelia
 - Hösthavre
 - Höstkorn
 - Höstraps
 - Höstrybs
 - Höstråg
 - Höstrågvete

- Höstspältvete
 - Höstvete
-

- Kikärt
 - Koriander
 - Korn - samma grupp (*Hordeum*):
 - Foderkorn
 - Grönfodersäd (korn)
 - Maltkorn
 - Kronärtskocka
 - Kål - samma grupp (*Brassica oleracea*):
 - Blomkål
 - Broccoli
 - Foderkål
 - Grönkål (bladkål)
 - Kålrabbi
-

- Lin - samma grupp (*Linum*):
 - Spånadslin
 - Oljelin
 - Lins
 - Lupin - samma grupp (*Lupinus*):
 - Sötlupin
 - Övriga lupiner
-

- Majs - samma grupp (*Zea*):
 - Majs
 - Sockermais
 - Melon
 - Mångfaldsväxter, pollinerare och landskap
 - Mångfaldsväxter, vilt
-

- Nyzeeländsk spenat
-

- Oljedådra (*Camelina*)
-

- Palsternacka
 - Pepparrot
 - Persilja
 - Pumpa och zucchini - samma grupp (*Cucurbita pepo*):
 - Zucchini
 - Pumpa
-

- Quinoa
-

- Sammetsblomster
- Selleri - samma grupp (*Apium*):
 - Blekselleri
 - Rotselleri
- Senap
- Små arealer intill varandra
- Solros - samma grupp (*Helianthus*):
 - Solros

- Jordärtskocka
- Sojaböna
- Spenat
- Sötfänkål

-
- Tobak

-
- Vicker
 - Vårraps och kålrot - samma grupp (*Brassica napus*):
 - Vårraps
 - Kålrot
 - Vårrybs - samma grupp (*Brassica rapa*):
 - Rova
 - Vårrybs
 - Vårråg - samma grupp (*Secale*):
 - Grönfodersäd (råg)
 - Vårråg
 - Vårrågvete
 - Vårspältvete
 - Vårvete - samma grupp (*Triticum*):
 - Durumvete
 - Grönfodersäd (vete)
 - Vårvete

-
- Ärt - samma grupp (*Pisum*):
 - Foderärt
 - Matärt
 - Trädgårdsärt, färskproduktion
 - Trädgårdsärt, kontraktproduktion för industrin

-
- Öljerättika, rädisa - samma grupp (*Raphanus*):
 - Öljerättika
 - Rädisa
 - Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja)
 - Övriga foderväxter
 - Övriga grönsaker

Växter och blandningar som omfattas diversifiering av odlingen

Diversifieringen av odlingen sker genom att odla minst två växter, om gården har 10–30 hektar åker eller minst tre grödor om åkern är större än 30 hektar.

Observera! Växter inom samma grupp räknas inte som olika grödor, vilket innebär att deras växling inte uppfyller kravet på diversifiering. Grupperna är definierade i förordningar och baseras på växternas släkte eller art. Till exempel räknas vårraps, rova och kinakål alla till samma art (*Brassica rapa*), och deras växling uppfyller inte kravet på diversifiering.

Växter

- Betor - samma grupp (*Beta*):
 - Foderrotfrukter

- Mangold
 - Rödbeta och gulbeta
 - Sockerbeta, för sockerproduktion
 - Blandade grödor (proteingrödor)
 - Blandade grödor (spannmål+oljeväxter)
 - Blandade grödor (oljeväxter)
 - Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor
 - *Blandningar av proteingrödor och spannmål - samma grupp:*
 - Blandade grödor (proteingrödor+spannmål)
 - Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
 - *Blandningar av proteingrödor och oljeväxter - samma grupp:*
 - Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
 - Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
 - *Blandningar av spannmål - samma grupp*
 - Blandade grödor (spannmål)
 - Grönfodersäd (spannmålsblandning)
 - Blek taggborre
 - *Bondböna och vicker - samma grupp (Vicia):*
 - Bondböna
 - Vicker
 - Bovete
 - Buskböna
-

- *Cikoriasallat - samma grupp (Cichorium)*
 - Cikoria
 - Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
-

- Dill
 - Dragväxter för bin (Åland)
-

- Ettåriga sådda blandade grödor
-

- Frilandsgurka
 - Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin/senap)
 - Färdig gräsmatta
-

- Getruta
-

- *Hampa - samma grupp (Cannabis):*
 - Fiberhampa
 - Oljehampa
- *Havre - samma grupp (Avena):*
 - Grönfodersäd (havre)
 - Havre
 - Ren havre
- Hirs
- Honungsfacelia
- Höstkorn
- Höstraps
- Höstrybs
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspältvete

- Höstvet
-

- Jordgubbe
-

- Kikärt
 - Klöver - samma grupp (*Trifolium*):
 - Frö av klöver, kontrollerad produktion
 - Klöver
 - Koriander
 - Korn - samma grupp (*Hordeum*)
 - Foderkorn
 - Grönfodersäd (korn)
 - Maltkorn
 - Kronärtskocka
 - Kummin
 - Kål - samma grupp (*Brassica oleracea*):
 - Blomkål
 - Broccoli
 - Brysselkål
 - Foderkål
 - Grönkål (bladkål)
 - Kålrabbi
 - Rödkål
 - Savojkål
 - Vitkål/huvudkål
-

- Lin - samma grupp (*Linum*):
 - Oljelin
 - Spånadslin
 - Lins
 - Lupin - samma grupp (*Lupinus*)
 - Sötlupin
 - Övriga lupiner
 - Lusern
 - Lök - samma grupp (*Allium*)
 - Matlök (inkl. rödlök och jättelök)
 - Purjolök
 - Sticklök
 - Vitlök
-

- Majs- samma grupp (*Zea*):
 - Majs
 - Sockermajs
 - Melon
 - Morot
 - Mångfaldsväxter, äng
 - Mångfaldsväxter, åkerfågel
 - Mångfaldsväxter, pollinerare och landskap
 - Mångfaldsväxter, vilt
-

- Nyzeeländsk spenat
-

- Palsternacka

- Prydnadsväxter, under 5 år
 - Prydnadsvide för flätning, under 5 år
 - *Pumpa och zucchini - samma grupp (Cucurbita pepo)*
 - Pumpa
 - Zucchini
-

- Oljedådra (Camelina)
-

- Persilja
 - Pepparrot
 - Plantskola (bär, frukt, prydnadsväxter under 5 år)
 - *Potatis - samma grupp (Solanum tuberosum)*
 - Industrimatpotatis
 - Matpotatis
 - Stärkelsepotatis
 - Sättpotatis (för prod. av certifierad sättpotatis)
 - Sättpotatis (egen förökn. till stärkelsesättpot.)
 - Tidig potatis (under täckmaterial)
-

- Quinoa
-

- Små arealer intill varandra
 - Sallat (Lactuca-släktet)
 - Sammetsblomster
 - *Selleri - samma grupp (Apium)*
 - Blekselleri
 - Rotselleri
 - Senap
 - Skyddszon
 - Sojaböna
 - *Solros - samma grupp (Helianthus):*
 - Jordärtskocka
 - Solros
 - Spenat
 - Sötfänkål
 - Sötväppling
-

- Tobak
 - *Träda - samma grupp*
 - Grönträda (vall och äng)
 - Stubbträda
 - Svarträda
-

- *Vallar och övriga höväxter - samma grupp*
 - Betesvall
 - Fodervall
 - Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
 - Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontr. prod.
 - Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion
 - Frö av timotej, kontrollerad produktion
 - Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion
 - Gröngödslingsvall
 - Naturvårdsvall

- Skyddsremsa
- Utsädesvall*
- Utsädesvall, med en art*
- Vejde
- Vårrops och kålrot - samma grupp (*Brassica napus*)
 - Kålrot
 - Vårrops
- Vårråg - samma grupp (*Secale*)
 - Grönfodersäd (råg)
 - Vårråg
- Vårrågvete
- Vårrybs - samma grupp (*Brassica rapa*)
 - Kinakål
 - Rova
 - Vårrybs
- Vårspältvete
- Vårvete - samma grupp (*Triticum*):
 - Durumvete
 - Grönfodersäd (vete)
 - Vårvete

-
- Ärt - samma grupp (*Pisum*):
 - Foderärt
 - Matärt
 - Trädgårdsärt, färskproduktion
 - Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin

-
- Öljerättika, rädisa - samma grupp (*Raphanus*)
 - Öljerättika
 - Rädisa
 - Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja)
 - Övriga foderväxter
 - Övriga grönsaker

*Borttagen den 30.3.2026.

Växter som uppfyller villkorlighetskravet för minimiväxttäcke

Listade växter uppfyller villkorlighetskravet för minimiväxttäcke. Fleråriga energi- och trädgårdsväxter godkänns som en del av arealen för minimiväxttäcke endast om det finns växtlighet mellan raderna. Om det inte finns växtlighet mellan raderna, anmäl området *utan växttäcke* i höstanmälan.

Om du har återtagit stöden med växtbeteckningen "Återtagande av stöd" anmäl i höstanmälan växtskyddsslag enligt vad det finns på skiftet.

Kravet uppfylls om grödans areal har växttäcke, stubb, kemiskt förstörd stubb eller är lätt bearbetad.

- Betesvall
- Blandade grödor (oljeväxter)
- Blandade grödor (proteingrödor)
- Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- Blandade grödor (proteingrödor+spannmål)
- Blandade grödor (spannmål)
- Blandade grödor (spannmål+oljeväxter)

- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljevaxter)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- Bondböna
- Bovete
- Buskböna
- Durumvete
- Fiberhampa
- Foderkorn
- Fodervall
- Foderärt
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontr. prod.
- Frö av klöver, kontrollerad produktion
- Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion
- Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin/senap)
- Färdig gräsmatta
- Getruta
- Grönfodersäd (havre)
- Grönfodersäd (korn)
- Grönfodersäd (råg)
- Grönfodersäd (spannmålsblandning)
- Grönfodersäd (vete)
- Gröngödslingsvall
- Havre
- Hirs
- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstraps
- Höstrybs
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspältvete
- Höstvete
- Kikärt
- Klöver
- Koriander
- Kummin
- Lins
- Lusern
- Majs
- Maltkorn
- Matärt
- Naturvårdsvall
- Oljedådra (Camelina)
- Oljehampa
- Oljelin
- Quinoa (kinoa, kvinoa, mjölmålla)
- Senap
- Sojaböna
- Solros
- Spånadslin
- Sötlupin
- Sötväppling
- Trädgårdsärt, färskproduktion

- Trädgårdsärt, kontraktproduktion för industrin
- Utsädesvall*
- Utsädesvall, med en art*
- Vicker
- Vårraps
- Vårrybs
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspältvete
- Vårvete
- Övriga lupiner

*Borttagen den 30.3.2026.

Kravet uppfylls om grödans areal har växttäckning eller det finns växlighet mellan raderna för fleråriga energi- och trädgårdsväxter (växttäckningen kan också vara slaget)

- Bevarande av jordbruksmark (permanenta grödor)
- Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor
- Blek taggborre
- Blekselleri
- Buskblåbär
- Bäraronia
- Cikoria
- Dill
- Dragväxter för bin (Åland)
- Energiträd, kort omloppstid (asp och vide)
- Energiträd, kort omloppstid (hybridasp och poppel)
- Ettåriga sådda blandade grödor
- Fiberbrännäsla
- Grönkål (bladkål)
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Honungsfacelia
- Humle
- Jordgubbe (kan användas som äkta växttäckning utan bestånd mellan raderna)
- Kronärtskocka
- Krusbär
- Körsbär
- Morot
- Mångfaldsväxter, pollinerare och landskap
- Mångfaldsväxter, vilt
- Mångfaldsväxter, åkerfågel
- Mångfaldsväxter, äng
- Nyzeeländsk spenat
- Oljerättika
- Persilja
- Plommon
- Prydnadsvide för flätning, 5 - 20 år
- Prydnadsvide för flätning, under 5 år
- Prydnadsväxter, 5 år -, kontin. skörd på friland
- Prydnadsväxter, under 5 år
- Päron
- Rabarber
- Rädisa
- Röda vinbär
- Rönn (bärproduktion)

- Rörflen (energi)
- Rörflen (strö/foder)
- Sammetsblomster
- Saskatoon
- Skyddsremsa
- Skyddszon
- Små arealer intill varandra
- Sparris
- Spenat
- Svarta vinbär
- Sötfänkål
- Tobak
- Vejde
- Vindruva
- Vitkål/huvudkål
- Zucchini
- Åkerbär
- Äpple
- Örtväxter minst 5 år
- Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja)
- Övriga bärväxter
- Övriga foderväxter
- Övriga frukter
- Övriga grönsaker

Kravet uppfylls om det finns växtrester på odlingsväxtens areal eller växtligheten har blivit obärgad

- Blomkål
- Broccoli
- Brysselkål
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Foderkål
- Foderrotfrukter
- Frilandsgurka
- Grönkål (bladkål)
- Jordärtskocka
- Kinakål
- Kålrabbi
- Kålrot
- Mangold
- Melon
- Palsternacka
- Pepparrot
- Pumpa
- Rotselleri
- Rova
- Rödbeta och gulbeta
- Rödkål
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojkål
- Sockerbetor för sockerproduktion
- Sockermajs
- Trädgårdsland (om det på arealen har odlats växter som nämnts på denna lista)*
- Vitkål/huvudkål
- Zucchini

- Ärtväxter (om det på arealer förblir växttäckte eller stubb kan du anmäla ärtväxterna även som växttäckte eller stubb).

Kravet uppfylls inte för nedan uppräknade växter

- Icke odlad
- Industrimatpotatis
- Matlök (inkl. rödlök och jättelök)
- Matpotatis
- Miljöavtalsareal, permanent vall
- Miljöavtalsareal, trädbevuxen eller övrig areal
- Miljöavtalsareal, våtmark
- Naturbeten och ängar
- Prydnadsvide för flätning, 5 - 20 år
- Prydnadsvide för flätning, under 5 år
- Purjolök
- Stubbträda
- Stärkelsepotatis
- Svartträda
- Sättpotatis (egen förökn. till stärkelsesättpot.)
- Sättpotatis (för prod. av certifierad sättpotatis)
- Tidig potatis (under täckmaterial)
- Vitlök

Från och med 2023, vallväxten i områden som tas som jordbruksmark.

För ett basskifte som tagits till jordbruksmark efter 2022 och som omfattas av kravet kan du anmäla följande vallväxter:

- Betesvall
- Fodervall
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (westerv.) rajgräs, kontr. prod.
- Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion
- Gröngödslingsvall
- Grönträda (vall och äng)
- Naturbeten och ängar
- Skyddsremsa

Stöd för miljösystem

Stöd villkor för stöd för miljösystem

Växter som kan godkännas för stöd för miljösystem växttäckte vintertid

Du kan få stöd för åkermark, permanent gräsmark och permanenta grödor som är stubb- eller växttäckte mellan 31.10–31.3

Spanmål, bovete och quinoa

Du kan få stöd om det finns växttäckte, stubb eller stubb som förstörts på kemisk väg.

- Blandade grödor (spannmål)
- Blandade grödor (spannmål+oljeväxter)
- Bovete
- Durumvete
- Foderkorn
- Grönfodersäd (havre)
- Grönfodersäd (korn)
- Grönfodersäd (råg)
- Grönfodersäd (spannmålsblandning)
- Grönfodersäd (vete)
- Havre
- Hirs
- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspältvete
- Höstvete
- Majs
- Maltkorn
- Quinoa (kinoa, kvinoa, mjölmålla)
- Ren havre
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspältvete
- Vårvete

Oljeväxter

Du kan få stöd om det finns växttäckte, stubb eller stubb som förstörts på kemisk väg.

- Blandade grödor (oljeväxter)
- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra (Camelina)
- Oljehampa
- Oljelin
- Solros
- Vårraps
- Vårrybs

Proteingrödor

Du kan få stöd om det finns växttäckte, stubb eller stubb som förstörts på kemisk väg.

- Blandade grödor (proteingrödor)
- Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- Blandade grödor (proteingrödor+spannmål)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
- Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- Bondböna
- Buskböna
- Foderärt
- Frö av alsikeklöver, kontrollerad produktion
- Getruta
- Kikärt
- Klöver
- Lins

- Lusern
- Matärt
- Sojaböna
- Sötlupin
- Sötväppling
- Trädgårdsärt, industrins avtalsproduktion
- Trädgårdsärt,, färskvara
- Vicker
- Övriga lupiner

Fleråriga energi- och trädgårdsväxter

Du kan få stöd om det finns växtlighet mellan raderna för energi- och trädgårdsväxter.

- Bevarande av jordbruksmark (permanent grödor)
- Buskblåbär
- Bäraronia
- Energiträd, kort omloppstid (asp och vide)
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Jordgubbe (kan användas som äkta växttäckte utan bestånd mellan raderna)
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plantskolor, under 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plommon
- Prydnadsvide för flätning, 5 - 20 år
- Prydnadsvide för flätning, under 5 år
- Prydnadsväxter, under 5 år
- Päron
- Rabarber
- Röda vinbär
- Rönn (för bärproduktion)
- Saskatoon
- Sparris
- Svarta vinbär
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Krydd och medicinväxter

Du kan få stöd om det finns växttäckte, stubb eller stubb som förstörts på kemisk väg.

- Koriander
- Frökryddor och medicinalväxter (inte kummin/senap)
- Kummin
- Senap
- Örtväxter minst 5 år
- Örtväxter under 5 år (inte dill eller persilja)

Andra växter

Du kan få stöd om det finns vallväxtlighet som överlever vintern på arealen (även växtbestånd som är slaget godkänns).

- Blandning av markförbättrings- och saneringsgrödor
- Blek taggborre
- Blekselleri
- Cikoria
- Dill
- Dragväxter för bin (Åland)
- Ettåriga sådda blandade grödor
- Fiberbrännäsla
- Fiberhampa
- Grönkål (bladkål)
- Honungsfacelia
- Humle
- Kronärtskocka
- Nyzeeländsk spenat
- Persilja
- Oljerättika
- Rädisa
- Rörflen (energi)
- Rörflen (strö/foder)
- Sammetsblomster
- Små arealer intill varandra
- Spenat
- Spånadslin
- Sötfänkål
- Tobak
- Vedje
- Zucchini
- Övriga foderväxter
- Övriga grönsaker

Vallar

Du kan få stöd om det finns växttäck, stubb eller stubb som förstörts på kemisk väg.

- Betesvall
- Fodervall
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (westerw.) rajgräs, kontr. prod.
- Frö av rörsvingel, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av ängssvingel, kontrollerad produktion
- Färdig gräsmatta
- Gröngödslingsvall
- Naturvårdvallar
- Skyddsremsa

Trädor och mångfaldsväxter

Du kan få stöd om det finns växttäck på arealen (även växtbestånd som är slaget godkänt).

- Grönträda (vall och äng)
- Mångfaldsväxter, pollinerare och landskap
- Mångfaldsväxter, vilt
- Mångfaldsväxter, åkerfågel
- Mångfaldsväxter, äng

Du kan få stöd omdet finns ett obärgat växtbestånd som överlever vintern på arealen.

- Blomkål
- Broccoli
- Brysselkål
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Foderkål
- Foderrotfrukter
- Frilandsgurka
- Grönkål (bladkål)
- Jordärtskocka
- Kinakål
- Kålrabbi
- Kålrot
- Mangold
- Melon
- Morot (ett obärgat växtbestånd godkänns)
- Palsternacka
- Pepparrot
- Pumpa
- Rotselleri
- Rova
- Rödbeta och gulbeta
- Rödkål
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojkål
- Sockerbetor för sockerproduktion
- Sockermajs
- Trädgårdsland
- Vitkål/huvudkål
- Zucchini

Miljöersättning

Förbindelsevillkor för miljöersättning

Pollinerarnas näringsväxter

Pollinerarnas näringsväxter är

- Blandade grödor (oljeväxter)
- Bondböna
- Bovete
- Buskblåbär
- Buskböna
- Bäraronia
- Foderärt
- Frilandsgurka
- Getruta
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Höstraps
- Höstrybs
- Jordgubbe
- Koriander
- Krusbär

- Kummin
- Körsbär
- Matärt
- Oljehampa
- Oljelin
- Oljerättika
- Plommon
- Pumpa
- Päron
- Röda vinbär
- Saskatoon
- Senap
- Sojaböna
- Solros
- Sparris
- Svarta vinbär
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin
- Vejde
- Vita vinbär
- Vårrops
- Vårrybs
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Jordförbättrings- eller saneringsväxter

Jordförbättrings- eller saneringsväxter är

- blandningar av ovan nämnda växter.
- cikoria
- fodervicker
- honungsfacelia
- klöver (nytt från och med 2026)
-
- kummin, första årets växtbestånd
- luddvicker
- lusern
- olje- och bearbetningsrättika (kan också vara bearbetningsrädisa)
- sammetsblomma
- solros
- sötväppling
- vitsenap, det vill säga gulsenap

Trädgårdsväxter

Trädgårdsväxter inom ekologisk produktion är:

- **prydnadsväxter** (inklusive ett- och fleråriga prydnadsväxter som odlas på friland för att användas som snittblommor eller eterneller)
- **frukt- och bärväxter** (inklusive nötter)
- **grönsaker** (inklusive dill, persilja, jordärtskocka, pepparrot, rabarber och sparris)

- **kryddörter och medicinalväxter** (inklusive basilika, slättergubbe, nattljus, isop, kamomill, backtimjan, ringblomma, gullgentiana, sommarkyndel, kattmynta, äkta malört, gullris, libbsticka, maralrot, stor rödmalva, dansk körvel, mejram, mynta, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, kungsmynta, brunört, nässla (dock inte nässla som odlas för fiber), rudbeckia, gurkört, dragon, grobladsväxter, mattram, vallört, fingerborgsblomma, läkevänderot, kryddsalvia, spansk körvel, röllika, citronmeliss, kardborre, kryddtimjan, turkisk drakblomma, kungsljus, läkekungsljus, vallmo, oljevallmo, grekisk fingerborgsblomma, kvanne och anisört, dock inte frökryddor)

Förbindelsevillkor för ekoersättning

Förbindelsevillkor för ekoersättning

Växter som godkänns som avsalugrödor 2026

Växter som godkänns som avsalugrödor 2026

Spanmål

- Bovete
- Durumvete
- Foderkorn
- Havre
- Hirs
- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspeltvete
- Höstvete
- Maltkorn
- Quinoa
- Rågvete
- Sockermajs
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspeltvete
- Vårvete

Oljeväxter

- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra (Camelina/dådra)
- Oljehampa
- Oljelin
- Sojaböna
- Solros
- Våraps
- Vårrys

Proteingrödor

- Blålupin (Sötlupin)

- Bondböna
- Foderärt
- Kikärt
- Lins
- Matärt

Potatis

- Industrimatpotatis
- Matpotatis
- Stärkelsepotatis
- Sättpotatis
- Tidig potatis

Frilandsgrönsaker

- Blekselleri
- Blomkål
- Broccoli
- Brysselkål
- Buskböna
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Dill
- Frilandsgurka
- Grönkål
- Jordärtsocka
- Kinakål
- Kronärtskocka
- Kålrabbi
- Kålrot
- Mangold
- Matlök (inkl. Rödlök och jättelök)
- Melon
- Nyzeeländsk spenat
- Palsternacka
- Pepparrot
- Persilja
- Pumpa
- Purjolök
- Rabarber
- Rotselleri
- Rova
- Rädisa
- Röda vinbär
- Rödbeta och gulbeta (inkl. vitbeta)
- Rödkål
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojkål
- Sparris
- Spenat
- Sticklök
- Sötfänkål
- Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin*
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Vitkål
- Vitlök
- Zucchini

- Övriga grönsaker

* Odlingsavtalet ska ha ingåtts senast 15.6.

Krydd och medicinväxter

- Frökryddor och medicinalväxter
- Koriander
- Kummin
- Senap
- Örtväxter minst 5 år
- Örtväxter under 5 år

Bär- och fruktväxter

- Buskblåbär
- Bäraronia
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Jordgubbe
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plantskolor, under 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plommon
- Päron
- Röda vinbär
- Rönn (för bärproduktion)
- Saskatoon
- Svarta vinbär
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Vallar

- Frö av alsikeklöver, kontrollerad produktion
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (weterw.) rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av rödklöver, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av vitklöver, kontrollerad produktion

Andra växter

- Fiberbrännässla
- Fiberhampa
- Honungsfacelia
- Humle
- Prydnadsväxter, 5-åriga och äldre, kontinuerlig skörd
- Prydnadsväxter, under 5-åriga
- Sockerbeta, för sockerproduktion
- Spånadslin
- Tobak

Blandade växtbestånd

Av blandade växtbestånd godkänns följande som avsalugrödor:

- sådana mogna växtbestånd av spannmål och baljväxter samt baljväxter och oljeväxter från vilka frön från olika odlingsväxter kan separeras.
- blandade växtbestånd av spannmål och oljeväxter
- blandade växtbestånd av proteingrödor och oljeväxter
- blandade växtbestånd av proteingrödor
- blandade växtbestånd av oljeväxter.

De blandade växtbestånden ska bestå av växter som godkänts som avsalugrödor.

De blandade växtbestånd som godkänns som avsalugrödor anges med benämningarna nedan.

- Blandning, ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål
- Blandat växtbestånd, proteingrödor + oljeväxter
- Blandat växtbestånd, spannmål + oljeväxter
- Blandat växtbestånd, ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter
- Blandat växtbestånd, proteingrödor (växtbeståndet innehåller endast proteingrödor)
- Blandat växtbestånd, oljeväxter (växtbeståndet innehåller endast oljeväxter)
- Blandat växtbestånd, proteingrödor + spannmål

Spannmål eller spannmålsblandningar som skördas färska eller som ska konserveras godkänns inte som avsalugrödor.

Trädgårdsväxter

Trädgårdsväxter inom ekologisk produktion är:

- **prydnadsväxter** (inklusive ett- och fleråriga prydnadsväxter som odlas på friland för att användas som snittblommor eller eterneller)
- **frukt- och bärväxter** (inklusive nötter)
- **grönsaker** (inklusive dill, persilja, jordärtskocka, pepparrot, rabarber och sparris)
- **kryddörter och medicinalväxter** (inklusive basilika, slåttergubbe, nattljus, isop, kamomill, backtimjan, ringblomma, gullgentiana, sommarkyndel, kattmynta, äkta malört, gullris, libbsticka, maralrot, stor rödmalva, dansk körvel, mejram, mynta, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, kungsmynta, brunört, nässla (dock inte nässla som odlas för fiber), rudbeckia, gurkört, dragon, grobladsväxter, mattram, vallört, fingerborgsblomma, läkevänderot, kryddsalvia, spansk körvel, röllika, citronmeliss, kardborre, kryddtimjan, turkisk drakblomma, kungsljus, läkekungsljus, vallmo, oljevallmo, grekisk fingerborgsblomma, kvanne och anisört, dock inte frökryddor)

Frilandsgrönsaker av ekologisk produktion

Frilandsgrönsaker av ekologisk produktion är:

- bladselleri
- blomkål
- broccoli
- brysselkål
- buskböna
- dill
- frilandsgurka
- fänkål

- grönkål
- gulbeta
- jordärtskocka
- kinakål
- kronärtskocka
- kålrabbi
- kålrot
- mangold
- matlök (inkluderar rödlök och jättelök)
- melon
- morot
- nyzeeländsk spenat
- palsternacka
- pepparrot
- persilja
- pumpa
- purjo
- rabarber
- rotselleri
- rova
- rädisa
- rödbeta
- rödkål
- sallad (Lactuca-släktet) (inkl. bl.a. mjuk huvudsallad och krispig huvudsallad)
- sallatscikoria
- savojkål (kruskål)
- sparris
- spenat
- sticklök
- trädgårdsärt (industriell kontraktsproduktion) *
- vitkål (huvudkål)
- vitlök
- zucchini
- örtväxter (under eller över 5-åriga)
- övriga grönsaker

* Odlingsavtalet ska ha ingåtts senast 15.6.

Övriga listor

Permanenta grödor

Med permanenta grödor avses växter som inte ingår i växtföljden, som odlas i minst fem år och som ger upprepade skördar. Sådana växter är till exempel fruktträd, bärbuskar och prydnadsväxter.

- Aroniabär
- Buskblåbär
- Energiskog, snabbväxande (asp och vide)
- Energiskog, snabbväxande (hybridasp och poppel)
- Fiberbrännässla
- Hallon och korsningar av hallon och åkerbär
- Havtorn
- Humle
- Krusbär

- Körsbär
- Plantskolor, minst 5 år bär-, frukt-, dekorations.
- Plommon
- Prydnadsvide för flätning, 5–20 år
- Prydnadsväxter, 5 år och över, kontinuerlig skörd från friland
- Päron
- Rabarber
- Röda vinbär
- Rönn (bärproduktion)
- Rörflen (energi)
- Rörflen (strö/foder)
- Saskatoon (bärhäggmispel)
- Sparris
- Svarta vinbär
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Örtväxter minst 5 år
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Anmälan om olika arealer som tillfälligt inte odlas

Beroende på hur arealen används kan du antingen avlägsna området från jordbruksmarken eller anmäla det som träda. Vissa arealer kan räknas som jordbruksskiftets växtareal.

Lagringsareal för foderbalar eller foderstackar

- Ange arealen enligt skiftets växt, när samma balar inte förvaras längre än ett år på skiftet och det skördade fodret lagras på skiftet och småningom används som djurfoder
- Ett separat jordbruksskifte behöver inte inrättas.

Areal som i första hand används som lagerområde och som inte ingår i växtföljden

- Till exempel
 - för maskiner, byggnadsmaterial eller virke från avverkningsplatsen.
 - samma foderbalar i över ett år.
- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerig. Återställ arealen med gränskorrigerig från och med det år då den åter odlas.

Skiftets kant- eller tegdiken grävs i vallar eller högar vid dikets kant

- Om schaktjorden finns på skiftet under högst en odlingsperiod, kan du anmäla området som en del av odlingsväxtens areal.
- Om jorden ligger på skiftet en längre tid, avlägsna arealen från skiftet med en gränskorrigerig. Du kan återställa arealerna till basskiftet när jorden har avlägsnats från skiftet.
- Om det finns ett krav på skyddsremsa längs diket, ska skydds-zonen antingen bevaras eller återetableras vid jordhögaras åkerkant.

Växtlighet som inte gått i brodd på grund av väderförhållanden

- Anmäl arealen enligt sådd växt. Om du sår om grödan kan du byta under växtens ändringstid.

Areal som inte har såtts eller areal som ska iståndsättas grundligt (t.ex. täckdikning)

- Små, enhetliga arealer på mindre än 5 ar som inte såtts kan godkännas som areal för den växt som anmälts för jordbruksskiftet.
- Ange arealen beroende på skiftets status som öppen träda, stubbträda eller grönträda (obs. trädorna har skötselkrav).

Arealer där växtligheten förstörts under vintern, som du inte sår på nytt på våren

- Arealen kan godkännas enligt den sådda växten.
- Bekämpa ogräs på arealen mekaniskt eller kemiskt.
- Om det sås kompletterande sådd på en areal med förstörd höstsäd med vårsäd av samma art, ange hela arealen för den växt som är störst.

Markägarens odlingsareal för husbehov på det basskifte du arrenderat ut

- Avlägsna arealen från basskiftet med en gränskorrigerings eller uppge 'Trädgårdsland' som växt på jordbruksskiftet.

Ett rastningsområde, till exempel med sand- eller grusbotten

- Gäller inte gräsbete.
- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerings. Återställ arealen med gränskorrigerings från och med det år då den åter odlas.

Byggnader, väg- eller andra byggarbetsplatser

- Ta bort arealen från basskiftets areal med en gränskorrigerings. Återställ arealen med gränskorrigerings från och med det år då den åter odlas.

En areal i dåligt skick som inte är odlingsbar

- Till exempel en buskbetäckt åker eller ett naturbete.
- Om ett helt basskifte tas ur jordbruksanvändning ska det tas ur bruk i avsnittet Basskiftesändringar i stödansökan.
- Ta bort arealen med gränskorrigerings om det endast är fråga om en del av ett basskifte.

Arealer som inte hör till jordbruksmark.

Ta bort de aktuella arealerna från din stödansökan under punkt **3. Anmälan och ändringar av jordbruksmark** på det sätt som beskrivs

Arealer med byggnader

- Växthus med fast konstruktion och fast botten, och övriga fasta byggnader.
- Skiftet kan ha lätta eller flyttbara konstruktioner, till exempel konstruktioner som används som utfodrings- eller väderskydd.
- På jordbruksmark kan det också finnas säsongsrums eller odlingsstunnlar med lätt konstruktion.

Areal där ingen jordbruksverksamhet har observerats under tre år i följd.

- Om det vid satellitövervakning eller annan övervakning upptäcks att kravet på årlig jordbruksverksamhet inte uppfylls tre år i följd, tar administrationen bort arealen från jordbruksanvändning, oberoende av vilken växt du har anmält på arealen. Arealen tas också bort om du återkallar stödet tre år i följd.
- Du kan återställa arealen för jordbruksanvändning genom att inrätta ett nytt basskifte med stödansökan. Myndigheten returnerar de egenskapsuppgifter som

funnits för arealen innan den togs ur jordbruksanvändning. Det kan krävas att du lämnar in en bild av den areal som ska återställas.

Förbuskade diken och dikesrenar

- Kant- och tegdiken, till den del de innehåller vedartade växter på över 1,5 meter.
- I dikesrenar får det inte finnas bestånd med vedartade växter som sträcker sig över ett år, med undantag av enskilda träd eller buskar.

Över 3 meter breda diken

- Ta bort från basskiftets areal
 - över 3 meter breda kantdiken och
 - över 3 meter breda diken som går inom skiftet

Rasthage

- Till exempel ett rastningsområde med sand- eller grusbotten.
- Gräsbete är jordbruksmark.

För trädbevuxen permanent gräsmark

- Betesområde som har
 - gräsväxtlighet på mindre än 50 procent av arealen.
 - över 50 träd per hektar.
 - färre än 50 träd per hektar, men träden är inte enskilda eller i små grupper.

Skogsbeten

- Med skogsbete avses en areal som används för bete och som omfattar mer än 50 träd per hektar.
- Anmäl inte skogsbeten i stödansökan om du inte ansöker om ett miljöavtal för dem. Om arealen är ett rastningsområde för ekologiska djur, ange dem enligt punkten nedan.

Område för utevistelse för djur som ska anmälas för ekokontroll

- Om du har betande ekologiska djur någon annanstans än på jordbruksmark, till exempel på skogsmark, ska du ange "Annan areal för ekokontroll" som växt på denna areal.
- Skiftets markanvändningstyp ska då vara "Skogsmark" eller "Annat område".

Areal med otillräcklig grundtorrläggning

- Areal där odlingsåtgärder eller produktion av skörd inte är möjlig på grund av överdriven väta.

Areal som inte används för jordbruk

- Park-, rekreations- eller gårdsområde eller odling för husbehov på tomtområde.
- Areal där det primära användningsändamålet är ett lagerområde för till exempel maskiner eller produkter och där skörd inte bärgas.

Areal där växtligheten huvudsakligen består av naturväxter och -växtlighet

- Areal med älggräs, hundkåx, mjölkört eller motsvarande växter.
- Areal som är övervuxet med buskage, nya trädskott eller mossor.

Vägområde

- Alla typer av farleder, som byggts för en vägförbindelse eller som inrättats på jordbruksmark för passage.

- Till exempel en väg som leder ut i skogen eller till byggnader och som kan urskiljas med flygfoto.
- En väg som används för jordbruk kan godkännas som jordbruksmark och ingå i skiftets areal, om området ingår i skiftets växtföljd och bearbetas i samband med att växtbeståndet förnyas.

Skog eller ett område med skogsväxter

- Skogsmark, twinmark eller impediment eller andra områden där det växer skogsmarksväxter eller avverkningsområden.
- Julgransodling, plantskola eller odlingsområde för skogsträd eller produktionsareal för barrväxter.

Myr

- Myr- eller torvproduktionsområde.

Stenar

- Bergsområde, stenfält, stenhögar samt enskilda stenar som syns på flygbild.

Våtmark

- Naturligt eller anlagt våtmarksområde.

Areal där odlingsväxternas rötter inte har någon kontakt med marken (bl.a. så kallad table-top-odling)

- Arealen är inte stödberättigad för något stöd.
- Arealen behöver inte anmälas. Om du anmäler arealen, ange bristen på kontakt mellan rötterna och marken genom att kryssa för punkten i tilläggsuppgifterna om jordbruksskiftet.

Produktionsareal för solenergi

- Arealen med solpaneler eller andra insamlare är inte jordbruksmark. Alla områden med paneler och andra motsvarande konstruktioner som syns på flygbilder ska tas bort från basskiftet. Arealen mellan panelraderna kan vara stödberättigande om arealen är jordbruksmark och tillräckligt bred så att de odlingsåtgärder som den odlade grödan kräver kan utföras med sedvanliga jordbruksmaskiner. Den areal som anges i stödansökan måste också vara i stödsökandens besittning.
- Samma gäller för vindkraftsområden som ligger på jordbruksmark.

Tidigare års växtlistor

- [Växtlistor 2026](#)
- [Växtlistor 2025](#)
- [Växtlistor 2024](#)
- [Växtlistor 2023](#)

Nyckelord

Åkerstöd

Odling av stödberättigande hampa 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Att beakta 2026

- Garantibevisen för utsäde av hampa ska återlämnas senast 9.6.2026.

Stöd villkor

Stöd kan betalas för odling av olje- och fiberhampa om

1. sorten av hampa du odlar berättigar till stöd.

- Stödberättigande sorter av hampa fastställs årligen inom EU. De sorter som berättigar till stöd listas i den allmänna sortförteckningen för odlingsväxter och dess kompletteringsdelar, som publiceras i EU:s officiella tidning. Sortförteckningen och dess kompletteringsdelar finns på adressen <https://food.ec.europa.eu> Plants → Plant reproductive material → Plant variety catalogues, databases & information systems.
- Tetrahydrocannabinolhalten (THC-halten) i de hampsorter som berättigar till stöd är högst 0,3 procent.

2. du sår odlingsarealer för hampa med certifierat utsäde.

- Enligt utsädeslagen (600/2019) avses med certifierat utsäde som kontrollerats av en myndighet och som uppfyller kvalitetskraven enligt nationell och Europeiska unionens lagstiftning om utsäde.
- Inget stöd betalas för odlingsareal med hampa om du använder icke-certifierat utsäde eller gårdens eget utsäde.

3. du sår endast en stödberättigande sorten av hampa för jordbruksskiftet.

- Ett växtbestånd som innehåller flera sorter av hampa eller ett blandat växtbestånd som innehåller hampa är inte berättigad till stöd.

4. du uppger mängden hamputsäde (kg/ha) och det planerade datumet för sådden vid ansökan om åkerstöd.

5. du lämnar in kopior av garantibevisen för alla hampfrösäckar som du använder för sådd som bilaga till din stödansökan i Viputjänsten eller lämnar in garantibevisen i original till kommunens landsbygdsnäringsmyndigheten **senast 9.6.2025**.

- Med garantibevis avses en etikett som trycks eller fästs på förpackningen för certifierat utsäde och som innehåller de viktigaste uppgifterna om utsädet.

- Inget stöd betalas för någon av de odlingsarealer för hampa som du angett, om du inte returnerar några garantibevis alls, returnerar endast en del av garantibevisen (om det finns flera utsädesäckar) eller returnerar dem för sent.
- Förvara de ursprungliga garantibevisen för certifierat hampfrö för eventuell tillsyn, om du inte har lämnat in säkerhetsintygen i original till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet. Garantibevisen ska förvaras under ansökningsåret och de följande fyra åren.

Du kan kontrollera stödberättigandet för hampa i olika stöd och stödnivåer i kapitel **Anmälan om växter och stödnivåerna** i ansökningsguide om åkerstöd. Du kan läsa om kraven på stödberättigande jordbruksmark i kapitel **Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften** i ansökningsguide om åkerstöd.

Du kan skörda hampa tidigast 10 dagar efter att blomningen har upphört.

Om du odlar hampa som mellangröda eller fånggröda ska du ange detta i jordbruksskiftesuppgifterna. Lämna också in garantibevisen för hampa som du odlat som mellan- eller fånggröda elektroniskt i **Viputjänsten** eller till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet **senast 9.6.2025**. Hampa som odlats som fånggröda duger inte för miljöersättningsåtgärden för fånggrödor. Förvara växtligheten av hampa som odlats som mellan- eller fånggröda åtminstone till utgången av växtperioden, så att THC-prover vid behov kan tas av växtligheten.

Anmälan av hampa under ändringstiden

Du kan läsa mer om **Ändring av ansökan** i ansökningsguide om åkerstöd. Under ändringstiden kan du byta odlingsareal för hampa på samma sätt som för andra växter. Du kan få stöd för den stödberättigande hampa du uppgett under ändringstiden om du har returnerat garantibevisen för alla säckar med hampfrön som du använt för sådd under tiden för ansökan om åkerstöd **senast 9.6.2025**.

Du kan inte få några stöd alls för odlingsarealen för hampa om du byter växten på jordbruksskiftet till hampa och du inte har returnerat garantibevisen inom utsatt tid.

THC-prover

Livskraftscentralen samlar in prover från hampodlingarna i juli-september före skörden för att fastställa THC-halten, dvs. tetrahydrocannabinolhalten. Proverna analyseras i Livsmedelsverkets laboratorium. De skiften från vilka proverna samlas in väljs slumpmässigt och utifrån en riskanalys. Livskraftscentralen samlar in proverna under en tidsperiod som börjar 20 dagar efter att blomningen har börjat och slutar 10 dagar efter att blomningen har avslutats. Prover av sorten Finola tas inom 55–75 dygn från sådden. Förvara hampans växtlighet tills proverna kan tas. Därför kan du skörda hampa tidigast 10 dagar efter att hampblomningen har upphört.

Den tillåtna THC-halten är högst 0,30 procent. Om medelvärdet av THC-koncentrationerna i alla prover av en viss sort överstiger 0,30 procent under två på varandra följande år, är sorten i fråga inte stödberättigande från och med följande år.

Skyddade växtsorter och TOS-avgifter 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Enligt [lagen om växtförädlarrätt \(1279/2009\)](#) begränsas växtförädlarrätten på så sätt att jordbrukarna genom att betala TOS-avgift (ersättning för användning av eget utsäde, TOS = tilan oma siemen) till sortägaren får rätt att till förökningsändamål på den egna gården använda sådant utsäde av skyddade sorter av havre, korn, råg, vete, rågvete, rybs, raps, oljelin, ärt, bondeböna, potatis eller bovete som har framställts på den egna gården. TOS-avgiften är lägre än den ersättning som ingår i priset på certifierat utsäde.

När det gäller de nationellt skyddade sorterna är alla gårdar som är större än 10 hektar åker skyldiga att betala TOS-avgift, i fråga om potatis dock alla gårdar som odlar potatis på minst 2 hektar eller tidig potatis under fiberduk på minst 1 hektar. För de EU-skyddade sorternas del gäller skyldigheten att betala TOS-avgift alla gårdar som producerar en kalkylerad skörd på mer än 92 ton, i fråga om potatis dock alla gårdar som odlar potatis på minst 7 hektar.

Ersättningsnivån fastställs genom en överenskommelse mellan Utsädeshandlarnas förening (Siemenkauppiaitten yhdistys) som representerar sortägarna och MTK och SLC, som representerar jordbrukarna. År 2026 insamlas TOS-avgifter från spannmål, trindsäd och potatis som tidigare år. TOS-avgiften för skyddade sorter av spannmål och trindsäd är 6,10 €/ha (moms 0 %) och för potatis är TOS-avgiften 28,00 €/ha (moms 0 %).

Nationellt skyddade sorter är åtminstone:

Art	Sort
Ärt	BOR Reima, BOR Veikko, Heikki, Hulda, Jymy, Karita, Lempi, Loviisa, Matilda, Primana, Rokka och Sisu
Bond- böna	Alviira, Into, Kontu, Louhi, Sampo och Vire
Havre	Aarre, Akseli, Aslak, Avaus, Avetron, Bettina, Donna, Eemeli, Erika, Fiia, Harald, Hurja, Iiris, Inka, Jukka, Julius, Katri, Kontio, Luukas, Marika, Meeri, Mirella, Nella, Nestor, Niklas, Obelix, Oiva, Peppi, Perttu, Riina, Ringsaker, Roope, Sandy, Steinar, Suomi, SW Ingeborg, SW Vaasa, Taika, Venla och Viviana
Korn	Aava, Alvari, Armas, Artturi, Aukusti, Bertta, Birk, BOR Katri, BOR Reino, BOR Veera, Brage, Bredo, Brienne, Briitta, Edel, Edvin, Einar, Elmeri, Erkki, Eversti, Fabiola, Fennica, Filippa, Harbinger, Hermanni, Huima, Inari, Jalmari, Jalo, Justus, Jyvä, Kaarle, Kerttu, Kunnari, Loisto, Mainio, Maire, Maria, Minttu, Olavi, Onerva, Polartop, Ragna, Repekka, Rolfi, Saana, Severi, Silo, SW Mitja, Sylvester, Tiril, Tofta, Toria, Trekker, Trym, Tuomas, Turkka, Uljas, Vertti, Vilde, Vipekka, Voitto och Wolmari
Potatis	Jussi

Art	Sort
Råg	Elvi, Juuso, Reetta och Riihi
Vete	Aino, Alli, Anniina, Arktika, Bjarne, BOR Helga, BOR Kieku, BOR Leivo, BOR Vuokko, Botnica, Demonstrant, Helmi, Herttua, Hilikka, Iisakki, Jaarli, Krabat, Kreivi, Kruunu, Leidi, Mahti, Marble, Puntari, Quarna, SW Magnifik, Turanus, Urho, Wanamo, Wappu, Wellamo och Zebra

EU-skyddade sorter är åtminstone:

Arter	Sortbenämning
Ärt	Astronaute, Autentic, Badoo, Balder, Eso, Greenway, Ingrid, KWS Kidam, NOS Impact, Rocket, Rose, Skol, Stroma och Symbios
Bondböna	Allison, Daisy, Fuego, Futura, Hammer, Taifun och Tiffany
Havre	Avanti, Avenue, Benny, BOR Leena, Canary, Conway, Effektiv, Enni, Flocke, Hanstad, Harmony, Ivory, Jacky, Lion, Matty, Proxy, Rocky, Scotty, Symphony, Vahva och Zorro
Korn	Accordine, Amidala, Anneli, Arild, Arlom, Armi, Avalon, Brioni, Conan, Crescendo, Dexter, Eastway, Eiffel, Ellinor, Emlin, Fairytale, Fandaga, Fatima, Feedway, Fender, Firefoxx, Flair, Focus, Fontane, Formula 1, Grace, Iina, Iron, Jakubus, KWS Curtis, KWS Fantex, KWS Irina, KWS Kosmos, KWS Tenor, KWS Thalys, Laureate, Lene, Lexy, Luhkas, Maaren, Marietta, Marthe, Melia, Melius, NFC Tipple, NOS Dueholm, NOS Gambit, NOS Keira, NOS Salpa, NOS Tuike, NOS Valda, Nousu, Overture, Propino, Quench, RGT Planet, Rødhette, Ruth, Salome, Scrabble, Skyway, Soulmate, Stairway, Sting, Streif, SU Ellen, Sunshine, SW Makof, SY Chaska, SY Signet, SY Solar, Uta, Vanille, Vinha, Wish, Xanadu och Yoda
Potatis	Acoustic, Adato, Agila, Albatros, Albertine, Alexandra, Alicante, Allstar, Alouette, Amado, Amorosa, Annabelle, Anouk, Antonia, Anuschka, Ardeche, Arielle, Arizona, Armedi, Arrow, Arsenal, Artemis, Aurum, Avanti, Aztec Gold, Babylon, Ballerina, Baltic Rose, Barcelona, Belana, Bellarosa, Bellinda, Bernina, Beyonce, Boston, Carolus, Carrera, Cerisa, Challenger, Chateau, Colomba, Constance, Corazon, Corinna, Crisper, Dartiest, Donata, El Mundo, Erika, Esmee, Etana, Euroflora, Eurogrande, Europura, Euroresa, Eurostarch, Everest, Evolution, Excellency, Fajah, Fakse, Favola, Floridana, Fonia, Fontane, Fyone, Gala, Georgina, Glorietta, Goldmarie, Gourmandine, Helmi, Innovator, Inova, Islara, Jacky, Janick, Janke, Jazzy, Jelly, Jolene, Jubilat, Julinka, Juventa, Karelia, Lady Alicia, Lady Amarilla, Lady Anna, Lady Britta, Lady Claire, Lady Felicia, Lady Forte, Lady Jane, Larissa, Laura, Leonore, Levante, Libra, Loreen, Loreley, Lugano, Madeira, Manitou, Markies, Melody, Meryem, Milva, Miss Blush, Monique, Monte Carlo, Monza, Morris, Mozart, Mulberry Beauty, Mungo, Muse, Musica, Napoleon, Nirvana, Nixe, Noblesse, Nofy, Norman, Orchestra, Orla, Otolia, Ottawa, Palace, Paradiso, Paris, Paroli, Partner, Pirol, Prince, Queen Anne, Ramos, Ranomi, Red Fantasy, Red Sonia, Regina, Riviera, Rock, Rosagold, Rosi, Rudolph, Rumba, Sanibel, Saprodi, Sarion, Senna, Serum Star, Severina, Sevilla, Sidney, Siena, Simonetta, Simphony, Sinora, Sofista, Solist, Solution, Soraya, Sorentina, Sound, Spark, Spectra, Sprinter, Stratos, Stärkeprofi, Sunita, Supporter, Talentine, Taurus, Thalia, Theresa, Toronto, Twinner, Twister, Varuna, Vindika, Violet Queen, Vogue och Voyager
Råg	Arantes, Dankowskie Alvaro, Dankowskie Agat, Dankowskie Chantal, Dankowskie Dragon, Dankowskie Granat, Dankowskie Turkus, KWS Jethro och SU Bebop
Rågvete	Argus, Cappricia, Lanetto, Mamut, Mazur, Nagano, Narval, Orinoko, Sequenz, Somtri, Stelvio, SU Tadeus, SU Toppus, Temuco och Tomcat

Vete	Amaretto, Anabel, Aspekt, Calispero, Calixo, Ceylon, Cornetto, Creator, Dafne, Diskett, Elvis, Embla, Emilio, Etana, Goldspring, Hallfreda, Hilma, Ibarra, Iceman, Igloo, Informer, Janne, JB Asano, Julius, Kask, KWS Ahoi, KWS Emerick, KWS Emil, KWS Mintum, KWS Mistral, KWS Pensum, KWS Scirocco, KWS Solanus, KWS Spencer, LG Nida, Leijona, Lennox, Licamero, Linnea, Mandaryna, Mariboss, Nalle, Naima, NOS Merida, NOS Tuija, Pinja, Prosa, Quatrox, RGT Kilimanjaro, RGT Marstrand, Ropi, Salamus, Seance, Selina, Senni, Sertori, Sibelius, Skagen, Skandik, Stinger, Thorus, Vilho, Wicki, Winx, WPB Sunniva, WPB Troy och Zenon
Speltvete	Zollernperle och Zollernspelz

Uppgifterna på listan över skyddade sorter kan förändras för listan kan innehålla sorter vilkas ägare nyligen har avstått från skyddet och från listan kan också saknas nya sorter om beslutet om skyddet har kommit efter publiceringen av den här guiden.

Enligt lagen om växtförädlarrätt är jordbrukarna skyldiga att ge myndigheterna och sortägarna de uppgifter som behövs för konstaterande av betalningsskyldigheten. Dessa uppgifter insamlas i Viputjänsten. För fakturering av ersättning utnyttjas därtill uppgifterna om sökande och arealer i landsbygdsnäringsregistret. Uppgifterna lämnas ut till **Siemenkauppiaitten yhdistys**, som på växtförädlarnas vägnar ser till att de avgifter som avses i lagen om växtförädlarrätt faktureras.

Stöd villkor: grundläggande inkomststöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Grundläggande inkomststöd är ett från produktionen frikopplat stöd som i sin helhet finansieras av EU. Finland är indelat i de två stödområdena AB och C.

Stödområdena finns på Livsmedelsverket.fi sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#).

Ansökan om grundläggande inkomststöd och stöd villkor

Du kan årligen ansöka om grundläggande inkomststöd elektroniskt i Viputjänsten i ansökan om åkerstöd. Ansökan om stöd och stöddatum berättas mer i [Ansökningsguide om åkerstöd](#).

Det minsta jordbruksskifte för vilket stöd betalas är 0,05 hektar. Stöd beviljas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Inom det grundläggande inkomststödet är den stödberättigade arealen områden som utgör jordbruksmark från att stödansökningstiden har gått ut fram till slutet av växtperioden, dock minst fram till 31.8. Du kan läsa om kraven för stödberättigande för jordbruksmark i avsnittet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) i ansökningsguide för åkerstöd.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

- vara en **aktiv jordbrukare**
- uppfylla **kraven för villkorlighet**
- utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Stödbelopp

Det sammanlagda beloppet av de direktstöd som beviljats din gård ska vara minst 500 euro under stödåret för att direktstödet från EU ska kunna betalas ut. Direktstöd är utöver grundläggande inkomststöd, stöd för miljösystem, djurbidrag, bidrag för specialväxter, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis och omfördelningsinkomststöd.

Du kan kontrollera växternas rätt till grundläggande inkomststöd i Ansökningsguide för åkerstöd kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#).

Grundläggande inkomststöd kan beviljas till ett belopp av högst 297,70 miljoner euro.

Beloppet av grundläggande inkomststöd 2026 är högst:

- AB-område: 141 euro /hektar
- C-område: 120,88 euro /hektar

Antalet av stödberättigade hektar påverkar stödnivån.

Beloppet på stödet preciseras innan det betalas ut, när arealen för stödberättigande ytan är känd.

Stöd villkor: kompensationsersättning 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Syftet med kompensationsersättning är att trygga jordbruksproduktionens fortsättning trots de ogynnsamma klimatförändringarna som beror på det nordliga läget och att förhindra att jordbruksmarken förkastas från odlingsbruk genom att betala ut en ersättning för odlare i ogynnsamma områden och i bergstrakter.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om kompensationsersättning elektroniskt i Viputjänsten vid ansökan om åkerstöd. Mer information om [ansökan om åkerstöd](#) och [datum](#) finns i ansökningsguiden om åkerstöd.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av ersättning

Ersättning betalas för alla ersättningsberättigade skiften på din gård vars markanvändningsslag är åker, naturbete och naturäng. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning kan betalas är 0,05 hektar.

Ersättning betalas dock inte för följande arealer: trädgårdsland, arealer med energiväxter med vedstam, arealer med prydnadsvide för flätning och annan hampareal än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd. Ersättning betalas inte heller för icke odlade arealer.

Ersättningen finansieras delvis av EU.

Ersättningsnivåer

Ersättningsnivån är

- i stödområde AB (Södra Finland) 217 €/ha
- i stödområde C 242 €/ha.

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi.

Stegvis minskning av ersättningen

Den ersättning som betalas per hektar sjunker i takt med att din gårds areal som beviljas kompensationsersättning stiger. Till arealer som beviljas kompensationsersättning räknas de skiften för vilka ersättning betalas. Minskad ersättning betalas bara för de hektar som överstiger de nedan nämnda trösklarna (inte för gårdens hela areal).

Tabell 1: Stegvis minskning av ersättningen

Gårdens areal som betalas ersättning	Den utbetalda kompensationsersättningens andel av det fulla beloppet av ersättning/ha
upp till 150 hektar	100 %
För åkerareal som överstiger 150 ha upp till 300 hektar	90 %
För åkerareal som överstiger 300 ha	80 %

Exempel 1. Gården är belägen i stödområde C och gården har 180 hektar ersättningsberättigad areal. Alla 180 hektar har konstaterats vara ersättningsberättigade.

Gården får full ersättning för 150 hektar:

150 ha x 242 €/ha = 36 300 €.

För resterande 30 hektar betalas ersättningen till nedsatt belopp, dvs. 90 % av den fulla stödnivån:

30 ha x (242 €/ha x 90 %) = 6 534 €.

3. Stöd villkor

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

1. vara en **aktiv jordbrukare**
2. uppfylla **kraven för villkorlighet**
3. utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Ålderskrav för den sökande

Den sökande eller dennes make/maka måste sedan 31.12.2025 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas ersättning om hen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste minst en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Minimiareal och besittning av areal

För att ersättning ska kunna betalas ska den sökande ha åtminstone 5 hektar ersättningsberättigade basskiften (ersättningsberättigande Ja och Endast LFA). Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och ersättningsberättigade skiften som är större än så. De ersättningsberättigade skiftena ska vara i din besittning från den 9 juni till den 1 oktober 2026, det vill säga från slutet av ansökan om åkerstöd till sista dagen för att ändra ansökan om åkerstöd.

Ersättningsberättigande

Kompensationsersättning kan endast betalas för arealer med basskiften som är ersättningsberättigade. Basskiften på åker har "Ersättningsberättigande" och basskiften på naturbete och naturäng har "Endast LFA". Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om **Ersättningsberättigande basskifte** i ansökningsguide om åkerstöd.

Trädesbegränsning

Trädesbegränsningen begränsar arealen för trädesmark och naturvårdsvallar som ersättning betalas för. När du uppger trädesmarker och naturvårdsvallar till sammanlagt högst 25 procent av den ersättningsberättigade åkerarealen, kan ersättning betalas för hela den ersättningsberättigade arealen på din gård. På den resterande arealen måste du uppges odlingsväxter. Till exempel gröngödslingsvall och mångfaldsväxter hänförs till den ersättningsberättigande och odlade åkerarealen när begränsningen fastställs.

Exempel 2. Gården har 100 hektar ersättningsberättigade skiften. Gården uppger sammanlagt 35 hektar trädesmark, 10 hektar naturvårdsvall, 20 hektar skyddszon och 25 hektar havre och 10 hektar trädgårdsland.

På åkerarealen finns det sammanlagt 45 hektar andra odlingsväxter än sådana som berättigar till ersättning och som räknas in i trädesbegränsningen (= skyddszon + havre). Den största tillåtna arealen med trädesmark är således $45 \text{ ha} / 3 = 15 \text{ ha}$. Arealen som ersättning betalas för fås genom att multiplicera arealen för övriga odlingsväxter med $45 \text{ ha} * 4/3 = 60 \text{ ha}$.

Ersättning betalas för arealer med trädesmark och naturvårdsvall för 15 hektar och för havre och skyddszon för 45 hektar, dvs. totalt 60 hektar som nämns ovan. Ersättning betalas inte för trädgårdsland.

Exempel 3. Gården har 20 hektar naturvårdsvall och 1 hektar trädgårdsland.

Eftersom det inte finns några odlingsväxter som berättigar till ersättning uppstår ingen areal i beräkningen som ska ersättas för växter som omfattas av trädesbegränsningen. Ersättning betalas alltså inte överhuvudtaget.

Stöd villkor: omfördelningsinkomststöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Omfördelningsinkomststöd är ett från produktionen frikopplat stöd som i sin helhet finansieras av EU. Det riktas särskilt till mindre gårdar. Stödet betalas ut som årligt frikopplat stöd per stödberättigande hektar till jordbrukare som också får [grundläggande inkomststöd](#).

Ansökan om stöd och stöd villkor

Du kan årligen ansöka om omfördelningsinkomststöd elektroniskt i Viputjänsten i ansökan om åkerstöd. Ansökan om stöd och stöddatum berättas mer i [Ansökningsguide om åkerstöd](#).

Stöd betalas för alla gårdar, dock för högst 50 hektar. Det minsta jordbruksskifte för vilket stöd betalas är 0,05 hektar. Stöd beviljas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Inom det omfördelningsinkomststöd är den stödberättigade arealen områden som utgör jordbruksmark från att stödansökningsperioden har gått ut fram till slutet av växtperioden, dock minst fram till 31.8.

Du kan läsa om kraven för stödberättigande för jordbruksmark i avsnittet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

- vara en [aktiv jordbrukare](#)
- uppfylla [kraven för villkorlighet](#)
- utöva [jordbruksverksamhet](#) på jordbruksmarken.

Stödbelopp

Det sammanlagda beloppet av de direktstöd som beviljats din gård ska vara minst 500 euro under stödåret för att direktstödet från EU ska kunna betalas ut. Direktstöd är utöver grundläggande inkomststöd, ekosystemstöd, djurbidrag, bidrag för specialväxter, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis och omfördelningsinkomststöd.

Du kan kontrollera växternas rätt till omfördelningsinkomststöd i ansökningsguide om åkerstöd kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#).

Stöd kan beviljas till ett belopp av högst 26,3 miljoner euro år 2026.

Det uppskattade beloppet av omfördelningsinkomststöd 2026 är 21,50 €/hektar. Beloppet på stödet preciseras innan det betalas ut, när arealen för stödberättigande ytan är känd.

Stöd villkor: stöd för miljösystem 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Stöd för miljösystem är ett direkt stöd som helt finansieras av EU och vars mål är att stödja jordbruksmetoder som är gynnsamma för klimatet och miljön. Du kan få stöd för miljösystem om du är aktiv jordbrukare.

Obsevera 2025

- **Kapitel 1:** Ändringar i stödnivåerna jämfört med föregående år.
- **Kapitel 3:** Naturvårdsvallar
 - Du kan avsluta andra årets naturvårdsvall från och med den 15 juli om du sår höstsådda växter (tidigare från och med den 1 augusti).
 - Du kan bekämpa svåra ogräs som punktbekämpning (tidigare inte tillåtet).
 - Naturvårdsvallar omfattas av kravet på slätter vartannat år. Du kan också bevisa kravet på slätter 2025 med ett platsbundet fotografi (tidigare fotot från föregående år godkändes inte).
- **Kapitel 4:** Gröngödslingsvallar
 - Du kan avsluta andra årets gröngödslingsvall från och med den 15 juli om du sår höstsådda växter (tidigare från och med den 1 augusti).
 - Du kan bekämpa svåra ogräs som punktbekämpning (tidigare inte tillåtet)
 - Gröngödslingsvallar omfattas av kravet på slätter vartannat år. Du kan också bevisa kravet på slätter 2025 med ett platsbundet fotografi (tidigare fotot från föregående år godkändes inte).
- **Kapitel 5:** Mångfaldsväxter:
 - Så utsädet för mångfaldsväxter jämnt på hela jordbruksskiftet med målet att åstadkomma ett täckande växtbestånd. (räckte tidigare om man hade strävat efter att åstadkomma ett täckande växtbestånd.)
 - Ändringen innebär att stöd inte beviljas om det inte bildas täckande mångfaldsväxtlighet på arealen.
 - Om det växtbestånd som såtts med mångfaldsväxter inte lyckas, annullera stödet eller byt till växt enligt växtligheten, till exempel träda eller lämpligt blandat växtbestånd.
 - Kravet följs upp i satellituppföljningen och på basis av bildsvaren underkänns arealerna om det på bilden inte syns ett täckande mångfaldsväxtbestånd som uppfyller villkoret.

1. Allmänna stöd villkor och begränsningar för utbetalning

Du kan förbinda dig till årligen vid [ansökan om åkerstöd](#). Det finns fyra åtgärder som omfattas av stöd för miljösystem: växttäckte vintertid, naturvårdsvallar, gröngödslingsvallar och mångfaldsväxter.

Stöd för miljösystem kan beviljas till ett belopp av högst 86 miljoner euro per år. Stödets uppskattade belopp 2026 är följande:

- Växttäckte vintertid 40 €/ha
- Naturvårdsvallar 55 €/ha
- Gröngödslingsvallar 100 €/ha
- Mångfaldsväxter 210 €/ha

Du kan välja mellan en till fyra åtgärder inom stöd för miljösystem varje år.

Begränsningar för utbetalning av stöd:

- Du kan få stöd för åtgärden växttäckte vintertid endast om du också får grundläggande inkomststöd.
- Stöd för miljösystem som gäller naturvårdsvallar, gröngödslingsvallar och mångfaldsväxter kan beviljas för sammanlagt högst 25 procent av gårdens areal som berättigar till direktstöd
 - Inom stödområde C kan stöd för miljösystem för naturvårdsvallar beviljas för högst 10 procent av gårdens areal som berättigar till direktstöd.
 - Om den areal som du har anmält för åtgärderna överskrider procentgränsen, betalas stöd först för den areal som har den högsta stödnivån.

På bilden nedan (Bild 1) kan du se hur åtgärderna inom stöd för miljösystem påverkar betalningen av miljöersättning (miljöförbindelse) och ersättning för ekologisk produktion.

Kan en åtgärd ske samtidigt på samma skifte och betalas det stöd för båda åtgärderna för skiftet?

		Gårdsspecifik åtgärd, jordbruksgrödor																		
Miljöersättning	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter	3	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter												1	2				
	Jordförbättrings- och saneringsväxter	1	1	Jordförbättrings- och saneringsväxter										3	4					
	Odling av fånggrödor	1	1	3	Odling av fånggrödor viljely															
	Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1	Främjande av cirkulär ekonomi														
	Skyddszoner	3	3	3	3	3	Skyddszoner													
	Vallar på torvåkrar	1	3	3	3	1	3	Vallar på torvåkrar												
	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering	1	1	1	1	1	1	1	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering											
	Hantering av avrinningsvatten, underbevattning	1	1	1	1	1	1	1	3	Hantering av avrinningsvatten, underbevattning										
	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter									
	Fågelåkrar	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Fågelåkrar								
Ekoersättning	Växtodling	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	Växtodling							
	Frilandsgrönsaker	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	Frilandsgrönsaker						
	Husdjursproduktion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1	1	Husdjursproduktion					
	Växttäckte vintertid	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	Växttäckte vintertid					
Stöd för miljösystem	Gröngödslingsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	1	Gröngödslingsvallar				
	Mångfaldsväxter	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Mångfaldsväxter		
	Naturvårdsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Naturvårdsvallar		

A. Du kan anmäla en skyddszon-åtgärd för miljöersättning för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion, men då betalas ingen ersättning för ekologisk produktion för skiftet.
 B. Du kan få stöd för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion även för en åtgärd för alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter inom miljöersättning, om du väljer organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden med fleråriga växter.
 C. Om du anmäler åtgärden gröngödslingsvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
 D. Om du anmäler åtgärden mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet inom ekosystemstöd betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
 E. Du kan endast anmäla åtgärden främjande av cirkulär ekonomi inom miljöersättningen det år då du anlägger växtlighet i form av mångfaldsväxter.
 F. Ekohusdjursförhöjning utbetalas till så många arealer som ingår i förbindelsen och som jordbrukarens djurenheter räcker till för (0,5 ey/ha), och för förbindelsens totala areal oberoende av växten.

Bild 1. Inbördes begränsningar i fråga om stöd för miljösystem, miljöersättning (miljöförbindelse) och ersättning för ekologisk produktion.

2. Växttäcke vintertid

Inom åtgärden växttäcke vintertid kan du få stöd för miljösystem för arealer som du bevarar obearbetade och med växttäcke över vintern. Ansök om stöd i [ansökan om åkerstöd](#) i Viputjänsten. Ange i höstanmälan de arealer som du förvarar täckta av växtlighet över vintern. Anvisningar för att göra en höstanmälan ges separat hösten 2026. Du kan få stöd för en areal som är täckt av växtlighet och vars areal är minst 0,05 hektar.

För arealer som uppfyller kravet på villkorligt minimiväxttäcke vintertid kan stöd betalas inom åtgärden växttäcke för stödet för miljösystem, om arealen är växttäcke eller stubb.

2.1 Stöd villkor för växttäcke vintertid

Du kan få stöd för miljösystem för åkerarealer, permanenta grödor och permanent gräsmark som inte bearbetats i växttäcket vintertid och som är stubb- eller växttäcke. Stöd kan betalas bara till basskifte med markanvändningsslaget åker.

Om du anmäler areal till åtgärden ska du förvara ett obearbetat stubb- eller växttäcke på åker, permanenta grödor och permanent gräsmark 31.10.2026–31.3.2027.

Du kan ansöka om stöd för arealer med följande växter om du behåller arealen obearbetad och den är täckt av stubbar eller växter under förbindelsetiden:

- baljväxter
- blandade växtbestånd av ovan nämnda växter.
- bovete
- frökryddor
- oljeväxter
- quinoa
- spannmål
- spånadsväxter

Du kan också ansöka stöd för växttäcke vintertid för en kemiskt förstörd stubb av vall, spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, fiberväxter, baljväxter, frökryddor och blandade växtbestånd.

Du kan ansöka om stöd för arealer med följande växter om du bevarar arealen med växttäcke och obearbetad under förbindelsetiden:

- fleråriga energi- och trädgårdsväxter med växtlighet mellan raderna
- fånggrödor
- grönträdor
- gröngödslingsvall
- jordförbättrings- och saneringsväxter
- jordgubbar
- höstsådda växter
- naturvårdsvall
- mellangrödor
- mångfaldsväxter
- rörfen
- sådda grödor som överlever vintern.
- vallväxter

Du kan inte anmäla den areal du uppgett i ansökan om åkerstöd som svartträda eller stubbträda som växttäckning på hösten, om du inte har sått höstsådda växter på arealen.

Du kan få stöd för arealer med fleråriga energi- och trädgårdsväxter endast om det finns ett växtbestånd mellan raderna, till exempel vall. Om det inte finns något växtbestånd mellan raderna ska du i höstanmälan anmäla att arealen är fri från växttäckning. Livsmedelsverket ger anvisningar om att göra höstanmälan senare 2026.

Växter som kan godkännas för växttäckning vintertid anges i **Vilka växter uppfyller stöd villkoren?**

2.2 Krav på miniminivå för växttäckning vintertid

Följ **minimikrav för marktäckning enligt villkorligheten**, när du har förbundit dig till växttäckning vintertid. Stödet minskar med 20 procent om du inte uppfyller minimikravet för marktäckning enligt villkorligheten. Om försummelsen är ringa, leder försummelse inte till stödavdrag.

Kravet på **miniminivå är också att permanent gräsmark** enligt villkorligheten ska bevaras. Om andelen permanent gräsmark av jordbruksmarken minskar med över 10 procent i Finland, betalas inget stöd för växttäckning vintertid för arealer med permanent gräsmark.

2.3 Begränsningar i betalning för växttäckning vintertid

För växttäckning vintertid betalas inte stöd för följande arealer:

- Areal som tagits ur annan användning till jordbruksmark efter 2022.
- För arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden.
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk.
- För arealen i skyddsområden för miljöförbindelse och för motsvarande åtgärd på Åland.
- För arealen vallar på torvåkrar för miljöförbindelse och för motsvarande åtgärd på Åland.
- Miljöavtalsområdet för jordbruksnaturens mångfald och -landskap.

Stöd för växttäckning vintertid betalas inte heller för sådana arealer för vilka stöd har återkallats eller som har förkastats vid en administrativ kontroll, övervakning av åkerstöd eller satellitövervakning.

3. Naturvårdsvallar

I åtgärden naturvårdsvall i anslutning till stöd för miljösystem kan du få stöd för extensiv odling av vall. Ansök om stöd för naturvårdsvall i anslutning till stöd för miljösystem i ansökan om åkerstöd i Vipunten. Det minsta jordbruksskiftet för vilket du kan få stöd är 0,05 hektar.

3.1 Stöd villkor för naturvårdsvallar

Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten på naturvårdsvallar

Bearbeta inte naturvårdsvallen annat än i samband med anläggning eller avslutande.

Som naturvårdsvall kan du anmäla en gammal vall som utvecklats till en vall med flera arter eller ett nytt växtbestånd som besätts med mångåriga vallväxter. Så växtligheten senast 30.6.

- I växtbestånd som utvecklats till växtbestånd med flera arter ska gräs- och vallfoderväxter utgöra över 50 procent av växtbeståndet. Förnya växtbeståndet på naturvårdsvallen om mängden gräs- och vallfoderväxter i växtbeståndet börjar minska.

- Om du sår ett nytt vallbestånd ska fröblandningens växtarter och deras andelar föras in i odlingsanteckningarna.

Av fröblandningens vikt för naturvårdsvallar får högst 20 % utgöra frön av kvävefixerande växter.

Bevara beståndet av naturvårdsvall och följ villkoren fram till slutet av augusti. Du kan avsluta växtligheten genom bearbetning och/eller med växtskyddsmedel från och med den 1.9.

- Du kan avsluta det andra årets bestånd av naturvårdsvall och vidta åtgärder i anslutning till sådd av höstsådda växter från och med den 15.7.

Gödsling av naturvårdsvallar

Naturvårdsvallen får inte gödslas under hela kalenderåret.

Från och med det andra naturvårdsvallåret kan du använda gödselmedel från och med den 15.7 om du sår höstsådda växter.

Växtskydd i naturvårdsvallar

Du kan endast använda växtskyddsmedel vid punktbekämpning i form av besprutning vid svåra ogräsfall och för att avsluta växtligheten.

- Du kan inte använda växtskyddsmedel på våren innan naturvårdsvallen sås.
- Från och med det andra naturvårdsvallåret kan du använda växtskyddsmedel från och med den 15.7 om du sår höstsådda växter.

Om växtbeståndet på en naturvårdsvall avbryts med växtskyddsmedel kan du inte anmäla samma areal som naturvårdsvall följande år.

Slätter, bete och skörd på naturvårdsvallar

Naturvårdsvallen ska slåttas minst vartannat år före 15.9.

- Om du har uppgett arealen som gräs 2025 och ingen slätter har konstaterats i satellituppföljningen 2025, ska du slå växtligheten 2026. Även omfattande betesgång godkänns. Kontrollera på kartnivån i Viputjänsten om arealen på basis av satellituppföljningen har slagits 2025.
- Om du slått gräset 2025 senast 15.9 kan du bevisa slättern med Vipumobilen 2025 med ett platsbundet fotografi som du tagit. Du kan svara på begäran om utredning av slättern med denna bild.

Vid **svåra ogrässituationer** ska du årligen slåttas senast den 15.9, för att förhindra att ogräset sprids.

Bete och skörd på naturvårdsvallen är tillåtet.

3.2 Krav på miniminivå för naturvårdsvallar

Följ som miniminivå för naturvårdsvallar vid vattendrag kraven på **villkorligt område utan gödsling**. Gödsla inte närmare än fem meter från vattendraget. Sprid inte stallgödsel och organiska gödselmedel som ytspridning inom följande fem meters zon, om du inte bearbetar åkern inom ett dygn efter spridningen.

Åland: Sprid inte gödselmedel närmare än fem meter från vattendrag. Sprid inte därefter stallgödsel och organiska gödselmedel som ytgödsling på en sträcka av 5 meter om marklutningen är över 2%.

Kravet på miniminivå är också att **permanent gräsmark enligt villkorligheten** ska bevaras. Om andelen permanent gräsmark av jordbruksmarken minskar med över fem procent i Finland, betalas inget stöd för naturvårdsvallar för arealer med permanent gräsmark.

3.2 Begränsningar i betalningen för naturvårdsvallar

För naturvårdsvallar betalas inte stöd för följande arealer:

- för areal som tagits till jordbruksmark efter 2022.
- för arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden.
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk.

4. Gröngödslingsvallar

I åtgärden gröngödslingsvall i anslutning till stöd för miljösystem kan du få stöd för odling av vall med flera arter till gröngödsling. Ansök om stöd för gröngödslingsvall i anslutning till stöd för miljösystem i ansökan om åkerstöd i Vipunen. Det minsta jordbruksskiftet för vilket du kan få stöd är 0,05 hektar.

4.1 Stöd villkor för gröngödslingsvallar

Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten på gröngödslingsvallar

Bearbeta inte gröngödslingsvallen annat än i samband med anläggning eller avslutande.

Som gröngödslingsvall kan du anmäla ett växtbestånd som du sått under stödansökningsåret eller de två föregående år eller 2023 med en skyddsväxt och som omfattar minst fyra olika vall- och kvävefixerande växter. Så växtligheten senast 30.6.

- Av fröblandningen för gröngödslingsvall ska minst 20 procent vara kvävefixerande växter.
- Anteckna årligen uppgifter om fröblandningens växtarter och deras andelar i odlingsanteckningarna.

Bevara beståndet av gröngödslingsvall och följ villkoren fram till slutet av augusti. Du kan avsluta växtligheten genom bearbetning och/eller användning av växtskyddsmedel från och med den 1.9. Det andra och det tredje årets växtbestånd på gröngödslingsvallen kan brytas fr.o.m. 15.7, om du på arealen sår höstsådda växter.

Gödsling av gröngödslingsvallar

Gröngödslingsvallen får inte gödslas under hela kalenderåret.

Du kan använda gödselmedel på andra och tredje årets gröngödslingsvall från och med den 15.7 om du sår höstsådda växter på arealen.

Växtskydd i gröngödslingsvallar

Du kan endast använda växtskyddsmedel vid punktbekämpning i form av besprutning vid svåra ogräsfall och för att avsluta växtligheten.

- Du kan inte använda växtskyddsmedel på våren innan gröngödslingsvallen sås.
- Från och med det andra gröngödslingsvallåret kan du använda växtskyddsmedel från och med den 15.7 om du sår höstsådda växter.

Om växtbeståndet på en grüngödslingsvall avbryts med växtskyddsmedel kan du inte anmäla samma areal som grüngödslingsvall följande år.

Slåtter, bete och skörd på grüngödslingsvallar

Grüngödslingsvallen ska slåttas minst vartannat år före 15 av september.

- Om du har uppgett arealen som gräs 2025 och ingen slåtter har konstaterats i satellituppföljningen 2025, ska du slå växtligheten 2026. Även omfattande betesgång godkänns. Kontrollera på kartnivån i Viputjänsten om arealen på basis av satellituppföljningen har slagits 2025.
- Om du slått gräset 2025 senast 15.9 kan du bevisa slåttern med Vipumobilen 2025 med ett platsbundet fotografi som du tagit. Du kan svara på begäran om utredning av slåttern med denna bild.

Vid **svåra ogrässituationer** ska du årligen slåttar senast den 15.9, för att förhindra att ogräset sprids.

Bete och skörd på grüngödslingsvallen är tillåtet.

4.2 Krav på miniminivå för grüngödslingsvallar

Följ som miniminivå för grüngödslingsvallar vid vattendrag kraven på **villkorligt område utan gödsling**. Gödsla inte närmare än fem meter från vattendraget. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselavfall förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.

Kravet på miniminivå är också att **permanent gräsmark enligt villkorligheten** ska bevaras. Om andelen permanent gräsmark av jordbruksmarken minskar med över 10 procent i Finland, betalas inget stöd för grüngödslingsvallar för arealer med permanent gräsmark.

4.3 Begränsningar i betalningen för grüngödslingsvallar

För samma areal kan stöd som gäller grüngödslingsvallar för stöd för miljösystem beviljas högst tre år i rad.

För grüngödslingsvallar betalas inte stöd för följande arealer:

- För areal som tagits till jordbruksmark efter 2022.
- För arealer med permanenta gräsmarker på Naturaområden.
- Arealer med permanent gräsmark om skyldigheten att återställa har tagits i bruk.
- För areal som ingår i en ekoförbindelse.

5. Mångfaldsväxter

I åtgärden för mångfaldsväxter inom stödet för miljösystem kan du få stöd för odling av blandade växtbestånd av pollinerande insekter, landskaps-, vilt-, ängs- och fältfågelväxter. Ansök om stöd för mångfaldsväxter i anslutning till stöd för miljösystem i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten. Det minsta jordbruksskiftet för vilket du kan få stöd är 0,05 hektar.

5.1 Allmänna stödvillkor för mångfaldsväxter

Bearbetning, sådden och bevarande av växtligheten för mångfaldsväxter

Bearbeta inte mångfaldsväxterna annat än i samband med anläggning eller avslutande.

Så mångfaldsväxterna under året för ansökan om stöd senast 30.6. Stöd kan även beviljas för höstsådda mångfaldsväxter som du har sått på hösten föregående år.

- Så utsädet för växtblandningen jämnt på hela jordbruksskiftet med målet att åstadkomma ett täckande växtbestånd.
 - Stöd beviljas inte om det inte bildas täckande mångfaldsväxtlighet på arealen.
 - Om det växtbestånd som såtts med mångfaldsväxter inte lyckas, annullera stödet eller byt till växt enligt växtligheten, till exempel träda eller lämpligt blandat växtbestånd.
 - Kravet följs upp i satellituppföljningen och på basis av bildsvaren underkänns arealerna om det på bilden inte syns ett täckande mångfaldsväxtbestånd som uppfyller villkoret.
- Du kan anmäla samma ängs- och åkerfågelbestånd som mångfaldsväxt två år i följd, om du har anlagt växtbeståndet med en sådan godtagbar fröblandning där minst två växtarter är fleråriga.
- Anteckna årligen uppgifter om fröblandningens växtarter och deras andelar i odlingsanteckningarna.
- Du kan odla alla mångfaldsväxter även i remsor eller som öar.

Du kan inte anlägga ett växtbestånd av mångfaldsväxter genom att så direkt i vall.

Bevara växtligheten och följ villkoren fram till den 15.9. Du kan avsluta växtligheten genom att bearbeta den från och med den 16.9.

Gödning av mångfaldsväxter

Du kan gödsla mångfaldsväxterna i samband med att växtbeståndet anläggs.

Växtskydd i mångfaldsväxter

Vid svåra ogrässituationer får du använda växtskyddsmedel som punktbekämpning.

Slåtter, bete och skörd för mångfaldsväxter

Om du ska slått växtligheten får den slåttas först efter växtlighetens huvudsakliga blomning, dock tidigast 1.8.

Undantag: Du kan skörda växtbestånd som såtts med viltväxter för utfodring av vilt redan före den 1.8. Du kan använda växtligheten för att utfodra vilt antingen på åkern, i dess närhet eller på en separat utfodringsplats.

Bete är tillåtet efter den 15.9.

Inom området pollinerande insekter och landskapsväxter, ängs- och fältfågelväxter kan du skörda efter den 15.9.

5.2 Stöd villkor för pollinerande insekter och landskapsväxter

Så växtbeståndet för pollinerande insekter och landskapsväxter med en fröblandning som innehåller frön från två eller flera av följande växter eller växtgrupper som är listade nedan:

- andra tvåhjärtbladiga växter som blommar under utsädesåret
- blå- eller rödklint
- blåusern
- bondböna
- bovete
- färgkragar

- gul-, blå- och vitlupin
- honungsfacelia
- kinesisk förgätmigej
- klöverarter
- malva
- oljelin
- praktmalva
- raps
- rättikor
- ringblommor
- rybs
- senap
- solros
- sommarmalva
- sommarslöja
- sötväpplingar
- vallmor
- vickerarter
- ärt

Fröblandningen kan innehålla frön av andra tvåhjärtbladiga växter som blommor under såningsåret, dock inte hampfrön, till högst 30 procent av fröblandningens vikt. Till exempel hö och spannmål är enhjärtiga växter, så de godkänns inte i blandningen.

Andra växter (till exempel enhjärtbladiga växter) än de som anges ovan accepteras inte i blandningen.

5.3 Stöd villkor för viltväxter

Anlägg inte viltväxtlighet i närheten av en sådan väg, där trafiktätheten överskrider 3 000 bilar i dygnet. Viltväxtbeståndet som anläggs måste ligga på minst 50 meters avstånd från en sådan väg.

Så viltväxternas växtbestånd med en fröblandning som innehåller frön från två eller flera av följande växter eller växtgrupper som är listade nedan:

- bondböna
- bovete
- cikoria
- foderkål
- fodersockerbeta
- fodervicker
- gräsväxter. Gräsväxter får utgöra högst 20 % av fröblandningens vikt.
- honungsfacelia
- klöverarter
- kummin
- käringtand
- luddvicker
- luserner
- nigerfrö
- oljedådra

- oljelin
- raps
- rovor
- rybs
- rättikor
- senap
- solros
- spannmål
- svartkämpar
- ärt.

I en fröblandning av viltväxter med spannmål, gräsväxter och/eller klöver ska det alltid också finnas frön från någon annan växt i förteckningen ovan som inte är spannmål, gräsväxt eller klöver. Till exempel är en blandning av havre och klöver inte tillräcklig, men om du tillsätter arter i blandningen kan du anmäla det som mångfaldsväxtlighet som såtts med viltväxter.

Blandningen kan förutom ovan nämnda växter även innehålla frön av andra växter till ett belopp av högst 15 % av fröblandningens vikt, dock inte hampfrön.

5.4 Stöd villkor för ängsväxter

Utsädesblandningar av ängsväxter som godkänns som mångfaldsväxter ska innehålla frön av rödven, fårsvingel eller hårdsvingel och frön av minst två av följande flerårig ängsväxt:

Fleråriga ängsväxter:

- fyrkantig johannesört
- färgkulla
- kummin
- prästkrage
- rödblära
- rödklint
- tjärblomster
- vitblära
- åkervädd
- ängsglim
- ängsklocka
- ängsnejlika
- ängsvädd

Ettåriga ängsväxter:

- blåklint
- honungsfacelia
- ringblomma

I blandningen kan det dessutom finnas frön av andra ettåriga ängsväxter eller vickerarter, dock inte utsäde av gräs.

Om du anmäler samma ängsbestånd som mångfaldsväxt två år i följd ska du ha anlagt växtbeståndet med en sådan fröblandning av ovan nämnda växter där minst två växtarter är fleråriga.

5.5 Stöd villkor för fältfågelväxter

Så växtligheten av fältfågelväxter med en fröblandning som innehåller frön av minst en av de ängsväxter som räknas upp i förteckningen över ängsväxter samt frön av minst en av de andra fältfågelväxterna i förteckningen.

Ängsväxter

Fleråriga ängsväxter:

- fyrkantig johannesört
- färgkulla
- kummin
- prästkrage
- rödklint
- rödblära
- tjärblomster
- åkervädd
- ängsklocka
- ängsglim
- ängsnejlika
- ängsvädd

Ettåriga ängsväxter:

- blåklint
- honungsfacelia
- ringblomma

Övriga fältfågelväxter

Fleråriga fältfågelväxter:

- cikoria
- sötväpplingar
- vickerarter

Ettåriga fältfågelväxter:

- bondböna
- bovete
- durra
- hirs
- lin
- majs
- quinoa
- raps
- rybs

- senap
- solros
- spannmål. Det får finnas högst 50 kilogram utsäde av stråsäd per hektar.
- ärt

Utöver de ovan nämnda växterna kan fröblandningen dessutom innehålla frön av andra ettåriga ängsväxter, dock inte frön av gräs.

Om du anmäler samma fältfågelbestånd som mångfaldsväxt två år i följd ska du ha anlagt växtbeståndet med en sådan fröblandning av ovan nämnda växter där minst två växtarter är fleråriga.

5.6 Krav på miniminivå för mångfaldsväxter

Följ som miniminivå för mångfaldsväxter vid vattendrag kraven på **villkorligt område utan gödsling**. Gödsla inte närmare än fem meter från vattendraget. På den följande fem meters zonen från vattendraget är ytspridning av stallgödsel och organiska gödselavfall förbjudet, om inte åkern bearbetas inom ett dygn från spridningen.

5.7 Begränsningar i betalningen för mångfaldsväxter

Du kan beviljas stöd för mångfaldsväxter inom miljösystem för ängsväxter och fältfågelväxter som anmäls till samma areal högst två år i följd.

Förbindelsevillkor för miljöersättning 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Att observera 2026

Kapitel 3.5.1 Jordförbättrings- och saneringsväxter: Från och med 2026

- alla klöverarter godkänns som jordförbättrings- och saneringsväxter.
- du kan anmäla åtgärden för samma skifte två år i rad.

Kapitel 3.5.2 Fånggrödor: Från och med 2026

- ersättning kan betalas för åtgärden för högst 35 procent av den ersättningsberättigande arealen (tidigare 30 %)

Kapitel 3.5.3 Skyddszoner

- Du kan ansöka om ersättning för åtgärden skyddszoner för nya skiften åren 2026 och 2027.

Kapitel 3.5.5 Vallar på torvåkrar

- Du kan ansöka om ersättning för åtgärden torvåkrars vallar för nya skiften åren 2026 och 2027.
- Markkarteringen för nya basskiften som söks till åtgärden ska vara gjord senast 30.9.

Kapitel 3.5.6 Hantering av avrinningsvatten

- I åtgärden finns det inte längre någon höstanmälan från och med 2026, utan alla uppgifter anmäls redan i ansökan om åkerstöd.
- Markkarteringen eller analysen och dikeskartan för de nya områden som anmäls till åtgärden ska vara gjorda senast 30.9.

Kapitel 4. Ersättningens belopp: Ändringar i stödnivåerna för skiftesspecifika åtgärder

- Jordförbättrings- och saneringsväxter: 190 €/ha → 223 €/ha
- Skyddszoner: 350 €/ha → 430 €/ha
- Vallar på torvåkrar : 100 €/ha → 200 €/ha

Miljöförbindelsen är en femårig förbindelse som innehåller gårdsspecifika och skiftesspecifika åtgärder.

Ersättning betalas ut för kostnader och intäktsförluster som följer av att dessa åtgärder följs.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under förbindelseperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar i kraven på minimivå kräver det. Om du inte godkänner ändringarna kan du frånträda förbindelsen utan återkrav.

1. Ansökan om förbindelse och utbetalning

Du kan ansöka om miljöförbindelse och utbetalning av miljöersättning för 2026 i Viputjänsten i ansökan om åkerstöd. Läs mer i Ansökningsguide om åkerstöd om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet **Ansökan om åkerstöd**.

Förbindelseperioden är fem år och förbindelsetiden för nya förbindelser som ingås år 2026 är 1.5.2026–30.4.2031. Ansök om utbetalning av ersättning årligen. Förbindelseårets tidsperiod är 1.5–30.4.

Villkorsändringarna i förbindelsevillkoren gäller alla som förbundet sig tidigare. Förbindelsetiden bestäms enligt den förbindelsetid som ingåtts.

Den som ansöker om miljöförbindelse ska

- vara **aktiv jordbrukare**
- vara minst 18 år (eller maken/makan ska vara det) senast 31.12.2025*
- följa kraven **på villkorlighet**
- bedriva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmark.

*Om du är under 18 år kan du ansöka om förbindelse om du har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med din förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om man ansöker om förbindelsen som sammanslutning eller bolag ska minst en jordbrukare, medlem, delägare eller bolagsman vara minst 18 år senast 31.12.2025. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Krav som gäller arealen:

- Den sökande ska inneha minst fem hektar ersättningsberättigande skiften (minst en hektar trädgårdsväxter).
- En förbindelse ska ingås för hela den ersättningsberättigande areal som den sökande besitter, men arealen kan ändras mellan förbindelseåren.

2. Miljöförbindelsearealen och ändringar i den under den 5-åriga förbindelseperioden

2.1 Miljöförbindelseareal

Miljöförbindelsearealen är all ersättningsberättigande areal som du har uppgett i ansökan om åkerstöd. Läs mer om ersättningsberättigande areal i ansökningsguiden för åkerstöd under punkten **Ersättningsberättigande basskifte**.

För att du ska kunna ingå en miljöförbindelse måste du ha minst fem hektar ersättningsberättigande areal i din besittning. Vid odling av trädgårdsväxter ska arealen vara minst en hektar.

Din förbindelse förblir i kraft även om beloppet för den ersättningsberättigande areal som du besitter ändras under förbindelseperioden. Ökning av den ersättningsberättigande arealen regleras årligen genom statsrådets

förordning.

2.2 Miljöförbindelsens upphörande

Din förbindelse upphör utan påföljder i följande fall:

- Den ersättningsberättigande arealen på din gård minskar till under fem hektar (eller till under en hektar för trädgårdsväxter) på grund av att arealen överförs till en annan besittning, tas ur din besittning eller tas ur jordbruksanvändning.
- Förbindelseperioden fortsätter efter en förbindelseperiod på fem år, men du förbinder dig inte längre att fortsätta förbindelsen.
- Du kan inte följa villkoren i miljöförbindelsen på grund av force majeure.

Ersättningen återkrävs för hela förbindelseperioden om:

- din förbindelseareal minskar till under minimigränsen utan godtagbar orsak.
- du avstår från förbindelsen före utgången av den femåriga förbindelseperioden utan ovan nämnda orsaker.
- du inte ansöker om utbetalning för den giltiga förbindelsen i ansökan om åkerstöd senast under ändringskedet.

Lämna **blankett 474** till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet om du avstår från förbindelsen.

Lämna in en fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure med tillhörande bevis till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet inom 15 vardagar från det att det har varit möjligt att lämna in den. Force majeure kan gälla enbart ansökan om årlig betalning eller vidtagande av åtgärder, det vill säga en förbindelse behöver inte avslutas om man inte ansöker om betalning ett visst år eller åtgärden inte genomförs på grund av force majeure.

2.3 Överföring av miljöförbindelse

Du kan överföra din miljöförbindelse eller dela den med en annan stödsökande. Den som fortsätter förbindelsen behöver inte fortsätta med de åtgärder som du har vidtagit. Den som fortsätter förbindelsen ska ansöka om överföring av förbindelsen inom 15 vardagar från överföringen av besittningen. Överföringen kan sökas på Livsmedelsverkets **blankett 160**.

2.4 Förvägrande av miljöförbindelse och betalning

En förbindelse behöver inte godkännas och ersättning beviljas till exempel om den som ansöker om ersättning har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter, hemlighållit omständigheter som väsentligt inverkar på ingåendet av förbindelsen eller inte iakttar villkoren i förbindelsen. En förbindelse kan lämnas utan godkännande och ersättning inte beviljas även i det fall då jordbrukaren vidtar åtgärder som gäller förändringar i besittningen av åkern eller andra motsvarande åtgärder vars uppenbara syfte är att kringgå förutsättningarna för beviljande av ersättning eller undvika att uppfylla villkoren för beviljande av ersättning.

En förbindelse godkänns inte om du har avstått från en motsvarande förbindelse under de två föregående åren. Till exempel om du inte har ansökt om utbetalning av miljöersättningen år 2025, kan du ansöka om en ny förbindelse och ersättning först år 2027.

Miljöersättning som betalats ut på basis av förbindelsen återkrävs för hela förbindelseperioden, om de villkor enligt vilka ersättning har beviljats inte alls har uppfyllts under hela förbindelseperioden.

3. Miljöförbindelsens åtgärder

Miljöförbindelsens gårdsspecifika åtgärd består av de **allmänna kraven** på **gårdsspecifika åtgärder** och gårdsspecifika valfria åtgärder.

Du kan välja miljöförbindelsens **skiftesspecifika åtgärder**, när du har avgett en miljöförbindelse och samtidigt förbundit dig att genomföra den gårdsspecifika åtgärden. Du kan välja önskat antal skiftesspecifika åtgärder, men det är inte obligatoriskt att välja dem.

Varje åtgärd i en miljöförbindelse innehåller krav på miniminivå. De är krav på villkorlighet eller andra förordningar som ligger till grund för åtgärderna. Ersättning betalas ut för åtgärder som överskrider dem. Kraven på miniminivå anges separat för varje åtgärd. Åtgärderna medför också påföljder om du inte följer kraven på miniminivå.

3.1 Gårdsspecifik åtgärd i miljöförbindelsen

Följ alla tre allmänna krav på gårdsspecifika åtgärder på alla dina ersättningsberättigande basskiften.

Allmänna krav för den gårdsspecifika åtgärden i miljöförbindelsen är

- **markkartering**
- **skiftesspecifika anteckningar**
- **klimat- och miljöplan.**

Välj dessutom årligen två gårdsspecifika valfria åtgärder:

1. **Klimat- och miljöutbildning**
2. **Fleråriga mångfaldsremsor**
3. **Markövervakning**
4. **Organiska näringsämnen**
5. **Pollinerarnas näringsväxter**
6. **Precisionsodlingsmetoder**
7. **Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.**

Du kan byta de gårdsspecifika valfria åtgärder du genomför årligen med undantag av åtgärden fleråriga mångfaldsremsor. När du har valt åtgärden fleråriga mångfaldsremsor ska du följa den till slutet av förbindelseperioden.

3.2 Allmänna krav för den gårdsspecifika åtgärden

Markkartering

På ersättningsberättigande basskiften ska en markkartering vara i kraft, om den växt som ska anmälas på basskiftet kan gödslas enligt villkoren. Om du får nya basskiften i din besittning ska markkarteringen vara gjord före utgången av förbindelseåret. Obs! Villkorligheten förutsätter fortfarande att jordarten och bördighetsklassen för skiftet utreds före gödslingen.

Växter för vilka marktraktering **inte krävs enligt miljöersättningen**, eftersom gödsling inte är tillåten:

- trädor
- naturvårdsvall
- miljösystemets gröngödslingsvall

- miljöavtalsarealer
- skyddsremsa (angiven som växtkod)
- icke odlat.

Växter för vilka markkartering **krävs under anläggningsåret** (gödsling tillåten endast under anläggningsåret):

- skyddszon
- mångfaldsväxter.

Gör markkarteringen i ett laboratorium med fem års mellanrum

Gör undersökningen i ett laboratorium som är specialiserat på jordanalyser. Om du använder linjeprovtagning, ta och låt göra en markkartering med tre års mellanrum. Resultaten från de nya markkarteringarna ska vara tillgängliga före följande gödslingsomgång.

Se till att din markkartering är i kraft. Om analysresultatet föråldras på hösten, ta nya jordprover samma höst och skicka dem för analys. Om analysresultatet föråldras på våren, ta jordproverna så fort det är möjligt att ta dem och skicka dem för analys. Resultaten ska vara tillgängliga innan du gödslar.

Av skiftets markkartering ska det framgå både vilket datum proverna anlände för analys och vilket datum analysen gjordes. Av markkarteringen ska dessutom följande framgå om skiftet:

- jordart
- mullhalt
- surhet
- ledningsförmåga
- utbytbart kalcium
- löslig fosfor
- utbytbart kalium
- utbytbart magnesium.

Sammanställ jordprov från flera delprov

Varje prov som ingår i markkarteringen ska bestå av minst sju delprov. Ta det antal prover per skifte som anges i tabell 1. Ta proverna så att de ger en jämn representation av hela skiftet och ta dem från hela bearbetningsskiktets djup. Ge basskiftessignum för proverna. Om basskiftets ersättningsberättigande areal ökar, observera kraven i tabell 1.

Tabell 1 Antal prover som krävs.

Basskiftets storlek	Antal prover som krävs
0–0,5 hektar	Skiftet behöver inte markkartering.
över 0,5 hektar och högst 5 hektar	Ett prov/skifte.
över 5 hektar	Ett prov för varje påbörjade fem hektar som. Till exempel ska tre prov tas på ett skifte på 11 hektar.
Linjeprovtagning	Ett prov för varje påbörjade tio hektar.

Observera dock att du enligt **kraven på villkorlighet** ska ha en uppgift om skiftets jordart och bördighetsklass som utretts i laboratorium redan före gödslingen. Fosforgödsling kan också göras genom att använda

bördighetsklass 6 om det inte finns någon analys. Jordarten ska alltid utredas i ett laboratorium.

Skiftesspecifika anteckningar

För skiftesspecifika anteckningar om bas- och jordbruksskiften. Av de skiftesspecifika anteckningarna ska följande framgå

- Skiftets signum och areal
- Datum och metod för bearbetning av skiftet
- Datum för sådd eller plantering
- Växtart och utsädes- eller plantmängd
- Datum/-en för gödning
- Handelsgödsel och organiska gödselmedel, slag och mängd
- Fosfor- och kvävemängder, vid behov en anteckning om när fosforutjämnningen börjat och om utjämningsåret
- Växtskyddsmedlets fullständiga namn, användningsmängd, tidpunkt, användningsobjekt, observerade ogräs, sjukdomar eller skadedjur, dvs. orsaken till användningen av växtskyddsmedel samt andra vidtagna växtskyddsåtgärder
- Betesgång, datum för skörd eller slätter samt skördenivå inklusive nödvändiga motiveringar
- De omständigheter som förutsätts i villkoren för den valda skiftesspecifika åtgärden.

Klimat- och miljöplan.

Gör senast under det andra eller under tredje förbindelseåret upp en gårdsspecifik miljö- och klimatplan där gårdens miljöutmaningar och utvecklingsmöjligheter kartläggs.

- vattenskydd inom jordbruket
- förbättring av jordmånens växttillstånd
- begränsning av klimatförändringen
- anpassning till klimatförändringen
- luftvård
- energi
- bevarande och främjande av jordbruksnaturens mångfald

Klimat- och miljöplanen ska göras upp utifrån Livsmedelsverkets anvisningar.

- Du kan göra upp en plan på adressen ilmastosuunnitelma.fi
- Läs noggrannare anvisningar på sidan [Miljöförbindelsens klimat- och miljöplan](#)

3.3 Gårdsspecifika valfria åtgärder

Välj årligen två gårdsspecifika åtgärder bland följande alternativ:

1. **Klimat- och miljöutbildning**
2. **Fleråriga mångfaldsremсор**
3. **Markövervakning**
4. **Organiska näringsämnen**
5. **Pollinerarnas näringsväxter**
6. **Precisionsodlingsmetoder**
7. **Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.**

1. Klimat- och miljöutbildning

Om du väljer åtgärden klimat- och miljöutbildning ska du eller en person som är delaktig i gården genomgå någon av de fem nedan nämnda utbildningarna under förbindelseåret senast 30.4. Du kan endast genomföra utbildningen som webbutbildning. Till webbutbildningen kommer man via Viputjänsten och du behöver alltså e-tjänsträttigheter till Viputjänsten. Du kan välja åtgärden varje förbindelseår, men du kan inte genomföra samma utbildning två gånger.

I ansökan om åkerstöd räcker det att du väljer åtgärden. Du behöver inte ange i vårens ansökan om åkerstöd vilken av utbildningarna du genomför. Möjligheten att genomföra utbildningarna öppnas årligen vid en tidpunkt som meddelas senare.

Utbildningarna är följande:

1. kolbindning på åkermark och markens växtskick
2. minskning av växthusgasutsläppen och anpassning till klimatförändringen på gården
3. främjande av jordbruksnaturens mångfald
4. vattenskydd på gården
5. metoder för integrerad bekämpning.

2. Fleråriga mångfaldsremsor

Om du väljer åtgärden fleråriga mångfaldsremsor, bevara eller grunda ett i genomsnitt tre meter brett flerårigt vall- och ängsbestånd på alla kanter av minst två basskiften. Åtgärden är flerårig. Det innebär att om du väljer åtgärden för dina skiften ett visst år måste du välja åtgärden för samma skiften varje år till slutet av förbindelseperioden. Om du inte kan välja åtgärden för samma skiften följande år gör du valet för två andra skiften med ettåriga produktionsväxter. Om du inte har två basskiften på vilka det odlas ettåriga produktionsväxter kan du välja någon annan valfri åtgärd.

Du kan anmäla åtgärden endast för ett basskifte där du odlar ettåriga produktionsväxter. Skiftet ska vara minst 0,5 hektar stort. Skiftet får inte ligga invid ett vattendrag eller omfattas av kravet på skyddsremsa. I Viputjänsten ser du vilka basskiften som uppfyller villkoren.

Du kan också anmäla mångfaldsremsa för skiften i gemensamt bruk. Då ska alla innehavare av ett skifte för gemensamt bruk anmäla en ettårig produktionsväxt på basskiftet, annars kan ingen anmäla basskiftet för åtgärden. Ett basskifte lämpar sig för åtgärden för alla, om alla anmäler enbart ettåriga produktionsväxter på basskiftet.

Låt inte mångfaldsremsan växa igen. Gödsla inte och använd inte växtskyddsmedel på remsan. Om växtligheten skadas, anlägg den på nytt så fort förhållandena tillåter det.

3. Markövervakning

Om du väljer åtgärden för markövervakning ska du låta göra antingen A) en omfattande jordanalys eller B) en analys av kvalitetsfaktorerna för åkerjorden med markskanningsutrustning på minst två basskiften på över 0,5 hektar på din gård.

Om du vill välja åtgärden under flera år kan du antingen ta prov från två skiften varje år eller låta göra analyser för flera förbindelseår på en gång. Du kan till exempel anmäla åtgärden under de följande fem åren om du låter göra en analys av tio skiften under det första året. Det behöver inte vara olika skiften varje år. Du kan också genomföra

åtgärden så att du får reda på vilken förändring som skett på skiftet. Då kan du uppfylla kravet genom att upprepa provtagningen på samma skiften under det senare förbindelseåret. Skiftena för vilka du anmäler åtgärden ska vara i din besittning.

A) Omfattande jordanalys

Av analysen ska den totala kolmängden och mängden organiskt material på basskiftet framgå. Dessutom ska det på skiftet göras en undersökning som beskriver jordens växtkraft eller näringstillstånd, som till exempel beskriver något av följande på skiftet:

- markens mikrobiologiska aktivitet
- katjonbyteskapacitet
- vattenhållningskapacitet
- lagrade näringsämnen
- reservnäringsämnen
- spårämnen.

Ta prov av skiftena enligt anvisningarna under punkten Markkarteringar. Du kan ta proven efter förbindelsetidens början, det vill säga från 1.5. Leverera proven till laboratoriet senast 30.11. det år du valt åtgärden.

Ta proven på samma sätt som för markkartering. Det räcker med ett prov per basskifte.

B) Analys av åkermarkens kvalitetsfaktorer med markskanningsutrustning

Skanningen ska göras med en anordning som mäter jordmånens egenskaper som påverkar växternas tillväxt och i realtid producerar visuell information om skiftets interna variation som kan kombineras med geografisk information.

Utrustningen ska mäta i realtid med hjälp av sensorer och geodata samt kombinera jordmånens egenskaper som påverkar växternas tillväxt och producera visuell information om skiftets interna variation.

Resultaten av den utförda analysen ska kalibreras för det undersökta skiftet med hjälp av jordprov.

Gör analysen senast 30.11. det år du valt åtgärden.

4. Organiska näringsämnen

Du kan välja en åtgärd om något av följande villkor uppfylls:

- A. Du separerar minst 25 kubikmeter gödsel fraktioner med en separator.
- B. Du separerar minst 25 kubikmeter torrsubstans från vätskefraktionen med en metod för sedimentering av slam som utnyttjar tyngdkraften.
- C. Du hanterar minst 25 kubikmeter gödsel som uppkommit i din jordbruksverksamhet i en biogasanläggning.
- D. Du överlåter minst 25 kubikmeter gödsel från jordbruksverksamheten till gårdsbruksenheter som själva producerar sammanlagt mindre än 25 kubikmeter gödsel per år.
- E. Du levererar minst 25 kubikmeter vallväxtlighet till en biogasanläggning.
 - Du kan leverera vallväxtlighet till en biogasanläggning utanför gården, men kravet uppfylls också om du har en egen biogasanläggning eller om du är delägare i en anläggning dit du levererar vall.

Anteckna mängden material för separeringen av gödsel och sedimenteringsmetoden för slam i de skiftesspecifika anteckningarna. Det ska finnas ett kvitto, ett avtal eller någon annan handling över överlåtelsen eller behandlingen av gödseln och över det vallväxtbestånd som levererats senast 30.11. **Bilaga 469L** kan användas vid upprättandet av ansökan. Bilagan behöver inte bifogas ansökan, utan kommunen begär den vid behov.

5. Pollinerarnas näringsväxter

Du kan välja pollinerarnas näringsväxter om du vid ansökan om åkerstöd anmäler pollinerarnas näringsväxter som odlas för skördeproduktion på minst två basskiften. Basskiftena ska vara på minst 0,5 hektar och/eller ska det på basskiftet finnas ett jordbruksskifte på minst 1,00 hektar. Ange en näringsväxt för pollinerare för alla jordbruksskiften på basskiftet eller minst för ett jordbruksskifte som är 1,00 hektar. I Viputjänsten ser du vilka basskiften som uppfyller villkoren.

Du kan också anmäla åtgärden pollinerarnas näringsväxter för ett skifte i gemensamt bruk. Då ska alla innehavare av ett skifte i gemensamt bruk anmäla enbart näringsväxter för pollinerare på basskiftet, annars kan ingen anmäla basskiftet för åtgärden. Ett basskifte lämpar sig för åtgärden för alla, om alla anmäler enbart näringsväxter för pollinerare på basskiftet. På ett skifte i gemensamt bruk uppfylls villkoren om det anmäls ett jordbruksskifte på 1,00 ha för åtgärden, då behöver inte den övriga arealen anmälas med näringsväxter för pollinerare.

Du kan använda gödselmedel och växtskyddsmedel på arealen.

Pollinerarnas näringsväxter

Pollinerarnas näringsväxter är

- Blandade grödor (oljeväxter)
- Bondböna
- Bovete
- Buskblåbär
- Buskböna
- Bäraronia
- Foderärt
- Frilandsgurka
- Getruta
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Höstraps
- Höstrybs
- Jordgubbe
- Koriander
- Krusbär
- Kummin
- Körsbär
- Matärt
- Oljehampa

- Oljelin
- Oljerättika
- Plommon
- Pumpa
- Päron
- Röda vinbär
- Saskatoon
- Senap
- Sojaböna
- Solros
- Sparris
- Svarta vinbär
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Trädgårdsärt, kontraktsproduktion för industrin
- Vejde
- Vita vinbär
- Vårrops
- Vårrybs
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

6. Precisionsodlingsmetoder

Om du väljer åtgärden precisionsodlingsmetoder ska du på din gård under förbindelseåret använda precisionsodlingsmetoder i ett eller flera arbetsskedena. Du kan genomföra metoden själv eller använda en entreprenör (punkterna A–D). Metoden behöver inte användas på gårdens alla skiften.

Anteckna principerna för hur den utrustning du använder fungerar i skiftesanteckningarna. Om du använder en entreprenör ska du ha entreprenörens kvittering eller kvitto på utförandet av åtgärden senast 30.11 det år du ansöker om ersättning för åtgärden. Utskrifter av metoderna A och D ska förvaras eller användningen av metoden ska kunna utredas på annat sätt.

Metoderna för precisionsodling är:

- Automatik som baserar sig på platspecifik avbildning och som gör platsanpassad placering och spridning av produktionsinsatser möjlig. Avbildningen kan utföras med hjälp av satellit, flygbild, realtidsensor, kamera eller zonkartläggning av åkern.
- En växtskyddsspruta eller gödselspridare med skiftesspecifik automatik som gör det möjligt att förhindra överlappande spridning av växtskyddsmedel eller gödselmedel i växtbeståndet.
- En harv som utnyttjar optik vid mekanisk bekämpning av ogräs.
- Mätning av skördenivån för skördetröskor och självgående exakthackar baserad på geografisk information.
- En traktor eller arbetsmaskin som minst är utrustad med körautomatik som väljer och behåller körlinjen utan förare. Villkoren för denna metod kan inte uppfyllas med en entreprenörs traktor eller arbetsmaskin. En utrustning som du besitter fungerar för att uppfylla villkoret (exempelvis leasingavtalsutrustning eller samägd utrustning).

7. Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.

Om du väljer en åtgärd ska du använda en interaktiv applikation som fungerar med en dator eller mobil enhet och med vilken du kan identifiera ogräs, växtsjukdomar eller växtskadegörare och följa upp situationen för växtsjukdomar och växtskadegörare på gården under växtperioden.

Applikationen kan vara en applikation som stöder fattande av beslut om växtskydd för flera eller enskilda produktionsväxter. Applikationen ska vara tillgänglig under hela växtperioden. Användningen av applikationen ska dokumenteras till exempel med skärmdumpar. Ta det antal skärmdumpar som behövs för att påvisa användningen av applikationen, med vilka det går att konstatera att uppföljning av växten eller växterna har gjorts. Visa skriftligen att du använder applikationen på det sätt som nämns ovan senast den 30.11.

Som produktionsgrödor räknas alla odlade produktionsgrödor inklusive produktionsvallar.

Applikationer som kan komma i fråga för åtgärden uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

De program och applikationer som kan komma i fråga för den valfria åtgärden uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar är listade nedan. Listan kan uppdateras efter behov. Jordbrukaren måste ha den växten i odling vars växtsjukdomar och skadegörare kan kontrolleras med programmet som används.

- LukeKasKas (en ny applikation år 2026)
- RapsiApp
- Minun Maatilani- WisuEnnuste
- Cordulus Farm
- Agriportal
- Sirppi-mobilapp
- AgriSmart

Upprepande försummelse i de gårdsspecifika valbara åtgärderna

Vid efterlevnaden av villkoren för en gårdsspecifik åtgärd konstateras en upprepad försummelse om försummelsen fastställs inom tre år i någon som helst gårdsspecifik frivillig åtgärd.

- följs upp i perioder på tre år
- påföljden för gårdsspecifik åtgärd höjs för det årets del då upprepningen konstateras
- påföljden kan höjas flera gånger
- i praktiken är höjningen en fördubbling av påföljden.

3.4. Krav på miniminivå för den gårdsspecifika åtgärden

För bok över användningen av växtskyddsmedel och iaktta de allmänna principerna för integrerad bekämpning vid användning av växtskyddsmedel.

Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna vilket växtskyddsmedel du använder, mängden och när du använde det. Anteckna också i anteckningarna vilken växtsjukdom, vilka skadedjur eller vilka ogräs som du observerade och bekämpade.

För bok över användningen av gödselmedel. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna typen av eller namnet på det gödselmedel du använder, spridningsmängden, näringshalterna för kväve och fosfor, tidpunkten för gödslingen, tidpunkten då fosforutjämningen inleds, uppgifter om tidigare skördenivåer som används för justering av skördenivån och skördenivån under gödslingsåret.

3.5 Skiftesspecifika åtgärder

Du kan välja en eller flera skiftesspecifika åtgärder för basskiften eller växtskiften på din gård. Du är inte tvungen att välja någon skiftesspecifik åtgärd.

Kom ihåg att välja alla skiftesspecifika åtgärder som du kommer att genomföra redan i vårens ansökan om åkerstöd. Välj också de åtgärder för vilka du anmäler arealer först i höstanmälan.

Skiftesspecifika åtgärder är:

1. **jordförbättrings- och saneringsväxter**
2. **fånggrödor**
3. **främjande av cirkulär ekonomi**
4. **skyddszoner**
5. **vallar på torvåkrar**
6. **hantering av avrinningsvatten** (reglerbar dränering och återanvändning av dräneringsvatten)
7. **alternativt växtskydd för trädgårdsväxter**
8. **fågelåkrar.**

Du kan byta de åtgärder du anmält på skiftena årligen. Ett undantag är åtgärderna skyddszoner, vallar på torvåkrar och hantering av avrinningsvatten. Du måste utföra de nämnda åtgärderna på samma areal ända till förbindelseperiodens slut. Om du inte utför de åtgärden du förbundit dig till, återkrävs den betalda ersättningen ända till början av förbindelseperioden. Inget återkrav görs om det skifte du uppgett för åtgärden tas ur din besittning eller tas ur jordbruksanvändning eller om du avstår från att genomföra åtgärden efter den femåriga förbindelseperioden under eventuella år av förlängning av förbindelsen.

1. Jordförbättrings- och saneringsväxter

Du kan anmäla jordförbättringsväxter eller saneringsväxter

- på skiften där det under föregående år har odlats ettåriga produktionsväxter eller
- om det för arealen betalades ersättning för jordförbättrings- och saneringsväxt föregående år.

Från och med år 2026 kan åtgärden anmälas två år i rad. Till exempel om du har anmält åtgärden år 2025 kan du anmäla den på samma areal år 2026.

Du kan anmäla åtgärden på skiften om

- på skiften där det under föregående år har odlats ettåriga produktionsväxter eller
- en flerårig jordförbättrings- och saneringsväxt har såtts på skiftet föregående år.

Från och med 2026 kan du anmäla jordförbättrings- och saneringsväxten på samma skifte två år i rad (både ettåriga och fleråriga växter). Du kan anmäla en flerårig jordförbättrings- och saneringsväxt under det andra året utan omsådd. Du kan så jordförbättrings- och saneringsväxten redan föregående år i samband med en annan gröda, men växtbeståndet får inte innehålla något annat än jordförbättrings- och saneringsväxter under det år då du anmäler åtgärden jordförbättrings- och saneringsväxt på skiftet.

Du ser den areal som är godtagbar för åtgärden på kartnivån i Viputjänsten. För åtgärden kan ersättning betalas ut för högst 20 procent av den ersättningsberättigande arealen.

Exempel 1: Du har anmält år 2025 som jordförbättrings- och saneringsväxt

1. **Flerårig fodervicker** → Du kan anmäla fodervicker som jordförbättrings- och saneringsväxt på samma skifte också år 2026, men inte längre år 2027. Växtbeståndet behöver inte sås om.
2. **Oljerättika** → Du kan anmäla oljerättika som jordförbättrings- och saneringsväxt på samma skifte också år 2026, om du sår beståndet på nytt.

Exempel 2: Du har sått år 2025

1. **Klöver** → Du kan inte anmäla klöver år 2026 som andra årets jordförbättrings- och saneringsväxt, eftersom klöver godkändes som jordförbättrings- och saneringsväxt först år 2026. Du kan ändå anmäla klöver som första årets jordförbättrings- och saneringsväxt om du sår den på ett skifte där du odlade en ettårig produktionsväxt år 2025.
2. **Kummin eller en kumminblandning** → Du kan inte anmäla kummin år 2026 som andra årets jordförbättrings- och saneringsväxt, eftersom kummin godkänns endast det första året.
3. **Klöver som bottengröda under korn** → Du kan anmäla klöver som jordförbättrings- och saneringsväxt åren 2026 och 2027.

Jordförbättrings- eller saneringsväxter

Jordförbättrings- eller saneringsväxter är

- blandningar av ovan nämnda växter.
- cikoria
- fodervicker
- honungsfacelia
- klöver (nytt från och med 2026)
-
- kummin, första årets växtbestånd
- luddvicker
- lusern
- olje- och bearbetningsrättika (kan också vara bearbetningsrädisa)
- sammetsblomma
- solros
- sötväppling
- vitsenap, det vill säga gulsenap

Observera att endast de växter och blandningar av dem som nämns i förteckningen är godtagbara som jordförbättrings- och saneringsväxter. Du får exempelvis inte så utsäde med vallväxter i en blandning.

Det första årets växtbestånd av kummin duger som jordförbättrings- eller saneringsgröda. Det andra årets växtbestånd av kummin duger inte för åtgärden även om växtbeståndet första gången anmäls som kummin. En blandgröda som innehåller kummin under det andra året godtas inte för åtgärden.

Så jordförbättrings- och saneringsväxter på våren. Du får slå eller krossa växtligheten och utnyttja den. Du får bearbeta ner växtligheten i marken två månader efter sådden. Under det andra året kan du bearbeta det fleråriga växtbeståndet från och med den 15.7, om du har låtit föregående års växtbestånd stå kvar för ett andra år

För jordförbättrings- och saneringsväxter gäller följande villkor:

- Växterna får gödslas.
- Växterna ska sås på våren och växtligheten får bearbetas ner i marken två månader efter sådden.
- Växtligheten kan slås eller krossas under växtperioden och den får utnyttjas.
- Användning av växtskyddsmedel är tillåtet på växtligheten och den får avslutas kemiskt.
- Du kan anlägga följande års växtlighet med saneringsgröda.
- Andra växter än de uppräknade kan inte ingå i blandningen eller som bottengröda.

Krav på miniminivå för jordförbättrings- och saneringsväxter

Du får inte bränna stubb på jordbruksmark.

2. Fånggrödor

Du kan anmäla fånggrödor för en areal som odlas med en ettårig produktionsväxt. För åtgärden kan ersättning betalas ut för högst 30 procent av den ersättningsberättigande arealen.

Fånggrödan kan vara en växt som inte är en odlingsväxt som anmälts för jordbrukskiftet. En växtlighet med fånggrödor kan vara ett blandat växtbestånd. Hampa får inte sås som fånggröda.

Observera att växtligheten för fånggröda inte får bestå enbart av kvävefixerande växter.

Så fånggrödan senast 15.8. Du kan så fånggrödan som bottengröda i samband med sådden eller när spannmålen har gått i brodd.

Gödsling: Du kan gödsla fånggrödan enligt den odlingsväxt du anmält. Du får inte gödsla fånggrödan separat efter att odlingsväxten har skördats.

Avsluta

- Du får avsluta växtligheten med växtskyddsmedel tidigast 15.9.
- Du kan bearbeta växtligheten tidigast 1.10.
- Det är tillåtet att avsluta och bearbeta skiftet tidigare om en höstsådd skördeväxt sås på skiftet.
- Fånggrödans växtperiod ska vara minst sex veckor.
- Du kan anlägga följande års växtlighet med fånggröda.

Krav på miniminivå för fånggrödor

Som krav på miniminivå för fånggrödan ska du följa krav **på växtföljd** eller diversifieringen av odlingen. Vipu påpekar om inget av villkoren uppfylls.

Villkor för krav på växtföljd:

- På 33 procent av de skiften för vilka det år 2024 har anmälts en ettårig odlingsväxt ska andra grödor odlas år 2025.

- Alla åkerarealer som odlats med ettåriga växter år 2024 beaktas. Även för arealer som kommit i din besittning ska de ettåriga odlingsväxterna som odlades 2024 beaktas
- Viputjänsten uppmärksammar om kravet på växtföljd inte uppfylls.

Villkor för diversifiering av odlingen:

- Om åkerarealen är 10–30 hektar ska minst två olika odlingsväxter odlas på arealen. Den odlade huvudgrödans andel får då utgöra högst 75 procent av åkerarealen i fråga.
- Om åkerarealen överstiger 30 hektar ska minst tre olika odlingsväxter odlas på arealen. Huvudgrödan får då inte uppta mer än 75 procent av åkermarken och de två huvudgrödorna får sammantaget inte uppta mer än 95 procent av åkermarken.

Exempel på växtföljd:

På gården finns 2026 50 hektar åker som 2025 har odlats med ettåriga odlingsväxter. Jordbrukaren meddelar åtgärden fånggröda för något skifte (arealen har ingen betydelse).

- Arealen eller en del av den kan ha varit i någon annans besittning 2025
- På odlingsarealen för ettåriga växter år 2025 ska det år 2025 odlas någon annan odlingsväxt än år 2025 på minst 16,5 hektar (= 50 ha x 0,33).

3. Främjande av cirkulär ekonomi

Om du väljer åtgärden för att främjande av cirkulär ekonomi, följ något av följande villkor på skiftet:

1. Sprid flytgödsel, urin, vätskefraktion från flytgödsel eller flytande organisk gödsel med placeringsanordningar eller myllningsutrustning på åkerskiftet.
2. Tillsätt organiskt material med en torrsubstanshalt på minst 20 procent på åkerskiftet. Med organiskt material avses:
 - organiska gödselmedel
 - organiska jordförbättringsmedel
 - blandningar av organiska gödselmedel och organiska jordförbättringsmedel

Du kan dock få ersättning för torrgödsel från den egna gården som sprids som organiskt ämne, om ämnet har återvunnits via en biogasanläggning. I annat fall betalas ingen ersättning för torrgödsel från den egna gården.

För åtgärden kan ersättning betalas ut för högst 80 procent av den ersättningsberättigande arealen.

Anmäl senare i höstanmälan de arealer där du har spridit stallgödsel eller gödselmedel under perioden 1.4–31.10. I undantagsfall kan gödsel spridas fram till den 30 november.

Placera flytgödseln och motsvarande ämnen i åkern med en anordning som skär en fåra i ytan och tappar ut eller sprutar ut flytgödsel i fåran. Du kan också använda myllningsutrustning som är kopplad till en arbetsmaskin som sprider ämnen.

Godkända ämnen för åtgärden främjande av cirkulär ekonomi i miljöersättningen

Godkända ämnen som sprids med placerings- eller myllningsutrustning:

- Flytgödsel
- Urin

- Vätskefraktion från flytgödsel
- Flytande organiska gödselmedel

Godtagbara ämnen som ska ha en torrsubstanshalt över 20 procent

- Fastgödsel
- Torrsubstans som separerats från gödsel
- Organiska gödselmedel
- Organiska jordförbättringsmedel

Minimimängder/Minimimängd gödsel eller gödselmedel som godkänts för åtgärden

- Mängden ämnen som sprids med utrustning som placerar eller myllar in ska vara minst 15 kubikmeter per hektar.
- För organiskt material med en torrsubstanshalt på minst 20 procent ska spridningsmängden vara minst 10 kubikmeter per hektar. (bifoga uppgifter om torrsubstanshalten till höstanmälan)
- Mängden ämnen som innehåller en hög näringshalt och vars fosforhalt är minst 3 kilogram per kubikmeter, ska ha en spridningsmängd på minst 5 kubikmeter per hektar. (bifoga uppgifter om fosforhalten till höstanmälan)

Du kan endast ange ett av ovan nämnda spridningssätt för samma areal.

Anmälan av åtgärden främjande av cirkulär ekonomi i höstanmälan

Uppgifterna i höstanmälan och i de skiftesvisa anteckningarna ska stämma överens. Kontrollera att uppgifter är desamma både i höstanmälan och i anteckningarna. Den totala spridningsmängden av ämnet som anmäls i anmälan får inte vara större än den mängd som har levererats till gården. Den anmälda mängden gödsel ska i stort sett motsvara den mängd som uppkommer på gården under ett år.

Om du på åtgärdsskiftena har spridit gödsel eller gödselmedel som du mottagit av en annan gård, ange uppgifterna om det gödsel eller gödselmedel som du har tagit emot genom att bifoga **469L Anmälan om överlåtelse av gödselmedel till höstanmälan**, eller med annan motsvarande bilaga.

Anmäl i höstanmälan om du på åtgärdsskiftena har spridit fast gödsel från den egna gården som cirkulerats via biogasanläggning. Endast fast gödsel som cirkulerats via biogasanläggning kan komma i fråga i ersättningen.

Bifoga en giltig gödsel- eller näringsanalys till höstanmälan om du har spridit ett fast ämne eller ett ämne med hög fosforhalt på åkern. Näringsanalysen ska innehålla uppgifter om torrsubstanshalten i ämnet.

Krav på miniminivå för främjande av cirkulär ekonomi

- För bok över användningen av gödselmedel som innehåller fosfor. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna typen av eller namnet på det gödselmedel du använder, spridningsmängden, näringshalten av fosfor, tidpunkten för gödningen, tidpunkten då fosforutjämningen inleds och uppgifter om tidigare skördenivåer som används för justering av skördenivån.
- Kontrollera att mängden kväve eller fosfor i det ämne du sprider inte överskrider de tillåtna gödslingsnivåerna (kg/ha).
- Sprid ut gödselmedlen på åkern så att det inte rinner ut i vattendrag och så att det inte finns risk för att marken packas.
- Sprid inte gödsel och organiska gödselmedel på åkern under perioden 1.11–31.3.

- Sprid inte ut gödselmedel på snötäckt, tjälfrusen eller vattenmättad mark.
- Bearbeta gödsel och organiska gödselmedel som spridits ut på åkern inom ett dygn från spridningen, med undantag av spridning i växtbeståndet med slangspridare eller bredspridning.
- Sprid stallgödsel och organiskt gödselmedel på arealer som hålls täckta av växtlighet efter den 15 september endast genom placering.
- Lämna en 5 m bred ogödslad skyddsremsa längs vattendragen. Bearbeta dessutom åkern inom ett dygn om du sprider gödsel eller organiska gödselmedel genom ytspridning på följande sträcka på 5 m.
- Sprid flytgödsel, urin och flytande organiska gödselmedel endast genom att placera dem om lutningen på åkern eller en del av den är över 15 procent.

4. Skydds-zoner

Anlägg en skydds-zon som täcks av flerårig vallväxtlighet och sköt den under hela förbindelseperioden. En skydds-zon behöver dock inte anläggas separat, om det tidigare har anlagts flerårig vallväxtlighet på skiftet.

Du kan välja åtgärden för jordbruksskiftet för första gången ännu år 2026 och 2027. Bevara och sköt skydds-zonen enligt villkoren under hela förbindelseperioden. Skydds-zonen har ingen minimibredd.

Den miljöersättning som betalats för skydds-zonen återkrävs om du under förbindelseperioden anmäler något annat än skydds-zon på skydds-zonsarealen eller om du inte fullgör skördeplikten för skydds-zonen och skiftet förblir i din besittning.

Skydds-zonens läge

Skydds-zonen kan vara belägen i ett grundvattenområde eller Natura-område. Om nämnda arealer finns på basskiftet kan hela basskiftet vara skydds-zon.

Skydds-zonen kan dessutom vara belägen invid ett vattendrag eller i kanten av ett våtmarksområde, om en del av basskiftet ligger högst 10 meter från vattendraget eller våtmarken. Då kan det vid kanten av basskiftet finnas en skydds-zon på 50 meter där vattendraget ligger högst 10 meter från basskiftet. Dessutom kan en skydds-zon vara belägen vid havsstrand, på översvämningssområde eller på ett skifte som är mycket erosionskänsligt och ligger högst 20 meter från vattendrag. Om ett basskifte på det sätt som nämnts delvis lämpar sig som en areal för skydds-zon, betraktas det i sin helhet som skydds-zon, om

- skiftet är mindre än en hektar stort eller
- minst 50 procent av skiftet utgörs av areal som lämpar sig som skydds-zon.

Dessutom kan ett skifte i sin helhet vara skydds-zon om det gränsar till vattendrag vilket ekologiska tillstånd är dåligt eller försvarligt, eller skiftet är beläget vid havsstrand, på översvämningss-, grundvatten- eller Naturaområde eller om det är mycket erosionskänsligt och ligger högst 20 meter från vattendrag.

Kartnivån i Viputjänsten visar det område för vilket du kan få ersättning för skydds-zon. För arealen som överskrider arealen på kartnivån får du ingen ersättning. Den areal som anmäls som skydds-zon och som överskrider skydds-zonsarealen är man dock inte skyldig att bevara som skydds-zon.

Obs! När det gäller Natura-områden finns det undantag i Vipu-kartnivån för skydds-zoners lämplighet som skydds-zon. I vissa fall duger den areal som syns på kartnivån inte som skydds-zon. I vilket fall som helst ser du den areal som duger som skydds-zon i uppgifterna om jordbruksskiftet när du anmäler skydds-zonen.

Växtlighet i skyddsazonen

På skyddsazonen ska det finnas flerårig vallväxtlighet. För växtligheten gäller följande villkor:

- Tidigare anlagd vallväxtlighet duger som skyddsazon
- Du kan gödsla växtligheten i samband med att den anläggs.
- Om du anlägger ett växtbestånd i skydssäd ska det göras redan under föregående växtperiod.
- Du får inte bearbeta eller gödsla skyddsazonen efter anläggningen. Villkoret gäller inte situationer då ett skadat växtbestånd måste förnyas.
- Du kan på arealen endast använda växtskyddsmedel för att bekämpa flyghavre eller svåra ogräs med vindspridning.
- När växtbeståndet på skyddsazonen åldras får det ha flera arter än när det anlagts.

Slätter och bärgning

Slå och bärga växtligheten i skyddsazonen årligen senast 15.9. Du kan inte uppfylla skördekravet genom att skörda växtbeståndet redan på våren. Växtligheten på fåror i två nivåer ska slås och bärgas minst en gång under förbindelseperioden. Ta hänsyn till vilda fåglars och däggdjurs levnadsförhållanden vid slätter. Du kan utnyttja växtmassan, men hantera och lagra den så att vattenskyddsmålen för skyddsazonen inte äventyras. Du får inte transportera växtmassan till skogs eller på impediment. Om du skördar växtbeståndet genom att bala det, ska balarna transporteras bort från åkern.

En slätter och skörd av skyddsazonen är tillräcklig. Växtbeståndet måste dock alltid bärgas varje gång det slås. Ta bilder med Vipumobilen av skörden som utförs på skyddsazonen.

Undantag: Om ogräs slås på skyddsazonen, dvs. om en så kallad rensslätter utförs, ska slättern göras vid en tidpunkt då det ännu inte har bildats någon växtmassa som går att skörda på skiftet.

Du kan använda skyddsazonen som betesmark om det inte orsakar erosion, den biologiska mångfalden inte äventyras och du kan genomföra det utan tillskottsfoder samt att det inte finns något hinder som har med vattenskyddet att göra.

Enbart betesgång räcker för att uppfylla bärgningskravet, om skörden genom detta kan bärgas i sin helhet senast 15.9.

Skyddsazonen får användas för bete för att öka mångfalden och utarma näringstillståndet, om detta inte orsakar erosion, det görs utan tillskottsfoder och det inte finns något hinder som har med vattenskyddet att göra.

Bärga skörden från skyddsazonen redan under anläggningsåret senast 15.9.

Förnyande av växtligheten

Växtligheten på skyddsazonen och därtill hörande fåror i två nivåer måste förnyas om

- växtlighetens förmåga att producera växtmassa försämras avsevärt.
- växtlighetens förmåga att binda erosionsmaterial och näringsämnen försämras avsevärt.
- det på skiftet börjar växa mer än i liten mån annan växtlighet än sådan som är typisk för åkermark.
- växtligheten i skyddsazonen skadas eller förstörs under vintern, på grund av bekämpning av flyghavre, på grund av kortvariga åtgärder som förbättrar vattenhushållningen eller av andra motsvarande orsaker.

Anlägg ny vallväxtlighet så fort förhållandena tillåter det. Om växtligheten har förstörts utanför växtperioden, anlägg den på nytt följande vår. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna uppgifter om växtbeståndets förstörelse, bekämpning av flyghavre eller svåra ogräs med vindspridning samt anläggning av nytt växtbestånd och orsaken till detta.

Åtgärder enligt villkoren behöver inte vidtas eller leder inte till återkrav, om avvikelsen från villkoren beror på vattenskyddsåtgärder i vattendraget intill skyddszonen.

Krav på miniminivå för skyddszoner

- Släpp inte eller led inte ut ämnen i grundvattnet som kan förstöra grundvattnets kvalitet.
- Följ fridlysningsbestämmelserna för skyddsområdet enligt naturvårdslagen.
- Följ fridlysningsbestämmelserna för ett skyddsområde som hör till Natura 2000-nätverket enligt naturvårdslagen.
- Bearbeta, gödsla eller använd inte växtskyddsmedel på ett skifte vid ett vattendrag på en minst 3 meter bred skyddsremsa som är täckt av växtlighet.

5. Vallar på torvåkrar

Slå och skörda vallväxtbeståndet på torvåkrar årligen senast den 15.9. Du kan inte uppfylla skördekravet genom att skörda växtbeståndet redan på våren.

Anlägg för hela förbindelseperioden flerårig vallväxtlighet på ett basskifte som helt och hållet består av torvmark. Vallväxtlighet behöver dock inte anläggas separat, om flerårig vallväxtlighet tidigare har anlagts på skiftet.

Du kan välja åtgärden för växtskiftet för första gången ännu åren 2026 och 2027.

Torvmark som är lämplig för åtgärden ska konstateras på basis av markkarteringen.

- Du ska i din användning ha en markkartering senast 30.9. under den växtperioden när du första gången väljer åtgärden vallar på torvåker
- Jordarten som konstateras i markkarteringen ska på hela basskiftet vara någon typ av torvmark, det vill säga ordet torv ska nämnas i jordartens namn. Jordarten ska alltså vara torv, det vill säga enbart BCt, Ct, LCt, SCt, CSt, LSt eller St. Andra jordarter får inte vara nämnda i analysen.
- Lämna uppgifter om markkarteringen för de nya basskiften som ansöks till åtgärden till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast den 30.9.

Iaktta följande villkor för växtligheten och bärgning av den:

- Säkerställ vallväxtlighetens kvalitet och skördeproduktionsförmåga under hela förbindelseperioden.
- Du får förnya vallen under förbindelseperioden endast utan bearbetning.
- Du får gödsla växtligheten.
- Du får inte använda växtskyddsmedel på arealen.
- Du får inte använda växtskyddsmedel på området varje år. Du får använda växtskyddsmedel vartannat år.
- Du får inte avsluta växtbeståndet med växtskyddsmedel.
- Bärga skörden årligen senast 15.9.
- Slå växtligheten så att fåglarnas häckning eller däggjurens ungar inte äventyras.
- Slå från mitten mot kanterna.
- Du kan använda skiftet som betesmark om vallväxtligheten inte förstörs.

- Enbart betesgång räcker för att uppfylla bärgningskravet, om det gör att skörden genom detta kan bärgas i sin helhet senast 15.9.

Du kan utföra följande på vall på torvåkrar

- täckdikning
- kalkning
- spridning av annat jordförbättrande medel

Så växtlighet, som har skadats eller förstörts i samband med ovan nämnda åtgärder, omedelbart på nytt med vall- eller gräsväxter. Om växtligheten har förstörts utanför växtperioden, anlägg den på nytt följande vår.

Krav på miniminivå för vallar på torvåkrar

- Håll minst 33 % av åkerns och de permanenta växternas sammanlagda areal täckt av växtlighet under tiden 31.10–31.12.
- Du får inte ta jordmaterial från torvmark som är jordbruksmark.
- Du får inte bränna torvmark eller växtlighet på den.
- Du får inte gräva nya öppna diken på torvmark som är jordbruksmark, om inte grävningen av det nya öppna diket är relaterad till anläggningen av en våtmark eller ett grundtorrläggings- eller ägoregleringsprojekt som berör flera markägare.

6. Hantering av avrinningsvatten

Åtgärden för hantering av avrinningsvatten förbinder du dig att med hjälp av att reglera mängden avrinningsvatten som rinner från åkern antingen med reglerbar dränering eller med ett system för återvinning av underbevattnings- eller dräneringssystem.

Dräneringssystemet ska vara byggt innan början av förbindelseåret.

Du kan välja ovan nämnda åtgärder om något av följande tre villkor uppfylls:

1. Skiftet ligger på område för sura sulfatjordar.

- Ett basskifte är sur sulfatjord, om det i ett prov som tagits på 0,5–1,5 meters djup på skiftet i laboratorium utan inkubation har fastställts ett pH som är under 4,5 eller det pH som uppmätts efter en inkubation på högst 16 veckor är under 4,0.
- Skiftets surhet ska verifieras utifrån laboratoriets jordanalys. Ett prov per skifte är tillräckligt.
- Om Geologiska forskningscentralen har tagit ett prov från skiftet och utifrån det konstaterat att skiftet är sur sulfatjord eller sannolikt sur sulfatjord, behövs ingen separat analys. Dessa basskiften visas på kartan i Viputjänsten.

2. Skiftets jordart är torv.

- Skiftets jordart ska konstateras på basis av markkarteringen. Kontrollera provtagningsfrekvensen i anvisningen för **Markkartering**. Jordarten som konstateras i markkarteringen ska vara någon typ av torvmark, det vill säga ordet *torv* ska nämnas i jordartens namn. Andra jordarter får inte vara nämnda i analysen.

3. På basskiftets areal har det under åtminstone ett år mellan 2015 och 2022 funnits en åtgärd för hantering av avrinningsvatten.

- Den anmälda åtgärden behöver inte vara densamma som den tidigare anmälda åtgärden för skiftet.
- Du kan anmäla en åtgärd för ett större basskifte om den ersättningsberättigande arealen på ett skifte som tidigare omfattats av åtgärden har ökat, förutsatt att den utökade arealen har samma

dikessystem.

Du ska i din användning ha en markkartering senast 30.9. under den växtperioden när du första gången väljer åtgärden för hantering av avrinningsvatten.

Du ska i din användning ha en dikeskarta över det reglerade dräneringssystemet senast 30.9. för den areal du ansöker om ersättning för. Av kartan ska dikesystemets areal och reglerbrunnarnas placering framgå. Kartor över dikessystem fås från täckdikningsföreningen på adressen salaojayhdistys.fi.

Lämna markkarteringen eller analysen och dikeskartan för de nya arealer som anmäls till åtgärden till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast den 30.9.

Anmälan om åtgärden Hantering av avrinningsvatten

Anmäl åtgärden för jordbruksskiftena i ansökan om åkerstöd. Åtgärden anmäls på jordbruksskiftetnivå på samma sätt som andra åtgärder som anmäls i ansökan om åkerstöd.

Kom ihåg att anmäla samma areal i din besittning till åtgärden som du anmälde i den tidigare höstanmälan. Annars kan ersättningen återkrävas för tidigare år.

Anmäl som jordbruksskifte den areal där du genomför någon metod för hantering av avrinningsvatten: reglerad dränering, underbevattning eller återanvändning av dräneringsvatten. Du kan anmäla olika behandlingsmetoder som separata växtskiften på samma basskifte, men de får inte överlappa varandra.

A) Reglerbar dränering

Genomför justering av vattennivån på ett skifte med reglerbar dränering genom att höja eller sänka dämningshöjden i reglerbrunnar som installerats i uppsamlingsdike eller med andra uppdämningsanordningar.

Följande ska beaktas vid uppdämning

- jordens bärighet för så- och skördemaskiner
- fuktens lagring i åkern på våren
- ombesörjande av växternas vattenhushållning
- ökning av lagervolymen före störtregn och höstregn samt vårens smältvatten för att förhindra urlakning av näringsämnen.

När du inte utför odlingsåtgärder på åkern, använd en dämningshöjd som höjer grundvattennivån så högt som möjligt på skiftet och genom det bromsa upp nedbrytningen av torv eller utsläppen av sulfatjord.

Se till att i regleringen av vattenståndet ha en ändamålsenlig vattenhushållning för odlingsväxterna och ett tillräckligt lagringsutrymme för vårens smältvatten, så att näringsämnena inte urlakas. Se till att avleda eventuellt extra vatten och se till att anordningarna för uppdämning är i skick. Hantera uppdämningen enligt väder- och växtförhållanden samt i enlighet med odlingsåtgärderna. Dra också nytta av väderprognoserna.

För skiftesspecifika anteckningar om genomförandet av åtgärden. Ange reglerings-, skötsel- och underhållsåtgärder samt tidpunkterna för dem.

B) Återanvändning av dräneringsvatten

Vid underbevattnings ska åkerområdets vattenhushållning regleras på ett övergripande sätt med hjälp av bevattnings- och föreskriven dränering via täckdikensnät.

Vid återanvändning av dräneringsvatten ska avrinningsvattnet från åkerområdet lagras i en separat bassäng som samlar avrinningsvatten under avrinningen på våren och störtregn, varifrån det under en torr period leds tillbaka till åkern som bevattningsvatten. Bassängen ska ha tillräckligt stor volym.

Led bevattningsvatten till dikesnätet genom pumpning från naturvatten eller med hjälp av tyngdkraften. Du kan leda bevattningsvattnet till täckdikensnätet antingen i dikessystemets övre eller nedre ända. Dämm upp vattnet med hjälp av reglerbrunnar eller andra anordningar för uppdämning i områdets dräneringsdikesnät, där det absorberas i marken. Ta hänsyn till väder- och växtförhållanden samt odlingsåtgärderna när bevattningsvattnet leds till området. Vid återvinning av avrinningsvatten ska vatten från en lagringsplats för extra vatten eller en separat lagringsbassäng ledas till åkerområdet med hjälp av ett underbevattningsssystem med hänsyn till väder- och växtförhållanden samt odlingsåtgärder.

Gör skiftesvisa anteckningar om genomförandet. Ange reglerings-, skötsel- och underhållsåtgärder samt tidpunkterna för dem.

Justera dämningshöjden på lämpligt sätt och se till att eventuellt extra vatten leds bort och att anordningarna är i gott skick. Målet är odlingsåtgärder och en så hög grundvattennivå som möjligt, där man har tagit hänsyn till den lagringsvolym som vårens smältvatten kräver.

Justera dämningshöjden på lämpligt sätt och se till att eventuellt extra vatten leds bort och att anordningarna är i gott skick. Målet är odlingsåtgärder och en så hög grundvattennivå som möjligt, där man har tagit hänsyn till den lagringsvolym som vårens smältvatten kräver.

Minimikrav för hantering av avrinningsvatten

- Kontrollera om du måste ha tillstånd för att ta bevattningsvatten. Följ tillståndsvillkoren.

7. Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter

Om du väljer alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter ska du genomföra någon av de biologiska eller mekaniska växtskyddsmetoderna på din gård. Du kan välja olika metoder för olika jordbruksskiften och byta dem årligen. Åtgärden behöver inte genomföras varje år. Gör skiftesspecifika anteckningar om kontroll och bekämpning av växtlighet eller växtskadegörare samt visa vid behov upp ett inköpskvitto på anskaffningen av vissa preparat eller entreprenadarbetet. Du kan endast få ersättning enligt metoden i punkt F för ekoarealen.

Gör senast den 31 maj upp en plan för alternativt växtskydd skiftes- och växtspecifikt och lämna in den till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Livsmedelsverket producerar ett planunderlag och det finns tillgängligt på sidan [Miljöersättning](#).

Av planen ska det framgå:

- vilken alternativ växtskyddsmetod du tänker använda för varje växtart och skifte
- en beskrivning av vilka hjälpmedel för uppföljning du tänker använda på skiftet för att följa upp behovet av en alternativ växtskyddsmetod och vilket resultat det ger

- situationer där en alternativ växtskyddsmedel kan kompletteras med andra metoder (exempelvis kemiska växtskyddsmedel).
- Användningen av andra metoder ska bygga på en tillräckligt lång uppföljning av den alternativa metodens effekt och på ett konstaterat kompletteringsbehov. Uppföljningen och kompletteringsbehovet ska antecknas i skiftesbokföringen.

Alternativa växtskyddsmedel för trädgårdsväxter är följande:

A) Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt vid bekämpning av växtsjukdomar eller skadedjur

- Du kan använda metoden för bär, frukter och grönsaker för vilka det finns en i Finland godkänd mikrobiologisk produkt för mekanisk spridning, och där den aktuella produktens användningsområde omfattar växtskadegöraren på den aktuella växten.
- Skaffa mikrobiologiska preparat för varje förbindelseår
- Anteckna vilken metod som används i förhandsplanen och följ upp visuellt hur metoden genomförs. Använd arts specifika uppföljningsverktyg och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.
- Användning av kemiska växtskyddsmedel är tillåten endast med vissa undantag. Användningen av växtskyddsmedel ska bygga på en förhandsplan och uppföljningsobservationer eller på rådgivarens utlåtande.

B) Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning under växtperioden för ettåriga växter

- Du kan använda metoden för att bekämpa ogräs i bär, frukt och grönsaker.
- Täckningen ska vara på plats senast 30.6. För växter som kräver förfrukt samt sallatsväxter, kinakål, blomkål eller broccoli är tidsfristen 31.7. Ha kvar täckningen ända fram till skörden.
- Täckningen av en rad ska täcka minst 90 procent av ytan.
- Täck växten i raderna med halm, strö, klippt gräs, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material som inte är skadligt för jorden.
- Du får inte använda växtskyddsmedel för att bekämpa ogräs på de områden där du genomför åtgärden. Vid behov kan du bekämpa ogräs mekaniskt.
- Följ upp hur metoden genomförs genom att kontrollera förekomsten av ogräs och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.

C) Insekt nät

- Du kan använda metoden på grönsaker och bär mot skadeinsekter som flyger.
- Använd nät avsedda för insektsbekämpning.
- Anteckna i förhandsplanen vilka målskadegörarna är och under vilken period de förekommer när insektnät används.
- Utanför den period då skadedjuret förekommer kan du också använda växtskyddsmedel på arealen, om det i förhandsplanen finns grunder för detta och uppföljningsobservationerna eller rådgivarens observationer kräver det.
- Följ upp metoden visuellt och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.

D) Användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids av pollinerande insekter i bekämpningen av växtsjukdomar

- Du kan använda metoden för bär och frukter för vilka det i Finland finns ett godkänt mikrobiologiskt preparat för bekämpning av växtsjukdomar.

- Skaffa mikrobiologiska preparat varje förbindelseår
- På gården ska det finnas minst två bikupor per hektar under blomningstiden på spridningsområdet för pollinerande insekter eller ett tillräckligt antal bon för andra pollinerande insekter (för humlor 6–9 bon/hektar)
- I insektsbona för pollinerare ska det finnas en lämplig spridningsanordning för växtskyddsmedel samt separata utgångs- och ingångsöppningar för pollinerande insekter.
- Följ upp metoden visuellt och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.
- Användning av kemiska växtskyddsmedel är tillåten endast i undantagsfall. Användningen av växtskyddsmedel ska bygga på en förhandsplan och uppföljningsobservationer eller på rådgivarens utlåtande.

E) Användning av makroorganismpreparat vid bekämpning av växtskadegörare

- Du kan använda metoden för bär och frukt för vilka det finns ett mikroorganismpreparat som är godkänt i Finland och för vilket växtens skadeorganismer har godkänts som användningsändamål.
- Skaffa makroorganismer för varje förbindelseår.
- Anteckna metoden i förhandsplanen och följ upp den visuellt med lupp eller mikroskop. Skriv ner uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.
- Under bekämpningsorganismernas verksamhetstid får du inte använda växtskyddsmedel som är skadliga för bekämpningsorganismerna på skiftet.

F) Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden för fleråriga växter.

- Du kan använda metoden för att bekämpa ogräs i bär och frukt.
- Täckningen ska vara på plats senast den 30 juni. För växter som kräver förgröda är tidsfristen den 31 juli. Bevara täckningen under hela växtperioden och under växtens sista odlingsår fram till skörden.
 - Täckningen kan avslutas kemiskt under det sista odlingsåret efter skörden.
 - Sköt om täckningen även efter skörden om du inte avslutar växtligheten.
- Öka täckningen om den försvinner under växtperioden. Täckningen av en rad eller radavståndet ska täcka minst 90 procent av ytan.
- Du kan täcka arealerna
 - i växtraderna med halm, strö, klippt gräs, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller annat organiskt material som inte är skadligt för marken
 - genom att anlägga gräs som klippas mellan raderna eller på raderna och mellanrummen mellan raderna alternativt en blomremsa som slås efter blomningen. Växtligheten ska vara täckande senast vid skördetiden. Håll växtligheten kort genom att klippa den tillräckligt ofta.
- Du får inte använda kemiska växtskyddsmedel för att bekämpa ogräs på de områden där du genomför åtgärden. Vid behov kan du bekämpa ogräs mekaniskt.
- Följ upp hur metoden genomförs genom att kontrollera förekomsten av ogräs och anteckna uppföljningsresultaten i skiftesanteckningarna.

Krav på miniminivå för alternativt växtskydd för trädgårdsväxter

- För bok över användningen av växtskyddsmedel Använd växtskyddsmedel på ett ändamålsenligt sätt.
- Behandla och lagra växtskyddsmedel samt förstör förpackningar och rester på vederbörligt sätt
- Testa att en tidigare använd eller ny spruta fungerar enligt villkoren.
 - Fram till slutet av 2020 görs det med 5 års mellanrum. Om sprutan till exempel har testats 31.12.2020 ska sprutan testas på nytt senast 31.12.2025.

- Från och med början av 2021 ska den testas med 3 års mellanrum. Om sprutan till exempel har testats 1.1.2021 är testningen i kraft i tre år och nästa test ska göras senast 1.1.2024.
- Avlägg växtskyddsmedelsexamen vart femte år om du sprider växtskyddsmedel.

Tabell 2. Bekämpningsmetoder vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter

Växtskyddsmetod	Växt som odlas	Växtskadegörare som ska bekämpas	Uppföljningsmetod (i alla ingår krav på preliminär plan och uppföljning)	Möjlighet att använda kemiska växtskyddsmedel
Biologiska makroorganism-produkter som sprids mekaniskt och som har godkänts på det sätt som avses i 8 § i växtskyddslagen (2019/1110)	Bär och frukter för vilka det finns att tillgå en i Finland godkänd makroorganism-produkt	Skadeorganism som makroorganismprodukten i fråga godkänts för	Uppföljningstjänst eller okulär uppföljning med lupp/mikroskop, anteckningar	Användning av insekticider som är skadliga för bekämpningsorganismer är förbjuden under den tiden bekämpningsorganismen är verksam
Mikrobpreparat som sprids med hjälp av bin eller andra pollinatörer och som har registrerats på det sätt som avses i 5 och 35 § i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011)	Bär och frukter för vars sjukdomsbekämpning ett i Finland godkänt mikrobpreparat finns att tillgå	Växtsjukdom som växtskyddsmedlet i fråga godkänts för Med iakttagande av den bruksanvisning som utgör bilaga till växtskyddsmedlets tillståndsbeslut.	Okulär uppföljning, anteckningar	Användning av fungicider mot en sjukdom som ska bekämpas med mikrobpreparat är tillåten endast i undantagsfall. Användningen ska basera sig på en preliminär plan och observationer som gjorts vid uppföljningen eller på rådgivarens utlåtande

Växtskyddsmetod	Växt som odlas	Växtskadegörare som ska bekämpas	Uppföljningsmetod (i alla ingår krav på preliminär plan och uppföljning)	Möjlighet att använda kemiska växtskyddsmedel
Insektsnät	Grönsaker, bär	Flygande skadeinsekter	Okulär uppföljning, anteckningar	I den preliminära planen antecknas målskadegörarna och den tidpunkt då de förekommer och då insektsnät används. Insekticider får användas utanför tiden för förekomst, om observationer vid uppföljningen eller rådgivarens utlåtande visar att det finns behov.
Mikrobpreparat som sprids mekaniskt och som har registrerats på det sätt som avses i 5 och 35 § i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011)	Bär, frukter och grönsaker för vilka det finns att tillgå ett i Finland godkänt mikrobpreparat som sprids mekaniskt	Växtskadegörare som växtskyddsmedlet i fråga godkänts för	Okulär uppföljning, användning av artspecifika hjälpmedel för uppföljning av skadeinsekter, anteckningar	Användning av fungicider och insekticider är tillåten endast i enlighet med vissa undantag. Behovet av bekämpning ska basera sig på en preliminär plan och observationer som gjorts vid uppföljningen eller på rådgivarens utlåtande.
Täckning, ettåriga trädgårdsväxter	Bär, frukter och grönsaker	Ogräs	Förekomsten av ogräs följs upp	Användning av herbicider förbjuden. Vid behov mekanisk bekämpning
Täckning, fleråriga trädgårdsväxter	Bär och frukter	Ogräs	Förekomsten av ogräs följs upp	Användning av herbicider förbjuden. Vid behov mekanisk bekämpning eller tillförsel av organiskt täckmaterial.

8. Fågelåkrar

Som fågelåkrar kan du ange basskiften som har identifierats som viktiga rast- och födoplatser för tranor, gäss eller svanar under flyttperioden. Som fågelåkrar kan du år 2026 ange basskiften för vilka NTM-centralen / livskraftcentralen under åren 2017–2025 minst två gånger har betalat ersättning för skördeskador som orsakats av fridlysta arter.

En separat areal som uppges som fågelåker ska vara minst 10 hektar. Arealen kan bestå av ett eller flera bas- eller jordbruksskiften som du besitter och som ligger inom en radie på mindre än två kilometer från varandra. Det kan finnas flera separata arealer. De basskiften som lämpar sig som fågelåkrar presenteras i Viputjänstens kartnivå och som en förteckning över basskiften under valet av åtgärden. En förteckning över basskiften för ett separat område syns inte om det separata området är mindre än 10 hektar.

Odlinga produktionsväxter på den areal du angett som fågelåkrar. Odla så att du kan producera en normal skörd. Det är tillåtet att bärga en marknadsduglig skörd på skiftet även om fåglarna skulle ha utnyttjat arealen. Det är också möjligt att bärga skörden normalt från ett skifte som inte skadats.

Du kan år 2026 få ersättning för en areal som angetts som fågelåker om fåglarna utnyttjar produktionsgrödan på arealen, oberoende av vilken växt som anmälts i ansökan om åkerstöd. Till exempel en vall som utnyttjats på våren eller höstspannmål sådd på hösten, berättigar till ersättning.

Fåglarna måste få vila och äta ostört på den areal du anmält. Odlingsåtgärderna på skiftet ska planeras och genomföras utan att störa fåglarna. Fåglarnas ankomst till skiftet får inte förhindras på förhand och att avsiktligt störa dem är inte tillåtet.

För att du ska kunna få ersättning, måste du på skiftet, eller en del av det, som du angett som fågelåker kunna observera tydliga skador på grund av att fågelflockarna rastar eller söker föda. En skada ger rätt till ersättning 2026, oberoende av om skadan har inträffat under vår- eller höstflyttningen eller under någon annan tid av växtperioden. Obs! Ta med hjälp av Vipumobilen flera fotografier av åkrarna och av eventuella fåglar som flockar sig på skiftet samt skador som skett på grund av att fågelflockarna rastar och fåglarnas födointag. Någon annan beskrivningsmetod bör inte användas.

Du kan få ersättning för högst 50 procent av den ersättningsberättigande arealen på din gård. Ange i höstanmälan de slutliga arealer där du har konstaterat skador orsakade av fåglar och bifoga de fotografier du tagit med Vipumobilen till anmälan. Den skadade areal som ska anmälas kan vara mindre än den areal som angetts i ansökan om åkerstöd (minst 0,05 ha).

Anmäl i höstanmälan på basskiftet endast den areal som fåglarna har utnyttjat.

Krav på miniminivå för fågelåkrar

- Riskera inte genom dina åtgärder skyddet av ett område på jordbruksmarken som ingår i naturskyddsprogrammet.
- Följ fridlysningsbestämmelserna för skyddsområdet enligt naturvårdslagen.
- Försvaga inte andra förekomstplatser som är viktiga med tanke på särskilt skyddade fågelarter.
- Försvaga inte de fågelarter som utgör grunden för valet till Natura 2000-nätverket eller deras livsmiljöer.
- Anmäl till livskraftcentralen åtgärder som kan avsevärt försämra de naturvärden som ligger till grund för skyddet av ett område som hör till nätverket Natura 2000.

4. Ersättningens belopp

Tabell 3:Gårdsspecifika åtgärder: miljöersättningens belopp €/hektar.

Allmänna krav och valfria åtgärder	Ersättning €/ha.
Åkergrödor	45
Trädgårdsväxter och kummin	113

Tabell 4. Skiftesspecifika åtgärder: miljöersättningens belopp €/hektar.

Skiftesspecifika åtgärder	Ersättning €/ha.
Jordförbättrings- och saneringsväxter	223
Fånggrödor	97
Främjande av cirkulär ekonomi	37
Skyddszoner	430
Vallar på torvåkrar	200
Hantering av avrinningsvatten: Reglerbar dränering	77
Hantering av avrinningsvatten: Underbevattning och återanvändning av dräneringsvatten	214
Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	500
Fågelåkrar	600

Begränsningar för utbetalning av ersättning

Bilden nedan visar begränsningarna i anslutning till de åtgärder som valts inom ramen för miljöförbindelsen och även för andra stöd inom stödsystemet. Förklaringar till markeringarna finns i tabellen och under tabellen.

Kan en åtgärd ske samtidigt på samma skifte och betalas det stöd för båda åtgärderna för skiftet?

	Gårdsspecifik åtgärd, jordbruksgrödor										1	Du kan anmäla dem för samma skifte, utbetalning görs för båda								
Miljöersättning	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter	3	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter									2	Endast ekosystemstöd betalas ut för skiftet							
	Jordförbättrings- och saneringsväxter	1	1	Jordförbättrings- och saneringsväxter								3	Kan inte anmälas för samma skifte							
	Odling av fänggrödor	1	1	3	Odling av fänggrödor viljely							4	Endast miljöersättning betalas ut för skiftet							
	Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1	Främjande av cirkulär ekonomi														
	Skyddszoner	3	3	3	3	3	Skyddszoner													
	Vallar på torvåkrar	1	3	3	3	1	3	Vallar på torvåkrar												
	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering	1	1	1	1	1	1	1	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering											
	Hantering av avrinningsvatten, underbevattning	1	1	1	1	1	1	1	3	Hantering av avrinningsvatten, underbevattning										
	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter									
	Fågelåkrar	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Fågelåkrar								
Ekoersättning	Växtodling	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	Växtodling							
	Frilandsgrönsaker	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	Frilandsgrönsaker						
	Husdjursproduktion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3 ^B	1	1	1	Husdjursproduktion					
	Växttäckte vintertid	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	Växttäckte vintertid					
	Stöd för miljösystem	Gröngödslingsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	1	Gröngödslingsvallar			
		Mångfaldsväxter	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Mångfaldsväxter	
		Naturvårdsvallar	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	3	Naturvårdsvallar

- A. Du kan anmäla en skyddszon-åtgärd för miljöersättning för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion, men då betalas ingen ersättning för ekologisk produktion för skiftet.
- B. Du kan få stöd för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion även för en åtgärd för alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter inom miljöersättning, om du väljer organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden med fleråriga växter.
- C. Om du anmäler åtgärden gröngödslingsvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- D. Om du anmäler åtgärden mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet inom ekosystemstöd betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- E. Du kan endast anmäla åtgärden främjande av cirkulär ekonomi inom miljöersättningen det är då du anlägger växtlighet i form av mångfaldsväxter.
- F. Ekohusdjursförhöjning utbetalas till så många arealer som ingår i förbindelsen och som jordbrukarens djurenheter racker till för (0,5 ey/ha), och för förbindelsens totala areal oberoende av växten.

Notera om fågelåkrar: Du kan år 2026 få ersättning för en areal som angetts som fågelåker om fåglarna utnyttjar produktionsgrödan på arealen, oberoende av vilken växt som anmäls i ansökan om åkerstöd. Till exempel en vall som utnyttjats på våren eller höstspannmål sådd på hösten, berättigar till ersättning.

För gårdsspecifika åtgärder inom miljöersättningen betalas inte ersättning om följande växter anmäls:

- Grönsaksland
- Träda
- Areal med vedartade energigrödor
- Annan areal med hampa än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd
- skyddszon
- miljösystemets gröngödslingsvall, naturvårdsvall eller mångfaldsåker.

Om du för växten anmält den skiftesspecifika åtgärden "Jordförbättrings- och saneringsväxter", betalas inte bidrag för specialväxter för den anmälda växten.

Den minsta arealen per åtgärd för vilken du kan få ersättning är 0,05 hektar. Det minsta belopp som utbetalas i miljöersättning är 100 euro.

5. Höstanmälan

Ange i höstanmälan arealen för följande åtgärder inom miljöförbindelsen:

- främjande av cirkulär ekonomi
- fågelåkrar.

Om du har förbundit dig till åtgärden Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter ska du anmäla de växtskyddsmedel du använder per odlingsskifte i höstanmälan.

I höstanmälan ska den arealen för växttäckte vintertid som ingår i kraven på villkorlighet anges, detta gäller alla stödsökande.

6. Beslutslista

Se kapitlet om [Föreskrifter och föreskrifter](#) i ansökningsguide om åkerstöd.

LIVSMEDELSVERKET
Ruokavirasto • Finnish Food Authority

Förbindelsevillkor för ersättning för ekologisk produktion 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Genom ersättning för ekologisk produktion främjas ekologisk växtproduktion och husdjursproduktion samt övergång till ekologiskt produktionssätt. Förbindelsen kan omfatta både gårdens växtproduktion och husdjursproduktion. En förbindelse kan även ingås för enbart den arealen med ekologisk produktion av frilandsgroänsaker.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har han eller hon rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

Ersättning för ekologisk produktion 2026

Ansök senast **9.6.2026** i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten:

- En ny femårig förbindelse om ekologisk produktion, om
 1. du inte har en gällande motsvarande förbindelse om ekologisk produktion. Kom dessutom ihåg att ansluta dig till tillsynen över ekologisk produktion senast 30.4.2026 och följa produktions- och förbindelsevillkoren för ekologisk produktion från och med 1.5.2026.
 2. din förbindelse om ekologisk produktion upphör 30.4.2026.
- Tilläggsareal till en gällande förbindelse. Obs! Du kan inte ansöka om tilläggsareal under ändringskedet.

Meddela senast **9.6.2026** om ändringar i den gällande förbindelsen.

- På blankett **215M**:
 - byte av förbindelsetyp, det vill säga ändring av förbindelse för växtproduktion till förbindelse för växt- och djurproduktion eller tvärtom.
 - byte av tilläggsuppgifter om förbindelsetypen (avsalugrödor, foderproduktionsavtal, 50 % foder för egna djur).
 - djurarter som godkänts för förbindelsen avlägsnas/en ny djurart läggs till
 - Obs! Du kan inte ändra förbindelseuppgifter under ändringskedet.
- Med en fritt formulerad anmälan till livskraftscentralen:
 - andra ändringar, till exempel att ta bort förbindelseskiften från förbindelsen.

Närmare information om ändringsmöjligheterna finns på sidan: [Möjligheter att ändra en förbindelse om ekologisk produktion](#).

Avlägg [tilläggsutbildningsdagen](#) inom ersättningen för ekologisk produktion.

Kontrollera växter som räknas som avsalugrödor på sidan [Växter som godkänns som avsalugrödor 2026](#).

1. Förbindelseperiodens längd

Förbindelseperioden för ersättning för ekologisk produktion är fem år. Förbindelseperioden och -året börjar 1.5 det år då man ansöker om förbindelsen. Förbindelseperioden och -året upphör 30.4.

Efter att förbindelseperioden löpt ut kan förbindelsen förlängas med stödsökandens samtycke högst två år åt gången, om finansieringsperioden för CAP-planen förlängs.

2. Ansökan om förbindelse och utbetalning

Du kan ansöka om en förbindelse om ersättning för ekologisk produktion (nedan förbindelse) och betalning av förbindelsen för 2026 i [Viputjänsten](#) vid ansökan om åkerstöd.

Du kan ansöka om

- en förbindelse för växtproduktion eller en förbindelse för husdjursproduktion för hela gården.
- en partiell förbindelse för en del av gårdens skiften, om du odlar frilandsgroänsaker. Observera att du under varje förbindelseår ska odla frilandsgroänsaker på minst en hektar för att på basis av förbindelsen kunna få ersättning för ekologisk produktion enligt de växter som odlats.

3. Allmänna förutsättningar för en förbindelse

Den som ansöker om förbindelse ska

- vara **aktiv jordbrukare**
- vara minst 18 år (eller maken/makan ska vara det) senast 31.12.2025*
- följa kraven på **villkorlighet**.
- ha anmält sig till systemet för övervakning av ekologisk produktion och iaktta produktionsvillkoren för ekologisk produktion.

*Om du är under 18 år kan du ansöka om förbindelse om du har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med din förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om man ansöker om förbindelsen som sammanslutning eller bolag ska minst en jordbrukare, medlem, delägare eller bolagsman vara minst 18 år senast 31.12.2025. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Krav som gäller förbindelsens areal

- Sökanden ska under hela förbindelseperioden inneha minst fem hektar ersättningsberättigande åkerareal eller minst en hektar **trädgårdsväxter**.
- En förbindelse ska ingås för hela den **ersättningsberättigande areal** som sökanden besitter (förutom om du ansöker om en partiell förbindelse för frilandsgroänsaker).
- På förbindelsearealen ska det finnas **jordbruksverksamhet**.

Utbildningsvillkor för ekologisk produktion

Du eller den person som ansvarar för skötseln av din gård ska delta

A)	i en grundkurs om ekologisk odling som räcker minst fem dagar.
B)	utöver grundkursen på fem dagar även delta i grundutbildning om ekologisk husdjursproduktion som varar minst två dagar (djurgårdar).
C)	alternativt skall det finnas annan motsvarande utbildning om bedrivande av ekologisk jordbruksproduktion eller ekologisk husdjursproduktion.

blandad

D)	tilläggsskolning på en dag under förbindelseperioden
----	--

På en gård som bedrivs som en sammanslutning ska den personen som ansvarar för skötseln av gårdsbruksenheten uppfylla skolningsvillkoret

Skolningsvillkoret ska uppfyllas senast 30.4 under ansökningsåret för förbindelsen om ekologisk produktion. Lämna in ett intyg över att skolningsvillkoret uppfylls till livskraftscentralen senast den sista ansökningsdagen för åkerstöd det år då förbindelsen ingås.

Det förutsätts inte att skolningsvillkoret uppfylls om den som ingår förbindelsen innan det haft en gällande förbindelse för ekologisk produktion eller förbindelse för ekologisk husdjursproduktion som gäller åren 2015–2022.

A) Grundkurs i ekologisk produktion

Grundkursen ska vara minst fem dagar lång och innehålla grunderna för ekologisk produktion såsom

- principerna för växelbruk
- växtföljd
- växtskydd
- om bekämpning av växtsjukdomar och skadedjur i Finland eller under motsvarande klimatförhållanden

samt produktionsvillkoren för ekologisk produktion och tillsynen över ekologisk produktion och förbindelsevillkoren.

B) Grundkurs i ekologisk husdjursproduktion

När du ansöker om en förbindelse för husdjursproduktion ska du utöver grundkursen för ekologisk odling avlägga en minst två dagar lång grundkurs i ekologisk husdjursproduktion.

Skolningen ska innehålla grunderna för ekologisk husdjursproduktion, såsom

- anskaffning av djur
- medicinering
- utfodring
- djurskötselplan
- produktionsbyggnader
- om övervakning av ekologisk husdjursproduktion och förbindelsevillkor

Om du har haft en förbindelse för ekologisk produktion (växtgård) och ansöker om förbindelse för husdjursproduktion ska du delta i två tilläggsutbildningsdagar innan du ansöker om förbindelse för husdjursproduktion. Skolningen ska genomföras senast 30.4 det år förbindelsen söks.

C) Skolning som motsvarar grundkurserna

Som annan motsvarande skolning godkänns till exempel studier i ekologisk odling vid en läroanstalt. Även självständiga nätbaserade studier godkänns om genomförandet bekräftas med stark verifiering och skolningens omfattning motsvarar den fastställda längden på fem eller sju dagar.

D) Tilläggsutbildning för en dag under förbindelseperioden

Utöver grundkursen ska du eller den person som ansvarar för skötseln av din gård under förbindelseperioden delta i **en endags tilläggsutbildning** som pågår i cirka fem timmar. Du kan också ersätta utbildningen genom att få minst tre timmas personligen utnyttja **rådgivning som stöds av EU:s landsbygdsfond**.

Utbildningen eller den rådgivning som stöds ur EU:s landsbygdsfond ska innehålla produktionsvillkor, förbindelsevillkor, utbildning eller rådgivning som gäller ekologisk produktion och/eller ekologisk husdjursproduktion.

Genomför utbildningen under förbindelseperioden, senast den 30 april under det sista förbindelseåret. Lämna in ett intyg över att utbildningskravet uppfylls till livskraftscentralen senast den 30 april under det sista förbindelseåret.

Om en förbindelse överförs från en annan gård till din gård ska du avlägga en tilläggsutbildning innan den ursprungliga förbindelseperioden går ut.

4. Minimikrav för ekologisk produktion

En jordbrukare som har ingått en förbindelse om ekologisk växtproduktion ska iaktta följande minimikrav:

Förbud mot bränning av stubb

- Bränn inte stubb av spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, fiberväxter, baljväxter eller frökryddor.

För bok över användningen av gödselmedel

Ange följande uppgifter per jordbruksskifte:

- jordart
- bördighetsklass
- skördenivå
- gödslingsdatum
- art och mängd av gödsel, konstgödsel och organiska gödselmedel
- mängden lösligt kväve och totalkväve som spridits ut på skiftet
- mängden totalfosfor som spridits på skiftet
- inledandet av fosforutjämnningen och utjämningsåret
- uppgifter om fosforavskiljning ur stallgödsel eller rötresten samt förhållandet mellan kväve och fosfor i fraktionen, om du använder undantaget för återvinning av fosfor i bördighetsklasserna 6 och 7.

Lagring av gödsel

- Om det samlas gödsel från hållning av produktionsdjur på din gård ska du ha en lagringsplats för gödsel (gödselstad) som uppfyller kraven i bestämmelserna.
- Gödselstadens volym ska vara tillräcklig för gödsel som samlas under minst 12 månader. Minimivolymerna för olika gödselslag och processade gödselslag som ska följas presenteras i kapitel 3.5 **Guide om villkorlighet**. Vid beräkningen av gödselstadens minimivolym kan jordbrukarnas gemensamma gödselstäder och lösdriftsstallens ströbottnar samt den stallgödsel som blir kvar på betesmarken under samma betesperiod beaktas. För nötkreatur, med undantag av arter som föds upp utomhus året runt, kan stallgödsel som blir kvar på betesmarken under högst fyra månader beaktas. Avvikelse från minimivolymer kan göras om gödseln överläts till en sådan nyttohavare som kan ta emot den med stöd av ett tillstånd som beviljats med stöd av 27 § i miljöskyddslagen eller om gödseln överläts till en annan lägenhet för lagring i gödselstaden på det sätt som föreskrivs ovan.
- Om det på din gård uppstår högst 25 m³ torrgödsel per år eller om du lagrar högst 25 m³ torrgödsel åt gången, kan du lagra gödseln med ett tätt flyttflak eller på något annat motsvarande underlag som står under tak eller som täcks med en presenning.
- Om du tar emot eller lagrar gödsel ska du ha en gödselstad som är dimensionerad enligt den mängd som tas emot årligen.

- En gödselstad förutsätts inte om torrsubstanshalten i gödseln är minst 30 procent och du under den tillåtna spridningstiden förvarar gödseln på åkern i väntan på spridning i högst fyra veckor.

Krav för konstruktioner

- Se till att lagringsutrymmen för gödsel och oförpackade organiska gödselprodukt, gödselrännor och andra konstruktioner avsedda för ledning av gödsel är vattentäta.
- Konstruktionerna och anordningarna ska vara sådana att vätskor inte kommer ut i miljön under transport, hantering och tömning av gödsel eller organiska gödselprodukt.
- Lasta gödsel och organiska gödselprodukt på ett underlag med hård botten som tål maskinernas vikt och rörelser och från vilket man vid behov kan samla upp nedfallen eller absorberad gödsel eller organiskt gödselmedel.
- Se till att permanenta utfodrings- och dricksplatser är täckta och har tät botten och att den gödsel som samlats på dem har avlägsnats tillräckligt ofta. Kravet på täckning gäller dock inte permanenta utfodrings- och dricksplatser i utomhusfållor och rastgårdar i anslutning till djurstallet.
- Sköt rastgårdarna så att det inte uppstår näringsutsläpp i yt- och grundvattnet.
- Ta tillvara pressvattnet från ensilagetillverkningen och lagra det i en tät behållare om det inte behandlas vid ett separat reningsverk.

Lagring av torrgödsel i undantagssituationer

- Om det samlas gödsel från produktionsdjuren på din gård, kan du lagra gödsel med en torrsubstans på minst 30 procent i stacken om det finns arbetstekniska eller hygieniska skäl.
- Lagringen får inte orsaka förorening av vattendrag eller risk för detta. Lagring i stack är alltid förbjuden i grundvattenområden och områden som översvämmas.
- Placera stacken på ett bärande åkerområde och på en sluttande åker nära åkerns övre kant. Placera inte stacken på mindre än 100 meters avstånd från ett vattendrag, ett utfallsdike eller en hushållsvattenbrunn eller på mindre än fem meters avstånd från ett dike. Bred ut ett lager på stackens botten som binder minst 20 cm vätska, och täck stacken med en tät presenning. Ta bort snön från stackplatsen och forma underlaget så att vätskor inte kommer ut i omgivningen.
- Placera i en stack minst en hektar eller högst den mängd gödsel eller organiska gödselprodukt som sprids på hela skiftet och de angränsande skiftena.
- Sprid ut den lagrade gödseln eller det organiska gödselprodukt som lagrats i stacken senast ett år efter att stacken anlagts.
- Du får placera en ny stack på samma plats tidigast efter två mellanår.
- Om du lagrar torrgödsel i stack av en hygienisk orsak som godkänts av en veterinär, är det inte nödvändigt att sprida stackgödsel senast ett år efter att stacken anlades. Då är inte heller mängden torrgödsel som placeras i stacken begränsad.

Användning av gödsel

- Sprid ut gödseln på åkern så att den inte rinner ut i vattnet och så att jordmånen inte blir sammanpackad.
- Beakta den genomsnittliga skördenivån, odlingszonen, växtföljden och jordarten vid gödslingen.
- Sprid gödsel och organiska gödsel­fabrikat mellan den 1 april och den 31 oktober. På grund av exceptionella väderförhållanden kan du sprida ut gödsel fram till slutet av november, om stora nederbörds­mängder och liten avdunstning har förhindrat att gödsel utnyttjas som näring på åkern under växtperioden och om spridningsförhållandena i övrigt tillåter det.
- Sprid inte ut gödsel­medel på snötäckt, tjälfrusen eller vatten­mättad mark.
- Om du sprider gödsel eller organiska gödsel­fabrikat på åkerns yta ska gödseln myllas eller åkern plöjas inom ett dygn från spridningen. Om du sprider gödsel eller organiska gödsel­fabrikat i växt­beståndet med slang­spridare eller som spridd spridning, krävs inte myllning.
- Om din åker är täckt av växtlighet över vintern får gödsel och organiska gödsel­fabrikat spridas på skiftet från och med den 15.9 endast genom utplacering.
- På ett skifte som hålls täckt av växtlighet över vintern kan gödsel och organiska gödsel­fabrikat endast spridas genom placering efter 15.9.
- Lämna en 5 meter bred skyddsremsa längs vattendragen där du inte sprider ut gödsel.
- Om du sprider gödsel eller organiska gödsel­fabrikat på åkern inom följande 5 meters zon från skyddsremsan ska du bearbeta åkern inom ett dygn efter spridningen.
- Sprid flytgödsel, urin och flytande organiska gödsel­fabrikat endast genom att placera dem om lutningen på åkern eller en del av den är över 15 procent.
- Om du sprider ut gödsel på skiften med en lutning på över 15 procent ska du bearbeta dem in i marken inom 12 timmar från spridningen.
- Om du använder pressvätskor från ensilage och avrinningsvatten från rastgårdar som gödsel­medel, följ också begränsningarna för spridning.

Följ de maximala kvävegödslings­mängderna

- Mängden total­kväve som årligen sprids i gödsel från produktionsdjur och i organiska gödsel­fabrikat som innehåller gödsel får vara högst 170 kg/ha.
- Följ maximigränserna för användningen av lösligt kväve vid kvävegödsling. I maximimängder lösligt kväve ingår lösligt kväve i oorganiska gödsel­medel, stallgödsel från produktionsdjur, inklusive stallgödsel från betesgång, samt organiska gödsel­fabrikat.
- De maximala mängderna kvävegödsling per växtart presenteras i tabellen (**Tabell 2**). På åkerskiften som används som betesmark har kvävet i den stallgödsel som blir kvar på betesmarken beaktats i tabellen i maximimängderna för kvävegödsling.
- Om mängden lösligt kväve som göd­slas överstiger 150 kg/ha per år, ska mängden delas upp i minst två partier. Det ska vara minst två veckor mellan spridningarna.
- På hösten från och med den 1 september får mängden lösligt kväve som sprids i gödsel från produktionsdjur och organiska gödsel­fabrikat vara högst 35 kg/ha. Beakta den totala mängden lösligt kväve som spridits på hösten som en del av gödslingen av följande odlingsväxt.

Bestämning av gödselns näringshalt och bokföringsskyldighet

- Se till att det finns en gödselanalys för de gödselslag som uppstår på din gård och/eller för den över 25 m³ per år du tar emot.
- För bok över användningen av gödselmedel. Bokföringen ska innehålla uppgifter om den mängd gödsel och organiska gödselmedel och kvävegödselmedel som använts för näringstillskott på åkrarna samt om det lösliga kväve och totalkväve som de innehåller, skördenivåerna och tidpunkterna då gödsel eller organiska gödselmedel har spridits på åkern.

Växtskydd

- Använd endast växtskyddsmedel som är godkända i Finland.
- Följ märkningarna på växtskyddsmedlets försäljningshölje på din gård.
- För bok över användningen av växtskyddsmedel per jordbruksskifte. Ange odlingsväxten, växtskyddsmedlets fullständiga namn, användningstidpunkt och -mängd, den areal för vilken växtskyddsmedlet har använts.
- Följ de allmänna principerna för integrerad bekämpning vid användningen av växtskyddsmedel. Anteckna i de skiftesspecifika anteckningarna vilket växtskyddsmedel du använder, mängden och när du använde det. Skriv också i anteckningarna vilken växtsjukdom, vilka skadedjur eller vilka ogräs som du observerade som du bekämpade.

5. Anmälan till kontrollsystemet för ekologisk produktion

Du ska omfattas av kontrollsystemet (nedan kontrollsystemet) under hela förbindelseperioden och du ska ha ett giltigt certifikat för ekologisk produktion.

Anmäl dig till kontrollsystemet senast den 30 april det år du ansöker om förbindelsen första gången genom att returnera **Livsmedelsverkets blanketter** till livskraftscentralen

- [Anmälan till kontrollsystemet för ekologisk produktion \(pdf\)](#)
- [Anmälan av åkerväxtproduktionen \(inräknas även trädgårdsodling på friland samt bär- och fruktodling\) \(pdf\)](#)

Kontrollsystemet skall omfatta produktion av jordbruksgrödor och växthus.

En förutsättning för att ingå en husdjursförbindelse är att du har godkänts för kontrollsystemet för de djurarter för vilka du ingår en förbindelse.

Anmäl dig till kontrollsystemet senast 30.4 det år du ansöker om husdjursförbindelsen första gången genom att returnera Livsmedelsverkets blanketter till livskraftscentralen:

- [Anmälan till kontrollsystemet för ekologisk produktion \(pdf\)](#)
- [Anmälan av åkerväxtproduktionen \(inräknas även trädgårdsodling på friland samt bär- och fruktodling\) \(pdf\)](#)
- [Anmälan om djurproduktion till kontrollsystemet för ekologisk produktion \(pdf\)](#)

En anmälan om byte av produktionsinriktning eller djurart ska göras till kontrollsystemet.

Förbindelsen kan godkännas ett första kontrollbesök för produktionen har gjorts på din gård. Villkoren uppfylls också om din gård redan hör till systemet för ekologisk produktion och det första kontrollbesöket för produktionen har gjorts tidigare.

Från och med 1.5 ska villkoren för ekologisk produktion iaktas på gården.

6. Förbindelseareal

Du ska ingå en förbindelse om ekologisk produktion för all ersättningsberättigande areal som du innehar, bortsett från sådan areal med permanent gräsmark vars markanvändningsform inte är åker. Ersättningsberättigande areal är en sådan areal som 2025 var **ersättningsberättigande**.

Omläggning av förbindelseskiften till ekologisk produktion

Du måste överföra alla skiften som ingår i din gårds förbindelse till ekologisk produktion.

Börja odla skiftena ekologiskt vid ingången av det första förbindelseåret

- på minst 5 ha eller
- trädgårdsväxter på minst en hektar, om din förbindelseareal är mindre än fem hektar.

Alla skiften skall odlas ekologiskt senast från och med det andra förbindelseåret. Du kan också övergå till ekologisk produktion per jordbruksskifte.

Om du lägger till skiften till förbindelsen under förbindelseperioden, ska du vid odlingen av skiftena iaktta villkoren för ekologisk produktion från och med början av den växtperiod under vilken du lägger till skiftet i förbindelsen.

Trädgårdsväxter

Trädgårdsväxter inom ekologisk produktion är:

- **prydnadsväxter** (inklusive ett- och fleråriga prydnadsväxter som odlas på friland för att användas som snittblommor eller eterneller)
- **frukt- och bärväxter** (inklusive nötter)
- **grönsaker** (inklusive dill, persilja, jordärtskocka, pepparrot, rabarber och sparris)
- **kryddörter och medicinalväxter** (inklusive basilika, slättegubbe, nattljus, isop, kamomill, backtimjan, ringblomma, gullgentiana, sommarkyndel, kattmynta, äkta malört, gullris, libbsticka, maralrot, stor rödmalva, dansk körvel, mejram, mynta, äkta johannesört, fyrkantig johannesört, kungsmynta, brunört, nässla (dock inte nässla som odlas för fiber), rudbeckia, gurkört, dragon, grobladsväxter, mattram, vallört, fingerborgsblomma, läkevänderot, kryddsalvia, spansk körvel, röllika, citronmeliss, kardborre, kryddtimjan, turkisk drakblomma, kungsljus, läkekungsljus, vallmo, oljevallmo, grekisk fingerborgsblomma, kvanne och anisört, dock inte frökryddor)

Frilandsgrönsaker av ekologisk produktion är:

- bladselleri
- blomkål
- broccoli
- brysselkål
- buskböna
- dill
- frilandsgurka
- fänkål
- grönkål
- gulbeta
- jordärtskocka
- kinakål
- kronärtskocka
- kålrabbi
- kålrot
- mangold
- matlök (inkluderar rödlök och jättelök)
- melon
- morot
- nyzeeländsk spenat
- palsternacka
- pepparrot
- persilja
- pumpa
- purjo
- rabarber
- rotselleri
- rova
- rädisa
- rödbeta
- rödkål
- sallad (Lactuca-släktet) (inkl. bl.a. mjuk huvudsallad och krispig huvudsallad)
- sallatscikoria
- savojkål (kruskål)
- sparris
- spenat
- sticklök
- trädgårdsärt (industriell kontraktsproduktion) *
- vitkål (huvudkål)
- vitlök
- zucchini
- örtväxter (under eller över 5-åriga)

- övriga grönsaker

* Odlingsavtalet ska ha ingåtts senast 15.6.

Partiell förbindelse om frilandsgroönsaker

Du kan också ingå endast en partiell förbindelse om växtproduktion för en del av gårdens ersättningsberättigande skiften, om du årligen odlar frilandsgroönsaker på minst 1 hektar av förbindelsearealen. Observera att du under varje förbindelseår ska odla frilandsgroönsaker på minst en hektar för att på basis av förbindelsen kunna få ersättning för ekologisk produktion enligt de växter som odlats.

Om du endast gör en partiell förbindelse kan du inte ge andra ekoförbindelse.

På de basskiften som förbindelsen gäller kan du förutom **frilandsgroönsaker** odla andra växter om

- du har parallellodlingstillstånd för produktion och/eller
- produktionen har ordnats i olika produktionsenheter i enlighet med förordningen om ekologisk produktion så att samma växt inte odlas både ekologiskt och normalt.

Skiften utanför förbindelsen

Du kan lämna skiften utanför förbindelsen om ekologisk produktion,

- där det är svårt att producera avsalugrödor
- där du inte kan följa växtföljden
- som du tar ur jordbruksanvändning under förbindelseperioden.

Sådana skiften kan till exempel vara:

- skiften där åtgärden skyddszon eller vallar på torvåkrar ingår i en miljöförbindelse och vars villkor begränsar användningen av skiftet för växtföljden.
- skiften där det växer ett flerårigt växtbestånd (t.ex. energiväxter med kort omloppstid) för vilka ersättning för ekologisk produktion inte betalas och man inte har för avsikt att inkludera arealen i växtföljden.
- mycket steniga skiften.
- enskilda små skiften som ligger långt från gårdens övriga basskiften.
- skiften som är föremål för en yttre begränsning, såsom en kommunal föreskrift som försvårar odlingen av ekologiskt producerade avsalugrödor på skiftet.

Om du lämnar ersättningsberättigande åkerareal utanför förbindelsen av ovan nämnda orsaker, ge en motivering till skiftet i Viputjänsten på fliken Ekologisk produktion och avtal vid ansökan om förbindelse.

Du måste odla skiften som inte omfattas av förbindelsen om ekologisk produktion i enlighet med villkoren för ekologisk produktion.

Skiften för vilka du inte kan ge en förbindelse

Du kan inte ge en förbindelse

- för ett skifte där du odlar rörfilen som avtalsproduktion för energiproduktionsändamål
- våtodlingsareal utan växtföljd, med undantag för en areal på vilken rörfilen odlas (t.ex. rörfilen)
- areal som används gemensamt med en vanlig gård.

Våtodlingsareal, dvs. jordbruksmark där grundvattennivån höjs genom reglerbar dränering eller någon annan teknisk lösning och som är avsedd att producera jordbruksprodukter.

Du kan dock odla rörfen på skiften utanför förbindelsen på ett ekologiskt eller normalt sätt, förutsatt att du ordnar produktionen i produktionsenheterna i enlighet med villkoren för ekologisk produktion.

Växthusproduktion

En gårdsbruksenhet kan ha annan än ekologisk produktion inom växthusproduktionen, om alla följande villkor uppfylls:

- i växthus odlas andra växtarter eller växtsorter än på friland
- produktionen har ordnats i produktionsenheter i enlighet med förordningen om ekologisk produktion
- skiftet inte ingår i förbindelsen om ekologisk produktion.

7. Krav på avsalugrödor

Du ska odla avsalugrödor på din gårdsbruksenhet under varje förbindelseår. Odlingen ska uppgå till minst 30 procent av **förbindelsearealen i ekologiskt skede**. Vid beräkningen av arealen för avsalugrödor beaktas inte arealer som befinner sig i övergångsfasen för ekologisk produktion. Skiftet anses ha passerat övergångsperioden, om dess övergångsperiod har avslutats senast 30.4.

Växter som godkänns som avsalugrödor 2026

Växter som godkänns som avsalugrödor 2026

Spanmål

- Bovete
- Durumvete
- Foderkorn
- Havre
- Hirs
- Hösthavre
- Höstkorn
- Höstråg
- Höstrågvete
- Höstspeltvete
- Höstvete
- Maltkorn
- Quinoa
- Rågvete
- Sockermajs
- Vårråg
- Vårrågvete
- Vårspeltvete
- Vårvete

Oljevaxter

- Höstraps
- Höstrybs
- Oljedådra (Camelina/dådra)
- Oljehampa
- Oljelin
- Sojaböna
- Solros
- Våraps
- Vårrys

Proteingrödor

- Blålupin (Sötlupin)
- Bondböna
- Foderärt
- Kikärt
- Lins
- Matärt

Potatis

- Industrimatpotatis
- Matpotatis
- Stärkelsepotatis
- Sättpotatis
- Tidig potatis

Frilandsgrönsaker

- Blekselleri
- Blomkål
- Broccoli
- Brysselkål
- Buskböna
- Cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- Dill
- Frilandsgurka
- Grönkål
- Jordärtsocka
- Kinakål
- Kronärtskocka
- Kålrabbi
- Kålrot
- Mangold
- Matlök (inkl. Rödlök och jättelök)
- Melon
- Nyzeeländsk spenat

- Palsternacka
- Pepparrot
- Persilja
- Pumpa
- Purjolök
- Rabarber
- Rotselleri
- Rova
- Rädisa
- Röda vinbär
- Rödbeta och gulbeta (inkl. vitbeta)
- Rödkål
- Sallat (Lactuca-släktet)
- Savojkål
- Sparris
- Spenat
- Sticklök
- Sötfänkål
- Trädgårdsärt, kontraktproduktion för industrin*
- Trädgårdsärt, färskproduktion
- Vitkål
- Vitlök
- Zucchini
- Övriga grönsaker

* Odlingsavtalet ska ha ingåtts senast 15.6.

Krydd och medicinväxter

- Frökryddor och medicinalväxter
- Koriander
- Kummin
- Senap
- Örtväxter minst 5 år
- Örtväxter under 5 år

Bär- och fruktväxter

- Buskblåbär
- Bäraronia
- Hallon och åkerbärshallon
- Havtorn
- Jordgubbe
- Krusbär
- Körsbär
- Plantskolor, minst 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plantskolor, under 5-åriga bär-, frukt- och prydnadsväxter
- Plommon
- Päron

- Röda vinbär
- Rönns (för bärproduktion)
- Saskatoon
- Svarta vinbär
- Vindruva
- Vita vinbär
- Åkerbär
- Äpple
- Övriga bärväxter
- Övriga frukter

Vallar

- Frö av alsikeklöver, kontrollerad produktion
- Frö av engelskt rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av italienskt (weterw.) rajgräs, kontrollerad produktion
- Frö av rödklöver, kontrollerad produktion
- Frö av timotej, kontrollerad produktion
- Frö av vitklöver, kontrollerad produktion

Andra växter

- Fiberbrännässla
- Fiberhampa
- Honungsfacelia
- Humle
- Prydnadsväxter, 5-åriga och äldre, kontinuerlig skörd
- Prydnadsväxter, under 5-åriga
- Sockerbeta, för sockerproduktion
- Spånadslin
- Tobak

Blandade växtbestånd

Av blandade växtbestånd godkänns följande som avsalugrödor:

- sådana mogna växtbestånd av spannmål och baljväxter samt baljväxter och oljeväxter från vilka frön från olika odlingsväxter kan separeras.
- blandade växtbestånd av spannmål och oljeväxter
- blandade växtbestånd av proteingrödor och oljeväxter
- blandade växtbestånd av proteingrödor
- blandade växtbestånd av oljeväxter.

De blandade växtbestånden ska bestå av växter som godkänts som avsalugrödor.

De blandade växtbestånd som godkänns som avsalugrödor anges med benämningarna nedan.

- Blandning, ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål
- Blandat växtbestånd, proteingrödor + oljeväxter
- Blandat växtbestånd, spannmål + oljeväxter

- Blandat växtbestånd, ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter
- Blandat växtbestånd, proteingrödor (växtbeståndet innehåller endast proteingrödor)
- Blandat växtbestånd, oljeväxter (växtbeståndet innehåller endast oljeväxter)
- Blandat växtbestånd, proteingrödor + spannmål

Spannmål eller spannmålsblandningar som skördas färska eller som ska konserveras godkänns inte som avsalugrödor.

Som avsalugröda betraktas inte spannmål, baljväxter eller blandade växtbestånd av dessa som skördats innan de mognat. Med mognad avses att skörden blir klar, varvid växtbeståndets färg ändras från grön till gulbrun, och kärnans eller fröets mjölkliknande inre blir fast och hållbar (gulmognadsgrad).

Kravet på avsalugrödor gäller också en partiell förbindelse som ingåtts på basis av frilandsgroänsaker. Arealen för frilandsgroänsaker beaktas dubbelt i beräkningen på alla ekologiska gårdar.

Exempel 1:

På gården odlas 10 hektar åker, varav det växer morot på 2 hektar.

Arealen för morot beaktas dubbelt i beräkningen, dvs.

$2 \times 2 \text{ ha} = 4 \text{ ha}$

$\rightarrow 4 \text{ ha} / 10 \text{ ha} * 100 = 40 \%$

\rightarrow Kravet på avsalugrödor uppfylls.

Befrielse från kravet på avsalugrödor

Du behöver inte uppfylla kravet på avsalugrödor om något av följande alternativ uppfylls:

1. Din gård har en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion och du producerar årligen på minst 50 % av din förbindelseareal foder för den boskap som förbindelsen gäller (vall och allt som duger som foder):

- Du ska odla växter avsedda som djurfoder på minst 50 % av förbindelsearealen.
- Som foder godkänns alla foderväxter som kan utnyttjas i utfodringen av djuren.
- Kravet på avsalugrödor gäller också en förbindelse för husdjursproduktion, om djurantalet är litet i förhållande till förbindelsearealen. Med detta avses en situation där det på gårdens förbindelseareal produceras betydligt mer foder än vad som kan utnyttjas vid utfodringen av antalet djur på gården och gårdens djurtäthet är under 0,3 ey/ha.

2. Din gård producerar årligen på minst 50 procent av förbindelsearealen i ekologiskt skede foder för boskap från en gård som ingått en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion (vall och allt som duger som foder)

- Du ska odla växter avsedda som djurfoder på minst 50 % av förbindelsearealen i ekologiskt skede .
- Som foder godkänns alla foderväxter som kan utnyttjas i utfodringen av djuren hos den mottagande samarbetspartnern.
- Ingå ett skriftligt foderproduktionsavtal om samarbetet mellan gårdarna. Avtalet ska framgå samarbetets omfattning, karaktär och giltighetstid samt motiveringar till behovet av foder på den mottagande gården med ekologiska husdjur. Returnera en kopia av avtalet under ansökningstiden för åkerstöd som bilaga till förbindelseansökan, när du ansöker om förbindelse för första gången
 - Ett foderproduktionsavtal ska ingås för förbindelseperioden eller tills vidare. Om förhållandena på gården förändras under förbindelseperioden, se **Ändring av förbindelsen**.

- Jordbrukaren skall med hjälp av skiftesbokföring, foderbokföring eller bokföring över produktflöde visa att foder har levererats i enlighet med det skriftliga avtalet.

3. Din gård producerar på minst 50 procent av förbindelsearealen i ekologiskt skede foder till en gård som ingått förbindelse för ekologisk produktion av husdjur och/eller till en förmedlingsrörelse.

- Du ska odla växter avsedda som djurfoder på minst 50 % av förbindelsearealen i ekologiskt skede .
- Som foder godkänns alla foderväxter som kan utnyttjas i utfodringen av djuren hos den mottagande samarbetspartnern.
- Ingå ett skriftligt foderproduktionsavtal om samarbetet mellan gårdarna. Av avtalet ska framgå samarbetets omfattning, karaktär och giltighetstid samt motiveringar till behovet av foder på den mottagande gården med ekologiska husdjur. Returnera en kopia av avtalet under ansökningstiden för åkerstöd som bilaga till förbindelseansökan.
 - Ett foderproduktionsavtal ska ingås för förbindelseperioden eller tills vidare. Om förhållandena på gården förändras under förbindelseperioden, se **Ändring av förbindelsen**.
- Ingå ett skriftligt produktions- eller odlingsavtal med ett förmedlingsföretag med information om den ekologiskt producerade foderarten, fodermängden och leveransen samt huruvida förmedlingsföretaget omfattas av tillsynen över ekologisk produktion. Returnera en kopia av avtalet under ansökningstiden för åkerstöd som bilaga till förbindelseansökan.
- Jordbrukaren skall med hjälp av skiftesbokföring, foderbokföring eller bokföring över produktflöde visa att foder har levererats i enlighet med det skriftliga avtalet.

Exempel 2.

På 40 procent av din förbindelseareal producerar du foder (vall och allt som duger som foder) för granngårdens ekologiska husdjur och på 10 procent blandat växtbestånd för förmedlingsrörelsen.

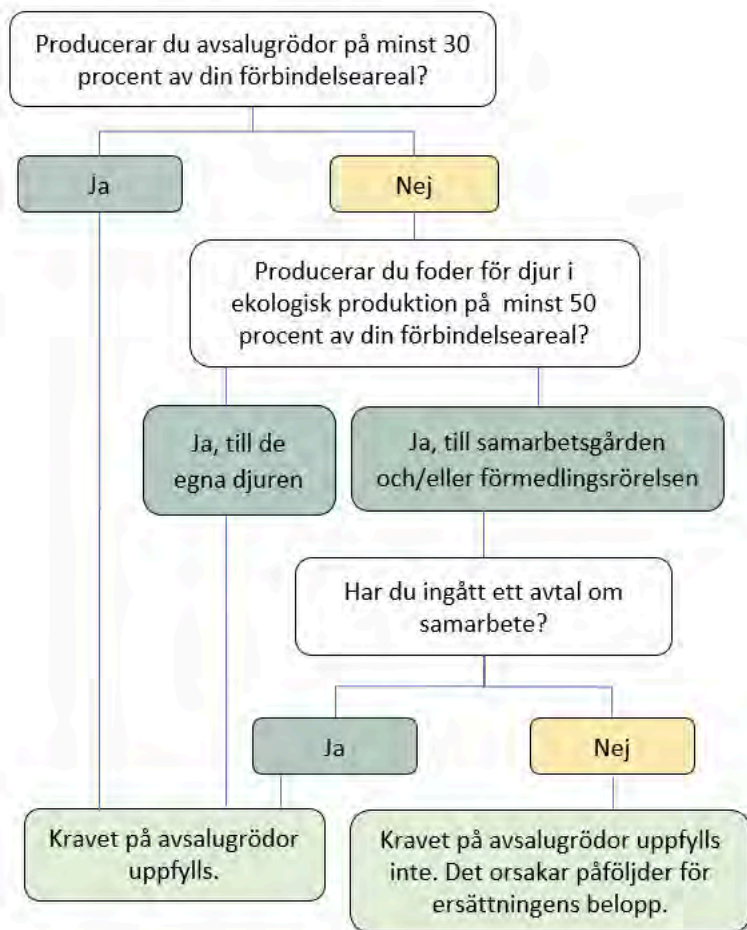

Diagram 1. Om kravet på avsalugrödor.

8. Trädor och gröngödslingsvall

Årligen får högst 25 procent av den areal som förbindelsen gäller ligga i träda. Om trädesarealen är större, kan ersättning betalas för den. Ersättningen beräknas genom att summan av gårdsbruksenhetens övriga åkerarealer som berättigar till ersättning delas med tre.

Exempel 3:

På gården odlas 20 hektar, varav 7 hektar dvs. 35 procent, ligger i träda. Gården kan få ersättning för ekologisk produktion $(20 \text{ ha} - 7 \text{ ha}) / 3 = 4,33$ hektar

Ett enskilt skifte som ingår i förbindelsen kan vara gröngödslingsvall högst tre år i följd.

9. Förbindelse om husdjursproduktion

Du kan ingå en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion endast om du också ingår en förbindelse om växtproduktion Dessutom ska du varje förbindelseår inneha minst fem djurenheter (de) i ekologisk husdjursproduktion Du behöver inte inneha fem djurenheter varje månad, förutsatt att antalet djurenheter uppfylls i genomsnitt under året

Den ekologiska husdjursproduktionen ska vara kontinuerlig under förbindelseperioden. Djurarterna inom produktionen kan dock variera Vid beräkningen av antalet djurenheter beaktas nötkreatur (med undantag av vattenbufflar), får, getter, svin samt hönor, tuppar, broilrar, kalkoner, gäss och ankor samt moderdjur av ovan nämnda fjäderfä som är i ekologisk husdjursproduktion på din gård och som är i din eller dina familjemedlemmars besittning.

Din gårdsbruksenhet kan också ha annan än ekologisk husdjursproduktion, om djuren är av en annan djurart än de som är i ekologisk produktion och skötseln av dem har ordnats i produktionsenheterna i enlighet med förordningen om ekologisk produktion.

Minimikrav för ekologisk husdjursproduktion och skyddsförordningar för olika djurarter

På din gård ska du iaktta minimikraven för ekologisk husdjursproduktion som grundar sig på kraven i djurskyddslagen och djurskyddsförordningen samt de djurartsspecifika skyddsförordningarna för olika djurarter.

Krav enligt djurskyddslagen och djurskyddsförordningen

Utfodring och vattning av djur

- När ett hållet djur utfodras och vattnas ska hänsyn tas till djurets fysiologiska behov och det ska säkerställas att djuret får lagom mängd föda och vatten eller någon annan dryck av god kvalitet.
- Födans och dryckens sammansättning och sättet att ge den ska motsvara djurets fysiologiska behov och väsentliga beteendemässiga behov.

Allmänna krav på djurhållningsplatser

- Ett djur ska kunna stå och vila i naturlig ställning på djurhållningsplatsen samt byta ställning där utan svårighet.
- De djur som hålls på en och samma djurhållningsplats ska ha möjlighet att vila samtidigt.
- En djurhållningsplats ska gå att hålla tillräcklig ren och där upprätthålla god hygien med hänsyn till djurens välfärd.
- Djuren på en djurhållningsplats ska kunna inspekteras och skötas utan svårighet.

Djurhållningsplatsens säkerhet

- Djurhållningsplatser ska vara konstruerade av sådant material och ha sådana konstruktioner och övriga egenskaper att såväl risken för att djur ska skada sig, insjukna eller rymma som brandfaran är så liten som möjligt.

Djurartsspecifika skyddsföreskrifter utfärdade för olika djurarter.

Nötkreatur

- Gångvägarna från djurstallet till fållan och betet ska vara trygga för nötkreaturen och sådana att nötkreaturen inte smutsar ner sig i onödan under någon av årstiderna.
- Fållornas och betenas inhägnader ska vara trygga för nötkreaturen och av ett material som är lämpligt för nötkreaturen. Stängslen ska hållas i gott skick så att nötkreaturen inte skadar sig eller rymmer. Elstängslen ska byggas och underhållas så att de inte medför onödigt lidande för nötkreaturen.
- Foder som ges till nötkreatur ska vara näringsrikt och balanserat.
- På en permanent djurhållningsplats för nötkreatur ska djuren hela tiden ha tillgång till vatten. Kontinuerlig tillgång till vatten förutsätts dock inte när vattnet fryser på grund av väderleksförhållandena i sådana flyttbara uteboxar för kalvar där kalvarna endast har tillgång till ett vindskydd av lätt konstruktion. Kalvarna ska då ha tillgång till vatten minst tre gånger om dagen.
- En sjuk eller skadad kalv ska hela tiden ha tillgång till färskt vatten.
- Vid varm väderlek ska dock alla kalvar ha tillgång till färskt vatten hela tiden.
- Nötkreaturens vattenbehållare och vattningssystem ska hållas rena.
- Urin och avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

Får

- Gångvägarna från djurstallet till getfållan och betet ska vara trygga samt sådana att getterna inte smutsar ner sig i onödan.
- Foder som ges till getter ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Getternas vattningsanordningar och vattenbehållare ska hållas rena.
- Urin och avföring får inte kontaminera fodret eller dricksvattnet, och vattnet får inte heller frysa.
- Hongetter som mjölkas ska ständigt ha tillgång till rent vatten.

Getter

- Gångvägarna från djurstallet till getfållan och betet ska vara trygga samt sådana att getterna inte smutsar ner sig i onödan.
- Foder som ges till getter ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Getternas vattningsanordningar och vattenbehållare ska hållas rena.
- Urin och avföring får inte kontaminera fodret eller dricksvattnet, och vattnet får inte heller frysa.
- Hongetter som mjölkas ska ständigt ha tillgång till rent vatten.

Höns

- Om hönsen har möjlighet att röra sig ute, ska den väg som leder ut från djurstallet vara trygg för hönsen. Inhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt och tryggt för hönsen.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att de hindrar att hönsen skadar sig.
- Inhägnaden ska vara tillräckligt rymlig med beaktande av antalet hönor och bottenens beskaffenhet.
- Inhägnadens botten ska vara sådan att den kan hållas torr.
- I inhägnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada fåglarna.
- Hönsen ska vid behov ha lämpliga väderskydd i inhägnaden.
- Foder som ges till höns ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Hönsen ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder och ständig tillgång till dricksvatten. Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning och mängd undvikas.
- Anläggningar och utrustning avsedda för utfodring och vattning av höns ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

Svin

- Om svinen kan komma ut och röra på sig, ska gångarna mellan djurstallet och fållan eller betet vara trygga för svinen.
- Fållornas och betenas stängsel ska vara trygga för svinen och av ett material som är lämpligt för dem.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att svinen inte skadar sig eller rymmer.
- Elstängsel ska byggas och underhållas så att de inte orsakar svinen onödigt lidande.
- Svinen ska vid behov ha tillgång till ett lämpligt skydd för oväder.
- Svin som är äldre än två veckor ska ha ständig tillgång till färskt och rent vatten i tillräcklig mängd.
- Svinens vattenbehållare och vattningssystem ska hållas rena.
- Urin och avföring inte förorena fodret eller dricksvattnet.
- Fodertråg som används för utfodring av svin ska överensstämma med kraven i tabell om inte foder ständigt står till buds..

Tabell: Längden på fodertråg som används vid utfodringen av svin, per svin.

Svinets vikt (kg)	Längden på fodertrågets kant, minst (cm/djur)
< 25	15
25–50	25
> 50	30

Broilrar

- Om broilrarna har möjlighet att röra sig ute, ska den gång som leder ut ur uppfödningssavdelningen vara trygg för broilrarna.
- Utomhusinhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för broilrar och vara tryggt för dem.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att broilrarna inte skadar sig.
- Utomhusinhägnaden ska vara tillräckligt rymlig med hänsyn till antalet broilrar och underlagets beskaffenhet.
- Underlaget i inhägnaden ska vara sådant att det kan hållas torrt.
- I utomhusinhägnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada broilrarna.
- Broilrarna ska vid behov utomhus ha tillgång till lämpliga väderskydd.
- Foder som ges till broilrar ska vara näringsrikt och balanserat.
- I fråga om utfodringen av broilrar och näringens sammansättning ska särskild uppmärksamhet fästas vid förebyggandet av leddskador och skador på benstommen.
- Broilrar ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder antingen ständigt eller portionsvis.
- Det ska finnas ständig tillgång till dricksvatten.
- Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning och mängd undvikas.
- Fodret får tas bort från broilrarna tidigast 12 timmar före flockens beräknade slakttidpunkt.
- Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning av broilrar ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

Kalkoner

- Om kalkonerna har möjlighet att vistas ute, ska den gång som leder ut från djurstallet vara trygg för kalkonerna.
- I utomhusinhägnaden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada kalkonerna.
- Underlaget i inhägnaden ska vara sådant att det kan hållas torrt.
- Omgivningen ska vara tillräckligt lugn och bullerfri.
- Utomhusinhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för kalkoner och vara tryggt för kalkonerna.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att kalkonerna inte skadar sig eller rymmer.
- Om nätstängsel används i inhägnaden, ska nätets öglor vara av sådan storlek att kalkonerna inte kan fastna i nätet.
- Kalkonerna ska ha tillgång till tillräckligt med foder av lämplig näringsammansättning och ständig tillgång till dricksvatten.
- Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning av kalkoner ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.

- Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning eller mängd undvikas.

Ankor och gäss

- Den gång som leder ut ur djurstallet ska vara trygg för fåglarna.
- I utomhusinhägnaden och i andra utomhusområden får det inte finnas konstruktioner eller föremål som kan skada fåglarna.
- Marken ska vara sådan att den kan hållas lagom torr. Omgivningen ska vara tillräckligt lugn och bullerfri.
- Utomhusinhägnadens stängsel ska vara av ett material som är lämpligt för fåglarna och vara tryggt för fåglarna.
- Stängslen ska hållas i gott skick så att fåglarna inte skadar sig.
- Om nätstängsel används, ska nätets öglor vara av sådan storlek att en fågels huvud, extremiteter eller andra kroppsdelar inte kan fastna i nätet.
- Foder som ges till ankor och gäss ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler.
- Fåglarna ska ha tillgång till en tillräcklig mängd foder och dricksvatten.
- Vid utfodringen ska plötsliga förändringar i fodrets sammansättning eller mängd undvikas.
- Anordningar och redskap avsedda för utfodring och vattning ska hållas rena.
- Avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet. Vid utfodrings- och vattningsplatserna ska det finnas tillräckligt med utrymme så att det inte uppstår onödig konkurrens om vatten eller foder.
- Särskild vikt ska fästas vid att fåglarnas drickplatser och omgivningen kring andra vattenbehållare hålls tillräckligt torra.

Beräkning av antalet djur

När antalet djurenheter på gården räknas ut, beaktar man gårdens genomsnittliga djurantal under kalenderåret.

Beräkningstiden för djurantalet är ett kalenderår.

Undantag: Om djuren har

- fogats till ekokontrollen när förbindelseåret redan har börjat (efter 1.5.), är räkningstiden från ingången av följande kalenderår 1.1.–31.12.
- fogats till ekokontrollen innan förbindelseåret började, är räkningstiden 1.5.–31.12. Därpå följande år är beräkningstiden ett kalenderår.

Du kan ändra den djurart som ligger till grund för beräkningen endast från ingången av förbindelse- eller kalenderåret

Om produktionen i en djurgrupp har inletts eller avslutats mitt under den period på vilken stödet fastställs och det inte är fråga om överföring av besittningsrätten till hela gården, antecknas djurantalet vid beräkningen av det genomsnittliga antalet djur i noll på de räkningsdagar som föregår inledandet eller följer efter avslutande av produktionen.

Beräkning och anmälan av djurenheter för nötkreatur

Beräkning och anmälan av djurenheter för nötkreatur

Vid beräkningen av djurenheter för nötkreatur används det antal djur per djurgrupp som antecknats i djurregistret och djurenhetskoefficienterna i tabell 1.

Tabell 1 Djurenhetskoefficienter för nötkreatur

Nötkreatur	Koeffi- cient
Över 2 år <ul style="list-style-type: none">tjurar och stutardikor och dikokvigormjölkkorandra nötkreatur (inte vattenbufflar)	1
6 månader–2 år gamla <ul style="list-style-type: none">tjurar och stutardikor och dikokvigormjölkkorandra nötkreatur (inte vattenbufflar)	0,6
Under 6 månad gamla nötkreatur (inte vattenbufflar)	0,4

Beräkning och anmälan av djurenheter för får och getter

Beräkning och anmälan av djurenheter för får och getter

Vid beräkningen av djurenheter för får och getter används det antal djur per djurgrupp som antecknats i djurregistret och djurenhetskoefficienterna i tabell 3.

Vid beräkningen av det genomsnittliga djurantalet beaktas de anmälningar om får- och getflockning som har gjorts senast 31.1 året efter stödåret.

Tabell 3 Djurenhetskoefficienter för får och getter.

Får och getter	Koefficient
Tackor och baggar	0,2
Minst 2 mån gamla lamm	0,06
Getter och bockar	0,2
Minst 2 mån gamla killingar	0,06

Beräkning och anmälan av djurenheter för svin

Beräkning och anmälan av djurenheter för svin

Vid beräkningen av djurenheter för svin används det antal djur per djurgrupp som antecknats i djurregistret och djurenhetskoefficienterna i tabell 2.

Vid beräkningen av antalet djurenheter för svin utelämnas det genomsnittliga antalet djurenheter de två månader då antalet djur har varit minst från beräkningen. Vid beräkningen beaktas endast två tredjedelar av svinen i åldern 0–3 månader.

Tabell 2 Djurenhetskoefficient för svin

Svin	Koefficient
Suggor	0,5
Andra svin Svin 0–3 månader 2/3 av åldersklassen	0,3

Beräkning och anmälan av djurenheter för fjäderfä

Beräkning och anmälan av djurenheter för fjäderfä

Vid beräkningen av djurenheter för fjäderfä används de djurantal som du uppgett i anmälan om djurantal och djurenhetskoefficienterna i tabell 4. Anmäl antalet fjäderfä i Viputjänsten årligen med en anmälan om djurantal vid en tidpunkt som Livsmedelsverket bestämmer separat, vanligen i januari-februari kalenderåret efter stödåret Ange antalet djur på räkningsdagarna. I beräkningen beaktas sex månader under vilka antalet djur har varit störst. Förvaltningen tar automatiskt bort de sex minsta värdena.

- **Räkningsdagar för broilrar:** Använd det högsta faktiska antalet djur som hållits under minst ett dygn mellan den första och den femte dagen i varje månad vid beräkningen av djurantalet för broilrar.
- **Beräkningsdagar för annat fjäderfä:** Använd det faktiska antalet djur per djurgrupp varje månad vid beräkningen.

Tabell 4. Djurenhetskoefficienter för fjäderfä.

Fjäderfä	Koefficient
kalkoner	0,03
gäss, ankor	0,03
broilrar	0,007
värphöns	0,014
tuppar	0,03
moderfåglar: ankor och gäss	0,03
moderfåglar: broilrar	0,02

Fjäderfä	Koefficient
moderfåglar: kalkoner	0,05

Inverkan av djurhållningsförbud på beräkningen och betalningen av husdjursförhöjning

Ett djurhållningsförbud för en delaktig i gården eller en familjemedlem som bedriver företagsverksamhet med dem inverkar på hur djurbaserade stöd kan beviljas och utbetalas. Stöd betalas inte för den djurart som djurhållningsförbudet gäller under perioden mellan det år då brottet begicks och djurhållningsförbudet upphörde. Om djurstöd betalats innan djurhållningsförbudet infördes, återkrävs stöden från och med det år som brottet begicks.

Utbetalningen av stöd avbryts och ett eventuellt återkrav inleds först när domen om djurhållningsförbudet vunnit laga kraft. När behandlingen av brottmålet pågår fortsätter utbetalningen av stöd på normalt vis.

10. Hur andra stöd inverkar på förbindelsen

Miljöförbindelse

Du kan samtidigt ge både en förbindelse om ekologisk produktion och en miljöförbindelse. Bland åtgärden Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter kan du endast välja åtgärden *Organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden för fleråriga växter*.

Om du väljer åtgärden Främjande av cirkulär ekonomi för skiftet kan du på skiftet endast använda de gödselmedel som är tillåtna vid ekologisk produktion.

Miljösystem

Du kan inte välja åtgärden gröngödslingsvall i stöd för miljösystem för förbindelseskiftet som är föremål för förbindelsen om ekologisk produktion.

Ersättning för djurens välbefinnande

Om du har en förbindelse för ekologisk husdjursproduktion kan du inte välja följande åtgärder för ersättning för djurens välbefinnande för de djur som förbindelsen gäller:

- betesgång för ungboskap
- betesgång för dikor och mjölkkor
- utevistelse för nötkreatur
- betesgång för får och getter

Du måste avstå från ovan nämnda åtgärder för ersättning för djurens välbefinnande innan förbindelsen för ekologisk husdjursproduktion kan godkännas.

Begränsningar för utbetalning av ersättning

På bilden nedan (Bild 1) kan du se hur åtgärderna inom stöd för miljösystem påverkar betalningen av miljöersättning (miljöförbindelse) och ersättning för ekologisk produktion.

Kan en åtgärd ske samtidigt på samma skifte och betalas det stöd för båda åtgärderna för skiftet?

	Gårdsspecifik åtgärd, jordbruksgrödor										1 Du kan anmäla dem för samma skifte, utbetalning görs för båda							
Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter	3	Gårdsspecifik åtgärd, trädgårdsväxter									2 Endast ekosystemstöd betalas ut för skiftet							
Jordförbättrings- och saneringsväxter	1	1	Jordförbättrings- och saneringsväxter								3 Kan inte anmälas för samma skifte							
Odling av fånggrödor	1	1	3	Odling av fånggrödor viljely							4 Endast miljöersättning betalas ut för skiftet							
Främjande av cirkulär ekonomi	1	1	1	1	Främjande av cirkulär ekonomi													
Miljöersättning	3	3	3	3	3	Skyddszoner												
Skyddszoner	1	3	3	3	1	3	Vallar på torvåkrar											
Vallar på torvåkrar	1	1	1	1	1	1	1	Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering										
Hantering av avrinningsvatten, reglerbar dränering	1	1	1	1	1	1	1	3	Hantering av avrinningsvatten, underbevattning									
Hantering av avrinningsvatten, underbevattning	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter								
Alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Fågelåkrar							
Fågelåkrar	1	1	1	1	1	4 ^A	1	1	1	3 ^B	1	Växtodling						
Växtodling	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3 ^B	1	3	Frilandsgrönsaker					
Frilandsgrönsaker	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Husdjursproduktion					
Husdjursproduktion	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	1	1	Växttäckning vintertid				
Växttäckning vintertid	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	3	3	1	Gröngödslingvallar			
Gröngödslingvallar	2 ^C	3	3	3	1 ^E	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	Mångfaldsväxter	
Mångfaldsväxter	2 ^C	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2 ^D	3	1 ^F	1	3	3	Naturvårdsvallar
Naturvårdsvallar																		

- A. Du kan anmäla en skyddszon-åtgärd för miljöersättning för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion, men då betalas ingen ersättning för ekologisk produktion för skiftet.
- B. Du kan få stöd för ett förbindelseskifte med ekologisk produktion även för en åtgärd för alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter inom miljöersättning, om du väljer organisk eller biologiskt nedbrytbar marktäckning eller gräs som ska klippas under växtperioden med fleråriga växter.
- C. Om du anmäler åtgärden gröngödslingvall, mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- D. Om du anmäler åtgärden mångfaldsväxter eller naturvårdsvall för förbindelseskiftet inom ekosystemstöd betalas endast ersättning för åtgärden ekosystemstöd under ansökningsåret.
- E. Du kan endast anmäla åtgärden främjande av cirkulär ekonomi inom miljöersättningen det är då du anlägger växtlighet i form av mångfaldsväxter.
- F. Ekohusdjursförhöjning utbetalas till så många arealer som ingår i förbindelsen och som jordbrukarens djurenheter räcker till för (0,5 ey/ha), och för förbindelsens totala areal oberoende av växten.

11. Ersättningens betalning

Ersättningens belopp för ekologisk produktion

Typ av förbindelse	Ersättningens belopp
Förbindelse om växtproduktion	184 €/ha
Förbindelse om husdjursproduktion	150 €/ha, för de hektar där 0,5 de/ha uppfylls.
Frilandsgrönsaker	679 €/ha

Ersättningsbelopp för förbindelse för husdjursproduktion

Gården ska ha minst 5 de djur som ingår i husdjursförbindelsen.

Ersättning betalas 150 €/ha på basis av antalet djurenheter som anmäls genom förbindelsen för den åkerareal i förbindelsen där 0,5 de/ha uppfylls.

- Om det finns få djur betalas ersättning endast för den förbindelseareal för vilken djurantalet räcker (exempel 4).
- Om det finns många djur betalas ersättning dock inte för en areal som är större än förbindelsearealen (exempel 5).

Exempel 4. Beräkning av ersättningsbeloppet för husdjursförbindelse

Gårdens ekoförbindelse omfattar 100 hektar och gården har 40 nötkreatur = 40 de.

Du kan få ekoersättning:

För växtproduktionen: $100 \text{ ha} \times 184 \text{ €/ha} = 18\,400 \text{ €}$

För djurproduktionen: $40 \text{ de} : 0,5 \text{ de/ha} = 80 \text{ ha} \rightarrow$ Ersättning betalas för 80 hektar
 $80 \text{ ha} \times 150 \text{ €/ha} = 12\,000 \text{ €}$

Sammanlagt betalas $18\,400 \text{ €} + 12\,000 \text{ €} = 30\,400 \text{ €}$ i ekoersättning.

Exempel 5. Beräkning av ersättningsbeloppet för husdjursförbindelse

Gårdens ekoförbindelse omfattar 50 hektar och gården har 50 nötkreatur = 50 de.

Gårdens ekoförbindelse omfattar 50 hektar och gården har 50 nötkreatur = 50 de.

Du kan få ekoersättning:

För växtproduktionen: $50 \text{ ha} \times 184 \text{ €/ha} = 9\,200 \text{ €}$

För djurproduktionen: $50 \text{ de} : 0,5 \text{ de/ha} = 100 \text{ ha} \rightarrow$ Ersättning betalas dock endast för 50 hektar
 $50 \text{ ha} \times 150 \text{ €/ha} = 7\,500 \text{ €}$

Sammanlagt betalas $9\,200 \text{ €} + 7\,500 \text{ €} = 16\,700 \text{ €}$ i ekoersättning.

Frilandsgrönsaker

För gårdens areal för frilandsgrönsaker betalas ersättning oberoende av förbindelsetyp.

Förutsättningar för att ersättning ska betalas ut

Förutom att ingå förbindelsen ska du ansöka om den årliga utbetalningen av ersättningen i samband med ansökan om åkerstöd. Du kan inte få ersättning ifall du inte ansöker om den årliga utbetalningen.

Ersättning kan betalas för ersättningsberättigande arealer som ingår i förbindelsen

- som du årligen anmäler i stödansökan på det sätt som Livsmedelsverket bestämmer
- som du innehar under ansökningsåret 9.6–1.10.2026 mellantiden dvs. från det att ansökan om åkerstöd gått ut fram till den sista ändringsdagen för ansökan om åkerstöd.
- som har odlats enligt ekologiskt produktionssätt från ingången av vegetationsperioden under förbindelseåret
- som du har uppgett vara under ekologisk odling eller i ett övergångsskede på 1–3 år.

Ersättning för ekologisk produktion kan betalas det första förbindelseåret efter det att den första produktionskontrollen på odlarens lägenhet har godkänts

Den andra stödposten kan betalas efter det att en årlig produktionskontroll av kontrollsystemet för ekologisk produktion har utförts på gården och kontrollerna av jordbruksstöden har utförts

Den minsta skiftesstorleken för vilken ersättning kan betalas är 0,05 hektar. En förutsättning för att ersättningen ska betalas är att det ersättningsbelopp som betalas för förbindelseåret är minst 100 euro.

Partiell betalning av förbindelse

Ersättning kan betalas endast för en växt som anmälts på basis av gårdens partiella förbindelse, om du årligen i stödansökan anmäler minst 1 hektar frilandsgrönsaker.

Om du något år uppger mindre än 1 hektar frilandsgrönsaker, men kravet på minimiareal för ekoförbindelsen (5 ha eller 1 ha) uppfylls, betalas ingen ersättning men förbindelsen förblir i kraft.

Arealer för vilka ersättning för ekologisk produktion inte betalas

Ersättning för ekologisk produktion betalas inte för

- areal med vedartade energigrödor
- annan hampareal än sådan som berättigar till grundläggande inkomststöd
- skyddszonvall i anslutning till miljöersättningen
- naturvårdsvall i anslutning till ekosystemstödet
- mångfaldsväxter i anslutning till ekosystemstödet
- grönsaksland
- för en areal där det odlas rörfilen för energiproduktion
- för samnyttjandeskiften som odlas tillsammans med en sedvanlig gård
- för rastgårdsarealer som har uppgetts so *Övriga arealer för ekologisk övervakning (inte jordbruksmark)*.
- för en areal där stödet har återkallats

12. Ändringsmöjligheter för förbindelseareal

Arealen som ingår i förbindelsen kan ändras under förbindelseperioden på basis av tillsyn, ett administrativt kontrollbesök, uppdatering av åkerskiftesregistret eller ersättningstagarens ansökan.

Öka förbindelsearealen

En åkerareal, som har ingått i en annan jordbrukares ekoförbindelse och jordbrukaren har uppgett skiftet i sin årliga stödansökan under det föregående förbindelseåret, kan fogas till förbindelsen årligen.

Du kan även foga ersättningsberättigande arealer till förbindelsen som föregående år inte ingått i någon sökandes ekoförbindelse, om det är möjligt med beaktande av anslagen i statsbudgeten.

Du kan årligen ansöka om att öka förbindelsearealen i samband med ansökan om åkerstöd i Viputjänsten. I fortsättningen ingås inte längre nya förbindelser på basis av tilläggsareal.

Två jordbrukare som vardera har ingått en förbindelse om ekologisk produktion kan sinsemellan under förbindelseperioden byta ersättningsberättigande areal som omfattas av förbindelserna.

Avlägsna förbindelseareal

Förbindelseareal kan under förbindelseperioden utan påföljder överföras till en annan jordbrukare som har en ekoförbindelse eller till en jordbrukare som inte har en ekoförbindelse. Du kan avlägsna areal ur förbindelsen om du flyttar ersättningsberättigandet till en areal i din besittning som inte är ersättningsberättigande, som läggs till förbindelsen. Du kan ta bort en areal från förbindelsen utan påföljder, om du för arealen väljer en skiftesspecifik åtgärd som gäller miljöersättningens skyddszoner.

Avlägsna från förbindelsen arealer som inte längre är jordbruksmark, men som förblir i din besittning.

Gör ändringar i förbindelsearealen i ansökan om åkerstöd i Viputjänsten och meddela dem även med en fritt formulerad anmälan till livskraftscentralen. Se närmare information om [ändringsmöjligheter](#) på Livsmedelsverkets webbplats.

13. Upphörande av förbindelsen

Din förbindelse upphör utan påföljder i följande fall:

- Den ersättningsberättigande arealen på din gård minskar till mindre än fem hektar på grund av att besittningen överförs.
- Din areal för trädgårdsväxter minskar till mindre än en hektar.
- Djurmängden på gården sjunker under 5 de på grund av att besittningen överförs.
- Du förbinder dig inte längre till att fortsätta förbindelsen efter förbindelseperiodens slut.

Om du avstår från förbindelsen före utgången av den femåriga förbindelseperioden utan ovan nämnda orsaker, återkrävs ersättningen fram till början av förbindelseperioden.

Ersättningen återkrävs för förbindelseperioden även i de fall då arealen underskrider minimigränsen av annat skäl än att arealen inte längre är i din besittning.

Anmäl om avslutandet av din förbindelse med [blankett 474](#) till livskraftscentralen.

14. Frånträdande av förbindelse

Du kan frånga förbindelsen om gården upplevt ett godkänt fall av [force majeure eller exceptionella omständigheter](#). Lämna in en fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in den.

Om du frångår förbindelsen av någon annan orsak än force majeure eller exceptionella omständigheter återkrävs den utbetalda ersättningen eller alternativt betalas den inte ut.

Med frånträdande av förbindelse avses också en situation där du inte ansöker om den årliga utbetalningen i Viputjänsten och detta inte beror på force majeure eller en exceptionell omständighet som avses ovan. I ett sådant fall hör livskraftscentralen dig innan man eventuellt återkräver ersättningen och fattar beslut om att förbindelsen upphör.

15. Ändring, överföring och återkallelse av förbindelsen

Ändring av förbindelsen

Du kan ändra en växtproduktionsförbindelse till en förbindelse för husdjursproduktion under förbindelseperioden. Om antalet djurenheter i förbindelsen för ekologiska husdjur sjunker under 5 djurenheter, kan du ändra förbindelsen till en förbindelse för växtproduktion. När du avstår från en förbindelse om ekologiska husdjur omfattas du av övervakningen av ekologiska djur fram till utgången av förbindelseåret. Du måste följa den ändrade förbindelsen tills den ursprungliga förbindelsen löper ut.

Anmäl vid behov ändringar i förbindelsen på blankett 215M i samband med ansökan om åkerstöd. Du kan inte anmäla ändringar under [ändringsskedet](#) i ansökan om åkerstöd.

Meddela också på blankett 215M om du vill byta tilläggsuppgifter i förbindelsen. Ändra tilläggsinformationen till exempel om du har haft ett foderproduktionsavtal med en sådan gård med ekologiska husdjur som upphör med djurhållningen, och du tänker följa kravet på avsalugrödor i fortsättningen. Om du ingår ett nytt foderproduktionsavtal med en annan gård som ingått en förbindelse om ekologisk husdjursproduktion, räcker det att du lämnar in ett nytt foderproduktionsavtal till livskraftscentralen per e-post.

På blanketten kan du också lägga till eller ta bort djurarter från en gällande förbindelse om ekologisk husdjursproduktion. Du kan ändra förbindelsens djurslag från början av förbindelse- eller kalenderåret.

Överföring

Du kan överföra förbindelsen till en person som är delaktig i samma gård eller till en annan gård som inte har ett tidigare motsvarande förbindelse. Du kan också dela upp en del av förbindelsen på en annan gård. Om du överför hela förbindelsearealen eller en del av förbindelsearealen till en annan person under förbindelsens giltighetstid, får den andra personen fortsätta förbindelsen för den överförda arealens del. Om den andra personen inte fortsätter förbindelsen inom den överförda arealen, förfaller förbindelsen för den överförda arealens del och inget återkrav gäller för den överförda arealens del.

Den som tar emot en förbindelse skall uppfylla de krav som ställs på den som ger förbindelsen innan förbindelsen överförs, bland annat utbildningskravet och anslutningen till övervakningen av ekologisk produktion.

Man ska ansöka om överföring av förbindelsen inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till livskraftscentralen.

16. Förvägran av förbindelse och ersättning

En förbindelse behöver inte godkännas eller ersättning behöver inte beviljas om förhållanden eller åtgärder, i syfte att få ersättning, har getts en sådan form som inte motsvarar sakens egentliga natur eller syfte. En förbindelse behöver inte godkännas och ersättning beviljas till exempel om den som ansöker om ersättning har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter, hemlighållit omständigheter som väsentligt inverkar på ingåendet av förbindelsen eller inte iakttar villkoren i förbindelsen.

En förbindelse kan lämnas utan godkännande och ersättning inte beviljas även i det fall då jordbrukaren vidtar åtgärder som gäller förändringar i besittningen av åkern eller andra motsvarande åtgärder vars uppenbara syfte är att kringgå förutsättningarna för beviljande av ersättning eller undvika att uppfylla villkoren för beviljande av ersättning.

En förbindelse behöver inte heller godkännas, om sökanden tidigare under en pågående förbindelseperiod har frånträtt en motsvarande förbindelse och det inte har gått två år sedan förbindelsen frånträdde.

En ersättning som betalats på basis av en förbindelse ska återkrävas för hela förbindelseperioden, om de förutsättningar som ligger till grund för beviljandet av ersättning inte alls har uppfyllts under hela förbindelseperioden.

17. Övervakning

Grunderna för beviljande av ersättning för ekologisk produktion och iakttagandet av villkoren utförs både genom **övervakning på plats** och genom **administrativa kontroller**.

Vid övervakning på plats kontrolleras att de uppgifter du uppgett är korrekta, att du uppfyller villkoren för beviljande av ersättning, att du har följt förbindelsens villkor och minimikraven i anslutning till ersättningen. Dessutom kontrolleras att du uppfyllt kraven enligt villkorligheten.

På basis av uppgifterna i ansökan kan en del villkor för ersättning för ekologisk produktion kontrolleras administrativt, exempelvis genomförandet av kravet på avsalugrödor eller iakttagande av produktionsvillkoren för ekologisk produktion.

Livskraftscentralen fattar beslut om påföljder ifall kraven inte uppfylls enligt ansökan. Den administrativa kontrollen kan granska bland annat om du är aktiv jordbrukare, om du lämnat in din ansökan i tid och huruvida din ansökan innehåller de bilagor som krävs.

Avdrag och påföljder

Ersättningen kan sänkas eller förvägras ifall lagstiftningen så kräver eller om du inte har fullföljt villkoren för ersättningen. Avdraget påverkas av hur allvarlig, omfattande, långvarig och återkommande försummelsen av ersättningsvillkoren är. Försummelser gällande produktionsvillkoren som upptäcks vid produktionskontroller av ekologisk produktion kan också leda till avdrag.

Om försummelsen anses vara allvarlig förvägras ersättningen för ansökningsåret och det därpå följande året.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts,
- du inte har iakttagit villkoren för ersättningen,
- du har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen,
- du förhindrar genomförande av inspektion,
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

18. Förvaring av dokument

Bevara handlingar, anteckningar och intyg som gäller villkoren för ersättningen och som inte sänds till den myndighet som beviljar ersättningen i minst fyra år efter det att förbindelse upphörde.

Stöd villkor: bidrag för specialväxter 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Bidrag för specialväxter är ett nytt EU-finansierat stöd, dvs. ett direktstöd. Bidraget för specialväxter betalas för odlingsarealen för vissa åkergrödor.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

1. vara en **aktiv jordbrukare**
2. uppfylla **kraven för villkorlighet**
3. utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Ansökan om bidrag för specialväxter och stöd villkor

Ansök om bidrag för stärkelsepotatis i ansökan om åkerstöd i **Viputjänsten**. Mer information om **ansökan om åkerstöd** och **datum** finns i ansökningsguiden om åkerstöd. Det minsta jordbruksskiftet för vilket stöd kan betalas är 0,05 hektar. Bidrag beviljas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Du kan få bidrag för specialväxter om du under ansökningsåret odlar någon av följande växter:

- bondböna
- bovete
- frilandsgroänsaker som används som människoföda i stödregionen AB
- kikärt
- lins
- oljedådra
- oljehampa
- oljelin
- sockerbeta
- sötlupin
- vårraps och höstraps
- varrybs och höstrybs
- åkerärt (matärt eller foderärt)

Blandningar av protein- och oljegrödor med rätt till bidrag för specialväxter är bidragsberättigade förutom hampa. Anmäl en sådan blandning med växtkoden Bladade grödor, oljeväxter eller Blandade grödor, ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter, fastän blandningen innehåller bara två av de ovan nämnda.

Du kan använda en liten mängd spannmål som stödgröda i åkerärten och lins. En liten mängd kan anses vara mindre än 10 procent av växtligheten.

Sockerbeta

Du kan få bidrag för specialväxter för sådan odling av sockerbeter för vilken du har ingått ett odlingsavtal med sockerbetsindustrin. **Slut ett odlingsavtal för sockerbeta senast 9.6.2026. Bifoga en kopia av odlingsavtalet till din stödansökan i Viputjänsten.**

Det *intyg över odlingsavtalet för sockerbeter* som sockerbetsodlarna har fått godkänns som odlingsavtal.

Sötlupin

Du kan få bidrag för specialväxter för att odla sötlupin om sorten är godkänd att ingå i någon EU-medlemsstats officiella sortförteckning och är söt. Anmäl lupinarten i din stödansökan. Om sorten inte är stödberättigande betalas inget bidrag.

Lupinsorter som berättigar till stöd listas i den allmänna sortförteckningen för odlingsväxter och dess kompletteringsdelar, som publiceras i EU:s officiella tidning. Sortförteckningen och dess kompletteringsdelar finns på adressen food.ec.europa.eu → Plants → Plant reproductive material → Plant variety catalogues, databases & information system. Lupinsorterna finns i punkt 37–39 i förteckningen. Lupinsorter som inte berättigar till stöd (bittra sorter) har koden 13 i sortförteckningen.

Spara garantibeviset och inköpskvittot för lupinfrö. Med deras hjälp kontrollerar livskraftscentralen utsädets ursprung vid en eventuell kontroll. Om det inte finns något garantibevis eller inköpskvitto ska du påvisa utsädets ursprung på något annat tillförlitligt sätt.

Oljehampa

Läs mer om stödvillkoren för oljehampa under avtal **Odling av stödberättigande hampa 2026** i ansökningsguiden om åkerstöd.

Frilandsgrönsaker som används som människoföda i stödregionen AB

Bidragsberättigande frilandsgrönsaker är

- bladmangold
- bladselleri
- blomkål
- broccoli
- brysselkål
- buskböna
- cikoriasallat (Cichorium-släktet)
- frilandsgurka
- grönkål
- gulbeta
- jordärtskocka
- kinakål
- kronärtskocka
- kålrabbi
- kålrot
- matlök (inkluderar rödlök och jättelök, dock inte små sättplantor)
- melon
- morot

- nyzeeländsk spenat
- palsternacka
- pepparrot
- pumpa
- purjo
- rabarber
- rotselleri
- rova
- rädisa
- rödbeta
- rödkål
- sallad (Lactuca-släktet)
- salladsfänkål
- savojkål
- sparris.
- spenat
- trädgårdsärter (innehåller sprit-, spritmärg-, socker- och brytärt som skördas omogna)
- vitkål (huvudkål)
- vitlök
- zucchini

Bidraget betalas endast för odlingsarealer med frilandsgrönsaker som används som människoföda. Om grönsakerna används som annat än människoföda ska du anmäla användningen i jordbruksskiftesuppgifterna.

Beloppet på bidraget för specialväxter

Bidraget för specialväxter kan beviljas i hela landet till ett belopp av högst 13,2 miljoner euro per år.

Bidrag kan beviljas i hela landet för odling av sockerbeta, bovete, lins, kikärt, åkerärt, bondböna, sötlupin, höstraps, höstrybs, vårraps, vårrybs, oljelin, oljehampa och oljedådra samt blandade växtbestånd av ovan nämnda proteingrödor och oljeväxter. Bidrag för odling av frilandsgrönsaker kan endast beviljas inom stödregion AB.

Det uppskattade beloppet av bidraget för specialväxter år 2026 är 95 €/hektar. Beloppet på bidraget preciseras innan det betalas ut, när arealen för bidragsberättigande specialväxter är känd.

Stöd villkor: bidrag för stärkelsepotatis 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Bidraget för stärkelsepotatis finansieras helt av EU, dvs. är ett direktstöd som betalas för avtalsodling av stärkelsepotatis.

Utöver iakttagandet av de stödspecifika villkoren ska du:

1. vara en **aktiv jordbrukare**
2. uppfylla **kraven för villkorlighet**
3. utöva **jordbruksverksamhet** på jordbruksmarken.

Ansökan om bidrag för stärkelsepotatis och stöd villkor

Ansök om bidrag för stärkelsepotatis i ansökan om åkerstöd i **Viputjänsten**. Det minsta jordbruksskiftet för vilket stöd kan betalas är 0,05 hektar. Mer information om **ansökan om åkerstöd** och **datum** finns i ansökningsguiden om åkerstöd.

Du kan få bidrag för odlingsarealen för sådan stärkelsepotatis för vilken det har ingåtts ett odlingsavtal med potatisstärkelseindustrin. **Slut ett odlingsavtal för stärkelsepotatis senast 9.6.2026. Bifoga en kopia av odlingsavtalet till din stödansökan i Viputjänsten.**

Om den odlingsareal för stärkelsepotatis som du angett i ansökan om åkerstöd avviker från arealen som ingår i odlingsavtalet, kan du beviljas bidrag högst för den av dessa två areal som är mindre.

Areal för egen utsädesförökning av stärkelsepotatis får inte inkluderas i odlingskontraktet för stärkelsepotatis. Uppge utsädesförökningen av stärkelsepotatis som eget eller egna jordbruksskiften. Med produktion av stärkelsepotatis avses inte produktion av potatisflingor.

Beloppet på bidraget för stärkelsepotatis

Bidraget för stärkelsepotatis kan beviljas i hela landet till ett belopp av högst 4,2 miljoner euro. Det uppskattade beloppet av bidraget för stärkelsepotatis 2026 är 730 €/hektar. Beloppet på bidraget preciseras innan det betalas ut, när arealen för bidragsberättigande stärkelsepotatis är känd.

Stöd villkor: inkomststöd för unga jordbrukare 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Stödet till unga jordbrukare är ett från produktionen frikopplat direktstöd som i sin helhet finansieras av EU. Syftet med stödet är att underlätta etableringen som jordbrukare och jordbrukets strukturutveckling. Stödet betalas i hela landet. Stödet betalas till aktiva jordbrukare som årligen lämnar in en stödansökan. Stödet betalas i högst fem år.

Stöd villkor

Du kan få stödet, om du

- är en **aktiv jordbrukare**
- har etablerat jordbruk för första gången som huvudsaklig företagare
- har bestämmanderätt på gården
- uppfyller stödets krav på ålder och yrkeskunnighet

Du kan endast få stödet för den jordbruksverksamhet som **etablerades till först**.

Ålderskravet och etablering som jordbrukare

Stöd betalas under fem kalenderår efter varandra räknat från den första ansökan om stöd till unga jordbrukare. För att du ska få stödet måste du ansöka om det första gången under de fem år som följer på året du etablerade dig som jordbrukare. Åldersgränsen granskas endast under det första ansökningsåret, så du kan vara över 40 år efter det första granskningsåret.

Sökande kan få stöd endast, om hen uppfyller en av följande alternativ

1. Ny jordbrukare

- Du etablerad dig som huvudsaklig företagare år 2026
- Du är född 1986 eller senare.
- Du ansöker om grundläggande inkomststöd.

2. Du söker om stöd för unga jordbrukare för första gång

- Du har etablerad dig som huvudsaklig företagare 2021 eller senare.
- Du var högst 40 år det år du ansökte grundstödet eller grundläggande inkomststödet för det första gången (2021–2025).
- Du ansöker om grundläggande inkomststöd detta år.

3. Du har sökt stödet för unga jordbrukare tidigare och stödberättigande femårsperiod har inte avslutats.

Tabell 1. Fastställande av antalet stödberättigande år enligt året för etablering av jordbruk

Tabell 1. Fastställande av antalet stödberättigande år enligt året för etablering av jordbruk*

Etablering av jordbruk som huvudsaklig företagare	Totalt antal stödberättigande år	Stödet ska sökas första gången	Stödberättigandeperiod /stöd utbetalas
1.1.2017–31.12.2017	5	Mellan 2017–2022	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2018–31.12.2018	5	Mellan 2018–2023	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2019–31.12.2019	5	Mellan 2019–2024	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2020–31.12.2020	5	Mellan 2020–2025	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2021–31.12.2021	5	Mellan 2021–2026	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2022–31.12.2022	5	Mellan 2022–2027	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2023–31.12.2023	5	Mellan 2023–2028	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2024–31.12.2024	5	Mellan 2023–2028	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2025–31.12.2025	5	Mellan 2024–2029	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren
1.1.2026 – 31.12.2026	5	Mellan 2025–2030	Det första ansökningsåret + de följande 4 åren

*Den nuvarande perioden för jordbrukspolitiken fortsätter till 2027. Sökanden har rätt till stöd fram till det året.

Exempel 1. En jordbrukare etablerade jordbruk som huvudsaklig företagare 1.3.2018 och ansökte om stöd till unga jordbrukare 2018. Jordbrukaren hade rätt till stöd till unga jordbrukare 2019–2023. Stöd betalas inte eftersom den stödberättigande perioden på 5 år redan är förbrukad.

Exempel 2. En jordbrukare etablerade jordbruk som huvudsaklig företagare 1.1.2020 och ansökte för första gången om stöd till unga jordbrukare först år 2022. Jordbrukaren kan betalas stöd till unga jordbrukare 2022–2026. Åldersvillkoret granskades för år 2020, eftersom han lämnade in sin första ansökan om grundstöd 2020.

Exempel 3. Jordbrukaren etablerade jordbruket som huvudsaklig företagare 1.8.2023. Ansökan om grundstöd överfördes i hans namn i samband med överföringen av besittningen av hela gården och grundstödet betalades till henne 2023. Jordbrukaren ansöker om stöd till unga jordbrukare för första gången 2026. Jordbrukaren har rätt till stöd till unga jordbrukare 2026–2030. Åldersvillkoret granskades för året 2023, eftersom hon lämnade in den första ansökan om grundstöd redan 2023.

Krav på yrkesskicklighet

Kravet gäller inte dig om du har beviljats stöd till unga jordbrukare första gången 2022 eller tidigare.

Bifoga i din ansökan om åkerstöd intyg på avslutad utbildning, genomförda studier eller arbetslivserfarenhet. Du kan styrka din arbetslivserfarenhet med exempelvis lönespecifikationer, arbetsintyg eller intyg över deltagande i arbete på din familjegård.

Med en examen på andra stadiet avses en examen som avläggs efter grundskolan, såsom studentexamen eller yrkesexamen

När den som ansöker om stöd är

A. Ensam fysisk person

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls om, sökanden har

- avlagt examen på minst andra stadiet
ELLER
- minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande utbildning.
 - Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfattar ekonomiska studier.

B. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som ansöker om inkomststöd för unga jordbrukare för första gången 2026

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls, om alla medlemmar i sammanslutningen som har bestämmanderätt i den eller alla medlemmar i gruppen av fysiska personer har

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng. (Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER
- c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk

Med naturbruk avses till exempel arbetserfarenhet inom jordbruk, husdjur, trädgårdsodling, skogsbruk och bioekonomi eller miljö.

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen uppfylla kravet på yrkesskicklighet för år 2026.

C. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som har beviljats inkomststöd för unga jordbrukare innan detta ansökningsår

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen ha antingen

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng.
(Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER
- c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk.

Att ansöka om stöd

Ansök om stöd i samband med ansökan om åkerstöd i Viputjänsten. Om ansökning av stöd och datum berättas mer på [Ansökningsguide om åkerstöd](#).

Ansök om inkomststöd för unga jordbrukare med stödansökan och ange tilläggsuppgifter om stödet. I tilläggsuppgifterna meddelar du vilket år du etablerade jordbruksverksamheten som huvudsaklig företagare **första gången** samt alla personer som hör ihop med stödet. Lämna in nödvändiga bilagor till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Stöd till unga jordbrukare betalas endast om du också ansöker om grundläggande inkomststöd. Du kan inte få stödet om du har inte ansökt om grundläggande inkomststöd.

Om du har tidigare ansökt om stöd för unga jordbrukare behöver du inte lämna in bilagorna på nytt. Om det har skett förändringar i gårdens ägar- eller besittningsförhållanden eller om gårdens verksamhetsform har ändrats, varvid tilläggsuppgifterna i fjolårets ansökan har ändrats, gör då nödvändiga ändringar i tilläggsuppgifterna och returnera aktuella bilagor.

Stöd villkoren ska uppfyllas för varje år man ansöker om stöd. Kom ihåg att ansöka om stöd varje år. Även de år då du inte ansöker om stöd förkortar den femårsperiod som du är berättigad till stöd.

Observera att stödsökanden ska ha en gårdsbruksenhet under sitt bestämmande. Om din gårdsbruksenhet är arrenderad ska arrendeavtalet omfatta även produktionsbyggnaderna, om sådana används. Du kan också upprätta separata arrendeavtal.

Nedan beskrivs närmare hur etableringsår, huvudsakligt företagande och bestämmanderätt fastställs för stödet till unga jordbrukare på olika gårdsbruksenheter samt hur de personer som hör ihop med stödet anmäls och vilka bilagor som behövs.

Ensam fysisk person

Du anses vara gårdsbruksenhetens huvudsakliga företagare om du äger din gård ensam och du besitter den eller du har arrenderat den gård du besitter.

Ange etableringsåret för jordbruket som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare samt ditt namn bland personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev) som visar etableringsåret för jordbruket och vem som äger gården.
- lämna in det skriftliga arrendeavtalet för gården som bilaga, om du arrenderar din gård. Observera att arrendeavtalet ska gälla hela gården.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Om du tidigare har lämnat in bilagorna till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet t.ex. i samband med en generationsväxling, behöver de inte lämnas in på nytt ifall det inte har skett ändringar i ägo- eller besittningsförhållandena.

Äkta makar och personer som jämställs med makar

Om du och din maka båda äger och besitter gården eller båda besitter en arrenderad gård, ska ni båda

- uppfylla villkoren för stöd samt ålderskravet, för att kunna få stöd.
- avses fungera som huvudsakliga företagare

Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Om ni har etablerat er som huvudsakliga företagare vid olika tidpunkter, uppge året då den första av makarna inledde verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge namnen på makarna under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev) som visar etableringsåret för jordbruket och vem som äger gården.
- det skriftliga arrendeavtalet för gården om du arrenderar din gård.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Om du tidigare har lämnat in bilagorna till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet t.ex. i samband med en generationsväxling, behöver de inte lämnas in på nytt ifall det inte har skett ändringar i ägo- eller besittningsförhållandena.

Jordbrukssammanslutningar

Om stöd söks som sammanslutning ska alla delägare i sammanslutningen ska uppfylla villkoren för stöd till unga jordbrukare. Gården besitts av sammanslutningens delägare. Sammanslutningens delägare anses fungera som huvudsakliga företagare om alla delägare uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. Alla delägare måste uppfylla åldersvillkoret.

Anmäl jordbrukssammanslutningen som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Om delägarna i sammanslutningen har etablerat sig som huvudsakliga företagare vid olika tidpunkter, uppge året då den första delägaren inledde verksamheten som huvudsaklig företagare. Uppge sammanslutningens delägare under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev) som visar etableringsåret för jordbruket och vem som äger gården.
- det skriftliga arrendeavtalet för gården som bilaga, om gården är arrenderad.
- en aktuell utredning om delägarna i sammanslutningen (till exempel på skatteblanketterna 2Y eller 36A). Aktuell information om de delaktiga i sammanslutningen ska framgå av bilagorna.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Om du tidigare har lämnat in ovan nämnda bilagor till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet, t.ex. i samband med generationsväxling, behöver bilagorna inte lämnas in på nytt om inga ändringar skett.

Oskiftat dödsbo

Alla delägare i dödsboet ska uppfylla villkoren för stöd till unga jordbrukare.

Gården är i dödsboets besittning. Delägarna i dödsboet anses fungera som huvudsakliga företagare när alla delägare i dödsboet uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. Alla delägare måste uppfylla åldersvillkoret.

Uppge dödsboet som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Om delägarna i dödsboet har etablerat sig som huvudsakliga företagare vid olika tidpunkter, uppge året då den första delägaren inledde verksamheten som huvudsaklig företagare. Uppge delägarna i dödsboet under personer som hör ihop med stödet.

Bifoga bouppteckningen eller en annan aktuell redogörelse om delägarna i dödsboet till ansökan. Aktuell information om delägarna i dödsboet ska framgå av bilagorna.

Aktiebolag

Ett aktiebolag kan söka om stöd om jordbrukare som uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare ska inneha över 50 % av aktiebolagets aktier och de aktier de äger ger över 50 % av aktiernas röstetal. Då det ovan nämnda villkoret uppfylls anses delägarna fungera som huvudsakliga företagare. Alla delägare måste uppfylla åldersvillkoret och stödets andra villkor.

Uppge aktiebolaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första aktieägaren som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge aktieägarna som uppfyller villkoren under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpebrev, gåvobrev eller apporhandlingar).
- handelsregisterutdrag
- bolagsordningen
- en aktieägarförteckning
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Av bilagorna ska aktuella uppgifter om aktiebolagets aktieägares namn, födelsedatum, antalet aktier och den rösträtt som aktierna medför framgå.

Bolaget kan få stöd till unga jordbrukare i högst 5 år, även om delägarna byts inom bolaget.

Andelslag

Andelslagens medlemmar anses fungera som huvudsakliga företagare om majoriteten (mer än hälften) av medlemmarna i andelslagen uppfyller villkoren för stödet. Alla medlemmar som uppfyller villkoren ska även uppfylla åldersvillkoret.

Uppge andelslaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första medlemmen som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge medlemmarna som uppfyller villkoret under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- en medlems- och ägarförteckning. Av bilagorna ska framgå aktuella uppgifter om medlemmarnas namn och födelsedatum.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

En andelslag kan få stöd till unga jordbrukare i högst fem år, även om andelslagets delägare byts.

Kommanditbolag

Kommanditbolag kan söka om stöd om jordbrukare som uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare är ansvariga bolagsmän och majoriteten (mer än hälften) av dem är ansvariga bolagsmän.

Då nämnda villkor uppfylls anses bolagsmännen fungera som huvudsakliga företagare. Bolagsmän som uppfyller alla villkor ska uppfylla åldersvillkoret.

Anmäl kommanditbolaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första bolagsman som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge de bolagsmän som uppfyller villkoren under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- handelsregisterutdrag och bolagsavtal. Av bilagorna ska framgå aktuella uppgifter om namn och födelsedatum för samtliga bolagsmän samt vilka bolagets ansvariga bolagsmän är.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Bolaget kan få stöd till unga jordbrukare i högst 5 år, även om delägarna byts inom bolaget.

Öppet bolag

Om ett öppet bolag ansöker om stöd ska bolagsmän uppfylla villkoren för stöd till unga jordbrukare.

Bolagsmännen i det öppna bolaget fungerar som huvudsakliga företagare när alla bolagsmän uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. De måste alla uppfylla åldersvillkoret.

Ange det öppna bolaget som sökande av stöd. Uppge etableringsåret som huvudsaklig företagare i tilläggsuppgifterna till ansökan för stöd till unga jordbrukare. Det är året då den första bolagsman som uppfyller villkoren har etablerat verksamhet som huvudsaklig företagare. Uppge alla bolagsmän under personer som hör ihop med stödet.

Lämna in som bilaga till ansökan när du ansöker om stöd för första gången

- en överlåtelsehandling (köpe- eller gåvobrev).
- handelsregisterutdrag och bolagsavtal. Av bilagorna ska framgå aktuella uppgifter om namn och födelsedatum för alla bolagsmännen.
- bevis på att yrkesskickligheten uppfylls.

Bolaget kan få stöd till unga jordbrukare i högst 5 år, även om delägarna byts inom bolaget.

Stegvisa generationsväxlingar och förändringar i verksamhetsformerna

Jordbrukssammanslutningar

Om en jordbrukare som inte uppfyller stöd villkoren för unga jordbrukare deltar i en jordbrukssammanslutning, kan en jordbrukare som uppfyller villkoren ha rätt till stödet när sammanslutningen har upplösts och hen första gången etablerar jordbruksverksamheten som huvudsaklig företagare. Motsvarande om det i sammanslutningen finns en delägare som inte uppfyller villkoren, kan sammanslutningen ha rätt till stödet från den tidpunkt då alla medlemmar i sammanslutningen för första gången uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare. Åldersgränsen granskas från året då jordbrukaren för första gången etablerar sig som huvudsaklig företagare. Som etableringsår fastställs motsvarande år.

Dödsbon, bolag som odlar som äkta makar och öppna bolag granskas enligt motsvarande princip.

Aktiebolag

Om aktiebolaget inte uppfyller villkoren för stöd till unga jordbrukare (t.ex. ung jordbrukare har 49 % av aktiebolagets aktier och deras röstetal), kan aktiebolaget uppfylla villkoren för stödet från den tidpunkt då jordbrukaren har mer än 50 % av aktiebolagets aktier och det röstetal de ger. Åldersgränsen granskas från året då jordbrukaren för första gången etablerar sig som huvudsaklig företagare. Som etableringsår fastställs motsvarande år.

Andelslag och kommanditbolag granskas enligt motsvarande princip.

Stödbelopp och utbetalning

Det sammanlagda beloppet av de direktstöd som beviljats din gård ska vara minst 500 euro under stödåret för att EU:s direktstöd ska kunna betalas ut. Direktstöd är utöver det grundläggande inkomststödet, stöd för miljösystem, djurbidrag, bidrag för specialväxter, inkomststöd för unga jordbrukare, bidrag för stärkelsepotatis och omfördelningsinkomststöd.

Du kan kontrollera stödberättigandet för växter i det grundläggande inkomststödet i kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#) i Ansökningsguide om Åkerstöd.

Inkomststöd till unga jordbrukare kan betalas till ett belopp av högst 13,1 miljoner euro per år.

Stöd betalas för den areal som berättigar till basinkomststöd, dock för högst 150 hektar per gård. Stödbeloppet är 100–150 euro/ha.

Antalet hektar som stöds påverkar stödnivån. Stödbeloppet preciseras innan det betalas ut, när den stödberättigande arealen är känd.

Stöd villkor: stöd till unga jordbrukare 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Det nationella stödet till unga jordbrukare är avsett för jordbrukare i stödregion C som för första gången har etablerat en gård som huvudsaklig företagare och som är högst 40 år under det första året för ansökan om stöd till unga jordbrukare.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om stöd för unga jordbrukare elektroniskt i [Viputjänsten](#) i ansökan om åkerstöd. Läs mer om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Första ansökan

- Gör den första ansökan om etablering som jordbrukare under de närmaste fem åren.
- Bifoga utredningar i samband med den första ansökan om huruvida du uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd (bland annat bestämmanderätt). Du kan lämna in bevis på att du uppfyller kravet på yrkesskicklighet senare. De bilagor som krävs för stöd är desamma som för [inkomststöd för unga jordbrukare](#).

Kom ihåg att anmäla förändringar

När du ansöker om stöd för unga jordbrukare under senare år, kom ihåg att meddela eventuella förändringar i din jordbruksverksamhet i ansökan om åkerstöd, till exempel personalbyten.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Stöd till unga jordbrukare betalas för ersättningsberättigade åkerskiften på din gård och som är belägna i stödområde C. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning betalas är 0,05 hektar.

Stödet betalas i högst 5 år. Om du för första gången fick stöd till unga jordbrukare redan för stödåret 2022, är det här sista året du kan söka stödet.

Stöd betalas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Stödenhetskoefficient

Stödet till unga jordbrukare är förknippat med en arealbegränsning. Av den orsaken har en stödenhetskoefficient fastställts för stödet. Stödenhetskoefficienten ändras om det antal stödenheter som ligger till grund för beviljandet av stödet överskrider. I år är stödenhetskoefficienten preliminärt 1,00.

Stödnivåer

Inom hela stödregion C betalas 50 euro/ha i stöd för jordbruksgrödor, trädgårdsväxter och åkerenergigrödor. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#).

Stöd betalas inte för följande åkerarealer: trädgårdsland, små arealer intill varandra, bevarande av jordbruksmark, ettåriga sådda blandade grödor, naturbeten och ängar, naturvårdsvall, trädesmark, mångfaldsväxter, skyddsremsa, skyddszon och miljöavtalsarealer.

Besluten om stödbeloppet och stödets varaktighet fattas årligen inom ramen för anslaget.

3. Stöd villkor

Ålderskrav för den sökande

En jordbrukare som för första gången ansöker om stöd för unga jordbrukare år 2026 får vara högst 40 år fram till slutet av ansökningsåret. Om den sökande är en sammanslutningsform, ska de delaktiga med bestämmanderätt vara högst 40 år gamla under det första ansökningsåret. Alla medlemmar som söker stöd i sammanslutningsform får vara högst 40 år.

Stöd kan beviljas personer över 40 år under senare år, om den första ansökan har lämnats in före 40 års ålder.

Den sökandes bestämmanderätt

Du måste ha bestämmanderätt över din gård. Om den sökande är en sammanslutningsform måste en eller flera personer som är högst 40 år inneha bestämmanderätt. Till exempel i ett aktiebolag anses bestämmanderätten uppfyllas om du har över hälften av bolagets aktier och de producerar över hälften av röstetalet för bolagets aktier. Kraven på bestämmanderätt är desamma som för [inkomststöd för unga jordbrukare](#).

Kraven på yrkesskicklighet hos den sökande

En jordbrukare som för första gången ansöker om stöd för unga jordbrukare år 2026 ska ha tillräckligt med yrkesskicklighet för jordbruksverksamhet. Kravet måste uppfyllas redan under det första ansökningsåret senast 31.8.2026. Lämna in intyget (till exempel examensbeviset) som bilaga till ansökan till kommunen för att stödet ska kunna betalas ut.

När den som ansöker om stöd är

A. Ensam fysisk person

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls om, sökanden har

- avlagt examen på minst andra stadiet
ELLER
- minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande utbildning.
 - Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfattar ekonomiska studier.

B. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som ansöker om stöd för unga jordbrukare för första gången 2025

Kravet på yrkesskicklighet uppfylls, om alla medlemmar i sammanslutningen som har bestämmanderätt i den eller alla medlemmar i gruppen av fysiska personer har

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng. (Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER
- c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk

Med naturbruk avses till exempel arbetserfarenhet inom jordbruk, husdjur, trädgårdsodling, skogsbruk och bioekonomi eller miljö.

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen uppfylla kravet på yrkesskicklighet för år 2026.

C. Sammanslutning eller en grupp av fysiska personer som har beviljats stöd för unga jordbrukare innan detta ansökningsår

Om det under den femåriga stödberättigande perioden till gården läggs till en person som hör ihop med stödet (till exempel en ny medlem av en sammanslutning) ska personen ha antingen

- a. examen på minst andra stadiet
ELLER
- b. avlagt minst 20 studieveckor, 30 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng. (Om utbildningen ska minst 10 studieveckor, 15 studiepoäng eller motsvarande antal kompetenspoäng omfatta ekonomiska studier.)
ELLER
- c. minst tre års arbetserfarenhet inom naturbruk.

Obs. Kravet på yrkesskicklighet gäller inte dem som fått stöd för första gången under stödåret 2022 eller tidigare. En sökande vars deltagare har bytt ska uppfylla yrkeskrav et men enligt 2026 års villkor.

Miljövillkor

Följ en del av villkorlighetskraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Kraven gäller bränning av stubb, skyddsremsor längs vattendrag och på sluttande marker, bevarande av landskapselement, beskärning av träd samt bekämpning av flyghavre och jätteloka.

Närmare information om dessa finns i [Guide om villkorlighet](#).

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning från den 9 juni till den 1 oktober 2026, det vill säga från slutet av ansökan om åkerstöd till sista dagen för att ändra ansökan om åkerstöd.

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Ersättningsberättigande

Stöd kan endast betalas för ersättningsberättigade arealer. Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om [Ersättningsberättigande basskifte](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Stöd villkor: allmänt hektarstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Det allmänna hektarstödet är avsett för odling av jordbruks- och trädgårdsgrödor samt åkerenergigrödor i stödregionerna C2-C4 och skärgården i region C.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om allmänt hektarstöd elektroniskt i [Viputjänsten](#) i ansökan om åkerstöd. Läs mer om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Allmänt hektarstöd betalas för ersättningsberättigade åkerskiften på din gård och som är belägna i stödområde C. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning betalas är 0,05 hektar. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stöd betalas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Stödenhetskoefficient

Det allmänna hektarstödet är förknippat med en arealbegränsning. Av den orsaken har en stödenhetskoefficient fastställts för stödet. Stödenhetskoefficienten ändras om det antal stödenheter som ligger till grund för beviljandet av stödet överskrider. I år är stödenhetskoefficienten preliminärt 1,00.

Stödnivåer

Stödnivån för växter varierar från stödområde till stödområde. Stöd betalas för producerande arealer till högst följande belopp:

Gröda	Stödområde	euro/ha
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C2	10
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	20
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C3	30
Jordbruks-, trädgårds- och åkergrödor	C4	55

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi.

Stöd betalas inte för följande åkerarealer:

- bevarande av jordbruksmark
- ettåriga sådda blandade grödor
- miljöavtalsarealer
- mångfaldsväxter
- naturbeten och ängar
- naturvårdsvall
- skyddszon
- skyddsremsa
- små arealer intill varandra
- trädesmark
- trädgårdsland.

I stödregionerna C3 och C4 betalas inte heller stöd för odlingsarealer för

- blandade grödor (oljeväxter)
- blandade grödor (proteingrödor)
- blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)
- blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)
- blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)
- bondböna
- bovete
- getruta
- hampa
- hirs
- klöver
- lin
- lins
- lusern
- lupiner
- malkorn
- majs
- oldedådra
- quinoa
- raps
- råg
- rybs
- sockerbeta
- solros
- stärkelsepotatis
- sötväppling
- sojaböna
- vete (utom rågvete)
- vicker
- ärt.

Stödberättigade växter kan du finna i kapitlet [Anmälan om växter och stödnivåerna](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

3. Stöd villkor

Ålderskrav för den sökande

Den sökande eller dennes make/maka måste sedan 31.12.2025 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas stöd om hen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste minst en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Miljövillkor

Följ en del av villkorlighetskraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Kraven gäller

- bränning av stubb
- skyddsremсор längs vattendrag och på sluttande marker
- bevarande av landskapselement
- beskärning av träd
- bekämpning av flyghavre och jätteloka.

Närmare information om dessa finns i [Guide om villkorlighet](#).

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning från den 9 juni till den 1 oktober 2026, det vill säga från slutet av ansökan om åkerstöd till sista dagen för att ändra ansökan om åkerstöd.

Ersättningsberättigande

Stöd kan endast betalas för ersättningsberättigade arealer. Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om [Ersättningsberättigande basskifte](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

Stöd villkor: nordligt hektarstöd 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Det nordliga hektarstödet är avsett för vissa grödor som odlas i stödregion C.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om nordligt hektarstöd elektroniskt i [Viputjänsten](#) i ansökan om åkerstöd. Läs mer om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#) i Ansökningsguide om åkerstöd.

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Nordligt hektarstöd betalas som växtspecifikt stöd för ersättningsberättigade åkerskiften på din gård och som är belägna i stödområde C. Det minsta jordbruksskiftet för vilket ersättning betalas är 0,05 hektar. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stöd betalas inte för arealer där odlingsväxtens rötter inte har kontakt med marken.

Stödenhetskoefficient

Det nordliga hektarstödet är förknippat med en arealbegränsning. Av den orsaken har en stödenhetskoefficient fastställts för stödet. Stödenhetskoefficienten ändras om det antal stödenheter som ligger till grund för beviljandet av stödet överskrider. I år är stödenhetskoefficienten preliminärt 1,00.

Stödnivåer

De växter som berättigar stöd varierar från stödområde till stödområde. Stöd betalas för producerande arealer till högst följande belopp:

Gröda	Stödområden	euro/ha
Råg	C1, C2, C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	75
Sockerbeta	C1, C2, C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	100
Stärkelsepotatis	C1, C2, C2 norr och skärgårdsområdena i stödområde C	100
Frilandsgrön-saker	C1, C2, C2 norr, C3 och C4	350
Proteinväxtbestånd*	C1 och C2	45

Gröda	Stödområden	euro/ha
Åkergrödor*	C1 och C2	75

*Med proteinväxtbestånd avses ett växtbestånd där proteingrödans andel av frömängden är över 50 procent och som i skiftesuppgifterna har angetts med växtbeteckningen

- *Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/spannmål)*
- *Blandade grödor (proteingrödor+oljeväxter)*
- *Blandning (ärt/bondböna/sötlupin/lins/oljeväxter)*
- *Blandade grödor (proteingrödor).*

** Med åkergrödor avses bovete, quinoa, matärt, foderärt, bondböna, lins, kikärt, oljedådra, rybs, raps, blandade grödor (oljeväxter), hampa och lin.

Stödområdena finns på sidan [Karta över stöd- och styrningsområden](#) på ruokavirasto.fi.

3. Stöd villkor

Ålderskrav för den sökande

Den sökande eller dennes make/maka måste sedan 31.12.2025 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas stöd om hen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste minst en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Miljövillkor

Följ en del av villkorlighetskraven på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Kraven gäller bränning av stubb, skyddsremsor längs vattendrag och på sluttande marker, bevarande av landskapselement, beskärning av träd samt bekämpning av flyghavre och jätteloka.

Närmare information om dessa finns i [Guide om villkorlighet](#).

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i ansökningsguide om åkerstöd.

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Om du odlar frilandsgränsaker och ansöker om stöd för dem ska det finnas minst en hektar trädgårdsväxter i din odling. Till minimiarealen för trädgårdsväxter räknas frilandsgränsaker, frukt, bär, örtväxter, prydnadsväxter, plantskolor, frö- och kryddväxter samt trädgårdsland.

Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning från den 9 juni till den 1 oktober 2026, det vill säga från slutet av ansökan om åkerstöd till sista dagen för att ändra ansökan om åkerstöd.

Ersättningsberättigande

Stöd kan endast betalas för ersättningsberättigade arealer. Mer information om hur ersättningsberättigande bestäms och hur man ansöker finns i kapitlet om **Ersättningsberättigande basskifte** i ansökningsguide om åkerstöd.

Frilandsgrönsaker

Frilandsgrönsaker skall vara avsedda som livsmedel. Om du odlar grönsaker för annat bruk ska du meddela om detta i uppgifterna om jordbruksskiften. Inget stöd betalas för produktion av

- frilandsgrönsaker som används som foder (t.ex. fodergödsel eller foderrova)
- sättlök (produktion av förökningsmaterial)
- grönsaksproduktion eller
- kryddväxter.

De arter som berättigar till stöd är trädgårdsarter, vilket inkluderar spritärter, spritmärgärter, sockerärter och brytarter som skördas omogna.

Skörden av frilandsgrönsaker måste bärgas. Om skörden inte kan bärgas på grund av väderleksförhållanden, skadedjur eller växtsjukdomar, behåller skiftet rätten till stöd.

Stöd villkor: nationellt stöd för sockerbeta 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

← [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Det nationella stödet för sockerbetar är avsett för sockerbetsodlare. Stödet betalas ut i hela landet.

1. Att ansöka om stöd

Du kan årligen ansöka om nationellt stöd för sockerbeta elektroniskt i [Viputjänsten](#) via ansökan om åkerstöd. Läs mer i ansökningsguide om åkerstöd om allmänna frågor i anslutning till ansökan om stöd i kapitlet [Ansökan om åkerstöd](#).

2. Stödbelopp

Grunderna för betalning av stöd

Nationellt stöd för sockerbeta betalas för sockerbetsarealer på din gård. Det minsta jordbruksskifte för vilket stöd betalas är 0,05 hektar. 50 % av stödet betalas i förskott. Det minsta förskottsbeloppet är 500 euro.

Stödnivåer

350 euro/hektar betalas i stöd i hela landet.

3. Stöd villkor

Sökandens ålderskrav

Sökanden eller dennes make måste sedan 31.12.2025 vara minst 18 år. En person under 18 år kan beviljas stöd om personen har ingått äktenskap, bedriver jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om flera jordbrukare bedriver jordbruk eller i form av en sammanslutning, måste åtminstone en av dem uppfylla ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentliga samfund.

Jordbruksmark och jordbruksverksamhet

Se till att jordbruksmarken är i odlingsbart skick och idka produktion av jordbruksprodukter. De åtgärder som krävs varierar enligt den anmälda växten. Läs mer om kraven i kapitlet [Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften](#) och [Jordbruksverksamhet](#) i ansökningsguide om åkerstöd.

Minimiareal och besittning av areal

Du besitter minst 5 hektar jordbruksmark. Till minimiarealen räknas 0,01 hektar och skiften som är större än så. Jordbruksmarken ska vara i din besittning från den 9 juni till den 1 oktober 2026, det vill säga från slutet av ansökan om åkerstöd till sista dagen för att ändra ansökan om åkerstöd.

Avtalsvillkor för skötselavtal av våtmark 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Ett avtal om skötsel av våtmarker kan ingås för ett område, vars huvudsakliga mål för skötseln enligt avtalet är att främja en minskning av belastning orsakad av jordbruket på vattendragen eller dämpa klimatförändringen genom en torvåker som har ändrats till en våtmark, eller förbättra mångfalden i livsmiljöerna i ett jordbruksområde med en ensidig natur eller främja vilt-, fiskeri- eller kräftushållningen.

Skötselplanen ska upprättas för avtalsområdet och området ska skötas enligt planen. En skötseldagbok ska föras över skötselåtgärderna allteftersom åtgärderna vidtas, eller så kan motsvarande uppgifter anges i de skiftesspecifika anteckningarna.

Avtalet ingås inte om ett område som sköts med annan offentlig finansiering, eller ett område med pågående iståndsättningsåtgärder med offentlig finansiering.

Ersättningen för avtalen om skötsel av våtmarker är 500 €/ha/år. Ersättningen betalas i hela landet. Avtalets minimiareal är 0,3 hektar.

1. Avtalsperiodens längd

Avtalsperioden för avtal om skötsel av våtmarker är fem år. Avtalsperioden och -året börjar 1.5 det år då avtalet söks. Avtalsperioden och -året upphör 30.4.

Efter att avtalsperioden upphört kan avtalet förlängas med stödsökandens samtycke minst ett år åt gången, om finansieringsperioden för CAP-planen förlängs.

2. Krav som gäller stödsökande

Avtalet kan sökas av jordbrukare, registrerade föreningar eller vattenrättsliga sammanslutningar. Även en stödsökande som inte hör till ovan nämnda grupper och som har haft ett avtal för den pågående perioden kan ansöka om ett avtal enligt den nya perioden. För att ansöka om avtal behövs ett lägenhetssignum.

Krav som gäller jordbrukare

För att kunna betraktas som jordbrukare ska jordbrukaren uppfylla kravet för **jordbruksverksamhet**.

Jordbruksverksamheten omfattar produktion av jordbruksprodukter, dvs. odling av växter med åker- eller trädgårdsodlingsmetoder samt att hålla produktionsdjur.

Annan jordbruksmark än sådan som används för produktion av jordbruksprodukter ska slås årligen, eller hållas öppen genom bete eller på ett annat motsvarande sätt.

Att hålla öppet innebär att det inte får växa buskar eller träd på basskiftet, vilket skulle ske utan årlig slåtter eller motsvarande åtgärder som kan vidtas av en människa eller ett produktionsdjur.

En sökande som är jordbrukare kan vara

- En fysisk person
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utövar jordbruksverksamhet.

Stödsökanden ska ha fyllt 18 år senast den 31 december året före avtalsåret.

En person under 18 år kan ansöka om avtal om han eller hon har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är en förutsättning för ingående av avtal att minst en jordbrukare, en medlem av sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentligttsliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- och fängeslokaler.

Avtalet ingås av stödsökande och den livskraftscentral inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum ska avtalet ingås med den livskraftscentral inom vars område merparten av gårdsbruksenhetens åkrar ligger. Avtalet kan också ingås av en registrerad förening eller vattenrättslig sammanslutning och den livskraftscentral, inom vars verksamhetsområde det område som avtalet gäller är beläget.

Avtalsområdet ska vara i stödsökandens besittning under hela avtalsperioden. Avtalet kan även ingås att gälla arrenderade områden, förutsatt att arrendeavtalet är i kraft minst under hela avtalsperioden. Hyresavtalen ska bifogas till ansökan. Stödsökande ska vara beredd att vid behov visa besittningen av de skiften som hen äger.

3. Ansökan om avtal

Avtalet och betalningen av det ansöks elektroniskt i Viputjänsten i samband med ansökningen av åkerstöd. Utöver ansökan ska sökanden lämna in de obligatoriska bilagorna som fastställs i avtalet.

Till ansökan behövs följande bilagor:

- **Skötselplan**
- Kopia av arrendeavtal. Arrendeavtalet ska vara i kraft minst hela avtalsperioden. Det finns skäl att anteckna åtgärder som ska vidtas på avtalsområdet i arrendeavtalet.
- Om stödsökande är en förening, ska till ansökan bifogas en kopia av mötesprotokollet med beslut om att ansöka om avtalet.

Närmare anvisningar om hur man ansöker om avtalet finns i Viputjänsten: **Vipuanvisningar: Anmälan om Skiftesuppgifter och ansökan om åkerstöd.**

Alla basskiften och basskiftesspecifika uppgifter som söks för avtalet ska anges i ansökan.

Den minsta areal för vilken avtal kan ingås är sammanlagt minst 0,30 hektar. Det minsta enskilda basskiftet ska vara minst 0,05 hektar. Avtalsarealen kan bestå av flera basskiften på minst 0,05 ha.

Efter att avtalet ingåtts ska avtalsskiftena meddelas årligen i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd på fliken för stöd. Man ska också ansöka om utbetalning för avtalet årligen i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd på fliken Stöd som söks. Avtalet förblir inte i kraft om man inte ansöker om den årliga utbetalningen av miljöersättningen som betalas utifrån avtalet, utom i fall där ansökan har blivit ogjord på grund av force majeure.

4. Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning enligt avtal

Åtgärden har en ersättningsnivå. Den årliga ersättningen för alla basskiften som uppgetts i skötselavtalet för våtmarker är 500 €/hektar.

Avtalet kan inte innehålla sådana åtgärder som redan får betalningar för sitt genomförande, som antingen är **EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem**, och inte heller åtgärder som jordbrukaren är förpliktad att vidta enligt annan lagstiftning. Sådana andra stödsystem är till exempel skötselåtgärder som utförs med stöd av Helmi-projektet.

Ersättningen kan betalas för ett jordbruksskifte när dess areal är minst 0,05 hektar. En förutsättning för att ersättningen betalas är att beloppet av ersättning som betalas för avtalsåret är minst 100 euro per ersättningstagare och per enskild ersättning.

Den areal som berättigar till ersättning konstateras årligen utifrån de uppgifter som lämnats i ansökan om åkerstöd, samt livskraftscentralens administrativa kontrollbesök eller tillsynsuppgifter om gårdar som övervakas av livskraftscentralen.

Ersättningen kan betalas årligen efter att eventuella övervakningar har slutförts och villkoren i avtalet har iakttagits. Ersättningen betalas första gången det år då avtalsperioden börjar.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har hen rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

5. Krav på att ingå ett avtal

En förutsättning för att ett miljöavtal om skötsel av våtmarker ska kunna ingås är att de planerade skötselåtgärderna är ändamålsenliga med tanke på miljöns tillstånd och en hållbar användning av de naturresurser som fastställts i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för åren 2023–2027. Avtalsområdet ska skötas och restaureras i enlighet med skötselplanen.

Areal som lämpar sig för avtalet

Avtalet kan ingås för objekt som uppräknats nedan och sköts årligen i enlighet med skötselplanen. Huvudmålen för skötseln av avtalsobjektet kan vara att minska belastningen på vattendragen från jordbruket, dämpa klimatförändringen eller förbättra mångfalden i livsmiljöerna i ett till naturen ensidigt jordbruksområde. Den areal som avtalet gäller ska vara ett område utanför åkern. Med område utanför åker avses areal av annat markanvändningsslag. Den areal som godkänts i avtalet är inte längre **jordbruksmark**.

Avtalet kan ingås om:

- skötsel av ett våtmarksområde
- skötsel av översvämningssområde

- skötsel av en fåra som restaurerats till naturliknande tillstånd
- skötsel av fåra i två nivåer
- skötsel av översvämningssplatå och kantområden som är tillräckliga med hänsyn till skötseln.
- översvämningssåker och kantområden som är tillräckliga med hänsyn till skötseln.
- skötsel av små våtmarker
- skötsel av bottendammar
- skötsel av områden av översvämningssåkrar
- på en tidigare torvåker, ett område som ska vattnas som ett myrliknande område

Dessutom kan avtal ingås om våtmarksobjekt som har:

- anlagts med ersättning för icke-produktiva investeringar
- ingått i motsvarande avtal under tidigare programperioder och har skötts enligt villkoren
- liten våtmark eller översvämningssåker som under den tidigare programperioden ingått i avtalet om skötsel av mångfald i naturen och landskapet
- Anlagts med annan finansiering och som uppfyller kraven för icke-produktiva investeringar.

Areal för vilka avtal inte kan ingås

Areal som inte godkänns till avtalet

- skötsel av bevattningsbassänger som saknar vattenvårds- eller mångfaldsvärde
- sådan skötsel av området, där målet är att ändra området till en sjö eller tjärn
- objekt där belastningen från avrinningsvattnet i huvudsak kan anses härstamma annanstans ifrån än jordbruket
- före detta torvmyrar där rörflen har odlats.

6. Skötselplan

Stödsökande ska bifoga till avtalsansökan en skötselplan för avtalsområdet, i vilken de årliga skötselåtgärderna i området specificeras basskiftesvis samt tidtabellen för åtgärderna. Avtalet grundar sig på en skötselplan som godkänts av livskraftscentral en och som stödsökanden förbinder sig att genomföra under hela avtalsperioden.

I skötselplanen ska man ange:

- a. En allmän beskrivning för det planerade projektet och planer för skötseln samt målen, utifrån vilka man kan bedöma områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse för vattenskyddet inom jordbruket.
- b. Huvudmålet för skötseln av våtmarken och en beskrivning av hur de planerade åtgärderna enligt objektets läge, omfattning och kvalitet främjar av målen för hela avtalet uppnås.
- c. Anläggnings-, skötsel- och andra åtgärder som vidtas basskiftesvis och den årliga tidtabellen för genomförandet.
- d. **Utredning om dubbel finansiering.** En redogörelse för åtgärder som redan omfattas av annat stöd från Europeiska unionen eller det nationella stödsystemet.
- e. Krav på och begränsningar av skötseln enligt minimikraven i avtalet, om skiftet ligger på ett **Natura 2000**- eller skyddsområde.
- f. En konstruktionsritning av objektet. **Anvisningar för att göra konstruktionsritning.**
- g. Vid behov en utredning om med vilka förebyggande åtgärder man strävar efter att minska det eventuella hotet om stora rovdjur på de basskiften som avtalet gäller, om skötselformen är betesgång för vissa skiften som avtalet gäller.

Forststyrelsens eller livskraftscentralens åtgärds- eller arbetsobjektsplan kan också godkännas som skötselplan. Man kan få **rådgivning som stöds av EU:s landsbygdsfond** för att låta göra upp en skötselplan.

7. Skötselåtgärder i avtalsområdet

Med skötselåtgärder som antecknats i skötselplanen bevarar eller främjar natur- eller landskapsvärden som är mer värdefulla än normalt i avtalsområdet. Åtgärderna ska basera sig på den lokala naturens förutsättningar.

Skötselåtgärderna som vidtas på avtalsområdet ska antecknas i en skötseldagbok allteftersom åtgärderna vidtas, eller så ska uppgifterna antecknas i de basskiftesspecifika anteckningarna.

Skötselåtgärderna ska inledas på varje basskifte som ingår i miljöavtalet under det första avtalsåret, om den godkända planen inte förutsätter något annat.

Åtgärder för skötsel

Åtgärder för skötsel av arealen som är föremål för avtalet ska främja en minskad belastning som orsakas av jordbruket på vattendragen, dämpa klimatförändringen som en torvåker som har ändrats om till en våtmark, eller förbättra mångfalden i livsmiljöerna i ett jordbruksområde som har en ensidig natur eller främja vilt-, fiskeri- eller kräffthushållningen.

Åtgärder för skötsel av våtmarker som främjar vattenskyddet och den biologiska mångfalden inom jordbruket

Våtmarker som främjar vattenskyddet inom jordbruket bromsar upp vattenflödet och främjar kvarhållningen av näringsämnen. Funktionerna hos en våtmark som främjar jordbruksnaturens mångfald gynnar artrikedomen i våtmarkerna och kan främja hotade arter eller vara till nytta för ett närliggande Natura 2000-område eller annat skyddsområde.

De årliga skötselåtgärderna för våtmarker kan vara:

- avlägsnande av slam vid behov.
- avlägsnande och tillförsel av eventuella kemiska fällningsmedel.
- anläggning av bottendammar.
- åtgärder för skötsel av dammanläggningar och fåror.
- uppföljning av vattenståndet samt.
- Slåtter av växtligheten i kantområden invid våtmarken eller fåran, bortförsl av växtresterna och andra motsvarande åtgärder Slåtterrester får tas till vara.

Skötselåtgärder för våtmarker som förebygger växthusgasutsläpp

Skötselåtgärderna för fåror som återställts i naturtillstånd och fåror i två nivåer är:

- skötsel av bottendammar skick.
- underhåll av erosionsskydd och andra konstruktioner som bromsar vattenflödet.
- att säkerställa en fungerande vattenledningsförmågan hos fåran och översvämningssområdena.
- skötsel av växtligheten i fårans kantområden.
- att hålla översvämningsskottarna öppna.

Skötselåtgärder i översvämningssområdena är:

- avlägsnande av växtlighet vid behov
- avlägsnande av jordmaterial som sedimenterats på området.
- Slåtter av växtligheten i kantområden invid våtmarken eller fåran, bortförsel av växtresterna och andra motsvarande åtgärder.

Skötselåtgärder för att restaurera torvåkrar är:

- kontroll av vattenståndet och att hålla den på en tillräcklig höjd för att förhindra växthusgasutsläpp som orsakas av nedbrytning av torv, ombesörjande av dammkonstruktioner samt skötsel av eventuella kantområden, slåtter av vegetationen i kantområdena, bortförsel av växtavfall och andra motsvarande åtgärder.
- Vattenhushållningen i ett skötselobjekt för våtmarker som gäller torvåkrar har ändrats så, att ytan för grundvattennivån permanent stiger till en nivå som effektivt förebygger nedbrytning av torv.

Avtalsområdet får betas om det inte stör den biologiska mångfalden eller vattenvården. Om området betas ska markytan hållas täckt av växtlighet. Effektiverad bekämpning av främmande arter kan ingå i skötselåtgärder för våtmarker.

Växtskyddsmedel får inte användas på avtalsområdet. Skötselåtgärderna får inte orsaka olägenheter för utrotningshotade arter eller naturtyper, försämrade torrläggningssituation i de odlade områdena eller annan motsvarande olägenhet utanför åtgärdsområdet.

Skötselåtgärderna som genomförs ska antecknas separat i skötselplanen, om

- området ligger i ett Natura-område*
- det finns en förekomstplats för en hotad växt- eller djurart i området**
- det finns en förekomstplats för en strikt skyddad djurart i området***
- det finns särskilda arter eller naturtyper i området****

*naturvårdslagen 9/2023, 33 §

** naturvårdslagen 9/2023, 6., 7. ja 8. kap.

***Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, arter som förtecknats i bilaga 2, 4 och 5.

****Arter, hotade arter eller livsmiljöer som finns förtecknade i bilaga 1 till Rådets direktiv 79/409/EEG.

8. Krav på miniminivå

Avtalsskiftena är områden utanför jordbruksmark.

Om ett basskifte som ingår i avtalet är beläget på ett skyddsområde, ska som **krav på miniminivå** följa beslut som fattats med

- stöd av 34, 37 och 38 § i naturvårdslagen (9/2023), skyddsbeslut som fattats med stöd av 47 och 48 §, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 49, 51 och 79 §
- 12 och 15 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Eventuella begränsningar i skötseln som kommer från dessa krav ska nämnas i skötselplanen.

34 §:

- De naturvärden som utgör grunden för skydd av ett område som hör till nätverket Natura 2000 får inte betydligt försämrats.

37 §:

- Om en åtgärd kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämrats betydligt ska den som ansöker om stöd göra en anmälan om åtgärden till livskraftscentralen. Anmälan behöver inte göras om åtgärden förutsätter myndighets tillstånd eller om en myndighet redan har gjort anmälan. Anmälan ska göras skriftligen senast 30 dygn innan åtgärden vidtas. Anmälan ska innehålla uppgifter om åtgärden och sättet för genomförandet samt om hur den inverkar på syftet med att skydda området.

38 §:

- Om en åtgärd i enlighet med ovan nämnda paragraf anmälts till livskraftscentralen kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämrats betydligt, ska livskraftscentralen inom 30 dygn från det att anmälan har kommit in förbjuda att åtgärden vidtas eller begränsa åtgärden. Innan beslutet fattas ska livskraftscentralen förhandla om alternativa sätt att genomföra åtgärden med den som ansöker om stödet.

47 §:

- Livskraftscentralen kan på ansökan av markägaren eller med markägarens samtycke fatta beslut om att inrätta ett privat naturskyddsområde i ett område som uppfyller de i 43 § 2 mom. avsedda förutsättningarna för inrättande. När det prövas om området ska inrättas ska även andra synpunkter av allmänt intresse beaktas. Ett privat naturskyddsområde får inte inrättas, om inte markägaren och livskraftscentralen har kommit överens om de fridlysningsbestämmelser som meddelas för området och de ersättningar som gäller området.
- Livskraftscentralen kan utan markägarens ansökan eller samtycke fatta beslut om att inrätta ett naturskyddsområde i ett privatägt område som ingår i ett naturskyddsprogram som statsrådet godkänt eller vars skydd enligt statsrådets principbeslut om genomförande av nätverket Natura 2000 ska genomföras på det sätt som föreskrivs i denna lag.

48 §:

- För att främja natur- eller landskapsvärden kan livskraftscentralen och en privat markägare ingå ett avtal om att ett område som uppfyller förutsättningarna för inrättande blir fridlyst för viss tid, antingen helt och hållet eller i fråga om vissa åtgärder. Avtal får ingås för högst 20 år åt gången och avtalet förblir i kraft, även om området övergår till en ny ägare.

49 §:

- I nationalparker och naturreservat är verksamhet som förändrar naturen förbjuden. I dessa områden är det förbjudet att
 - uppföra byggnader eller konstruktioner och att anlägga vägar
 - ta marksubstanser eller gruvmineral och att skada marken eller berggrunden
 - dika
 - ta eller skada svampar, träd, buskar och andra växter eller delar av dem
 - fånga, döda eller ofreda vilda ryggradsdjur eller förstöra deras bon och att fånga eller samla ryggradslösa djur
 - vidta andra än i 1–5 punkten avsedda åtgärder som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet, på arternas fortbestånd eller på syftet med inrättandet av området.
- Bestämmelser om rätten att förbjuda eller begränsa rätten att färdas, slå läger, stiga i land samt att ha fordon inom naturskyddsområden finns i 56 §.

51 §:

- I nationalparker och naturreservat är det, om syftet med inrättandet av området inte äventyras, tillåtet att med tillstånd av Forststyrelsen
 - för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisning fånga eller döda djur, samla svampar och växter eller delar av dem och ta djurbon samt mineralprov
 - decimera antalet individer av andra än i 50 § 3 mom. avsedda växt- och djurarter om de blivit för talrika eller annars skadliga
 - avlägsna sådana individer av viltarter som orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller risk för betydande ekonomisk skada på egendom
 - bedriva även annat fiske än sådant som avses i 7 § i lagen om fiske
 - uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln
 - landa med luftfarkost
 - restaurera och sätta i stånd även andra än i 50 § 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda byggnader och konstruktioner.
- Tillstånd att avvika från fridlysningsbestämmelserna meddelas för viss tid och får gälla högst tio år åt gången.
- Ett tillstånd som avses i denna paragraf får förenas med villkor. Villkoren kan omfatta begränsningar som gäller en viss tid eller ett visst område och förfaranden som sökanden ska iaktta för att undvika eller begränsa verksamhetens skadliga inverkan på skyddsvärdena.
- Om en rätt som grundar sig på ett tillstånd överförs på någon annan, ska Forststyrelsen utan dröjsmål underrättas om överföringen. Den tidigare innehavaren av tillståndet svarar för alla skyldigheter som hänför sig till tillståndet till dess att någon annan på ansökan har godkänts i dennes ställe.

79 §

- Livskraftscentralen kan besluta att skydda en förekomstplats som är av betydelse för uppnående eller bibehållande av en gynnsam bevarandestatus för en art som

avses i artikel 4 punkt 2 i fågeldirektivet, en art som nämns i bilaga I till det direktivet eller en art som nämns i bilaga II till habitatdirektivet.

- I skyddsbeslutet ska gränserna för förekomstplatsen fastställas. Förekomstplatsen får inte förstöras eller försämrats. Förbudet träder i kraft när beslutet har delgetts områdets ägare och innehavare.

9. Administrativt kontrollbesök

Livskraftscentralen gör ett administrativt kontrollbesök, dvs. en terrängbesiktningen, för de basskiften som avtalet gäller. Terrängbesiktningen görs senast i maj kalenderåret efter ansökningsåret.

Vid terrängbesiktningen granskas

- lämpligheten hos basskiften som söks till avtalet, arealer och platsbundna fotografier tas av avtalsskiftena.
- att skötselåtgärderna är tillräckliga för att uppnå avtalets mål.

På basis av kontrollen kan arealerna för basskiften i avtalet ändras. Om det vid terrängbesiktningen upptäcks en areal som inte duger för avtalet, ritar livskraftscentralens handläggare arealen rätt och stöden som eventuellt betalats ut för den areal som inte är stödberättigat i avtalet återkrävs. Vid terrängbesiktningen kan basskiften avlägsnas eller deras areal minskas eller ökas. Under kontrollåret betalas ersättning till avtalsskiftet enligt den areal som godkänts i terrängbesiktningen. Den godkända arealen syns i Viputjänsten på följande års stödansökan. Om arealen av basskiftet växer vid Terrängbesiktningen betalas ersättning till den större arealen från och med följande år. Resultatet av terrängbesiktningen skickas till stödsökanden.

10. Tillsyn och påföljder

För att kontrollera att avtalsvillkoren iakttas har myndigheterna rätt att utföra administrativa kontrollbesök och kontroller på gården. Ersättningstagaren är skyldig att lägga fram alla handlingar som hänför sig till ersättningen och även i övrigt bistå vid inspektionen för den myndighet som utför tillsynen. För detta fås ingen ersättning.

Ersättningen kan sänkas eller lämnas obetald om Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen förutsätter det, eller om den som ansöker om ersättning har underlåtit att iaktta de ersättningsvillkor som grundar sig på avtalet. Beloppet av avdraget påverkas av hur allvarlig, omfattande, långvarig och upprepad försummelsen av ersättningsvillkoren är.

Om det vid tillsynen konstateras att ersättningstagaren inte har iakttagit avtalsvillkoren eller villkoren för villkorligheten eller om det finns fel i de avtalsenliga arealerna, kan den miljöersättning som betalas till ersättningstagaren minskas på det sätt som föreskrivs separat.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren som grundar sig på ett motsvarande avtal, under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

11. Överföring av avtal

Avtalet kan överföras:

- genom att överföra hela avtalet, t.ex. på grund av att innehavet av hela gården överförs.
- genom att dela avtalet, varvid en del av avtalskiftena överförs till en annan person.

Om hela gårdsbruksenheten överförs till en annan person under avtalets giltighetstid, kan mottagaren fortsätta avtalet under dess återstående giltighetstid om mottagaren uppfyller avtalsvillkoren.

Överföring av avtalet ska sökas inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till livskraftscentralen.

12. Ändringar i avtalets areal

Arealen som omfattas av avtalet kan ändras under avtalsperioden på basis av tillsyn, ett administrativt kontrollbesök, uppdatering av åkerskiftesregistret eller en ansökan av ersättningstagaren.

12.1 Minskad avtalsareal

Avtalets areal kan minska utan återkrav om

- Besittningen av avtalsområdet överförs på en annan stödsökande och om arealen som omfattas av avtalet inte sjunker under minimiarealen om 0,30 hektar efter minskningen.
- skötseln enligt avtalsvillkoren inte längre fortsätter, men arealen förblir i stödsökandens besittning.
- det är fråga om force majeure eller en exceptionell omständighet.

12.2 Ökad avtalsareal

Till avtalet kan man årligen lägga till ytor som lämpar sig för avtalet, om anslagssituationen i statsbudgeten tillåter det. Livsmedelsverket meddelar årligen om det är möjligt att ansöka om tilläggsarealer i samband med ansökan om åkerstöd. En utökning av arealen måste vara ändamålsenlig med tanke på genomförandet av avtalet. Tilläggsarealen kontrolleras vid ett administrativt kontrollbesök. Du kan ansöka om att öka arealen i Viputjänsten. Du måste bilda egna basskiften av tilläggsarealen.

13. Ändring av avtalet

De avtalsenliga åtgärderna kan vid behov preciseras under avtalets giltighetstid för att målen för avtalet inte ska äventyras.

Ändring av åtgärderna i avtalet kan sökas hos livskraftscentralen innan nästa ansökningstid för åkerstöd går ut.

Om betesgång som antecknats i skötselplanen inte är möjlig på grund av naturförhållanden, force majeure eller olägenheter som orsakas för naturvärdena i avtalsområdet, ska stödsökande skriftligen ansöka om byte av skötselåtgärden separat hos livskraftscentralen.

Omrövning kan begäras av livskraftscentralens beslut om precisering av avtalet.

14. Stödsökandens anmälningsskyldighet och förvaring av handlingar

Sökanden ska utan dröjsmål underrätta den livskraftscentralen som beviljat ersättningen om en förändring i förhållandena för ersättningstagaren eller för den verksamhet som stöds, om dessa kan påverka

ersättningsbeloppet eller leda till att ersättningen återkrävs eller dras in. Ändringen kan till exempel vara försäljning eller utarrendering av en hel gård eller en del av den till en annan jordbrukare.

Stödsökande är skyldig att uppge riktiga och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättningen till den livskraftscentral som beviljar ersättningen.

Stödsökanden ska bevara anteckningar och intyg som hänför sig till villkoren för ersättningen i minst fyra år efter avtalsperiodens utgång.

15. Att frånträda avtalet

Man kan frånträda ett miljöavtal utan återkrav, om

- arealen som omfattas av miljöavtalet minskar under minimiarealen till följd av att avtalet överförs.
- orsaken till att avtalet frånträds är force majeure eller en exceptionell omständighet. Stödsökande ska skriftligen lägga fram tillräckliga bevis för force majeure. Till exempel i fråga om sjukpension är ett sådant läkarutlåtande om sökandens hälsotillstånd.

Anmälan om att frånträda avtalet, liksom anmälan om att frånträda avtalet på grund av force majeure, ska göras skriftligen till livskraftscentralen före avtalet frånträds och vid force majeure utan dröjsmål, och senast inom 15 arbetsdagar från det att stödsökande eller stödsökandes rättsinnehavare har möjlighet att göra den anmälan som avses här.

Fall där en årlig avgift inte har sökts anses som frånträddande av avtalet, men dessa leder till återkrav.

Ett nytt miljöavtal ingås inte om ersättningstagaren har frånträtt motsvarande avtal under avtalsperioden och två år inte har förflutit från att ersättningstagaren avstod från avtalet.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren som grundar sig på ett motsvarande avtal, under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

16. Hävning av avtalet och återkrav av utbetald ersättning

Livskraftscentralen kan häva avtalet om stödsökande som ingått avtalet har hemlighållit en omständighet som väsentligt påverkar ingåendet av avtalet eller lämnat felaktig information om en sådan omständighet. Avtalet kan också hävas om innehavaren av avtalet bryter mot avtalsvillkoren. Om ett miljöavtal hävs, ska den ersättning som betalats med stöd av avtalet återkrävas för hela avtalsperioden.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts;
- det vid ett administrativt kontrollbesök upptäcks en areal som är odugligt för avtalet;
- ersättningstagaren inte har iakttagit villkoren för ersättningen;
- ersättningstagaren har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen;
- ersättningstagaren vägrar att bistå vid granskningen eller
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkrav av stödet.

På ett belopp som betalats utan grund eller till ett för stort belopp kan ränta uppbäras enligt 42 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). På beloppet som återkrävs betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (**633/1982**) 4 §. Räntan beräknas på basis av den tid som börjar 60 dagar från den tidpunkt då beslutet om återkrav fattades och slutar vid den tidpunkt då fordran betalas, eller om fordran dras av från en post som ska betalas senare, vid den tidpunkt då avdraget görs.

Indrivningen verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

17. Lämnande av uppgifter och stödets offentlighet

Den behöriga myndigheten eller Livsmedelsverket har rätt att av stödmottagaren få de utredningar och övervakningsuppgifter som behövs för övervakningen av stöden och bedömningen av deras inverkan.

Dessutom förutsätter EU-lagstiftningen att medlemsstaterna i söktjänsten publicerar uppgifter om stöd som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive uppgifter om privatpersoners stöd. Närmare information om hur uppgifterna lämnas och om stödets offentlighet finns i ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem**.

18. Överstigliga hinder

Mer information om överstigliga hinder finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**.

På grund av force majeure kan ansökan förhindras eller ansökan om betalning för avtalet minska under avtalsperioden. En fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure ska lämnas in till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in den.

Om orsaken till att avtalet frånträds är ett fall av force majeure, återkrävs inte ersättningen.

19. Ändringssökande

Stödsökande kan söka ändring i avtals- och stödbeslutet genom att lämna ett skriftligt rättelseyrkande till den livskraftscentral som fattat beslutet inom 30 dagar från delgivandet av beslutet.

Avtalsvillkor för skötsel av jordbruksnaturens biologiska mångfald och landskapet 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↪ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Avtalet om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet (i fortsättningen i Vipu och i andra anvisningar Avtalet om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet) är ett miljöavtal som främjar naturens mångfald och landskapet. Avtalsobjektet kan vara en vårdbiotop eller ett naturbete utanför åkerområdet. Avtalets minimiareal är 0,3 hektar.

På basis av avtalet betalas

- årlig skötselersättning som grundar sig på en separat skötselplan.
- ersättning som söks separat för stängsling och/eller iståndsättningsröjning eller för rovdjursstängsel.

Skötseln av avtalsområdet skall främja iståndsättningen och bevarandet av jordbruksnaturens mångfald och landskapet. Genom skötselåtgärderna ska natur- eller landskapsvärden som är värdefullare än normalt bevaras eller främjas genom skötsel av områden eller objekt som är viktiga med tanke på växt- och djurarternas bevarande och fortplantning samt med tanke på odlingslandskapet. Avtalet förutsätter årlig betesgång i avtalsområdet eller att avtalsområdet sköts med slätter och avlägsnande av slätterrester. Skötselåtgärder kan dessutom vara till exempel röjning av träd och buskar, avlägsnande av röjningsrester samt lövtäkt eller andra motsvarande åtgärder, såsom avlägsnande av växtlighet som försvårar främjandet av objektets naturvärden. Åtgärderna ska grunda sig på en godkänd skötselplan. Avtal kan inte ingås om endast röjning och/eller stängsling av området föreslås som skötselåtgärder. Den avtalsenliga hektarbaserade ersättningen betalas årligen för de åtgärder som genomförs i avtalsområdet.

Skötselplanen ska innehålla uppgifter om stängsling och iståndsättningsröjning av området för att skötsel enligt planen ska vara möjlig. Behov av rovdjursstängsel kan läggas till skötselplanen under avtalsperioden. För skiftet betalas ersättning för stängsling och/eller iståndsättningsröjning samt ersättning för rovdjursstängsel endast ett år under avtalstiden.

Avtal ingås inte för till exempel ett område som sköts med annan offentlig finansiering, eller där iståndsättning med offentlig finansiering pågår. För skiften som har iståndsatts med annan offentlig finansiering kan stängsel- eller röjningsersättning enligt miljöavtalet om jordbruksnaturen och landskapet inte betalas.

Ersättningen för avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet är 550 €/ha/år. För en vårdbiotop som klassas som nationellt eller regionalt värdefull betalas en förhöjd ersättning på 650 €/ha/år. För stängsling betalas 1 500 €/ha, för iståndsättningsröjning 450 €/ha och för rovdjursstängsel 2 400 €/ha. Ersättningen betalas i hela landet.

1. Avtalsperiodens längd

Avtalsperioden för avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet är fem år. Avtalsperioden och -året börjar den 1 maj det år då man ansöker om avtal. Avtalsperioden och -året upphör den 30 april.

Efter att avtalsperioden upphört kan avtalet förlängas med stödsökandens samtycke högst två år åt gången, om finansieringsperioden för CAP-planen förlängs.

2. Krav som gäller stödsökanden

Avtal kan sökas av en jordbrukare eller en registrerad förening. Även en stödsökande som inte hör till ovan nämnda grupper och som har haft ett avtal för den pågående perioden kan ansöka om ett avtal enligt den nya perioden. För att ansöka om avtal behövs ett lägenhetssignum.

Krav som gäller jordbrukare

För att kunna betraktas som jordbrukare ska jordbrukaren uppfylla [kravet för jordbruksverksamhet](#).

I jordbruksverksamhet ingår att producera jordbruksprodukter, dvs. att odla växter med åker- eller trädgårdsodlingsmetoder samt att hålla produktionsdjur.

Annan jordbruksmark än sådan som används för produktion av jordbruksprodukter ska slås årligen, eller hållas öppen genom betesgång eller på ett annat motsvarande sätt.

Att hålla öppet innebär att det inte får växa buskar eller träd på basskiftet, vilket skulle ske utan årlig slåtter eller motsvarande åtgärder som kan utföras av en människa eller ett produktionsdjur.

En stödsökande som är jordbrukare kan vara

- en fysisk person
- en juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utövar jordbruksverksamhet.

Stödsökanden ska ha fyllt 18 år senast den 31 december året före avtalsåret.

En person under 18 år kan ansöka om avtal om han eller hon har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är en förutsättning för ingående av avtal att minst en jordbrukare, en medlem av sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet. Åldersvillkoret gäller inte offentligtliga samfund, föreningar, stiftelser eller skol- och fängelselokaler.

Avtalet ingås av stödsökanden och den livskraftscentral inom vars verksamhetsområde gårdsbruksenhetens driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum ska avtalet ingås med den livskraftscentral inom vars område merparten av gårdsbruksenhetens åkrar ligger. Avtalet kan också ingås av en registrerad förening och den livskraftscentral, inom vars verksamhetsområde det område som avtalet gäller är beläget.

Avtalsområdet ska vara i stödsökandens besittning under hela avtalsperioden. Avtalet kan även ingås att gälla arrenderade områden, förutsatt att arrendavtalet är i kraft minst under hela avtalsperioden. Man kan inte påvisa besittningen av en areal med avtal om användning av betesmark eller motsvarande, där besittningen av arealen

inte överförs till den som ansöker om stöd. Arrendeavtalen ska fogas till ansökan. Stödsökanden ska vara beredd att vid behov styrka besittningen av de skiften som han eller hon äger till exempel med ett lagfartsbevis.

3. Ansökan om avtal

Man ansöker om avtal och utbetalning elektroniskt i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd. Utöver ansökan ska stödsökanden lämna in de obligatoriska bilagor som fastställs i avtalet.

För ansökan behövs följande bilagor:

- **Skötselplan**
- *Kopia av arrendeavtal*
 - Arrendeavtalet ska vara i kraft minst hela avtalsperioden. Det är skäl att anteckna åtgärder som ska vidtas i avtalsområdet i arrendeavtalet.
 - I Forststyrelsens arrendeavtal antecknas både den sökandes och Forststyrelsens ansvar och skyldigheter på den areal som avtalet gäller.
- *Kopia av mötesprotokollet* (med beslut om att ansöka om avtalet) om stödsökanden är en förening.
- *Utlåtande av den instans som utfört inventeringen* om ansökan uppges gälla skiften som är nationellt eller regionalt värdefullaa (Miljöavtal, utlåtande).
 - Utlåtande behövs inte om det finns information om hur värdefullt ett skifte är på kartnivån i Viputjänsten (Miljöavtal, högre).

Närmare anvisningar om hur man ansöker om avtalet finns i Viputjänsten på sidan [Anmälan om skiftesuppgifter och ansökan om åkerstöd](#).

Alla basskiften och skiftesspecifika uppgifter som ska omfattas av avtalet ska anges i ansökan. Dessutom kan stödsökanden anmäla skötselhelheter för avtalet.

Den minsta arealen för vilken avtal kan ingås är sammanlagt 0,30 hektar. Ett enskilt skifte ska ha en areal på minst 0,05 hektar. Avtalsarealen kan bestå av flera skiften på minst 0,05 ha.

I Viputjänsten anmäler man för basskiftet en växt som duger för avtalet enligt skiftets trädbestånd och den växtlighet som permanent gräsmark kräver. Om det finns fler än 50 träd/ha anges skiftet som Miljöavtal, trädbevuxen eller annan areal. Om det finns färre än 50 träd/ha ska skiftet anges som Miljöavtalsareal, permanent gräsmark. Mer information om kravet på permanent gräsmark finns i [avsnitt 4](#).

Efter att avtalet ingåtts ska avtalsskiftena anmälas årligen i Viputjänsten i samband med ansökan om åkerstöd på fliken skiftesuppgifter. Den växt som konstaterats vid terrängsynen anmäls för avtalsskiftet som genomgått en terrängsyn. Man ska också årligen ansöka om utbetalning i samband med ansökan om åkerstöd på fliken stödansökningar i Viputjänsten. Avtalet förblir inte i kraft om man inte ansöker om den årliga utbetalningen av den miljöersättning som betalas på basis av avtalet, utom i det fall att ett oöverstigligt hinder är orsaken till att man inte har ansökt.

Skötselhelheter

I skötselplanen kan du beskriva de åtgärder som ska genomföras per skötselhelhet. Du kan bilda en skötselhelhet av de skiften som:

- finns inom samma inhägnad,
- sköts med samma antal djur eller
- sköts med samma metod eller
- utöver ovan nämnda finns i samma skyddsområde eller på samma holme

Skiftena kan anges höra till samma skötselhelhet även om de på grund av kravet på permanent gräsmark är indelade i olika skiften. Även gårdens alla avtalsskiften kan anges höra till samma skötselhelhet, om de betas med samma antal djur och förhållandena på skiftena inte annars avviker från varandra, trots att betesrotation tillämpas på dem.

4. Inverkan av kravet på permanent gräsmark på anmälan av avtalsskiften

Om det basskifte som avtalet gäller uppfyller kravet på jordbruksmark och permanent gräsmark, är basskiftet berättigat till direkta arealstöd och kompensationsersättning.

Kravet på permanent gräsmark uppfylls om det på den areal som avtalet omfattar:

- växer gräsväxter eller andra vallfoderväxter på mer än 50 procent av jordbruksskiftets areal och då kan det på samma skifte också:
 - växa andra växter som är lämpliga som föda för betande djur eller produktionsdjur, varav lövbuskar och plantor av lövträd kan växa enskilt eller i små grupper.
- finns högst 50 träd per hektar, om de är spridda på jordbruksskiftet.
- Flyttblock och stora stenar som syns på flygfotografiet ska dock uteslutas från skiftesarealen.

Enligt definitionen ska ett träd vara:

- en minst fyra meter hög flerårig, förvedad växt med en eller flera stammar eller en trädliknande buske med krona, vars stam och grenar växer lodrätt eller snett uppåt och vars förvedade stammar växer i tjocklek och längd, eller en enbuske som är under fyra meter hög.

Skiften som uppfyller kravet på permanent gräsmark är jordbruksmark. Till jordbruksmark räknas dock inte bl.a. följande arealer:

- skogsmark, tvinmark, impediment och annan skogsbruksmark
- områden där det växer skogsmarksväxter
- plantskolor för skogsträd, andra odlingar av träd för skogsbruksändamål
- kärr, byggda våtmarker, torvproduktionsområden
- berg, parkområden, rekreationsområden eller gårdsplaner
- rastgårdar, vägar, vattendrag
- skogsbeten, kantzoner med träd och skogsholmar.

I samband med ett **administrativt kontrollbesök** kontrolleras om arealen i avtalet uppfyller kraven på permanent gräsmark.

Kompensationsersättning kan betalas för ett avtalsskifte, om skiftet är ersättningsberättigande, uppfyller kravet på permanent gräsmark och om utbetalning av kompensationsersättning har sökts i samband med ansökan om åkerstöd.

För ett avtalsskifte kan direkta arealstöd betalas, om skiftet uppfyller kravet på permanent gräsmark och utbetalning av ifrågavarande stöd har sökts.

4.1 Växter och markanvändningsslag som ska anmälas för avtalsskiften

Avtal kan ingås för arealer där markanvändningsslaget är naturbete och äng, skogsmark eller annan areal. Om arealen är naturbete och äng kan det finnas högst 50 träd/ha. Om arealen är skogsmark eller annan areal kan det finnas mer än 50 träd/ha.

Om det basskifte som avtalet gäller uppfyller kravet på permanent gräsmark och markanvändningsslaget är naturbete och äng, anges det som "miljöavtalsareal, permanent gräsmark".

Om arealen inte längre uppfyller kravet på permanent gräsmark och markanvändningsslaget är annan areal eller skogsmark, anges den som "miljöavtal, trädbevuxen eller annan areal".

5. Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning enligt avtal

En åtgärd har flera ersättningsnivåer. Den årliga ersättningen för nationellt och regionalt värdefulla områden är 650 €/hektar och för övriga objekt 550 €/hektar. För ett avtalsskifte eller en del av det är det möjligt att ansöka om utbetalning ett år under avtalsperioden för iståndsättning genom röjning eller för ersättning för stängsling.

Tabell 1. Ersättningsnivåer för skiften

Åtgärd	Ersättningsnivå €/hektar/år
Vårdbiotoper som klassificerats som regionalt eller nationellt värdefulla	650
Övriga områden	550

Tabell 2. För ett skifte eller en del av ett skifte kan man en gång under avtalsperioden ansöka om ersättning för iståndsättningsröjning, för stängsling eller för byggande av rovdjursstängsel.

Åtgärd	Ersättningsnivå €/hektar
Iståndsättningsröjning	450
Stängsling	1 500
Rovdjursstängsel	2 400

Den areal som berättigar till en viss stödnivå, som betalas på basis av avtalet, konstateras genom livskraftscentralens avtalsbeslut.

Avtalet kan inte inbegripa sådana åtgärder för vilka annat stöd redan betalas, antingen i form av EU-stöd eller inom ramen för ett nationellt stödsystem, och inte heller sådana åtgärder som jordbrukaren är förpliktad att vidta enligt annan lagstiftning. Sådana andra stödsystem är till exempel iståndsättning som utförs inom ramen för Helmi-projektet.

För skiften som har iståndsatts med **annan offentlig finansiering** kan avtalsenlig stängsel- eller röjningsersättning inte betalas.

Ersättning kan betalas för ett jordbruksskifte om dess areal är minst 0,05 hektar. En förutsättning för att ersättningen ska betalas är att det ersättningsbelopp som betalas för avtalsåret är minst 100 euro per ersättningstagare och per enskild ersättning.

Den areal som berättigar till ersättning konstateras årligen utifrån de uppgifter som lämnats i ansökan om åkerstöd, samt utifrån livskraftscentralens administrativa kontrollbesök eller utifrån uppgifter som konstaterats vid livskraftscentralens tillsyn.

Ersättningen kan betalas årligen efter att eventuell tillsyn har slutförts och villkoren i avtalet har iakttagits. Ersättningen betalas första gången i början av det första avtalsåret.

Ersättning betalas inte

- för den tid som man håller paus i betesgången för att lätta på parasittrycket eller för att främja bevarandet av en hotad art. Då ska stödsökanden annullera stödet i avtalet för skiftet i fråga genom att anmäla till livskraftscentralen.
- om iståndsättningsröjningen eller inhägnaden blir klar först efter växtperioden. Då ska stödsökanden annullera stödet i avtalet för skiftet i fråga genom att anmäla till livskraftscentralen.

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har han eller hon rätt att frånträda avtalet utan återkrav.

6. Krav på att ingå avtal

En förutsättning för att ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet ska kunna ingås är att de planerade skötselåtgärderna är ändamålsenliga med tanke på miljöns tillstånd och en hållbar användning av de naturresurser som fastställts i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för åren 2023–2027. Avtalsområdet ska skötas och iståndsättas i enlighet med skötselplanen.

6.1 Areal som lämpar sig för avtal

Avtal kan ingås för arealer som till markanvändningsslaget är naturbete och äng, skogsmark eller annan areal och som sköts årligen genom betesgång eller slåtter och avlägsnande av slåtterrester i enlighet med skötselplanen. Betande djur ska klara sig i huvudsak på betesproduktionen och betesgången får inte orsaka erosion. I huvudsakligen strandområden används som gräns för avtalsområdet mot vattnet gränsen för Vipuvattendrag som finns som kartnivå i Viputjänsten eller nivån havsområden.

Vårdbiotop som sköts genom betesgång eller slåtter

Med **vårdbiotop** avses sådan klippäng, torräng, äng, strandäng, löväng, hagmark, skogsbete eller hed som visar tydliga tecken på tidigare betesdrift eller användning av området för produktion av foder för boskap.

- Med **klippäng** avses en äng på bergsyta täckt av ett torrt markskikt, som formats av betesgång eller slåtter till ett litet område som är trädlöst eller endast kantas av träd.
- Med **skogsbete** avses i avtalet ett skogsbetesområde
 - där trädbeståndet består av löv- eller barrträd av olika ålder och det finns fler murkna träd och hålträd än i ekonomiskog i allmänhet
 - med ljusa gläntor där det växer ängsväxter

- där det förekommer mer gräs och örter än i motsvarande skogstyp i allmänhet
- där det finns en gällande åtgärds- eller arbetsobjektsplan som utarbetats av Forststyrelsen. Planen ska innehålla åtgärder för att göra ett likåldrigt lövträdsdominerat trädbestånd mångsidigare. Åtgärderna ska uppfylla kraven i skötselplanen.
- som består av gammal svedjeskog, och för vilken björk- eller alldominans samt sådana stenhögar som hänför sig till svedjebruk är typiska
- som inte längre används för betesgång, som har haft en lång historia av betesdrift och som kan iståndsättas till ett skogsbete som uppfyller avtalsvillkoren.
- som till markanvändningslaget är skogsmark.
- Med **hed** avses ett område i skärgården och vid kusten där växtligheten domineras av ris eller lavar, men som är trädlöst eller i det närmaste trädlöst.

Värdefull vårdbiotop

En **värdefull vårdbiotop** kan få förhöjd ersättning. Området ska uppfylla definitionen på värdefull vårdbiotop och det ena av följande villkor:

- Området har klassats som **en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop** vid inventeringen av vårdbiotoper 2016–2022.
- Livskraftscentralen har utifrån kriterierna för inventeringen av området bedömt att det är en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop eller motsvarande och att området i sitt nuvarande tillstånd uppfyller definitionen på värdefull vårdbiotop.

Om du vet att ditt skifte har inventerats som en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop kan du anmäla det som ett sådant. Då ska du foga ett utlåtande av den myndighet som genomfört inventeringen till ansökan. Av utlåtandet ska framgå de nationellt eller regionalt värdefulla skiftena/områdena som ingår i ansökan. Utlåtande behövs dock inte om uppgiften om områdets värde syns på kartnivån "Vårdbiotop" i Vipunten.

Naturbete

- Med naturbete avses en areal som ska användas för produktion av foder och som i sitt nuvarande tillstånd inte klassas som en vårdbiotop eller en vårdbiotop som ska iståndsättas. Naturbeten är också kantzoner och skogsholmar.
- Naturbeten som godkänns för avtalet ska ha natur- eller landskapsvärden som skiljer sig från den övriga miljön och som kan främjas genom bete eller slätter. Naturbetet ska ligga i en landskapshelhet som hör till jordbruksmiljön.

Särskilda kantzoner och holmar

- Kantzon vid åkrar, som är naturvärdesmässigt mångsidig eller landskapsmässigt betydelsefull
 - De kantzoner som godkänns för avtalet ska vara belägna i jordbruksmiljö i ett område som är beläget utanför åkerområdet och mellan:
 - åkerområdet och en skog (högst 20 meter brett),
 - åkerområdet och en väg (högst 40 meter brett) eller
 - åkerområdet och ett vattendrag (högst 40 meter brett).
- Kantzon mellan åker och väg eller mellan åker och vattendrag eller skogsholme i åkerområde.
 - Storleken på skogsholmar på åkerområden kan vara högst en hektar.

Övriga separat definierade områden

- objekt som främjar bevarandet av hotade arter i jordbruksmiljö
- fornminnesobjekt i jordbruksmiljö
- objekt för vård av kulturarv på landsbygden som hör samman med långvarig markanvändning.
- Naturbete eller vårdbiotop som iståndsatts med ersättning för icke-produktiva investeringar.

6.2 Arealer för vilka avtal inte kan ingås

För avtalet godkänns inte en areal,

- där det saknas tydliga förutsättningar att främja artrikedomen eller landskapet i den naturliga jordbruksmiljön med de åtgärder som ska vidtas.
- som i första hand används för skogsbruk.
- för vilken målet är att luckra upp markytan, om det inte är fråga om fräsning av tuvor av ängståtel för att främja den biologiska mångfalden på en strandäng.
- med en produktion som betesdjur inte klarar sig på eller med en produktion som är för liten i förhållande till djurens näringsbehov.

Sådana arealer och åtgärder är till exempel:

- skogar eller andra trädbevuxna arealer där syftet är virkesproduktion.
- skogar med ensidigt artbestånd och ensidig åldersstruktur.
- skogar där fältskiktet huvudsakligen består av risvegetation.
- barrskogar utan tydliga tecken på beteshistoria.
- kantzoner och skogsholmar vars värde när det gäller mångfalden eller landskapet inte kan främjas genom betesgång eller slätter.
- odlade gräsmattor.
- områden som används som trädgård eller park.
- arealer som till markanvändningsslaget är åker.
- vidsträckta sammanhängande kala berg samt steniga och sandiga områden.
- områden som kan skötas endast med röjning eller stängsling.
- bevarande, underhåll eller iståndsättning av lador som enda åtgärd.
- områden med högt rovdjurstryck, om det inte är möjligt att bygga ett rovdjursstängsel eller göra andra arrangemang i området.
- områden där iståndsättningsåtgärder som finansieras med annan finansiering pågår.
- områden som sköts med stöd från en annan finansieringskälla.
- icke stödberättigande områden som är över 100 m².

Avtal kan inte ingås för ett område med stort rovdjurstryck, om inte djurens välbefinnande kan tryggas med hjälp av ett lämpligt rovdjursstängsel eller andra arrangemang. Risken för stora rovdjur kan basera sig på Lukes observationer eller lokala uppgifter.

Man ska ange i skötselplanen om de skiften som omfattas av avtalet finns i ett område där det förekommer stora rovdjur. Dessutom ska man redogöra för de förebyggande åtgärder som man försöker minska hotet med. Förebyggande åtgärder kan vara rovdjursstängsel eller andra metoder som syftar till att trygga betesdjurens välbefinnande på ett effektivt sätt.

Andra metoder kan vara till exempel:

- vakthundar
- skärpt övervakning

- att ta in djuren för natten
- att vid behov flytta bort djuren helt från området och då ersätta betesgången med slätter
- andra metoder för att minska hoten mot betesdjuren.

Ingående av avtal om en vårdbiotop eller ett naturbete som ingår i Natura 2000-nätverket, ett naturskyddsområde eller ett område som skyddats med stöd av annan lagstiftning förutsätter att de åtgärder som vidtas med stöd av avtalet överskrider de skötselåtgärder som lagstiftningen förutsätter och att ersättning för de åtgärder som avtalet omfattar inte betalas eller har betalats genom annan lagstiftning.

7. Skötselplan

Stödsökanden ska foga en skötselplan för avtalsområdet till ansökan, som innehåller en beskrivning separat för varje skifte av de specificerade skötselåtgärderna samt en beskrivning av den årliga tidtabellen för genomförande av åtgärderna. Avtalet grundar sig på en skötselplan som godkänts av livskraftscentralen och som stödsökanden förbinder sig att genomföra under hela avtalsperioden.

Skötselplanen ska innehålla

1. En allmän beskrivning av det planerade projektet och den planerade skötseln samt målen, utifrån vilka man kan bedöma områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse för vattenskyddet inom jordbruket.
2. En beskrivning av anläggningsåtgärder, skötselåtgärder och andra åtgärder som genomförs skiftesvis eller per skötselhelhet och den årliga tidtabellen för genomförande av åtgärderna.
3. En beskrivning av avverkning och andra åtgärder i trädbeståndet. I planen ska hela området och trädbeståndet tas i beaktande.
4. En redogörelse för mellanår i betesgången, som skötseln kräver.
5. En redogörelse för hur åtgärderna främjar uppnåendet av målen för hela avtalet.
6. **En utredning av dubbel finansiering.** En redogörelse för åtgärder som redan omfattas av annat stöd från Europeiska unionen eller det nationella stödsystemet.
7. Krav på och begränsningar av skötseln enligt minimikraven i avtalet, om skiftet är beläget i ett Natura 2000-område eller skyddsområde.
8. En redogörelse för med vilka förebyggande åtgärder man strävar efter att minska den eventuella risken för stora rovdjur på de skiften som avtalet gäller.
9. En beskrivning av underhåll och iståndsättning av traditionella konstruktioner för boskapsuppfödning som finns i avtalsområdet samt av betesgången i området (vård av kulturarvet).
10. En beskrivning av iståndsättningsåtgärder som vidtas i området (stängsling, iståndsättningsröjning och rovdjursstängsel) och året då åtgärderna genomförs.

Forststyrelsens eller livskraftscentralens åtgärds- eller arbetsobjektsplan kan också godkännas som skötselplan. Man kan ansöka om **rådgivning som stöds av EU:s landsbygdsfond** för att låta göra upp en skötselplan.

8. Skötselåtgärder i avtalsområdet

Med skötselåtgärder som antecknats i skötselplanen bevaras eller främjas natur- eller landskapsvärden som är värdefullare än normalt i avtalsområdet. Åtgärderna ska basera sig på den lokala naturens förutsättningar. Vid genomförandet ska man fästa avseende vid regionala särdrag, landskapet och kulturtraditionen.

Skötselåtgärderna i avtalsområdet ska antecknas i en skötseldagbok allteftersom åtgärderna genomförs, eller så ska uppgifterna anges i de skiftesvisa anteckningarna.

Skötselåtgärderna ska inledas på varje skifte som ingår i miljöavtalet under det första avtalsåret, om den godkända planen inte förutsätter något annat.

8.1 Skötselåtgärder på vårdbiotoper och naturbeten

Avtalsområdet ska skötas årligen genom betesgång eller slåtter och avlägsnande av slåtterrester. Betesgång enligt skötselplanen eller slåtter och bärgning av slåtterrester ska utföras senast den 15 september under avtalsåret. Avvikelse från kravet på att avlägsna slåtterrester ska framgå av skötselplanen. Livskraftscentralen kontrollerar saken i samband med terrängbesiktningarna. Skötselåtgärderna kan dessutom vara röjning av träd och buskar, avlägsnande av röjningsrester, lövtäkt och andra motsvarande åtgärder. Enbart röjning räcker inte för att sköta avtalsområdet.

Avtalsområdet får inte bearbetas, gödulas eller behandlas med växtskyddsmedel. I avtalsområdet får man inte göra sådan avverkning av trädbestånd som inte ingår i sådana röjningar enligt skötselplanen som främjar naturens mångfald och landskapet. Livskraftscentralen kan från fall till fall tillåta kemisk bekämpning av sly i form av stubbehandling eller kemisk bekämpning av jätteloka. Området får inte dikas eller beskogas.

Skötseln av ett område som klassas som vårdbiotop ska planeras och genomföras så att skötseln i första handagnar jordbruksnaturens mångfald.

För att förhindra övergödning ska vårdbiotoper som ska användas för betesgång eller områden som ska istandsättas som vårdbiotoper åtskiljas med ett stängsel från övriga betesvallar.

På vårdbiotoper och naturbeten kan även avbränning och andra särskilda skötselmetoder genomföras, om det är ändamålsenligt med tanke på naturens mångfald. Den växtlighet som slagits och röjningsrester ska föras bort, om inte den godkända planen med fog förutsätter något annat.

8.2 Betesgång

Betesgången ska ske så att den inte medför skadlig övergödning av växtligheten i området eller jorderosion. Avtalsområden får inte användas som betesmark endast nattetid och de får inte heller användas som rasthage på vintern.

Livskraftscentralen kan från fall till fall tillåta att

- man håller ett års paus i betet under avtalsperioden för att minska parasittrycket eller främja bevarandet av en hotad art.
- gammal näringsfattig vall, som inte ingår i gårdsbruksenhetsens växtföljd under avtalsperioden kan betas tillsammans med avtalsområdet, om där inte råder risk för övergödning.
- kalvar utfodras från och med den 1 augusti.

En lämplig mängd djur per viss areal under betesperioden (*betetryck*) ska fastställas per skifte eller per skötselhelhet. Betetrycket ska försöka anpassas så att det så exakt som möjligt motsvarar betets avkastning. Detta är viktigt både för skötseln av betesvallens naturvärden och för djurens välbefinnande.

Antalet djur på en viss betesareal ska vara sådant att djuren i huvudsak klarar sig på betet utan tillskottsfooder, eller också ska betesrotationen ordnas så att när ett område är avbetat flyttas djuren till ett annat.

Djuren får ges mineraler och vitaminer, om fosforinnehållet i dem är litet och användningen av preparaten inte medför övergödning av området. Om objektet är känsligt för övergödning, kan det när avtalet ingås fastställas vissa platser där mineralerna och vitaminerna ges, krävas att utfodringsstället täcks eller fastställas andra nödvändiga ytterligare åtgärder.

Den genomsnittliga djurtätheten per hektar i vårdbiotoper av olika typ bedöms för hela betessäsongen på det sätt som fastställs i **tabell 3**. Det är möjligt att avvika från den djurtäthet som fastställs i tabellen, om undantaget kan motiveras i skötselplanen eller i samband med ett administrativt kontrollbesök med avtalsområdets individuella förhållanden. Om en vårdbiotop används för betesgång under flera kortare perioder eller för betesrotation, ska det totala antalet betesygn beaktas vid beräkningen av djurtätheten.

Tabell 3. Genomsnittlig djurtäthet (djur/ha) under hela betesperioden (cirka 120 dagar) för olika typer av vårdbiotoper:

	Kviga<1	Kviga >1 år	Köttnötk <1 år	Diko + kalv	Tacka + 2,5 lamm	Häst
Torräng	1,0–1,2	0,5–0,8	0,4–0,6	0,2–0,4	1,5–2,0	0,4–0,8
Frisk äng	2,0–2,5	1,0–1,8	0,9–1,2	0,5–0,8	2,0–2,5	1,0–1,4
Strandäng	1,5–3,0	1,0–1,8	0,7–1,4	0,5–1,0	2,0–4,0	0,8–1,6
Hagmark	1,2–2,0	0,7–1,3	0,5–1,0	0,4–0,8	1,5–2,5	0,6–1,2
Skogsbete	0,2–0,8	0,05–0,5	0,05–0,4	0,04–0,3	0,2–1,0	0,05–0,4

Planen kan innehålla underhåll och iståndsättning av sådana traditionella konstruktioner och anläggningar på avtalsområdet som anknyter till boskapsskötseln samt åtgärder för stängsling av området och andra åtgärder som hänför sig till betesgång.

Traditionella konstruktioner och anläggningar för boskapsskötsel är stengärdsgårdar, stenrösen, slanstaket, portar, grindar, olika ställningar för torkning av hö, hässjor, vålmar och stackar, kreatursbroar och dammkonstruktioner vid kärrängar samt andra motsvarande konstruktioner och anläggningar.

När konstruktioner iståndsätts ska lokala typlösningar bevaras. Konstruktionerna ska iståndsättas på ett sådant sätt att ursprungliga material och arbetsmetoder används så långt det är möjligt.

8.3 Skötselåtgärder i Naturaområden eller på förekomstplatser för hotade djurarter

Skötselåtgärderna som genomförs ska antecknas separat i skötselplanen, om

- området ligger i ett Naturaområde*
- det finns en förekomstplats för en hotad växt- eller djurart i området**
- det finns en förekomstplats för en strikt skyddad djurart i området***

Skötseln av ett område där en hotad art förekommer ska planeras och genomföras så att skötseln i första hand gagnar jordbruksnaturens mångfald. Mer information om eventuella detaljerade skötselåtgärder för hotade arter fås av en biolog inom livskraftscentralens ansvarsområde för miljö och naturresurser.

Ett avtalsområde där målet är främjande av levnadsförhållandena för hotade arter som lever i jordbruksmiljö kan skötas genom både betesgång, slåtter och röjning. Skötselåtgärden får inte vara enbart röjning.

*naturvårdslagen 9/2023, 33 §

** naturvårdslagen 9/2023, 6., 7. ja 8. kap.

8.4 Skötselåtgärder för fornminnesobjekt och kulturarvsobjekt

Ett område med ett avtal som syftar till att sköta objekt i jordbruksmiljö som utgör fornminnen och naturobjekt som upprätthåller kulturarvet på landsbygden kan skötas genom bete, slåtter och röjning. Skötselåtgärden får inte vara enbart röjning. Museiverket har information om dessa objekt och det är möjligt att få utlåtande om och skötsel tillstånd för objekten därifrån.

9. Ettåriga grundiståndsättningsåtgärder

Det är möjligt att för ett avtalsskifte som ingår i ett avtal om skötsel av jordbruksnaturen och landskapet ansöka om grundiståndsättningsåtgärderna stängsling av området, iståndsättningsröjning eller rovdjursstängsel. Grundiståndsättningsåtgärden ska genomföras under det kalenderår då man ansöker om utbetalning för den, undantag iståndsättningsröjning, som ska genomföras före 30.4 nästa kalenderår.

Med iståndsättningsröjning avses inte röjning som utförs vid behov och som hör till de grundläggande åtgärderna i avtalet.

Skiftets kanter längs vattendrag behöver inte inhägnas. Stängslet ska vara ett fast stängsel som består av stolpar och minst två trådar eller nät, och det ska hålla hela avtalsperioden.

Rovdjursstängslet ska byggas så att rovdjur inte kommer in på det inhägnade området. Rovdjursstängslet ska följa viltcentralens anvisningar och uppföras på varje kant av skiftet.

Skydd av produktionsdjur: Stängslet består av fem till sju trådar som leder el, stängselstolpar, strömkälla och jordning.

Elstängsel med sju trådar med intervall på 20 cm har visat sig vara mest effektivt. Som stängseltråd används en ca 2 mm tjock vajer och som tredje och överst, samt för att förbättra sikten, en 12 mm bred tråd som leder el. I elstängsel för stora rovdjur har man i allmänhet använt trästolpar på två meter som man slagit ner i marken med ett avstånd på 5–6 meter mellan varje stolpe. Vid jämna och raka inhägnadsobjekt är det möjligt att förlänga avståndet mellan stolparna. Stängslets höjd ska vara ca 1,4–1,6 meter. Stängsel och myrmarker som används året runt behöver längre stolpar.

Se också [Riista.fi Stängselanvisningar för stora rovdjur- Anvisningar för rovdjursstängselmaterial och dess användning \(pdf\)](#) och [Anvisningar för rovdjursstängselmaterial \(pdf\)](#)

Åtgärden ska nämnas i skötselplanen och samtidigt ska man ange det år då man har för avsikt att genomföra den. De nämnda åtgärderna får genomföras på varje skifte högst en gång under avtalsperioden. Iståndsättningsåtgärder kan vid behov läggas till i skötselplanen under avtalsperioden, om livskraftscentralen godkänner ändring av skötselplanen.

För att säkerställa naturvården kan man i befogade situationer ett år under avtalsperioden ansöka om skiftesspecifik ersättning för byggande av rovdjursstängsel. Man ska redogöra till livskraftscentralen för anskaffningen av material för rovdjursstängslet.

Livskraftscentralen kontrollerar behovet av den iståndsättningsåtgärd som söks under ett administrativt kontrollbesök. Åtgärden kan genomföras på egen risk från och med den 1 maj redan före kontrollbesöket. Om livskraftscentralen konstaterar att åtgärden är onödig vid ett administrativt kontrollbesök, betalas ingen

ersättning för åtgärden. Den inhägnads- eller rovdjursstängselåtgärd som ska ersättas i avtalet ska genomföras under samma år och åtgärden för iståndsättningsröjning ska genomföras senast den 30 april året efter ansökningsåret, och ersättningen kan inte sökas retroaktivt.

Om det skifte som anmälts för grundiståndsättning inte betas av djur under det första avtalsåret, ska ersättningen för avtalet omskötsel annulleras senast 1.10.. Om du hinner slutföra iståndsättningen och inleda betesgången, kan du meddela att stängslet har byggts och/eller att iståndsättningsröjningen har utförts genom att skicka ett geotaggat fotografi på begäran av livskraftscentralen. Då kan också avtalsersättningen betalas ut.

Läs mer i anvisningen om i vilka situationer man kan ansöka om iståndsättningsåtgärder:

Iståndsättningsåtgärder som ingår i miljöavtalet om skötsel av jordbruksnatur och landskap.

10. Krav på miniminivå

Avtalsskiftena kan vara jordbruksmark eller ett område utanför jordbruksmark. För områden som betecknats som jordbruksmark gäller kravet på jordbruksverksamhet och krav på miniminivå avseende villkorlighet.

Krav på miniminivå

Basskiften som består av jordbruksmark är basskiften som uppfyller kravet på permanent gräsmark och som anges som miljöavtal, permanent gräsmark.

Avtalsskiften som består av jordbruksmark ska bevaras som jordbruksmark och hållas öppna.

På alla avtalsskiften på jordbruksmark ska på basis av kravet på miniminivå landskapselement bibehållas enligt 12 § i statsrådets förordning om krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Trädgrupper och enskilda träd som är skyddade enligt 95 § i naturvårdslagen (9/2023) och som är högst 0,2 hektar ska bevaras, om de är belägna på ett basskifte på jordbruksmark, på en dikesren på ett basskifte eller i ett område på högst 0,2 hektar mellan angränsande basskiften.

På alla avtalsskiften på jordbruksmark som är belägna i Naturaområden ska som minimikrav iaktas villkoret om god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, enligt vilket permanenta gräsmarker i Natura 2000-områden ska bevaras och inte får plöjas.

Om ett basskifte som ingår i avtalet är beläget på ett skyddsområde, ska följande beaktas som **krav på miniminivå**:

- följa beslut som fattats med stöd av 34, 37 och 38 § i naturvårdslagen (9/2023), skyddsbeslut som fattats med stöd av 47 och 48 §, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 49, 51 och 79
- 12 och 15 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Eventuella begränsningar i skötseln som kommer från dessa krav ska nämnas i skötselplanen.

Krav på miniminivå L (9/2023)

34 §:

- De naturvärden som utgör grunden för skydd av ett område som hör till nätverket Natura 2000 får inte betydligt försämrats.

37 §:

- Om en åtgärd kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämrats betydligt ska den som ansöker om stöd göra en anmälan om åtgärden till livskraftscentralen. Anmälan behöver inte göras om åtgärden förutsätter myndighets tillstånd eller om en myndighet redan har gjort anmälan. Anmälan ska göras skriftligen senast 30 dygn innan åtgärden vidtas. Anmälan ska innehålla uppgifter om åtgärden och sättet för genomförandet samt om hur den inverkar på syftet med att skydda området.

38 §:

- Om en åtgärd i enlighet med ovan nämnda paragraf anmälts till livskraftscentralen kan medföra att de naturvärden som utgör grund för skyddet av ett område som ingår i nätverket Natura 2000 försämrats betydligt, ska livskraftscentralen inom 30 dygn från det att anmälan har kommit in förbjuda att åtgärden vidtas eller begränsa åtgärden. Innan beslutet fattas ska livskraftscentralen förhandla om alternativa sätt att genomföra åtgärden med den som ansöker om stödet.

47 §:

- Livskraftscentralen kan på ansökan av markägaren eller med markägarens samtycke fatta beslut om att inrätta ett privat naturskyddsområde i ett område som uppfyller de i 43 § 2 mom. avsedda förutsättningarna för inrättande. När det prövas om området ska inrättas ska även andra synpunkter av allmänt intresse beaktas. Ett privat naturskyddsområde får inte inrättas, om inte markägaren och livskraftscentralen har kommit överens om de fridlysningsbestämmelser som meddelas för området och de ersättningar som gäller området.
- Livskraftscentralen kan utan markägarens ansökan eller samtycke fatta beslut om att inrätta ett naturskyddsområde i ett privatägt område som ingår i ett naturskyddsprogram som statsrådet godkänt eller vars skydd enligt statsrådets principbeslut om genomförande av nätverket Natura 2000 ska genomföras på det sätt som föreskrivs i denna lag.

48 §:

- För att främja natur- eller landskapsvärden kan livskraftscentralen och en privat markägare ingå ett avtal om att ett område som uppfyller förutsättningarna för inrättande blir fridlyst för viss tid, antingen helt och hållet eller i fråga om vissa åtgärder. Avtal får ingås för högst 20 år åt gången och avtalet förblir i kraft, även om området övergår till en ny ägare.

49 §:

- I nationalparker och naturreservat är verksamhet som förändrar naturen förbjuden. I dessa områden är det förbjudet att
 - uppföra byggnader eller konstruktioner och att anlägga vägar

- ta marksubstanser eller gruvmineral och att skada marken eller berggrunden
- dika
- ta eller skada svampar, träd, buskar och andra växter eller delar av dem
- fånga, döda eller ofreda vilda ryggradsdjur eller förstöra deras bon och att fånga eller samla ryggradslösa djur
- vidta andra än i 1–5 punkten avsedda åtgärder som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet, på arternas fortbestånd eller på syftet med inrättandet av området.
- Bestämmelser om rätten att förbjuda eller begränsa rätten att färdas, slå läger, stiga i land samt att ha fordon inom naturskyddsområden finns i 56 §.

51 §:

- I nationalparker och naturreservat är det, om syftet med inrättandet av området inte äventyras, tillåtet att med tillstånd av Forststyrelsen
 - för forskning eller andra vetenskapliga ändamål eller för undervisning fånga eller döda djur, samla svampar och växter eller delar av dem och ta djurbon samt mineralprov
 - decimera antalet individer av andra än i 50 § 3 mom. avsedda växt- och djurarter om de blivit för talrika eller annars skadliga
 - avlägsna sådana individer av viltarter som orsakar ett uppenbart hot mot människors säkerhet eller risk för betydande ekonomisk skada på egendom
 - bedriva även annat fiske än sådant som avses i 7 § i lagen om fiske
 - uppföra byggnader och konstruktioner som behövs för renskötseln
 - landa med luftfarkost
 - restaurera och sätta i stånd även andra än i 50 § 1 mom. 1 och 2 punkten avsedda byggnader och konstruktioner.
- Tillstånd att avvika från fridlysningsbestämmelserna meddelas för viss tid och får gälla högst tio år åt gången.
- Ett tillstånd som avses i denna paragraf får förenas med villkor. Villkoren kan omfatta begränsningar som gäller en viss tid eller ett visst område och förfaranden som sökanden ska iaktta för att undvika eller begränsa verksamhetens skadliga inverkan på skyddsvärdena.
- Om en rätt som grundar sig på ett tillstånd överförs på någon annan, ska Forststyrelsen utan dröjsmål underrättas om överföringen. Den tidigare innehavaren av tillståndet svarar för alla skyldigheter som hänför sig till tillståndet till dess att någon annan på ansökan har godkänts i dennes ställe.

79 §

- Livskraftscentralen kan besluta att skydda en förekomstplats som är av betydelse för uppnående eller bibehållande av en gynnsam bevarandestatus för en art som avses i artikel 4 punkt 2 i fågeldirektivet, en art som nämns i bilaga I till det direktivet eller en art som nämns i bilaga II till habitatdirektivet.
- I skyddsbeslutet ska gränserna för förekomstplatsen fastställas. Förekomstplatsen får inte förstöras eller försämrats. Förbudet träder i kraft när beslutet har delgetts områdets ägare och innehavare.

11. Administrativt kontrollbesök

Livskraftscentralen gör ett administrativt kontrollbesök, dvs. en terrängbesiktning, på de skiften som omfattas av avtalet. Terrängbesiktningen görs senast i maj kalenderåret efter ansökningsåret.

Vid terrängbesiktningen kontrolleras

- att de skiften som ingår i avtalet är stödberättigande sam skiftesarealerna. Dessutom tas geotaggade fotografier på avtalsskiftena.
- att betetrycket är tillräckligt på skiftena
- att skötselåtgärderna är tillräckliga för att avtalsmålen ska uppnås.

Om behov av iståndsättningsröjning konstateras på ett basskifte och ansökan om sådan inte har gjorts i samband med ansökan om åkerstöd, kan stödsökanden ansöka om iståndsättningsröjning under ansökningstiden för åkerstöd fram till den 1 oktober eller året därpå och utföra den då.

På basis av terrängbesiktningen kan arealerna för basskiftena i avtalet ändras. Om man vid kontrollen upptäcker en areal som inte är stödberättigande, korrigerar livskraftscentralens handläggare arealen och det stöd som eventuellt betalats ut för den icke stödberättigande arealen återkrävs. Om skiftet inte uppfyller kravet på permanent gräsmark och man har anmält det som sådan under tidigare år, kan de 4 föregående åren återkrävas på basis av terrängbesiktningen, ifall arealen inte uppfyller kravet på permanent gräsmark och den fortfarande anges som sådan.

Vid kontrollen kan basskiften avlägsnas eller deras areal minskas eller ökas.

Under kontrollåret betalas ersättning för avtalsskiftet enligt den areal som godkänts vid terrängbesiktningen, men ansökt areal begränsar betalningar. Den godkända arealen syns i Viputjänsten i följande års stödansökan. Om arealen för ett basskifte ökas vid terrängbesiktningen, betalas ersättning för den större arealen från och med följande år. Resultatet av terrängbesiktningen skickas till stödsökanden.

12. Tillsyn och påföljder

För att kontrollera att avtalsvillkoren iakttas har myndigheterna rätt att utföra administrativa kontrollbesök och tillsyn på plats. Stödsökanden är skyldig att lägga fram alla handlingar som hänför sig till ersättningen och vid behov även i övrigt bistå vid kontrollen.

Ersättningen kan sänkas eller inte betalas om Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen förutsätter det, eller om stödsökanden har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren i avtalet. Avdraget påverkas av hur allvarlig, omfattande, långvarig och återkommande försummelsen av ersättningsvillkoren är.

Om det vid tillsynen konstateras att stödsökanden inte har iakttagit avtalsvillkoren eller villkorligheten, skyldigheten att hålla jordbruksmark öppen eller om det finns fel i de avtalsenliga arealerna, kan den miljöersättning som betalas minskas på det sätt som föreskrivs separat.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta ersättningsvillkoren som grundar sig på ett motsvarande avtal, under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

13. Överföring av avtal

Avtalet kan överföras:

- genom att hela avtalet överförs, t.ex. på grund av att innehavet av hela gården överförs:
- genom att avtalet delas, varvid en del av avtalsskiftena överförs till en annan person

Om hela gårdsbruksenheten överförs till en annan person under avtalets giltighetstid, kan mottagaren fortsätta avtalet under dess återstående giltighetstid om mottagaren uppfyller avtalsvillkoren.

Man ska ansöka om överföring av avtalet inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till livskraftscentralen.

14. Ändringar av avtalsarealen

Arealen som ingår i avtalet kan ändras under avtalsperioden på basis av tillsyn, ett administrativt kontrollbesök, uppdatering av åkerskiftesregistret eller ersättningstagarens ansökan.

14.1 Minskad avtalsareal

Arealen i avtalet kan minskas utan återkrav om

- besittningen av avtalsområdet överförs på en annan stödsökande.
- skötseln enligt avtalsvillkoren inte längre fortsätter, men arealen förblir i stödsökandens besittning och arealen som ingår i avtalet inte sjunker under minimiarealen om 0,30 hektar efter minskningen.
- det är fråga om ett oöverstigit hinder eller en exceptionell omständighet.

14.2 Ökad avtalsareal

Man kan årligen foga lämpliga arealer till avtalet, om anslagssituationen i statsbudgeten tillåter det. Livsmedelsverket meddelar årligen om det är möjligt att ansöka om tilläggsarealer i samband med ansökan om åkerstöd. En utökning av arealen måste vara ändamålsenlig med tanke på genomförandet av avtalet. Tilläggsarealen kontrolleras vid ett administrativt kontrollbesök. Du kan ansöka om att öka arealen i Viputjänsten och du måste bilda egna basskiften av tilläggsarealen.

15. Ändring av avtalet

De avtalsenliga åtgärderna kan vid behov justeras under avtalets giltighetstid för att målen för avtalet inte ska äventyras.

Även en vårdbiotops värdeklass kan ändras under avtalets giltighetstid om det utifrån de inventeringskriterier som används vid fastställandet av vårdbiotopens värde konstateras att området har förändrats antingen till det sämre eller bättre.

Du kan ansöka om ändring av åtgärderna i avtalet eller om ändring av vårdbiotopens värdeklass hos livskraftscentralen innan nästa utlysning av åkerstöd avslutas. Om värdeklassen för ett vårdbiotopskifte höjs betalas en högre stödnivå från och med ansökningsåret.

Om betesgång som antecknats i skötselplanen inte är möjlig på grund av naturförhållanden, force majeure eller olägenheter för naturvärdena i avtalsområdet, ska stödsökanden ansöka skriftligen om att avsluta avtalet eller

byta skötselåtgärd separat hos livskraftscentralen.

Ersättningstagaren ska höras i ärendet före justeringen. Man har rätt att begära omprövning av livskraftscentralens beslut om justering av avtalet.

16. Stödsökandens anmälningsskyldighet och förvaring av handlingar

Stödsökanden ska utan dröjsmål underrätta den livskraftscentral som beviljat ersättning om en förändring i förhållandena för ersättningstagaren eller för den verksamhet som stöds, om dessa kan påverka ersättningsbeloppet eller leda till att ersättningen återkrävs eller dras in. Ändringen kan vara till exempel försäljning eller utarrendering av en hel gård eller en del av den till en annan jordbrukare eller att djurproduktionen upphör.

Stödsökanden är skyldig att uppge riktiga och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättning till den livskraftscentral som beviljar ersättning.

Stödsökanden ska bevara anteckningar och intyg som hänför sig till villkoren för ersättning i minst fyra år efter avtalsperiodens utgång.

17. Uppsägning av avtal

Man kan avstå från ett miljöavtal utan återkrav, om

- arealen som omfattas av miljöavtalet minskar under minimiarealen till följd av att avtalet överförs.
- orsaken till att man avstår från avtalet är ett oöverstigit hinder eller en exceptionell omständighet. Stödsökanden ska skriftligen lägga fram tillräckliga bevis för ett oöverstigit hinder. Till exempel vid sjukpension är ett sådant bevis ett läkarutlåtande om stödsökandens hälsotillstånd.

Anmälan om att avstå från avtalet, liksom anmälan om att avstå från avtalet på grund av force majeure, ska göras skriftligen till livskraftscentralen innan avtalet avstås och vid force majeure utan dröjsmål och senast inom 15 arbetsdagar från det att stödsökanden eller stödsökandens rättsinnehavare har möjlighet att göra den anmälan som avses här.

Fall där en årlig avgift inte har sökts anses som frånträdande av avtalet, men dessa leder till återkrav.

Ett nytt miljöavtal ingås inte om ersättningstagaren har avstått från motsvarande avtal under avtalsperioden och två år inte har förflutit från att ersättningstagaren avstod från avtalet.

Ett nytt miljöavtal kan inte ingås om det vid tillsynen har konstaterats att ersättningstagaren väsentligt har underlåtit att iaktta de ersättningsvillkor som grundar sig på ett motsvarande avtal under de två avtalsår som föregår ansökan om ersättning.

18. Hävning av avtal och återkrav av utbetald ersättning

Livskraftscentralen kan häva avtalet om den som ingått avtalet har hemlighållit en omständighet som väsentligt påverkar ingåendet av avtalet eller lämnat felaktig information om en sådan omständighet. Avtalet kan hävas, om den areal som avtalet gäller inte uppfyller villkoren för beviljande av ersättning eller om avtalsinnehavaren

bryter mot avtalsvillkoren. Om ett miljöavtal hävs, ska den ersättning som betalats med stöd av avtalet återkrävas för hela avtalsperioden.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts;
- det vid ett administrativt kontrollbesök upptäcks en areal som inte lämpar sig för avtalet;
- ersättningstagaren inte har iakttagit villkoren för ersättningen;
- stödsökanden har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen;
- stödsökanden förhindrar en kontroll eller
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkrav av stödet.

På ett belopp som betalats utan grund eller på ett för stort belopp kan ränta uppbäras enligt 42 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022).

På beloppet som återkrävs betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (**633/1982**) 4 §.

Räntan beräknas på basis av den tid som börjar 60 dagar från den tidpunkt då beslutet om återkrav fattades och slutar vid den tidpunkt då fordran betalas, eller om fordran dras av från en post som ska betalas senare, vid den tidpunkt då avdraget görs.

Indrivning verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

19. Lämnande av uppgifter och stödets offentlighet

Den behöriga myndigheten eller Livsmedelsverket har rätt att av stödtagaren få de utredningar och uppgifter som behövs för övervakningen av stöden och bedömningen av deras genomslag.

Dessutom förutsätter EU-lagstiftningen att medlemsstaterna i söktjänsten publicerar uppgifter om stöd som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive uppgifter om privatpersoners stöd. Närmare information om hur uppgifterna lämnas och om stödets offentlighet finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem**.

20. Överstigliga hinder

Mer information om överstigliga hinder finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitlet **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**.

Ett överstigligt hinder kan medföra att man är förhindrad att ansöka om utbetalning under avtalsperioden. En fritt formulerad skriftlig anmälan om ett överstigligt hinder ska lämnas in till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in anmälan.

Om orsaken till att avtalet frånträds är ett överstigligt hinder, återkrävs inte ersättningen.

21. Ändringssökande

Stödsökanden kan söka ändring i avtals- och stödbeslutet genom att lämna ett skriftligt rättelseyrkande till den livskraftscentral som fattat beslutet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Livskraftscentralens beslut om begäran om omprövning kan överklagas hos förvaltningsdomstolen.

Avtalsvillkor: Miljöavtal om upprätthållande av ursprungssort 2026

Publiceringsdatum: 30. mars 2026

↩ [Ansökningsguide om åkerstöd 2026](#)

Miljöavtalet om upprätthållande av en ursprungssort (nedan avtalet) är ett miljöavtal som syftar till att bevara och främja ursprungsväxternas genetiska mångfald.

Den som ansöker om avtal (nedan den sökande) kan få ersättning genom att ingå avtal om upprätthållande av en eller flera ursprungssorter.

Avtal kan ingås om upprätthållande av lantsorter, gamla handelssorter och ändrade stammar av gamla handelssorter av vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och spånadsväxter samt grönsaker.

Ursprungssorten ska finnas med i Finlands nationella växtartsförteckning. Mer information om registrering av ursprungssorter finns på Livsmedelsverkets webbplats i sidan [Ursprungssorter](#).

Ersättningsbeloppet och villkoren kan ändras under avtalsperioden om ändringar i EU-lagstiftningen, förhindrande av överlappande betalning eller ändringar som gäller basnivån förutsätter det. Om ersättningstagaren inte godkänner en sådan anpassning, har han/hon rätt att överge avtalet utan återkrav.

1 Avtalsperiod

Avtalsperioden är fem år. Avtalsperioden börjar 1.5 det år då avtalet söks och upphör 30.4.

Gällande avtal som inletts 2019–2022

Dessa avtalsvillkor gäller också för de avtal som inletts under perioden 2019–2022 och som fortfarande är giltiga. Avtalen löper ut när den ursprungliga avtalsperioden på fem år löper ut.

2 Krav som gäller stödsökanden

Avtal kan sökas av en jordbrukare, som är godkänd upprätthållare av ursprungssort. Ursprungssorten ska finnas med i Finlands nationella växtsortlistan.

Avtalet ingås av stödsökanden och den livskraftscentralen inom vars verksamhetsområde driftscentrumet för stödsökandens gårdsbruksenhet är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum är den behöriga myndigheten den myndighet inom vars verksamhetsområde största delen av gårdsbruksenhetens åkrar är belägna.

Stödsökanden kan vara

- En fysisk person
- En juridisk person eller
- en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som utövar **jordbruksverksamhet**.

Stödsökanden ska den 31 december året före avtalsåret ha fyllt minst 18 år.

En person under 18 år kan ansöka om avtal om han eller hon har ingått äktenskap, idkar jordbruk som samägare tillsammans med sin förälder eller om det finns andra särskilda skäl att avvika från ålderskravet. Om jordbruk och trädgårdsodling bedrivs av flera jordbrukare eller i form av en sammanslutning, är en förutsättning för ingående av avtal att minst en jordbrukare, en medlem av sammanslutningen, en delägare eller en bolagsman uppfyller ålderskravet.

3 Ansökan om avtal

För att ansöka om avtal behövs ett lägenhetssignum. Man ansöker om avtalet på Livsmedelsverkets **blankett 214 senast 9.6.2026**. Blanketten ska lämnas in till den livskraftscentralen inom vars verksamhetsområde den sökandes gårdsbruksenhets driftscentrum är beläget. Om gårdsbruksenheten inte har något driftscentrum ska blanketten lämnas in till den livskraftscentralen inom vars verksamhetsområde huvudparten av gårdsbruksenhetens åkrar ligger.

En kopia av Livsmedelsverkets beslut om upprätthållande av sorten ska bifogas ansökan.

4 Anmälan om jordbruksmark

Sökanden ska anmäla all jordbruksmark som han eller hon besitter i **Viputjänsten** före utgången av åkerstödsansökan 2026. Om sökanden inte ansöker om stöd för jordbruksmark, ska sökanden meddela med **blankett 102A** den jordbruksmark som sökanden besitter till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet före utgången av åkerstödsansökan 2026. Om sökanden inte har någon jordbruksmark i sin besittning, behöver han/hon inte göra någon anmälan.

5 Årlig ansökan om utbetalning

Ansökan om utbetalning enligt avtalet ska göras årligen på Livsmedelsverkets **blankett 214**. Blanketten ska skickas till livskraftscentralen senast den 9.6.2026.

Om man inte ansöker om årlig betalning för avtalet och orsaken till att man inte ansöker är ett force majeure eller en exceptionell omständighet, hävs avtalet och ersättningen återkrävs fram till avtalsperiodens början. .

En förutsättning för att ersättningen ska betalas är att det ersättningsbelopp som betalas för avtalsåret är minst 100 euro.

6 Ersättningsbelopp och utbetalning av ersättning enligt avtal

400 euro per år betalas i ersättning för varje växtsort som upprätthålls.

Ersättningen kan betalas årligen efter att eventuell tillsyn har slutförts och villkoren i avtalet har iakttagits.

7 Avtalsvillkor

För att få ersättning ska sökanden iaktta avtalsvillkoren.

Avtal ingås om en eller flera ursprungssorter.

Den ursprungssort som den sökande upprätthåller ska vara registrerad i Finlands nationella växtartsförteckning.

Avtal kan ingås om upprätthållande av lantsorter, gamla handelssorter och ändrade stammar av gamla handelssorter av vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och spånadsväxter samt grönsaker.

Den sökande ska lagra och bevara en sådan mängd såningsgdugligt utsäde av ursprungsväxten på gårdsbruksenheten som motsvarar åtminstone två hektars utsädesbehov. Det parti som ska bidra till att upprätthålla sorten ska bildas av utsäde som är så högklassigt som möjligt, och partiet ska förnyas om partiet tar slut eller utsädets grobarhet sjunker.

Upprätthållandet ska ske med metoder som jordbrukaren använder i vanliga fall. Odlingar för upprätthållande av en sort behöver inte anläggas varje år. Av en sort som upprätthålls kan det också finnas annan produktion som bärgas för marknadsföring eller eget bruk.

Åldern på en enskild odling för upprätthållande av en vallväxt får vara högst fyra år. Utöver underhållspartiet får av vall under övriga år bärgas antingen vallfoder- eller fröskörd i marknadsföringssyfte.

Den sökande ska göra sådana anteckningar om upprätthållandet av en ursprungssort att det är möjligt att kontrollera situationen för upprätthållandet. Anteckningarna ska omfatta alla generationer av sorten som föregår basutsäde eller förökningsmaterialet.

8 Krav på miniminivå

Utöver avtalsvillkoren ska den sökande följa den nationella lagstiftningen om skyldigheterna för den som upprätthåller ursprungssorten. Närmare information om skyldigheterna finns på Livsmedelsverkets webbplats i sidan [Ursprungssorter](#). Brister i iakttagandet av dessa skyldigheter kan leda till påföljder för den ersättning som betalas ut.

9 Villkorlighet

Sökanden måste följa kraven på villkorlighet. Försummelse av villkorskraven leder till påföljder för alla jordbrukarstöd. Om försummelsen till exempel beror på en förseelse som gäller jordbruksmark, riktas stödavdraget till areal- och djurbaserade stöd. Närmare information om kraven enligt villkorlighet finns i [Guide om villkorlighet](#) på Livsmedelsverkets webbplats.

10 Hävning av avtalet och återkrav av utbetald ersättning

Livskraftscentralen kan häva avtalet om stödsökande som ingått avtalet har hemlighållit en omständighet som väsentligt påverkar ingåendet av avtalet eller lämnat felaktig information om en sådan omständighet. Avtalet kan också hävas om innehavaren av avtalet bryter mot avtalsvillkoren. Om ett miljöavtal hävs, ska den ersättning som betalats med stöd av avtalet återkrävas för hela avtalsperioden.

En ersättning som betalats ut felaktigt eller utan grund återkrävs om

- förutsättningarna för beviljande eller utbetalning av ersättningen inte har uppfyllts;
- ersättningstagaren inte har iakttagit villkoren för ersättningen;
- ersättningstagaren har lämnat en sådan felaktig eller bristfällig uppgift som väsentligt har inverkat på beviljandet eller utbetalningen av ersättningen;
- ersättningstagaren vägrar att bistå vid granskningen eller
- Europeiska unionens lagstiftning kräver detta.

Den myndighet som beviljat ersättningen beslutar om återkrav av stödet.

På ett belopp som betalats utan grund eller till ett för stort belopp kan ränta uppbäras enligt 42 § i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022). På beloppet som återkrävs betalas en årlig dröjsmålsränta enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) 4 §. Räntan beräknas på basis av den tid som börjar 60 dagar från den tidpunkt då beslutet om återkrav fattades och slutar vid den tidpunkt då fordran betalas, eller om fordran dras av från en post som ska betalas senare, vid den tidpunkt då avdraget görs.

Indrivningen verkställs i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

11 Överföring av avtal

Avtalet kan överföras genom att hela avtalet överförs, t.ex. på grund av att innehavet av hela gården överförs.

Om avtalet överförs till en annan person, kan mottagaren fortsätta avtalet under dess återstående giltighetstid om mottagaren uppfyller avtalsvillkoren och har godkänts som upprätthållare av den ursprungssort som omfattas av avtalet.

Överföring av avtalet ska sökas inom 15 arbetsdagar från överföringen av ägande- eller besittningsrätten genom att lämna in **blankett 160** till livskraftscentralen. En kopia av Livsmedelsverkets beslut om upprätthållande av sorten ska bifogas ansökan.

12 Ööverstigliga hinder

Mer information om force majeure finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitel **Force majeure och exceptionella omständigheter efter stödansökan**.

På grund av force majeure kan ansökan förhindras eller ansökan om betalning för avtalet minska under avtalsperioden. En fritt formulerad skriftlig anmälan om force majeure ska lämnas in till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att det har varit möjligt att lämna in den.

Om orsaken till att avtalet frånträds är ett fall av force majeure, återkrävs inte ersättningen.

13 Sökandens anmälningsskyldighet och förvaring av handlingar

Sökanden ska utan dröjsmål underrätta den livskraftscentralen som beviljat ersättningen om förändringar i förhållandena för ersättningstagaren eller för den verksamhet som stöds, om dessa kan påverka ersättningsbeloppet eller leda till att ersättningen återkrävs eller dras in. De ändringar som avses här är till exempel försäljning eller utarrendering av en hel gård eller en del av den till en annan jordbrukare eller upphörande av upprätthållande av lantsorter.

Den sökande är skyldig att uppge riktiga och tillräckliga uppgifter om förutsättningarna för beviljande och utbetalning av ersättningen till den livskraftscentralen som beviljar ersättningen.

Sökanden ska bevara anteckningar och intyg som hänför sig till villkoren för ersättningen i minst fyra år efter avtalsperiodens utgång.

14 Lämnande av uppgifter och stödets offentlighet

Den behöriga myndigheten har rätt att av stödmottagaren få de utredningar och uppföljningsuppgifter som behövs för uppföljning av stöden och bedömning av deras verkningsfullhet.

Dessutom förutsätter EU-lagstiftningen att medlemsstaterna i söktjänsten publicerar uppgifter om stöd som betalats ur Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inklusive uppgifter om privatpersoners stöd. Närmare information om hur uppgifterna lämnas och om stödets offentlighet finns i Ansökningsguide om åkerstöd i kapitel [Registeruppgifternas offentlighet och utlämnande av dem](#).

15 Uppsägning av avtal

Stödsökanden kan avstå avtalet utan återkrav om orsaken till att man avstår från avtalet är ett **force majeure eller en exceptionell omständighet**. Stödsökanden ska skriftligen lägga fram tillräckliga bevis för ett force majeure.

Anmälan om upphävande av avtalet ska göras skriftligen till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att ersättningstagaren eller dennes rättsinnehavare har möjlighet att göra den anmälan som avses här.

Om stödsökanden upphäver avtalet under avtalsperioden och orsaken inte är force majeure, ska redan utbetalda stöd återkrävas retroaktivt till avtalsperiodens början.

Om stödsökanden inte ansöker om den årliga utbetalningen av avtalet, betraktas det som frånträde från avtalet.

Om ersättningstagaren upphäver avtalet före avtalsperiodens utgång, behöver ett nytt motsvarande avtal inte nödvändigtvis ingås förrän två år har förflutit från upphävandet.

16 Övervakning och påföljder

För att kontrollera att avtalsvillkoren iakttas har myndigheterna rätt att utföra administrativa kontroller och kontroller på gården.

Vid övervakningen kontrolleras iakttagandet av ersättningsvillkoren, på det sätt som Europeiska unionens lagstiftning och den nationella lagstiftningen förutsätter.

Den som ansöker om ersättning är skyldig att lägga fram alla handlingar som hänför sig till ersättningen och även i övrigt bistå vid inspektionen för den myndighet som utför granskningen. För detta fås ingen ersättning. Inspektören har rätt att i den omfattning som tillsynsuppgiften förutsätter inspektera områden som är föremål för ersättning samt övriga förutsättningar för beviljande och betalning av ersättning. Vid granskningen beaktas dock hemfriden.

Om det vid en kontroll upptäcks att avtalsvillkoren inte har följts minskas ersättningen eller så betalas den inte ut.

17 Ändringssökande

Stödsökanden kan söka ändring i avtals- och stödbeslutet genom att lämna ett skriftligt rättelseyrkande till den livskraftscentralen som fattat beslutet inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Livskraftscentralen beslut om begäran om omprövning kan överklagas hos förvaltningsdomstolen.